

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐานไปใช้
ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้
Factors Affecting of Applying Results of Ordinary National Educational Test to
Improve Educational Quality in the Three Southern Border Provinces

ภัทราวดี สีแก้วเขียว
Phattharawadee Seekaewkeaw

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Master of Education in Educational Research and Evaluation
Prince of Songkla University
2565
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐานไปใช้
ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้
Factors Affecting of Applying Results of Ordinary National Educational Test to
Improve Educational Quality in the Three Southern Border Provinces

ภัทราวดี สีแก้วเขียว

Phattharawadee Seekaewkeaw

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Master of Education in Educational Research and Evaluation
Prince of Songkla University

2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐานไปใช้
ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้
ผู้เขียน นางสาวภัทราวดี สีแก้วเขียว
สาขาวิชา การวิจัยและประเมินผลการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	คณะกรรมการสอบ
..... (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระวัฒน์ ตันสกุล) ประธานกรรมการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุภูมิ เขตจัตุรัส)
..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม กรรมการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระวัฒน์ ตันสกุล)
..... (ดร.ณรงค์ศักดิ์ ครอบคอบ) กรรมการ (ดร.ณรงค์ศักดิ์ ครอบคอบ)
..... (ดร.ธีระยุทธ รัชชะ) กรรมการ (ดร.ธีระยุทธ รัชชะ)
 กรรมการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัยดี แวดราแม)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เถกิง วงศ์ศิริโชติ)
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยฉบับนี้มาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณ
บุคคลที่มีส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระวัฒน์ ตันสกุล)

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ลงชื่อ.....

(ดร.ณรงค์ศักดิ์ รอบคอบ)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ลงชื่อ.....

(ดร.ธีระยุทธ รัชชะ)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ลงชื่อ.....

(นางสาวภัทราวดี สีแก้วเขียว)

นักศึกษา

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อน และ
ไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ.....

(นางสาวภัทราวดี สีแก้วเขียว)

นักศึกษา

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้
ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้
ผู้เขียน นางสาวภัทราวดี สีแก้วเขียว
สาขาวิชา การวิจัยและประเมินผลการศึกษา
ปีการศึกษา 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ตรวจสอบความตรงของโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ (2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ และ (3) ศึกษาแนวทางปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ ตัวอย่างจำนวน 500 คน จาก 50 โรงเรียน เป็นผู้บริหารและครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถามการนำผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ อำนาจจำแนกมีค่าตั้งแต่ .538 - .906 และค่าความเที่ยง .968 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ อำนาจจำแนกมีค่าตั้งแต่ .623 - .850 และค่าความเที่ยง .983 และแบบสัมภาษณ์แนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา จำนวน 1 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน องค์กรประกอบเชิงยืนยัน และการวิเคราะห์เชิงสาเหตุ โดยใช้โปรแกรม LISREL และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1) ความตรงของโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ พบว่าโมเดลการวัดการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้มีความตรงเชิงโครงสร้างหรือมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเป็นไปตามกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยพิจารณาจากค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความตรงของโมเดล ได้แก่ $\chi^2 = 46.65$, $df = 43$, $p = .32$, $CFI = 1.00$, $RMSEA = .015$, $GFI = .99$, $AGFI = .97$, $NFI = 1.00$ และ $\chi^2 / df = 1.08$

2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุมีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 21 เมื่อพิจารณาขนาดของอิทธิพลของตัวแปรในโมเดล พบว่า ตัวแปรลักษณะบริบทของสถานศึกษา ($\beta = .36$) ตัวแปรลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา ($\beta = .05$) และตัวแปรลักษณะของแบบทดสอบ ($\beta = .02$)

3) แนวทางการปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ พบว่า สถานศึกษานำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ ดังนี้

3.1 ร่วมกันอภิปรายความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา

3.2 ประชุมวางแผน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ โดยมีการมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบตามความเหมาะสม

3.3 วิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ต้องพัฒนา หรือดำเนินการให้มีโครงการ/กิจกรรมที่มีความสอดคล้องอย่างชัดเจน

3.4 ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารการจัดการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ รวมทั้งดำเนินการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

คำสำคัญ: การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน, แนวทางการปฏิบัติ, ความตรงของโมเดล

Thesis Title	Factors Affecting of Applying Results of Ordinary National Educational Test to Improve Educational Quality in the Three Southern Border Provinces
Author	Miss Phattharawadee Seekaewkeaw
Major Program	Education Research and Evaluation
Academic Year	2022

Abstract

The objectives of this research were: (1) investigate validity of the Ordinary National Educational Test results implementation model, (2) study the factors affecting the implementation of Ordinary National Educational Test results, and (3) study guidelines for applying Ordinary National Educational Test results. The sample was 500 people from 50 schools are administrators and teachers at the level of basic education Under the Primary Education Service Area Office and secondary education in the three southern border provinces, received from multistage random sampling. The tools used in the research consisted of questionnaire on the use of Ordinary National Educational Test results in educational institutions, It is characterized as a 5-level estimator. The discrimination power ranges from .538 - .906 and the reliability is .968. Questionnaire on factors affecting the implementation of Ordinary National Educational Test results in educational institutions, It is characterized as a 5-level estimator. The discrimination power ranges from .623 - .850 and the reliability is .983 and an interview form for applying the results of Ordinary National Educational Test to educational institutions. Analyze the data by averaging, standard deviation, causal analysis by using a LISREL program and content analysis.

The results of the research can be summarized as follows: 1) The validity of the Ordinary National Educational Test results implementation model found that the model for the implementation of basic national educational test results is structurally consistent or consistent with the empirical data. and in accordance with the research

conceptual framework by considering the statistical values used to check the validity of the model as follows $\chi^2 = 46.65$, $df = 43$, $p = .32$, $CFA = 1.00$

$RMSEA = .015$, $GFI = .99$, $AGFI = .97$, $NFI = 1.00$ and $\chi^2 / df = 1.08$

2) Factors affecting the application of Ordinary National Educational Test results to improve the quality of education found that the causal factor model had 21% predictive power. When considering the magnitude of the influence of the variables in the model, it was found that variables for the context of educational institution ($\beta = .36$) variable characteristic of personnel in educational institution ($\beta = .05$) and test characteristic variables ($\beta = .02$)

3) Practice guidelines for applying the results of Ordinary National Educational Test in educational institution under the Office of Primary and Secondary Education Service Areas in the three southern border provinces found that Educational institution use the results of Ordinary National Educational Test as follows:

3.1) Discuss opinions on the implementation of Ordinary National Educational Test results in schools.

3.2) Meeting to plan for the development of educational institution according to standards and indicators with the assignment of responsibilities as appropriate.

3.3) Analyze standards and indicators that need to be developed. or to have projects/activities that are clearly consistent.

3.4) Improve the teaching and learning management structure to be consistent with the indicators. including systematically supervising, monitoring, auditing and evaluating the performance.

Key words: Ordinary National Educational Test, practice guidelines, validity of model

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เกิดขึ้นจากการดูแล เอาใจใส่และให้คำปรึกษา ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์เป็นอย่างดียิ่งตลอดมาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระวัฒน์ ตันสกุล อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ดร.ณรงค์ศักดิ์ รอบคอบ และดร.ธีระยุทธ รัชชะ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุภูมิ เขตจัตุรัส ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นประธาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัสดี แวดราแม กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ขอกราบขอบพระคุณอย่างสุดซึ้ง

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ประจำภาควิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา รวมทั้งอาจารย์ และผู้รู้หลายท่านที่ได้เอื้อนามไว้ ณ ที่นี้ที่ได้ให้แนวคิดและประสิทธิ์ประสาทวิชาให้ผู้วิจัยมอင့် ความรู้ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการทำงานวิจัยครั้งนี้ได้สำเร็จ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือในทุกขั้นตอนอย่างดียิ่ง ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังรายนามในภาคผนวกในการเสียสละเวลาอันมีค่าของท่าน ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา คุณครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ ทุกท่านที่ให้ ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ด้วยดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณครอบครัวที่คอยให้กำลังใจ อยู่เคียงข้าง และสนับสนุนในทุก ๆ ด้านมาโดยตลอด และขอขอบคุณรุ่นพี่ รุ่นน้องและเพื่อน ๆ กัลยาณมิตรทุกท่านที่คอยให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือ และตรวจทานงานชิ้นนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายขอขอบพระคุณคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ให้ทุนการศึกษาต่อระดับปริญญาโทแก่ผู้วิจัย ทำให้ผู้วิจัยสามารถพัฒนาศักยภาพทางวิชาการของตนเองไปอีกขั้นของความสำเร็จ ขอกราบขอบพระคุณอย่างสุดซึ้ง

ภัทราวดี สีแก้วเขียว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(5)
ABSTRACT.....	(7)
กิตติกรรมประกาศ.....	(9)
สารบัญ.....	(10)
รายการตาราง.....	(13)
รายการภาพประกอบ.....	(15)
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
คำถามวิจัย.....	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	12
บทที่ 2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
การทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	13
การนำผลประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน.....	16
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมิน.....	25
โมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง.....	38
การวิจัยแบบผสมวิธี.....	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	64

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
ระยะที่ 1 การสร้างกรอบแนวคิดการวิจัย การศึกษาโมเดลการนำผลการทดสอบทาง การศึกษาในระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้.....	68
1. การสร้างกรอบแนวคิดการวิจัย การศึกษาโมเดลการนำผลการทดสอบทาง การศึกษาในระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้.....	69
1.1 การกำหนดปัญหาวิจัยและกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	69
1.2 การยกร่างโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐานไปใช้.....	70
1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	71
2. การดำเนินการวิจัยและการตรวจสอบโมเดลการนำผลการทดสอบทาง การศึกษาในระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์.....	74
2.1 ประชากร ตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	74
2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	78
2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
ระยะที่ 2 การวิเคราะห์แนวทางปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษา ในระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา.....	78
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ.....	79
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	79
การสร้างเครื่องมือ.....	79
การรวบรวมข้อมูล.....	80
การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล.....	81
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	82
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป การตรวจสอบความตรงของโมเดล และปัจจัย เชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ ในสถานศึกษา.....	84
1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล.....	84

	หน้า
2. ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปรการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	86
3. ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	87
4. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันตัวแปรโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	88
5. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุที่มีตัวแปรแฝง.....	92
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา.....	95
1. ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน.....	95
2. แนวทางปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา.....	96
3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา.....	118
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	125
1. สรุปผลการวิจัย.....	125
2. อภิปรายผลการวิจัย.....	128
3. ข้อเสนอแนะ.....	132
บรรณานุกรม.....	133
ภาคผนวก.....	140
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	141
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	161
ภาคผนวก ค การวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา.....	163
ภาคผนวก ง ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูล.....	173
ประวัติผู้เขียน.....	202

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ยผลสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปีการศึกษา 2558 – 2561.....	4
ตารางที่ 2 การสังเคราะห์ลักษณะของการนำผลการประเมินไปใช้ตามนักทฤษฎี การนำผลการประเมินไปใช้ (Evaluation Utilization).....	23
ตารางที่ 3 ผลการสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรที่ส่งผลต่อ การนำผลการประเมินไปใช้.....	31
ตารางที่ 4 เกณฑ์ระดับการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน ไปใช้ในสถานศึกษา.....	71
ตารางที่ 5 เกณฑ์การประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค.....	73
ตารางที่ 6 เกณฑ์จำแนกขนาดของสถานศึกษาประถมศึกษา.....	74
ตารางที่ 7 เกณฑ์จำแนกขนาดของสถานศึกษามัธยมศึกษา.....	74
ตารางที่ 8 จำนวนประชากรจำแนกตามสังกัดและขนาดโรงเรียนระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและ มัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้.....	75
ตารางที่ 9 จำนวนประชากรและตัวอย่าง จำแนกตามสังกัดและขนาดโรงเรียน.....	77
ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน.....	85
ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้.....	86
ตารางที่ 12 เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของรูปแบบความสัมพันธ์ โครงสร้างเชิงสาเหตุการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	87
ตารางที่ 13 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันตัวแปรการนำผลการทดสอบไปใช้	88

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 14 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันตัวแปรลักษณะของแบบทดสอบ.....	89
ตารางที่ 15 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันตัวแปรลักษณะบริบทของ สถานศึกษา.....	90
ตารางที่ 16 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันตัวแปรลักษณะบุคลากรใน สถานศึกษา.....	91
ตารางที่ 17 ค่าสถิติตรวจสอบความสอดคล้องและความกลมกลืนของรูปแบบจำลอง ความสัมพันธ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบไปใช้ที่สอดคล้องกับ ข้อมูลเชิงประจักษ์.....	93
ตารางที่ 18 การวิเคราะห์สรุปอุปนัยการนำผลการทดสอบไปใช้ในสถานศึกษา.....	96
ตารางที่ 19 การวิเคราะห์สรุปอุปนัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบไปใช้ ในสถานศึกษา.....	118

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 โมเดลการวัดการนำผลการทดสอบไปใช้.....	25
ภาพที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้.....	29
ภาพที่ 3 ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการวัดการนำผลการทดสอบไปใช้.....	30
ภาพที่ 4 โมเดลการวัด และโมเดลสมการโครงสร้าง.....	40
ภาพที่ 5 กรอบแนวคิดการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา.....	66
ภาพที่ 6 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	67
ภาพที่ 7 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันตัวแปรการนำผลการทดสอบไปใช้.....	89
ภาพที่ 8 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันตัวแปรลักษณะของแบบทดสอบ.....	89
ภาพที่ 9 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันตัวแปรลักษณะบริบทของสถานศึกษา	90
ภาพที่ 10 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันตัวแปรลักษณะบุคลากร ในสถานศึกษา.....	91
ภาพที่ 11 โมเดลความสัมพันธ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบไปใช้กับ ข้อมูลเชิงประจักษ์.....	92

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามความมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 อยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาผู้เรียน และ 2) เพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) โดยการวัดและประเมินผลทาง การศึกษามีประโยชน์หลายประการ โดยเฉพาะทางด้านตรวจสอบความรู้พื้นฐาน ด้านพัฒนา การจัดการเรียนการสอน ด้านการวินิจฉัยข้อบกพร่องของผู้เรียน ด้านการตรวจสอบพัฒนาการ ของผู้เรียน และการสร้างแรงจูงใจในการเรียน (ทรงศรี ตุ่นทอง, 2552: 78-79) และหากพิจารณาถึง นโยบายระดับประเทศที่มีความเกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (2551) และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2552) ได้ให้ความสำคัญและระบุดังการวัดและประเมินผู้เรียนแบ่งออกเป็นระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับชาติ จนถึงระดับชั้นเรียน และทำการประเมินในองค์ประกอบที่แตกต่างกัน เป็นข้อกำหนดและข้อบังคับที่ สถานศึกษาต้องปฏิบัติตาม เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพและสอดคล้อง กับนโยบายและความมุ่งหมายของชาติ

การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test: O-NET) หมายถึง การทดสอบเพื่อวัดความรู้และความคิดของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยประเมินตามมาตรฐานการเรียนรู้ใน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 จำนวน 67 มาตรฐานการเรียนรู้ครอบคลุม 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) (เข้าถึงใน: www.niets.or.th 2564, มกราคม 5)

วัตถุประสงค์ของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานนั้นเพื่อ 1) ทดสอบความรู้ และความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 2) ทดสอบความรู้และความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 3) เพื่อนำผลไปใช้เป็นองค์ประกอบหนึ่งในการจบ การศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 4) เพื่อนำผลไปใช้ในการ ปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียน 5) เพื่อนำผลการทดสอบไปใช้ในการประเมินผล

การเรียนรู้ของนักเรียนระดับชาติ ซึ่งโดยภาพรวมแล้วสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการจัดการทดสอบวัดความรู้ของนักเรียนเมื่อเรียนจบในแต่ละระดับชั้น เพื่อนำไปสู่การประเมินและพัฒนากิจการศึกษากิจการเรียนการสอนและนำผลไปใช้ในการตัดสินใจทางการศึกษา

การประเมินผลการศึกษาที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาในฐานะเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จของการจัดการศึกษาของประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหลาย ตลอดจนองค์การระหว่างประเทศของโลกต่างก็ให้ความสำคัญของการประเมินผลการศึกษา ดังจะเห็นได้จากการประเมินผลโครงการขนาดใหญ่ระดับนานาชาติ เช่น PISA (Program for International Student Assessment) ที่สะท้อนคุณภาพการจัดการศึกษาของแต่ละประเทศ ว่าสามารถพัฒนาผู้เรียน ให้รู้จักคิดวิเคราะห์ หนี้นแสวงหาความรู้ ตัดสินใจด้วยเหตุผล และสามารถแก้ปัญหาได้หรือไม่ รวมทั้งสะท้อนถึงความเอาใจใส่ของครูที่มีต่อผู้เรียน และค่านิยมของสังคมที่มีต่อการศึกษาด้วย

ตามที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับบริบทสังคมไทยในศตวรรษที่ 21 ทั้งในระดับนักเรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา/จังหวัด และระดับชาติ ทั้งนี้ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยที่ศึกษาการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้นั้น งานวิจัยของอิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล (2556) วิเคราะห์และสังเคราะห์กลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยศึกษาจากพหุกรณีศึกษาที่มีผลทางการศึกษาระดับดี พบว่ากลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมี 3 ด้าน ประกอบด้วย กลยุทธ์ด้านที่ 1 คือ กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการ กลยุทธ์ในด้านที่ 2 คือ การพัฒนานักเรียน และกลยุทธ์ในด้านที่ 3 คือ การพัฒนาครู ต่อมา ปณิตดา หัสปราบ (2557) ศึกษาแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำคะแนนโอเน็ตไปใช้ 3 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ พบว่าในทุกโรงเรียนเมื่อได้รับผลการทดสอบทางการศึกษามาแล้วโรงเรียนทำการประชุมชี้แจงให้ข้อมูลสารสนเทศและรายงานผลสอบแก่ครู เพื่อให้ทราบผลการศึกษาของปีการศึกษาที่ผ่านมาในภาพรวมและรายกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในบางโรงเรียนได้เพิ่มกระบวนการกำกับติดตามผลการดำเนินการของครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ด้วยเช่นกัน เมื่อแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้รับสารสนเทศและมีการวิเคราะห์ข้อสอบรายตัวชี้วัดแล้วโรงเรียนมีการปรับการจัดการเรียนรู้ตามตัวชี้วัด 2) การพัฒนานักเรียนพบว่าในทุกโรงเรียนเมื่อได้ผลการทดสอบทางการศึกษามาแล้วโรงเรียนทำการชี้แจงให้ข้อมูลสารสนเทศและรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาแก่นักเรียน รวมถึงการแนะแนวทางการเรียนหรือการศึกษาต่อเพื่อให้นักเรียนได้เห็นและค้นพบศักยภาพของตน

และเป็นข้อมูลย้อนกลับให้แก่นักเรียน การเตรียมตัวและเตรียมความพร้อมในการเรียนและการศึกษา ต่อในระดับที่สูงขึ้นไป นอกจากนี้ในบางโรงเรียนมีการจัดสอนเสริมทบทวนเนื้อหาก่อนการสอบ และ 3) การพัฒนาครู พบว่าโรงเรียนได้ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนา ผู้เรียน โดยบางโรงเรียนเน้นการส่งเสริมและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉพาะ และงานวิจัย ของ สุรชัย ไวยวรรณจิตร และคณะ (2557) ศึกษาสภาพการนำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยสรุปได้ว่าตลอด ระยะเวลาที่ผ่านมานโยบายและแนวทางการแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ถูกผูกไว้กับ ตัวบุคคลและมักจะเปลี่ยนแปลงตามการโยกย้ายเปลี่ยนแปลงของบุคคลเหล่านั้น ด้านนโยบายของ โรงเรียนในการพัฒนาคุณภาพวิชาการ พบว่าในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ผู้บริหารมุ่งเน้นที่จะให้มี การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นแต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของโรงเรียน และบุคลากร ด้านผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการนำผล การทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนค่อนข้างน้อย ด้านความ เหลื่อมล้ำระหว่างครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามกับโรงเรียนของรัฐ พบว่า การสนับสนุน ส่งเสริมครูในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งจัดการเรียนรู้ในพื้นที่เสี่ยงภัยและสอนนักเรียนสัญชาติ ไทยเช่นเดียวกัน มีความเหลื่อมล้ำกันระหว่างครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามกับครูในโรงเรียน ของรัฐ ทั้งในด้านเงินเดือน ค่าตอบแทน การพัฒนาตนเอง สวัสดิการ ด้านครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม พบว่า ครูผู้สอนยังไม่ปรับวิธีการจัดการเรียนรู้ของตนเองให้สอดคล้องกับ การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านผู้เรียน พบว่าผู้เรียนได้เรียนไม่เต็มที่อันเนื่องจากการณ์ ในพื้นที่ประกอบกับผู้เรียนขาดประสบการณ์ในการทำข้อสอบตามแนวของ สทศ.

สำหรับสภาพพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ซึ่งประกอบไปด้วย จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานีและจังหวัดนราธิวาส ตั้งอยู่บริเวณใต้สุดของประเทศไทย มีอาณาเขต ติดต่อกับตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย เป็นระยะทางยาวถึง 573 กิโลเมตร (คณะกรรมการอิสระ เพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ, 2549) เป็นพื้นที่ที่มีชนบทธรรมนิยม ประเพณีที่มีความแตกต่างกับ ภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศไทย มีความเป็นอัตลักษณ์พิเศษเป็นของตนเอง สอดคล้องกับผล การศึกษาของ สุรชัย ไวยวรรณจิตร และคณะ (2557) พบว่าการจัดการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษ จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีสภาพที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นและมีอัตลักษณ์ทั้งด้านวิถีชีวิต ภาษาศาสนา และวัฒนธรรม มีการจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย มีสถานศึกษาหลายประเภทหลายสังกัด อย่างไรก็ตามปัญหาทางการศึกษาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า มีปัญหาทางด้าน การศึกษาในหลาย ๆ ด้าน ทั้งด้านสถิติการออกกลางคันสูง และการมีอัตราการเรียนต่อทั้งในระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายต่ำกว่าระดับค่าเฉลี่ยของประเทศ ซึ่งจากรายงาน

คะแนนเฉลี่ยผลสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เมื่อเปรียบเทียบกับระดับประเทศ ดังตาราง 1

ตาราง 1 คะแนนเฉลี่ยผลสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสามจังหวัดชายแดนใต้ ปีการศึกษา 2558 – 2561

จังหวัด	ภาษาไทย				ภาษาอังกฤษ			
	2558	2559	2560	2561	2558	2559	2560	2561
นราธิวาส	40.85	34.11	34.26	39.96	37.89	32.38	29.89	30.92
ปัตตานี	39.16	32.07	36.07	42.36	33.47	28.69	29.92	31.69
ยะลา	41.03	33.10	36.73	42.68	34.71	29.59	30.22	32.15
ระดับประเทศ	49.23	42.25	46.58	55.90	40.31	34.59	36.54	39.24
จังหวัด	คณิตศาสตร์				วิทยาศาสตร์			
	2558	2559	2560	2561	2558	2559	2560	2561
นราธิวาส	33.42	30.99	27.29	24.92	35.51	35.57	31.49	31.25
ปัตตานี	32.22	29.20	28.32	25.76	34.11	33.50	31.93	32.33
ยะลา	32.65	30.90	28.95	26.48	35.53	34.87	32.56	32.79
ระดับประเทศ	43.47	40.47	37.12	37.50	42.59	41.22	39.12	39.93

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ
ประจำปีการศึกษา 2560. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

จากตาราง 1 แสดงผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2558-2561 พบว่า ค่าเฉลี่ยผลคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ทั้ง 4 รายวิชา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยในระดับโรงเรียนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยในระดับประเทศทุกรายวิชา ต่อเนื่องมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 จนถึงปีการศึกษา 2561 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าว สะท้อนถึงปัญหาทางการศึกษาของผู้เรียนในสามจังหวัดภาคใต้ที่ยังคงต้องได้รับการพัฒนาทางการศึกษา นอกจากจะเห็นถึงปัญหาทางการศึกษาในระดับประถมศึกษาแล้ว ในระดับอุดมศึกษาก็เช่นเดียวกัน ผลการศึกษาของ อับดุลเลาะ เจ๊ะหลง (2559) ซึ่งได้ทำการศึกษาสภาพทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา

ในสถาบันอุดมศึกษาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นผลลัพธ์จากการเรียนการสอนมาตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า การเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการคิดโดยเฉพาะวิชาวิทยาศาสตร์และวิชาคณิตศาสตร์ กลายเป็นปัญหาใหญ่สำหรับการเรียนก่อนเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย นักศึกษาไม่ศึกษาวัฒนธรรมที่แตกต่างจนส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิต กระบวนการทัศน และความคิดที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต และยังพบอีกว่านักศึกษายังขาดมุมมองความเข้าใจในความหมายที่แท้จริงของการเป็นผู้นำ ขาดวุฒิภาวะ และทักษะในการเป็นผู้นำ กลุ่มนักศึกษายังรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อโดยไม่มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์เนื้อหา การใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษายังไม่เหมาะสม นักศึกษายังขาดทักษะการเรียนรู้และการประกอบอาชีพ โดยไม่ได้วางแผนการทำงานอนาคตปัญหาที่เกิดขึ้นทางด้านคุณภาพของเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังสอดคล้องกับมาตรการในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2561-2564 ที่ทั้งสามจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส มีแผนการดำเนินงานจัดทำแผนเพื่อปรับเปลี่ยนให้ประชาชนมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคมไทย มีทักษะในการดำรงชีวิตสำหรับโลกในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากพบว่าประชากรที่ใช้กำลังแรงงานในปัจจุบันจำนวนมากยังขาดทักษะฝีมือแรงงาน องค์กรความรู้ด้านวิชาการ และการบริหารจัดการแนวใหม่ในหลาย ๆ ด้าน และพบว่าประชาชนยังขาดทักษะองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเพิ่มผลผลิต จึงทำให้ไม่มีความกระตือรือร้นในการประกอบอาชีพ จึงมีการทำแผนงานส่งเสริมทักษะอาชีพ เพื่อการมีงานทำให้กับนักเรียนและนักศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ต่อไป (กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน, 2560)

โดยการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดและการนำผลการประเมินไปใช้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า ความหมายของการนำผลการประเมินไปใช้สามารถสรุปการให้ความหมายเป็น 2 ลักษณะ โดย Scriven (1981) เน้นการนำผลการประเมินไปใช้ในเชิงปฏิบัติ ในขณะที่ Weiss (1998), Patton (2007), สุวิมล ว่องวาณิช (2543) และศิริชัย กาญจนวาสี (2552) เน้นการให้นิยามการนำผลไปใช้ทั้งในเชิงแนวคิดและการปฏิบัติ จึงสรุปนิยามความหมายของการนำผลการประเมินไปใช้ว่าเป็นการนำข้อค้นพบหรือผลที่ได้จากการประเมินไปใช้ส่งเสริมในการปฏิบัติงานก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงการหรือนโยบายการดำเนินงานในทิศทางที่ดีขึ้น ตรงตามความต้องการทั้งแก่ผู้บริหารโครงการ ผู้สนับสนุนโครงการ รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง อันจะนำไปสู่กระบวนการตัดสินใจ การบริหารหรือการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงาน หรือกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งทั้งในเชิงแนวคิดและเชิงปฏิบัติ

และเมื่อศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดการนำผลการประเมินไปใช้จำนวน 6 กลุ่มบุคคล/แนวคิด พบว่าการนำผลการประเมินไปใช้จะพิจารณาจากลักษณะของการนำผลการประเมินไปใช้ ซึ่งสามารถมองเห็นเป็นรูปธรรม ดังนั้นผู้วิจัยจึงยึดเกณฑ์ลักษณะของการประเมินเป็นเกณฑ์ในการศึกษาโมเดลการวัดการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม โดย กลุ่มแรก แบ่งลักษณะการนำผลการประเมินไปใช้เป็น 5 ลักษณะ (Alkin, Dailak and White, 1979) คือ 1) การใช้ในเชิงปฏิบัติ (Instrumental Use) 2) การใช้ในเชิงความคิด (Conceptual Use) 3) การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Use) 4) การใช้ในเชิงกลยุทธ์ (Strategic Use) และ 5) การใช้ในเชิงกระบวนการ (Process Use) กลุ่มที่สอง แบ่งลักษณะการนำผลการประเมินไปใช้เป็น 4 ลักษณะ คือ 1) การใช้ในเชิงปฏิบัติ (Instrument Use) 2) การใช้ในเชิงแนวคิด (Conceptual Use) 3) การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Use) และ 4) การใช้ในเชิงกระบวนการ (Process Use) กลุ่มที่สาม เป็นการนำแนวคิดจากบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการนำผลการประเมินไปใช้ (Alkin et al., 1979; Weiss, 1980; Patton, 1986; Cousins and Leithwood, 1986) มาสังเคราะห์และแบ่งลักษณะของการประเมินใหม่แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ตามแนวคิดของ ศิริชัย กาญจนวาสี (2552) คือ 1) การใช้เชิงแนวคิด (Conceptual use) และ 2) การใช้ในเชิงปฏิบัติการ ซึ่งการใช้ในเชิงปฏิบัติการแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะย่อย คือ การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน (Legitimate Use) การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic use) และ การใช้ในเชิงปฏิบัติ (Instrumental Use)

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาโมเดลการวัดการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ โดยยึดองค์ประกอบตามลักษณะของการนำผลการประเมินไปใช้จากแนวคิดของ Alkin et al. (1979), Weiss (1980), Patton (1986) และ ศิริชัย กาญจนวาสี (2552) ซึ่งอยู่ในกลุ่มที่ 3 แตกต่างกันเพียงเล็กน้อยนั่นคือ แนวคิดดังกล่าวนำลักษณะการใช้ผลการประเมินในเชิงสัญลักษณ์ การใช้ผลการประเมินในเชิงตรวจสอบยืนยัน และการใช้ผลการประเมินในเชิงปฏิบัติรวมเป็นการใช้ผลการประเมินในเชิงปฏิบัติการ แต่งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยแบ่งย่อยออกเป็น 4 องค์ประกอบ เพื่อให้สามารถวัดการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ให้ชัดเจน และมีลักษณะเป็นรูปธรรมมากขึ้นนั่นคือ 1) การใช้ในเชิงแนวคิด (Conceptual Use) 2) การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน (Legitimate Use) 3) การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Use) และ 4) การใช้ในเชิงปฏิบัติ (Instrumental Use)

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่าได้มีการศึกษาเกี่ยวกับการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาในหลายๆ มิติ แต่เนื่องจากสภาพพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้มีมิติทางสังคมที่ค่อนข้างซับซ้อนและมีลักษณะความเป็นพหุวัฒนธรรมที่แตกต่างจากจังหวัดอื่น ๆ ในประเทศไทย ตลอดจนมีผลการสอบ O-NET ที่ค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับทั้งประเทศ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถเพิ่มขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางแก่โรงเรียนทั่วไปที่มีปัจจัยและบริบทที่ใกล้เคียงกัน นำไปสู่การปฏิบัติทั้งทางการบริหารจัดการเชิงวิชาการ และการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ผ่านเกณฑ์ตามมาตรฐานของประเทศ

คำถามของการวิจัย

จากการทบทวนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ผู้วิจัยตั้งคำถามวิจัยที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. โมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้มีลักษณะอย่างไร
2. ปัจจัยลักษณะของแบบทดสอบ ลักษณะบริบทของสถานศึกษา และลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้หรือไม่อย่างไร
3. แนวทางปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ มีลักษณะเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อตรวจสอบความตรงของโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ ตัวแปรต้น และตัวแปรตาม การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้

2.1 ตัวแปรต้น เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้

1) ตัวแปรแฝงลักษณะของแบบทดสอบ ประกอบด้วย

1.1) ความตรงประเด็น

1.2) คะแนน

2) ตัวแปรแฝงลักษณะบริบทของสถานศึกษา ประกอบด้วย

2.1) การสร้างระบบแรงจูงใจ

2.2) โครงสร้างการบริหาร/การสนับสนุนจากผู้บริหาร

2.3) วัฒนธรรมองค์การ

3) ตัวแปรแฝงลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา ประกอบด้วย

3.1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

3.2) ความรู้ความสามารถของผู้บริหาร

3.3) การมีส่วนร่วมของบุคลากร

3.4) เห็นความสำคัญของการทดสอบ

2.2 ตัวแปรตาม คือ การใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ มี 4 ลักษณะ ได้แก่

1) การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงแนวคิด

2) การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน

3) การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงสัญลักษณ์

4) การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงปฏิบัติ

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1. การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา หมายถึง การนำผลหรือสารสนเทศที่ได้จากการประเมินผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน มาก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงาน หรือนโยบายการทำงานของ สถานศึกษา เพื่อวางแผนทางพัฒนาผู้เรียน ครูผู้สอน และการบริหารของสถานศึกษา ซึ่งในการทำวิจัย นี้แบ่งเป็น 4 ลักษณะ คือ 1) การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงแนวคิด 2) การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน 3) การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงสัญลักษณ์ และ 4) การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงปฏิบัติ พิจารณาจากคะแนนที่ได้จากการวัดตามการรับรู้ของครูและผู้บริหาร

1.1 การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในเชิงแนวคิด (Conceptual use) หมายถึง การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมาใช้ในการทำความเข้าใจสภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการบริหารสถานศึกษา ช่วยให้เกิดความกระจ่าง โดยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน มีอิทธิพลต่อความคิดของ ผู้บริหารสถานศึกษาทำให้ผู้บริหารสถานศึกษารับรู้ข้อมูลการปฏิบัติงาน และรู้สภาพปัญหา จุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนา เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการพัฒนา สถานศึกษา

1.2 การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในเชิงตรวจสอบ ยืนยัน (Legitimate use) หมายถึง การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมาใช้ เพื่อเป็นเหตุผลยืนยัน และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน และการบริหารสถานศึกษาที่กระทำ ก่อนหน้า เพื่อยืนยันผลการตัดสินใจของสถานศึกษา

1.3 การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic use) หมายถึง การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมาใช้ เพื่อเป็น เครื่องช่วยติดตาม กำกับหรือควบคุมการจัดการเรียนการสอน และการบริหารของสถานศึกษา ให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมและมุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง

1.4 การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในเชิงปฏิบัติ (Instrumental use) หมายถึง การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมาใช้ เพื่อเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติจัดการเรียนการสอน และการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้ สถานศึกษามีรูปแบบและวิธีดำเนินงานอย่างแน่ชัด

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ หมายถึง โมเดลโครงสร้างสมการเชิงเส้นที่แสดงรูปแบบและลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ ประกอบด้วย 1) ลักษณะของแบบทดสอบ 2) ลักษณะบริบทของสถานศึกษา และ 3) ลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา ครอบคลุมตัวแปรสังเกตได้ 9 ตัวแปร

2.1 ลักษณะของแบบทดสอบ (Characteristics of the Test: CT) ประกอบด้วย

2.1.1 ความตรงประเด็น (Relevance of Evaluation: RE) หมายถึง ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานที่ได้สอดคล้องกับความต้องการใช้สารสนเทศ เนื่องจากสารสนเทศหรือข้อค้นพบที่ได้ สามารถสื่อความหมายให้เข้าใจต่อการนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง ตรงกับความต้องการใช้ และมีความสอดคล้องกับสภาพบริบท พิจารณาจากคะแนนตามการรับรู้ของครูและผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.2 คะแนน (Score) หมายถึง ผลการทดสอบของสถานศึกษาที่ได้รับจากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคะแนน O-NET ระดับโรงเรียนในปีการศึกษา 2563

2.2 ลักษณะบริบทของสถานศึกษา (Characteristic of Organization: CO)

2.2.1 ระบบแรงจูงใจ (Motivate of Organization: MO) หมายถึง กระบวนการของสถานศึกษา เพื่อเป็นแรงผลักดัน หรือกระตุ้นให้บุคคลในสถานศึกษาเกิดพฤติกรรมในการทำงานในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ เช่น การสนับสนุนงบประมาณในแต่ละโครงการ การจัดกิจกรรมเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติ หรือชมเชย หรือให้รางวัลแก่ครูผู้สอน การสนับสนุนทรัพยากร ให้เพียงพอต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน เป็นต้น พิจารณาจากคะแนนตามการรับรู้ของครูและผู้บริหารสถานศึกษา

2.2.2 โครงสร้างการบริหาร (Structural of Organization: SO) หมายถึง การกำหนดบทบาท หน้าที่ (Set of Functions) วิสัยทัศน์ พันธกิจ รวมถึงแผนการดำเนินงานที่กำหนดทิศทางมุ่งเน้นการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ และมีการปฏิบัติงานประสบความสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ โดยความสำเร็จพิจารณาจากผลสำเร็จของการบริหารจัดการ พิจารณาจากประสิทธิภาพ นั่นคือมีการใช้ทรัพยากรได้อย่างเฉลียวฉลาดและคุ้มค่า และการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง เพื่อพิจารณาถึงประสิทธิผลควบคู่กัน

2.2.3 วัฒนธรรมองค์การ (Way of Life/Culture of Organization: WO)

หมายถึง ลักษณะแบบแผนทางพฤติกรรมของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีความเฉพาะในแต่ละแห่งเกี่ยวกับแบบแผนการปฏิบัติงาน ค่านิยม ความคิด ความเชื่อและความสัมพันธ์ โดยยึดถือจนเป็นธรรมเนียมปฏิบัติ พิจารณาจากคะแนนตามการรับรู้ของครูและผู้บริหาร

2.3 ลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา (Characteristic of Person: CP)

2.3.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (Leadership of Person: LP) หมายถึง

กระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ชักนำ จูงใจ ชี้นำ หรือกระตุ้นให้บุคลากรในสถานศึกษา หรือผู้ใต้บังคับบัญชา ยินดี เต็มใจ พร้อมใจ ให้มีความกระตือรือร้น หรือร่วมดำเนินการในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ พิจารณาจากคะแนนการรับรู้ของครูและผู้บริหาร

2.3.2 ความรู้ความสามารถของผู้บริหาร (Knowledge of Person: KP)

หมายถึง สมรรถนะที่สำคัญของผู้บริหาร ประกอบด้วย 1) ความสามารถเชิงวิสัยทัศน์การวางแผนและการกำหนดเป้าหมายขององค์กร 2) ความสามารถในการทำงานแบบมีส่วนร่วม 3) ความสามารถในการสื่อสารแบบมีประสิทธิผล 4) ความสามารถในการดำเนินกระบวนการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม 5) ความสามารถในการจัดการกับปัญหา และ 6) ความสามารถในการสร้างสรรคนวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และการริเริ่มในการเปลี่ยนแปลงองค์กร พิจารณาจากคะแนนการรับรู้ของครูและผู้บริหาร

2.3.3 การมีส่วนร่วม (Participate of Person: PP) หมายถึง

การเข้ามามีบทบาท มีส่วนร่วมวางแผน ร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ พิจารณาจากคะแนนตามการรับรู้ของครูและผู้บริหาร

2.3.4 การเห็นความสำคัญของการทดสอบ (Important of Person: IP)

หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ในแต่ละครั้ง โดยมีความเชื่อมั่นว่าการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ ไม่ได้เป็นการตัดสินถูกผิด แต่เป็นการชี้ให้เห็นถึงจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาของการดำเนินงาน พิจารณาได้จากคะแนนตามการรับรู้ของครูและผู้บริหาร

3. ความตรงของโมเดล หมายถึง การที่โมเดลตามสมมติฐานทางทฤษฎี (proposed model)

ที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งพิจารณาได้จากค่า x^2 ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าสถิติวัดระดับความกลมกลืน ได้แก่ $\frac{x^2}{df}$, ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI), ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของการประมาณค่าความคลาดเคลื่อน (RMSEA), ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (SRMR), ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMR) และดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI)

4. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ประโยชน์ในเชิงวิชาการ

1.1 ได้กรอบแนวคิดในการวัดการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ ที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ประโยชน์เชิงปฏิบัติ

2.1 ได้แนวปฏิบัติสำหรับใช้ในการวัดการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ได้อย่างเหมาะสม อันเป็นกลไกสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการดำเนินการตามภารกิจ ซึ่งเป็นการยกระดับมาตรฐานการศึกษาไทยต่อไป

2.2 ได้เครื่องมือและแนวทางเพื่อนำไปสู่การติดตามและวัดผลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาทำการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำเสนอสาระสำคัญ แบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

- 1) การทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2) การนำผลประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
- 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้
- 4) โมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง
- 5) การวิจัยแบบผสมวิธี
- 6) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 การทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Testing: O-NET)

O-NET (Ordinary National Educational Test) คือการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน เป็นการสอบความรู้รวบยอดปลายช่วงชั้น 6 ภาคเรียนของชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยทดสอบความรู้ในกลุ่มสาระต่าง ๆ รวม 8 กลุ่มสาระ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน จะจัดสอบเพียงครั้งเดียว โดยจัดสอบในช่วงปลายเดือนกุมภาพันธ์ต่อเนื่องกับเดือนมีนาคมของทุกปี ซึ่งเป็นการสอบประจำปีเพียงครั้งเดียวและนำผลการสอบไปใช้อย่างถาวร

การประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติถือว่า มีบทบาทสำคัญในการสะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จของการจัดการศึกษา โดยยึดตามจุดมุ่งหมายที่สำคัญของหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มี ความรู้ ความสามารถ มีทักษะ กระบวนการที่จำเป็นในการดำรงชีวิต และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งในปัจจุบันการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติ เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนที่ดำเนินการ โดยหน่วยงานภายในประเทศ 2 หน่วยงาน คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) เรียกโดยย่อได้ว่า “สทศ.” ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “NATIONAL INSTITUTE OF EDUCATIONAL TESTING SERVICE” เรียกโดยย่อได้ว่า “NIETS” จัดตั้งขึ้นเป็นองค์การมหาชนเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ สามารถใช้ประโยชน์ทรัพยากรและบุคลากรได้สูงสุด มีความเป็นอิสระ ไม่ขึ้นอยู่กับสายการบริหารของหน่วยงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ การจัดการศึกษาจึงมีความเป็นกลาง เป็นสถาบันที่มีการกำหนดหลักการ นโยบาย มาตรการ และเป้าหมายโครงสร้างการบริหาร และการดำเนินกิจการความสัมพันธ์กับรัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บุคลากรการเงิน การตรวจสอบ และการประเมินผลที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ การจัดตั้งสถาบันเพื่อบริหารจัดการและดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยและให้บริการทางด้านการประเมินผลทางการศึกษาและทดสอบทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเป็นศูนย์กลางความร่วมมือด้านการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติและนานาชาติ

ความสำคัญของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน

การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมีประโยชน์ต่อการศึกษาและต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การปรับการศึกษาให้มีมาตรฐานเดียวกัน คณะนอญเลี่ยการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานในแต่ละปีจะบ่งบอกได้ว่าโรงเรียนแต่ละแห่งพัฒนาด้านคุณภาพการศึกษาไปในแนวทางใด นักเรียนมีคุณภาพการศึกษาอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการปรับการศึกษาให้มีมาตรฐานเดียวกัน
2. การจัดกลุ่มโรงเรียนคณะนอญเลี่ยการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ใช้จัดกลุ่มโรงเรียนแต่ละแห่ง ซึ่งอาจแบ่งจากปัจจัยของโรงเรียน โดยเปรียบเทียบว่าคณะนอญเลี่ยของโรงเรียนอยู่ในระดับใด จะมีการพิจารณาตัวแปรหรือปัจจัยในการแบ่งกลุ่มว่าจะมีการกำหนดอย่างไรให้เกิดความยุติธรรมกับโรงเรียน การจัดอันดับจะจัดกลุ่มโรงเรียนที่มีความสามารถใกล้เคียงกัน เพื่อให้แต่ละโรงเรียนได้ทราบถึงระดับคุณภาพของโรงเรียน และจะได้มีการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนของตนเองให้ดียิ่งขึ้นต่อไป
3. โรงเรียนและครูผู้สอนสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการสอบไปปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียนต่อไป รวมทั้งนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคนไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดการเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องต่อความสนใจ ความต้องการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถของนักเรียน
4. ผู้ปกครองสามารถใช้คะแนนสอบของนักเรียนเป็นแนวทางแก้ไขและสนับสนุนบุตรหลานให้กระตือรือร้นในการเรียนรู้มากขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาไปในแนวทางที่ดี

5. นักเรียนสามารถใช้ประโยชน์จากผลคะแนนที่นักเรียนได้รับเป็นหลักฐานสำคัญในการศึกษาต่อระดับสูงขึ้นไป ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จในการเรียนรู้และวางแผนอนาคต

ลักษณะของแบบทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน

ลักษณะแบบทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

1. ข้อสอบแบบปรนัยและอัตนัย ในอัตราส่วนระหว่าง 80%-90%: 10%-20% ข้อสอบแบบปรนัยจะเป็นข้อสอบแบบ 4 ตัวเลือก/หลายตัวเลือก สำหรับข้อสอบอัตนัยจะเป็นข้อสอบแบบระบายคำตอบที่เป็นค่าหรือตัวเลข โดยให้นักเรียนระบายตัวเลข ซึ่งเป็นคำตอบของโจทย์ในแต่ละข้อลงในกระดาษคำตอบ สำหรับข้อสอบแบบปรนัย สทศ. มีรูปแบบข้อสอบ ดังนี้

1) ปรนัย 4 ตัวเลือก/หลายตัวเลือก เลือกคำตอบที่ถูกที่สุด 1 คำตอบ ข้อสอบรูปแบบนี้ นักเรียนจะต้องตัดสินใจเลือกคำตอบที่ถูกที่สุดเพียง 1 คำตอบ

2) ปรนัย 4 ตัวเลือก/หลายตัวเลือก เลือกคำตอบที่ถูกได้มากกว่า 1 คำตอบ ข้อสอบรูปแบบนี้จะมีคำตอบที่ถูกต้องมากกว่า 1 คำตอบ โดยนักเรียนต้องระบายคำตอบที่ถูกให้ครบตามที่โจทย์กำหนด

3) เลือกคำตอบจากกลุ่มสัมพันธ์กัน นักเรียนจะต้องเลือกคำตอบที่ถูกที่สุดจากแต่ละกลุ่มตัวเลือก ซึ่งคำตอบจากแต่ละกลุ่มจะมีความสัมพันธ์กัน

2. ข้อสอบแต่ละข้ออาจมีคะแนนไม่เท่ากัน ซึ่งขึ้นอยู่กับความยากง่ายของข้อสอบ

3. สาระและทักษะสำคัญ ข้อสอบครอบคลุมสาระและทักษะสำคัญของ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

4. เวลาในการทำข้อสอบ ให้เวลาทำวิชาละ 2 ชั่วโมง

5. การสอบเป็นบริการของรัฐที่จัดให้แก่ นักเรียนทุกคน นักเรียนทุกคนจึงไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการสอบแต่อย่างใดโดยรูปแบบของข้อสอบการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน แต่ละวิชาจะมีไม่เกิน 2 รูปแบบ คือ

1) ปรนัย (แบบเลือกตอบ) มีคำตอบที่ถูกต้องที่สุด 1 คำตอบ (มีคะแนนไม่เกิน 80% ของคะแนนทั้งหมด) โดยในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในข้อสอบจะมีคำตอบให้ 4 ตัวเลือก ส่วนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในข้อสอบจะมีคำตอบให้ 5 ตัวเลือก

2) รูปแบบอื่น ๆ (มีคะแนนไม่เกิน 20% ของคะแนนทั้งหมด) ได้แก่

- ปรนัย (แบบเลือกตอบที่มีคำตอบถูกมากกว่า 1 คำตอบ)
- แบบเลือกคำตอบจากแต่ละหมวดที่สัมพันธ์กัน

- แบบบรรยายคำตอบเป็นค่า/ตัวเลข การจัดสอบ สทศ. จะเน้นย้ำเรื่อง โปร่งใส และป้องกันการทุจริต ดังนั้นจึงได้มีการกำหนดนโยบายในการจัดสอบ โดยมีการจัดข้อสอบ หลายชุด จากเดิมกำหนดไว้ 2 ชุด ปัจจุบันจะเพิ่มเป็น 6 ชุด แต่รูปแบบข้อสอบยังคงเหมือนเดิม

การสร้างและผลิตแบบทดสอบตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ

O-NET (Ordinary National Educational Test) สำหรับการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน ผลการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบ O-NET ทั้ง 3 ช่วงชั้น คือ ช่วงชั้นที่ 2 (ป.6) ช่วงชั้นที่ 3 (ม.3) และช่วงชั้นที่ 4 (ม.6) จำนวน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ของแต่ละช่วงชั้น ช่วงชั้นละ 2 ชุด รวมทั้งสิ้น 48 คลัง

I-NET (Islamic National Educational Test) สำหรับการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติ ด้านอิสลามศึกษา ผลการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบ I-NET ทั้ง 3 ระดับ คือ ระดับอิสลามศึกษา ตอนต้น ระดับอิสลามศึกษาตอนกลาง และระดับอิสลามศึกษาตอนปลาย จำนวน 8 กลุ่ม สาระการเรียนรู้ของแต่ละระดับ ระดับละ 2 ชุด รวมทั้งสิ้น 48 คลัง

N-NET (Non-Formal National Educational Test) สำหรับการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน ผลการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบ N-NET ทั้ง 2 ระดับ คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย จำนวน 14 วิชาของแต่ละระดับ รวมทั้งสิ้น 56 คลัง

V-NET (Vocational National Educational Test) สำหรับการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติด้านการอาชีวศึกษาผลการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบ V-NET ทั้ง 2 ระดับ คือ ระดับ ปวช. ปี 3 จำนวน 12 กลุ่มวิชาและระดับ ปวส. ปี 2 จำนวน 3 กลุ่มวิชารวมทั้งสิ้น 30 คลัง

ตอนที่ 2 การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาการเรียน การสอนและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1 หลักการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาการเรียน การสอนและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สัมพันธ์ พันธุ์ฤกษ์ (2557) กล่าวถึงหลักการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังต่อไปนี้

1. มีเป้าหมายเพื่อปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) ยุทธศาสตร์ 1: ให้คน ไทยและการศึกษาไทยมีคุณภาพได้มาตรฐานสากล

2. นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (หนังสือลง 3 ก.พ. 2553)

ให้ใช้คะแนน O-NET เป็นส่วนหนึ่งในการคัดเลือกเข้าเรียนต่อชั้น ม.1 และ ม.4 และให้ครูผู้สอนนำคะแนน O-NET ไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน

3. การประกันคุณภาพการศึกษา (พรบ. การศึกษาแห่งชาติ มาตรา 9(3), 48,49)
จัดให้มีการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก

4. ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนและการบริหารสถานศึกษา

5. ให้เป็นส่วนหนึ่งในการคัดเลือกเข้าศึกษาในระดับสูงขึ้น (ม.1 ม.4 ป.ตรี admission กลาง
รับตรง กสพท.)

6. เป็นส่วนหนึ่งของ EXIT EXAM โดยเป็นเกณฑ์การจบการศึกษาในระดับ ป.6, ม.3 และม.6
ประกาศใช้ในปีการศึกษา 2555 เป็นต้นไป ให้ใช้ผลการประเมินระดับโรงเรียน (School
Assessment) ร่วมกับการประเมินการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ทั้งนี้การทดสอบทางการศึกษา
ระดับชาติขั้นพื้นฐานที่เป็น Standard Based Achievement Test และสอบ 5 วิชาหลัก คือ
ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

โดยมาตรฐานการรายงานผลและการนำผลไปใช้นั้นมีระบบ 4 ระบบ ประกอบด้วยระบบ
เอกสาร การรายงานผลการทดสอบ ระบบมาตรการเผยแพร่ผลการทดสอบ ระบบการเปิดเผยข้อมูล
ผลการทดสอบ และระบบการติดตามและตรวจสอบ โดยการรายงานผลและการนำผลไปใช้
มีเป้าหมายดังนี้

- การประเมินตนเองเพื่อการแนะแนวและปรับปรุงการเรียนการสอนและการบริหาร
- ประกันคุณภาพการศึกษา
- คัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
- เทียบเคียงคุณภาพระดับชาติและนานาชาติ
- เป็นส่วนหนึ่งของการจบการศึกษาตามหลักสูตร

โดยการรายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานนั้น มีจำนวนทั้งสิ้น 6 ฉบับดังนี้

- ฉบับที่ 1 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานรายบุคคล
- ฉบับที่ 2 ค่าสถิติระดับโรงเรียนแยกตามมาตรฐานการเรียนรู้
- ฉบับที่ 3 ร้อยละของนักเรียนที่ตอบถูกในแต่ละข้อระดับสถานศึกษา
- ฉบับที่ 4 ช่วงคะแนนของผู้เข้าสอบระดับโรงเรียน
- ฉบับที่ 5 ค่าสถิติระดับโรงเรียนแยกตามสาระการเรียนรู้
- ฉบับที่ 6 ค่าสถิติระดับโรงเรียน

หลักการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพ
การเรียนการสอน สามารถแบ่งออกเป็นหลายระดับ ดังนี้

1. ระดับนักเรียน โดยในรายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานแสดงคะแนนของนักเรียนแต่ละคน โดยนักเรียนสามารถดูคะแนนของตนเองในแต่ละวิชาว่าสูงกว่าหรือต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของระดับโรงเรียน ระดับสังกัด และระดับประเทศ เพื่อเป็นการประเมินและพัฒนาตนเองให้มีผลการเรียนที่ดีขึ้น

2. ระดับครูผู้สอน โดยครูผู้สอนแต่ละรายวิชาสามารถดูผลคะแนนรายวิชาที่ตนเองสอนจากใบรายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน ฉบับที่ 1 เป็นการรายงานผลการสอบรายบุคคลของนักเรียนทั้งโรงเรียน

3. ระดับผู้บริหารสถานศึกษา ต้องพิจารณาค่าสถิติทุกกลุ่มสาระวิชาและแยกย่อยรายมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งผู้บริหารสามารถพิจารณาผลการสอบในภาพรวมของวิชา จากคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียน เทียบเคียงกับโรงเรียนที่อยู่ในจังหวัดเดียวกัน หรือโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดเดียวกันที่มีสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอนใกล้เคียงกัน และระดับประเทศ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น โดยใช้ระบบการนิเทศแล้วส่งเสริม สนับสนุน

4. ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ในใบรายงานฉบับที่ 2 และ 3 ค่าสถิติระดับศูนย์สอบ (ป.6 และ ม.3) แยกตามมาตรฐานการเรียนรู้แสดงคะแนนเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่ ซึ่งเขตพื้นที่นำไปใช้ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาในสังกัดได้

5. ระดับต้นสังกัด ต้นสังกัดของโรงเรียนทุกโรงเรียนสามารถนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปวิเคราะห์เพื่อพัฒนาครูผู้สอนในสังกัดให้มีความรู้ ความชำนาญในสาขาวิชาที่สอน กระตุ้นผู้บริหารสถานศึกษาให้นิเทศ กำกับ ติดตาม จัดทำระบบช่วยเหลือให้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน รวมทั้งผลักดันให้มีการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

6. ระดับประเทศ กระทรวงศึกษาธิการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการส่งเสริมสนับสนุนให้ภายในปี พ.ศ.2561 ให้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน 5 วิชาหลักของนักเรียนทั้งประเทศมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 50 ให้เป็นไปตามเป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ.2552-2561) ให้การศึกษาไทยมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

2.2 บทบาทหน้าที่ ของผู้บริหารและครูในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้พัฒนากระบวนการเรียนการสอนสรุปได้ดังนี้

- วิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ภาพรวมระดับโรงเรียน โดยพิจารณาว่าระดับชั้นแต่ละระดับชั้นมีรายวิชาใดที่มีคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับปรับปรุง พอใช้ ดี ดีมาก รายวิชาใดที่ต้องการพัฒนาอย่างเร่งด่วน

- ให้ครูผู้สอนทุกคนวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน รายงานสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ และจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้และภาพรวมของสถานศึกษาต่อไป

- จัดประชุมคณะทำงานระดับสถานศึกษาร่วมกับนักวิจัยพื้นที่/สำนักงานเขตพื้นที่ และร่วมกันจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานส่งเสริมการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษา

- ดำเนินการติดตามการปฏิบัติงานของครูผู้สอน โดยผู้รับผิดชอบงานนิเทศภายในสถานศึกษา

- พิจารณาตรวจสอบ กลั่นกรองข้อสอบตามประเด็นในแบบบันทึกการตรวจสอบคุณภาพของข้อสอบ

- ตรวจสอบแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาในแต่ละกลุ่มสาระ

- ตรวจสอบการตัดสินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนรายวิชา เมื่อสิ้นภาคเรียน/ปีการศึกษา

- จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน

และส่วนของบทบาทของครู คือ การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนรายบุคคลและทะเบียนแสดงผลการเรียนไปใช้ การวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานรายงานสาระการเรียนรู้ การวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานรายมาตรฐานการเรียนรู้ วิเคราะห์สาเหตุ ปัจจัยที่ทำให้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานสูงขึ้น โดยกำหนดปัญหา เจาะไขความสำเร็จ สิ่งที่ต้องการขอรับการสนับสนุน วิเคราะห์เชื่อมโยงคุณภาพผู้เรียนเพื่อวางแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ การประเมินผล เพื่อวางแผนการเขียนข้อสอบให้สอดคล้องกับคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ ออกข้อสอบปลายภาค/ปลายปี ตามแนวการทดสอบระดับชาติและจัดทำรายงานผลการเรียน

2.3 การนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์

ความหมายของการนำผลการประเมินไปใช้

Weiss (1972 อ้างถึงใน สุคนิสา พูลศิริ, 2541) การนำผลการประเมินไปใช้ เป็นการเสนอผลที่ได้รับจากการประเมินให้ผู้บริหารหรือผู้สนับสนุนนำไปเป็นข้อมูลเพื่อใช้สำหรับการตัดสินใจในการปรับปรุง หรือแก้ไขปัญหา เพื่อทำให้โครงการ หรือนโยบายเปลี่ยนไปในทิศทางที่เหมาะสม

สุวิมล ว่องวานิช (2545) กล่าวว่า การใช้ผลการประเมินเป็นกระบวนการตรวจสอบคุณภาพการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยกลุ่มบุคคลที่เป็นนักประเมินอาชีพ เพื่อต้องการข้อมูลเกี่ยวกับคุณค่าของหน่วยงาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง พัฒนาระบบการทำงานและนำไปสู่การรับรองคุณภาพการดำเนินงานของหน่วยงานตามมาตรฐานที่กำหนด

สกีเวน (Scriven. 1981, อ้างถึงใน ปรีชา รอดมณี. 2550) กล่าวถึงการใช้ผลการประเมิน คือ การนำข้อค้นพบหรือผลจากการประเมินมาส่งเสริมการดำเนินงาน ซึ่งผลจากการประเมินที่ได้ จะต้องมีความสมบูรณ์และตรงตามความต้องการในการนำไปใช้

เพอร์สกิน และคาราเซล (Preskill; & Caracelli. 2003) กล่าวว่า การใช้ผลการประเมิน หมายถึง การนำผลหรือสารสนเทศที่ได้จากการประเมินมาก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงาน ในโครงการหรือนโยบายการดำเนินงาน หรือประกอบแนวคิด

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การใช้ผลการประเมิน คือ การนำข้อมูลหรือผลที่ได้จากการประเมินมาใช้ในการส่งเสริม พัฒนา ปรับปรุงและแก้ไขระบบการดำเนินงานในองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งในด้านการพัฒนาโครงการและนโยบายในการดำเนินงานขององค์กร เพื่อนำไปสู่การรับรองผลการดำเนินงานของหน่วยงานตามมาตรฐานที่กำหนด

ทฤษฎีการนำผลการประเมินไปใช้

ศิริชัย กาญจนวาสี (2554: 151) กล่าวว่า กระบวนการประเมิน ประกอบด้วย การวางแผน การดำเนินการ จัดทำรายงานและเผยแพร่สารสนเทศของการประเมิน

การประเมินมีเป้าหมายสำคัญ คือการดำเนินการให้ได้ผลการประเมินที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน ดังนั้นผลการประเมินจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการใช้ผลการประเมินและก่อให้เกิดผลกระทบที่ตามมา

การเผยแพร่สารสนเทศของการประเมิน เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร ดังนั้นนักประเมินจะต้องมีทักษะทางการสื่อสารที่ดี โดยสามารถวางกลยุทธ์เชิงสร้างสรรค์ เพื่อหาช่องทางในการแพร่กระจายสารสนเทศไปสู่ผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินด้วยการคัดเลือกประเภทรูปแบบและการนำเสนอรายงานการประเมินที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

การนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์มีได้หลายรูปแบบ ได้แก่ การใช้ในเชิงแนวคิด (Conceptual use) ผลการประเมินอาจจะช่วยจุดประกายความคิดของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในสิ่งที่ประเมินมากขึ้น การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน (Legitimate use) ผลการประเมินอาจถูกใช้เป็นเหตุผลในการสนับสนุนหรือยืนยันผลการตัดสินใจที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic use) ผลการประเมินอาจถูกใช้เป็นเครื่องช่วยติดตาม กำกับหรือควบคุม การประเมินว่าได้มีการทำตามแนวทางที่กำหนดไว้หรือไม่ การใช้ในเชิงปฏิบัติ (Instrumental use) ผลการประเมินอาจถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการปรับปรุง แก้ไข ทำให้เกิดผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามมา การใช้ผลการประเมินสามารถส่งผลกระทบต่อการทำงานทั้งระดับบุคคลและระดับองค์กร โดยอาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมของสมาชิกในองค์กร วิธีดำเนินงาน ระเบียบข้อบังคับขององค์กร โครงสร้างขององค์กร และวัฒนธรรมขององค์กร

การทำให้ผลการประเมินสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสำคัญ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2554) ประกอบด้วย

1) **ลักษณะของการประเมิน** (Characteristic of the evaluation) ประกอบด้วย กระบวนการประเมินที่ตรงประเด็น (Relevance) วิธีการประเมินที่มีคุณภาพ (Quality) ผลการประเมินที่มีข้อค้นพบสนองความต้องการ (Responsiveness) มีกลยุทธ์ของการเผยแพร่ (Dissemination strategies) ผู้ประเมินมีความน่าเชื่อถือ (Credibility) และมีทักษะการสื่อสาร (Communication skills)

2) **ลักษณะของบริบทองค์กรและผู้เกี่ยวข้อง** (Characteristic of organizational context) ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมขององค์กรด้านการเมือง เศรษฐกิจและลักษณะการตัดสินใจ ที่ต้องการ รวมทั้งลักษณะของผู้เกี่ยวข้องด้านทัศนคติต่อการประเมิน ความผูกพันกับการประเมิน และความต้องการใช้สารสนเทศจากการประเมิน

รูปแบบการใช้ผลการประเมิน

การเผยแพร่สารสนเทศของการประเมินและการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์เป็นเรื่องที่ได้รับความสนใจอย่างจริงจัง ซึ่งผู้บุกเบิกแนวคิดทางด้านนี้ ได้แก่ Alkin และคณะ (1979), Alkin และ Dailak (1985), Weiss (1980) และ Patton (1986, 1997) ได้มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวคิด รูปแบบการใช้และปัจจัยที่มีผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์

รูปแบบที่ดีในการนำผลการประเมินไปใช้ รูปแบบการใช้ผลการประเมิน (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2554) ประกอบด้วย

1) การใช้ในเชิงความคิด (Conceptual use) ผลการประเมินให้ข้อมูลข่าวสาร ให้แสงสว่างทางปัญญาที่มีอิทธิพลต่อความคิดของผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้อง แต่ไม่ได้นำไปสู่การตัดสินใจโดยตรงต่อแผนงาน/โครงการ/งาน เช่น ผู้บริหารได้ประโยชน์จากการประเมิน ทำให้รู้ข้อมูลการปฏิบัติงาน รู้สภาพปัญหาดีขึ้น ทำให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่ประเมิน ซึ่งสามารถสะสมสำหรับนำไปใช้ในการตัดสินใจเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ผลการประเมินจึงสามารถทำให้เกิดผลในเชิงความคิด สร้างความคิดใหม่ เมื่อสะสมมาก ๆ อาจนำไปสู่ผลในเชิงปฏิบัติ (Instrumental impact) เกี่ยวกับแผนงาน/โครงการ/งาน อันอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงนโยบาย การจัดลำดับความสำคัญใหม่ การประเมินโครงการทางสังคมสามารถช่วยผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคมดีขึ้น การใช้สารสนเทศจากการประเมินในลักษณะนี้ ทำให้เกิดความกระจำง ความเข้าใจ และการเรียนรู้ จึงไม่ถูกมองข้าม

การใช้ผลการประเมินในเชิงความคิด เป็นการใช้ในขั้นแรกที่น่านำไปสู่การใช้ขั้นต่อไป คือ การใช้เชิงปฏิบัติการ ซึ่งจะเกิดขึ้นเมื่อผู้เกี่ยวข้องสามารถเชื่อมโยงสารสนเทศจากการประเมินไปยังสถานการณ์จริงของแผนงาน/โครงการ/งาน

2) การใช้ในเชิงปฏิบัติการ สามารถเกิดขึ้นได้ 3 รูปแบบดังนี้

2.1 การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน (Legitimate use) เป็นการที่ใช้ผลการประเมิน เพื่อเป็นเหตุผลสนับสนุนหรือยืนยันแนวทางการตัดสินใจที่ได้กระทำไว้ก่อนหน้านี้ ผลการประเมินที่ได้ เป็นการสืบค้น เพื่อนำผลมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพของผู้บริหารหรือผู้วางนโยบาย

2.2 การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic use) เป็นการที่ใช้ผลการประเมินเป็น เครื่องช่วยในการติดตาม กำกับหรือควบคุมการประเมิน เพื่อแสดงว่าการประเมินได้ดำเนินไปตาม แนวทางและระเบียบขั้นตอนที่เหมาะสม การใช้ในลักษณะนี้ จึงไม่ได้สนใจการนำผลไปใช้ปฏิบัติ โดยตรง เป็นการใช้ในการควบคุมคุณภาพของการประเมิน จึงอาจไม่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลง การดำเนินแผนงาน/โครงการ/งาน เช่น การใช้สารสนเทศของการประเมินโดยผู้ตรวจสอบหรือ คณะกรรมการกำกับการประเมิน เป็นต้น

2.3 การใช้ในเชิงปฏิบัติ (Instrumental use) การใช้ผลการประเมินเป็นเครื่องมือ ช่วยในการลงมือปฏิบัติดำเนินงาน ซึ่งเป็นไปได้หลายลักษณะ เช่น เป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการพัฒนาหรือปรับแผนงาน ออกแบบโครงการ ปรับเปลี่ยนวิธีดำเนินงาน ปฏิบัติการแก้ไข ปัญหา ยุติ/ปรับเปลี่ยน/ขยายโครงการ เป็นต้น การใช้ในลักษณะนี้ จึงอาจส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงปรัชญา วิสัยทัศน์องค์กร โครงสร้างองค์การ หลักการ/ทฤษฎีของโครงการ ทรัพยากร การดำเนินงานและอนาคตของแผนงาน/โครงการ/งาน

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์รูปแบบการใช้ผล การประเมิน ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตารางที่ 2 การสังเคราะห์ลักษณะของการนำผลการประเมินไปใช้ตามนักทฤษฎีการนำผลการประเมินไปใช้ (Evaluation Utilization)

ลักษณะการนำผลการประเมินไปใช้	Alkin et al. (1979)	Alkin, Dailak and White (1979)	Weiss (1980)	Cousins and Leithwood (1986)	Patton (1986)	ศิริชัย กาญจนวาสี (2552)	นำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้
1) การใช้ในเชิงความคิด (Conceptual Use)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2) การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน (Legitimate Use)	✓		✓		✓	✓	✓
3) การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Use)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4) การใช้ในเชิงปฏิบัติ (Instrumental Use)		✓		✓		✓	✓
5) การใช้ในเชิงกลยุทธ์ (Strategic Use)		✓					
6) การใช้ในเชิงกระบวนการ (Process Use)		✓					

จากตารางที่ 2 การสังเคราะห์ลักษณะของการนำผลการประเมินไปใช้ถือเป็นแนวทางที่สำคัญในการสร้างโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ เมื่อผู้วิจัยพิจารณาถึงลักษณะของการนำผลการประเมินไปใช้จากแนวคิดและทฤษฎีในการนำผลการประเมินไปใช้ จำนวน 6 กลุ่มบุคคล/แนวคิด แล้วพิจารณาความถี่ที่สนับสนุนกันของนักคิดและทฤษฎีในการนำผลการประเมินไปใช้อย่างน้อย 3 บุคคล/แนวคิด สรุปลักษณะประกอบที่จะนำมาใช้เป็นโมเดลในการวัดการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การใช้ในเชิงแนวคิด (Conceptual Use) 2) การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน (Legitimate Use) 3) การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Use) และ 4) การใช้ในเชิงปฏิบัติ (Instrumental Use)

แต่เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาการนำผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษารูปแบบการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ใน 4 รูปแบบดังกล่าว โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

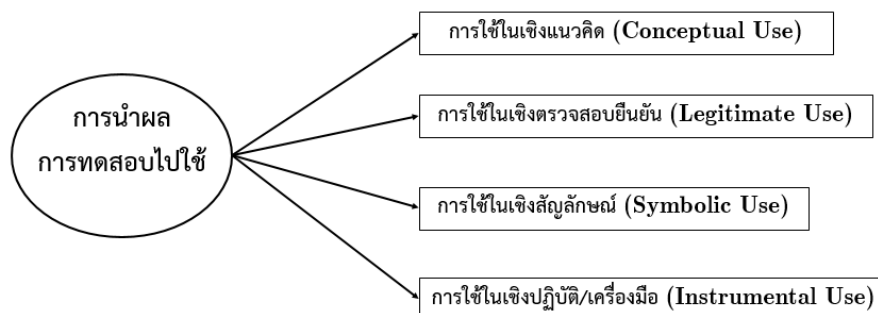
1) การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในเชิงแนวคิด (Conceptual use) หมายถึง การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมาใช้ในการทำความเข้าใจสภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการบริหารสถานศึกษา ช่วยให้เกิดความกระจ่าง โดยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมีอิทธิพลต่อความคิดของผู้บริหารสถานศึกษาทำให้ผู้บริหารสถานศึกษารับรู้ข้อมูลการปฏิบัติงาน และรู้สภาพปัญหา จุดเด่น จุดด้อย และจุดที่ควรพัฒนา เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการพัฒนาสถานศึกษา

2) การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน (Legitimate use) หมายถึง การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมาใช้ เพื่อเป็นเหตุผลยืนยัน และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน และการบริหารสถานศึกษาที่กระทำก่อนหน้า เพื่อยืนยันผลการตัดสินใจของสถานศึกษา

3) การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic use) หมายถึง การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมาใช้ เพื่อเป็นเครื่องช่วยติดตาม กำกับหรือควบคุมการจัดการเรียนการสอน และการบริหารของสถานศึกษา ให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมและมุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง

4) การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในเชิงปฏิบัติ (Instrumental use) หมายถึง การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมาใช้ เพื่อเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติการจัดการเรียนการสอน และการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีรูปแบบและวิธีดำเนินงานอย่างแน่ชัด

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาโมเดลการวัดการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ โดยยึดองค์ประกอบตามลักษณะของการนำผลการประเมินไปใช้จากแนวคิดของ Alkin et al. (1979), Alkin and Dailak (1985), Weiss (1980), Patton (1986) และ ศิริชัย กาญจนวาสิ (2552) ซึ่งอยู่ในกลุ่มที่ 3 แตกต่างกันเพียงเล็กน้อยนั่นคือ แนวคิดดังกล่าว นำลักษณะการใช้ผลการประเมินในเชิงสัญลักษณ์ การใช้ผลการประเมินในเชิงตรวจสอบยืนยันและ การใช้ผลการประเมินในเชิงปฏิบัติ รวมเป็นการใช้ผลการประเมินในเชิงปฏิบัติการ แต่งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งย่อยออกเป็น 4 องค์ประกอบ เพื่อให้สามารถวัดการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ ให้ชัดเจนและมีลักษณะเป็นรูปธรรมมากขึ้น ซึ่งสามารถสรุปโมเดลการวัดการนำผลการทดสอบไปใช้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โมเดลการวัดการนำผลการทดสอบไปใช้

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมิน

จากการศึกษาพบว่าได้มีนักการศึกษาหลายท่านที่นำเสนอแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมิน ดังต่อไปนี้

Cousins and Leithwood (1986) ได้ทำการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำผลการประเมินไปใช้ควรมีการศึกษาบริบท (Context) เป็นปัจจัยสำคัญ โดยได้เน้นที่นโยบาย ซึ่งแท้จริงมีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นกับการนำผลประเมินไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ตามยังไม่สามารถสรุปได้ว่ามีเฉพาะปัจจัยดังกล่าว เนื่องจากต้องเกี่ยวข้องกับสารสนเทศอื่น ๆ ประกอบกันไปด้วย และต้องมีการเปลี่ยนแปลงระบบ (องค์การ) (ไม่ใช่ผู้บริหารฝ่ายเดียว)

นอกจากนี้ Wiess (1998) กล่าวว่า “เป็นคำถามที่ท้าทายสำหรับนักทฤษฎีด้านการนำผลการประเมินไปใช้ ในช่วงสามทศวรรษที่ผ่านมา มุ่งเน้นที่การประยุกต์โครงสร้างและมุมมองมากกว่าการทำวิจัยเชิงประจักษ์ในเรื่องการนำผลการประเมินไปใช้” โดย Weiss ได้ตระหนักถึงปรากฏการณ์ที่มีความซับซ้อนของการนำผลการประเมินไปใช้ว่าคืออะไร และในสถานการณ์หรือบริบทที่แตกต่างกันจะสามารถทำการศึกษได้หรือไม่ ถือเป็นเรื่องยุ่งยากในการลดองค์ประกอบของการนำผลประเมินไปใช้เพื่อกำหนดจำนวนของปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้

จากการสนองตอบคำถามที่ท้าทายดังกล่าว เป็นแรงกระตุ้นก่อให้เกิดการเติบโตของการจัดการความรู้เรื่อง “การนำผลการประเมินไปใช้ (Evaluation Utilization)” โดย Kirkhart (2000) ได้พัฒนาทฤษฎีปัจจัยที่ส่งผลแบบบูรณาการ “Integrated Theory Influence” ที่ได้ขยายคำถามจาก “การศึกษาเรื่องการนำผลการประเมินไปใช้มีข้อสรุปอย่างไร” (How are the results of an evaluation study used?) ไปเป็น “อะไรที่แสดงว่าเป็นรูปแบบของการประเมินผล จะมีผลสนับสนุนและเปลี่ยนแปลงบุคคลและระบบอย่างไร” (How and to what extent does an evaluation shape, affect, support and change persons and systems?) คำตอบจากคำถามของ Kirkhart นี้ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกรอบความคิดจาก “การนำผลการประเมินไปใช้

(Evaluation Utilization)” เป็น “ปัจจัยที่ส่งผล (Influence)” ศัพท์คำว่า “การใช้” ถูกจำกัดความหมายว่าเป็นข้อสรุปของการวัดแบบพื้น ๆ ไม่รวมถึงผลการพิจารณาอย่างใคร่ครวญที่เกิดจากการประเมินผล โดยการเปลี่ยนแปลงค่อย ๆ เกิดขึ้นทีละน้อยจนมีผลกระทบอย่างมากในที่สุด ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมิน (Evaluative influence) ได้รับการนิยามจาก Kirkhart ว่าเป็น “ศักยภาพของคนหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ส่งผลต่อคนอื่นหรือสิ่งอื่น ๆ อย่างเป็นนามธรรม หรือโดยทางอ้อม”

การนำเสนอกรอบโครงสร้างการนำผลการประเมินไปใช้ โดยใช้ข้อมูลพื้นฐานจากประสบการณ์ความรู้โดยรวมและการค้นพบจากการปฏิบัติงานในพื้นที่จริง ทำให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์มีความสำคัญและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดย Weiss (1998) ได้สรุปสถานการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับงานวิจัยทางด้านการนำผลการประเมินไปใช้ไว้ว่า “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้อาจจะไม่ได้แก้ปัญหที่เกิดขึ้นแต่ถือเป็นการมองปัญหาในแนวทางที่น่าสนใจมากขึ้น”

นอกจากนี้ เมื่อนักวิจัยทำการสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้ ซึ่งเป็นแนวคิดเชิงทฤษฎี ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

Weiss (1972) ได้ให้ข้อจำกัดของการใช้ผลที่ได้จากการประเมินว่าควรพิจารณาจากประเด็นต่าง ๆ 5 ประเด็นต่อไปนี้

1. ความเข้าใจของนักประเมินเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ในการนำผลการประเมินไปใช้
2. การประชาสัมพันธ์ไม่เพียงพอ
3. การต่อต้านการเปลี่ยนแปลงในองค์กร
4. ความเอนเอียงในการประเมิน
5. เกิดช่องว่างระหว่างผลที่ได้จากการประเมินกับความชัดเจนในวิธีการปฏิบัติ

Cousins and Leithwood (1986) ได้จัดกลุ่มปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้ไว้ดังนี้

1) ด้านกระบวนการประเมิน ประกอบด้วย 1.1) การประเมินที่ตรงประเด็น กล่าวคือ มีการกำหนดคำถามหรือประเด็นสำคัญของการประเมินได้สอดคล้องกับความต้องการใช้สารสนเทศ ทำให้ผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องสนใจติดตามการประเมิน และช่วยเพิ่มโอกาสในการนำผลการประเมินไปใช้ และ 1.2) วิธีประเมินมีคุณภาพ กล่าวคือ ต้องมีการเลือกใช้วิธีการประเมินที่เหมาะสม มีการควบคุมคุณภาพของการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งจะส่งผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้ต่อไป

2) ด้านผลการประเมิน ประกอบด้วย 2.1) ข้อค้นพบที่ได้ตอบสนองต่อความต้องการ โดยกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหาร ผลการประเมินถือเป็นปัจจัยนำเข้าอย่างหนึ่งที่ต้องนำไปพิจารณาร่วมกับปัจจัยอื่น ๆ หากผลการประเมินตอบสนองต่อความต้องการใช้สารสนเทศของ

ผู้บริหารได้ดี จะช่วยเพิ่มโอกาสในการนำผลการประเมินไปใช้ สำหรับการตัดสินใจเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงหรือพัฒนา 2.2) ข้อค้นพบมีความถูกต้อง ซึ่งข้อค้นพบที่ได้จะต้องมีคุณภาพในด้านความ ถูกต้อง เทียบตรง ทันเวลา ทำให้ส่งผลโดยตรงในทางบวกต่อการนำผลการประเมินไปใช้ และ 2.3) เทคนิคการเผยแพร่ (Representation Technique) ควรมีการระบุผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ เพื่อกำหนดปริมาณและความถี่ของการสื่อสารระหว่างนักประเมินกับผู้เกี่ยวข้อง วิธีการเผยแพร่ข้อมูล ที่สร้างความน่าสนใจมีส่วนช่วยส่งเสริมการใช้สารสนเทศจากการประเมินทั้งระหว่างการประเมินและ หลังสิ้นสุดการประเมิน

3) ด้านคุณลักษณะของผู้ประเมิน ประกอบด้วย 3.1) ความน่าเชื่อถือ เป็นการที่ผู้ประเมิน มีความเชี่ยวชาญทางด้านการประเมิน สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการประเมินให้ตอบสนองความต้องการ ของผู้ที่เกี่ยวข้อง ไม่อคติ มีใจเป็นธรรม คุณลักษณะเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมการนำผลการประเมินไปใช้ และ 3.2) ทักษะการสื่อสาร ซึ่งในส่วนนี้ผู้ประเมินจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ทักษะการสื่อสารที่ดี มีมนุษย-สัมพันธ์เชิงวิชาชีพในระดับที่เหมาะสม สามารถเจรจาประสานงานได้ ทั้งนี้ย่อมมีผลทางบวกต่อ การนำผลการประเมินไปใช้

4) ด้านสภาพแวดล้อมขององค์การ ประกอบด้วย 4.1) สภาพทางการเมืองขององค์การ ซึ่งมี ผลการใช้สารสนเทศจากการประเมิน โดยผลการประเมินมีแนวโน้มสูงที่จะถูกนำไปใช้ทั้งในระดับ บุคคลองค์การหรือระดับที่สูงขึ้นไป 4.2) บรรยากาศทางเศรษฐกิจขององค์การ สภาพทางเศรษฐกิจ ขององค์การ/หน่วยงาน มีส่วนสำคัญต่อการเลือกใช้สารสนเทศจากการประเมิน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แผนงาน/โครงการ ที่ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายจากองค์การ/หน่วยงาน สารสนเทศด้านการทบทวน หรือปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของการประเมินที่มีค่าใช้จ่ายไม่สูงมากนักที่องค์การ/หน่วยงาน สามารถรองรับได้ การนำผลไปใช้ย่อมมีความเป็นไปได้สูง และ 4.3) ลักษณะการตัดสินใจ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การตัดสินใจแบบสืบย้อนอดีต เป็นการตรวจสอบยืนยันหรือแสดง ความรับผิดชอบต่อการดำเนินงานและผลการดำเนินงาน และการตัดสินใจแบบรุกไปในอนาคต เป็นการพัฒนาสร้างสรรค์แผนงาน/โครงการใหม่ที่จะเกิดขึ้น โดยการระบุถึงประเภทของการตัดสินใจ ของผู้บริหารองค์การในขั้นการวางแผนการประเมิน

5) ด้านคุณลักษณะของผู้ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 5.1) การระบุกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง โดยกลุ่ม บุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศจากการประเมิน ประกอบด้วย กลุ่มที่อยู่ในวิสัยที่จะใช้ สารสนเทศจากการประเมินได้ กลุ่มผู้ที่ต้องการคำตอบจากการประเมิน กลุ่มผู้ที่ได้รับผลกระทบจาก การนำผลการประเมินไปใช้ กลุ่มผู้ร่วมรับผิดชอบในการประเมินและใช้ผลการประเมิน ซึ่งกลุ่มบุคคล ที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ อาจเป็นบุคคลคนเดียวหรือกลุ่มบุคคล 2-3 คน โดยอาจจะเป็นคณะผู้ตรวจการ คณะกรรมการกำกับติดตามที่ควรมีการระบุถึงลูก้าหลักที่จะเป็นผู้ใช้ผลการประเมิน 5.2) ความ ต้องการการใช้สารสนเทศ (Information Needs) องค์การ/หน่วยงาน หรือบุคคลใดมีความต้องการ

แสวงหาสารสนเทศหรือความรู้ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาหรือตัดสินใจ สารสนเทศจากการประเมินมาใช้เป็นกลไกสำคัญอย่างหนึ่งสำหรับการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโครงการ/แผนงาน

5.3) ทักษะคิดต่อการประเมิน ผู้เกี่ยวข้องมีทัศนคติทางบวกต่อการประเมิน มีความมุ่งมั่นต่อการประเมิน มีภาวะผู้นำ ย่อมส่งผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้ และ 5.4) ความผูกพันกับการประเมิน ผู้เกี่ยวข้องในการประเมินจะต้องมีทัศนคติที่ดี มีส่วนร่วมในการวางแผน และร่วมกันรับผิดชอบในการประเมินจะช่วยสร้างความผูกพันกับการประเมินทำให้สามารถนำไปสู่การนำผลการประเมินไปใช้ได้มากที่สุด

นอกจากนี้ผลการประเมินหรือข้อค้นพบที่ได้จากการประเมินจะตรงตามความต้องการของผู้ใช้ ดังที่ Putt and Springer (1989) กล่าวว่า ข้อมูลหรือสารสนเทศจะถูกนำมาใช้ในการตัดสินใจจะต้องประกอบด้วย 3 ประการ คือ

1. ตรงต่อเวลา คือ สารสนเทศที่ได้ต้องทันต่อการใช้ประโยชน์ มีผลต่อการตัดสินใจ และมีประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้อง สามารถบอกถึงสภาพการณ์หรือแนวโน้มการเกิดเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งได้

2. ความสมบูรณ์ของข้อมูล คือ ความครบถ้วน สมบูรณ์ ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการ

3. ความสัมพันธ์ของข้อมูล ข้อมูลที่ได้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ สามารถสื่อความหมาย ให้ความรู้ ความเข้าใจ นำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง

Johnson (1998) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้ มีดังนี้

1. คุณลักษณะของผู้ประเมิน ได้แก่ ความตั้งใจและความจริงจังในการประเมิน บุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ ความน่าเชื่อถือ และความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประเมินกับผู้ใช้งานผลการประเมิน

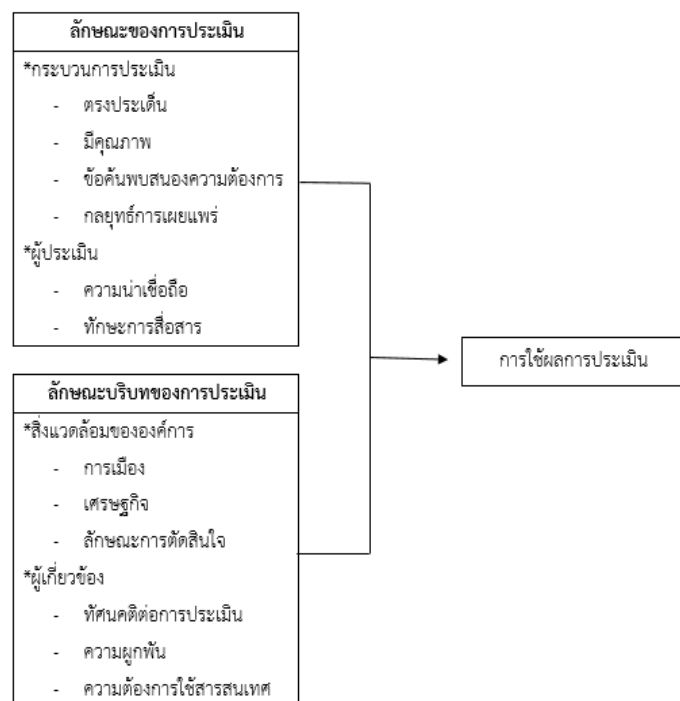
2. คุณลักษณะของผู้ใช้ผลการประเมิน ได้แก่ ความสนใจในการประเมิน ทัศนคติต่อการประเมิน การมีส่วนร่วมในการประเมิน ความรู้ ความเข้าใจของผู้ใช้ผลการประเมิน

3. คุณลักษณะของบริบทในการประเมิน ได้แก่ โครงสร้างขององค์กร จำนวนบุคลากร การกระจายอำนาจ และการสื่อสาร

4. คุณลักษณะของการประเมิน ได้แก่ ความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ และการสนองความต้องการของผู้ใช้

จากการศึกษาทฤษฎีการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ (A theory of evaluation utilization) ของศิริชัย กาญจนวาสี (2552) พบว่า ปัจจัยที่จะช่วยส่งเสริมการใช้สารสนเทศจากการประเมินมี 2 องค์ประกอบสำคัญได้แก่ ลักษณะของการประเมิน และลักษณะบริบทขององค์กร ซึ่งลักษณะของการประเมินที่ช่วยส่งเสริมการใช้สารสนเทศจากการประเมิน

ประกอบด้วย กระบวนการประเมินที่ตรงประเด็น มีคุณภาพ ข้อค้นพบสนองความต้องการใช้สารสนเทศ มีกลยุทธ์การเผยแพร่ ผู้ประเมินมีความน่าเชื่อถือ และมีทักษะการสื่อสาร ส่วนลักษณะบริบทของการประเมิน ซึ่งเกี่ยวข้องกับองค์การและผู้เกี่ยวข้องกับการประเมิน ประกอบด้วย สิ่งแวดล้อมขององค์การด้านการเมือง เศรษฐกิจ ลักษณะการตัดสินใจที่ต้องการ และผู้เกี่ยวข้องมีทัศนคติที่ดีต่อการประเมิน มีความผูกพันกับการประเมิน และมีความต้องการใช้สารสนเทศ ดังภาพที่ 2

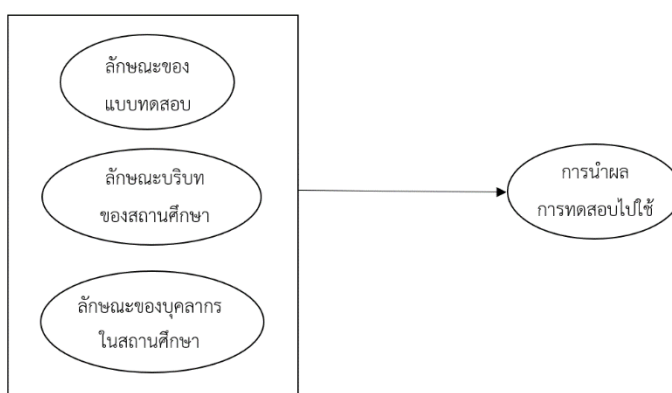

ภาพที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้

ที่มา: ศิริชัย กาญจนวาสี (2552)

จะเห็นว่า ผลการประเมินสามารถนำไปใช้ได้ ในลักษณะต่าง ๆ ทั้งที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงานหรือสรุปผลการดำเนินงาน และอาจมีการนำไปใช้ในทางที่ไม่ถูกต้อง ดังนั้นการนำผลการประเมินไปใช้จึงต้องคำนึงถึงลักษณะหรือระดับการใช้ ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้ใช้ผลการประเมินว่าจะนำไปใช้ในลักษณะใดและเพื่อประโยชน์ในด้านใด

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการวิจัยไปใช้ข้างต้น ผู้วิจัยจึงทำการสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบไปใช้ สามารถจัดกลุ่มตามลักษณะของบริบทที่สำคัญได้ 3 กลุ่มนั่นคือ กลุ่มที่ 1 ลักษณะของแบบทดสอบ (Characteristics of the Test) กลุ่มที่ 2 ลักษณะบริบทของสถานศึกษา (Characteristic of Organization) และ กลุ่มที่ 3 ลักษณะบุคคลกรในสถานศึกษา (Characteristic of Person) ผู้วิจัยจึงกำหนดให้ทั้ง 3 กลุ่ม เป็นตัวแปรแฝงในการวิจัย ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการวัดการนำผลการทดสอบไปใช้

เมื่อผู้วิจัยทำการพิจารณาตัวแปรแฝงทั้ง 3 ตัวแปรที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบไปใช้ พบว่าสามารถสังเคราะห์ตัวแปรสังเกตได้จากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบไปใช้

นักทฤษฎี และนักวิจัย	ตัวแปรที่สังเกตได้ของ ลักษณะของแบบทดสอบ					ตัวแปรที่สังเกตได้ของ ลักษณะบริบทของสถานศึกษา											ตัวแปรที่สังเกตได้ของ ลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
1 Weiss (1972)	✓	✓			✓						✓	✓	✓			✓	✓	✓		✓	✓	✓				
2 Alkin (1985)	✓			✓				✓	✓											✓	✓	✓				
3 Barrios (1986)	✓			✓	✓												✓	✓								✓
4 Johnston (1986)	✓							✓	✓			✓														
5 Ayers (1987)																										✓
6 Cousins and Leithwood (1993)	✓				✓	✓	✓								✓	✓	✓	✓				✓		✓	✓	✓
7 Patton (1997)	✓							✓	✓														✓			
8 Johnson (1998)	✓		✓	✓								✓					✓	✓	✓			✓	✓			
9 ศิริวัฒน์ วรนาม (2540)			✓													✓	✓	✓				✓	✓			
10 วรกรณ์ บุญเจียม (2546)					✓	✓	✓																			
11 ศิริชัย กาญจนวสี (2547)	✓		✓	✓	✓							✓			✓						✓	✓				
12 ศิริประภา ชรจันทร์ศรี (2549)	✓							✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓			✓		✓		✓	✓	✓
13 จันทน์ วีระชัย (2549)	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
14 นภาพร ส่งแสง (2550)								✓	✓							✓	✓	✓				✓	✓			
15 ลนาภรณ์ บุตรเสรีชัย (2550)			✓		✓	✓	✓	✓	✓					✓							✓	✓	✓			✓
16 มานัส ศักดิ์ (2550)								✓	✓							✓										
17 ศูนย์เครือข่าย สมศ.มช. (2552)									✓	✓	✓			✓	✓											
18 ประสงค์ ต่อโชติ (2555)	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓
19 ปณิตดา หัสปราบ (2557)																	✓					✓		✓		✓
20 พินดา วราสุนันท์ และคณะ (2558)							✓											✓					✓			
รวม	11	1	5	6	8	1	6	7	9	5	5	4	7	4	6	4	10	9	2	2	7	10	12	2	7	4
ใช้ในการวิจัยนี้				✓	✓	✓	✓	✓	✓								✓	✓				✓		✓		✓
ตัวแปรที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

หมายเหตุ : 1. คุณภาพของการประเมิน 2. ความถูกต้อง 3. วิธีการประเมิน 4. ความตรง
 ประเด็น 5. คะแนน 6. ขนาดของสถานศึกษา 7. ระบบแรงจูงใจ
 8. โครงสร้างการบริหาร/การสนับสนุนจากผู้บริหาร 9. วัฒนธรรมองค์การ
 10. การทำงานเป็นทีม 11. กระบวนการ PDCA 12. การนิเทศ กำกับ ติดตาม
 13. ด้านการเมือง/บรรยากาศทางการเมือง 14. ด้านสังคม 15. ด้านเศรษฐกิจ/
 งบประมาณ 16. ระดับการศึกษาของผู้บริหาร 17. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
 18. ความรู้ ความสามารถของผู้บริหาร 19. ความรู้ ความเข้าใจด้าน QA
 20. ความรู้ด้านเทคโนโลยี 21. ความต้องการใช้สารสนเทศในการประเมิน
 22. เจตคติ/ทัศนคติ 23. การมีส่วนร่วมของบุคลากร 24. แรงจูงใจในการทำงาน
 25. เห็นความสำคัญของการทดสอบ 26. ประสบการณ์การรับรองการประเมิน/
 ประสบการณ์ด้านการประเมินอื่น ๆ

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในตารางที่ 3 จากตัวแปรที่คัดเลือกได้จากเกณฑ์ 2
 ส่วนที่สำคัญ คือ 1. เป็นปัจจัยที่มีแนวคิดทฤษฎี หรืองานวิจัยที่สอดคล้องกันตั้งแต่ 5 บุคคล/กลุ่ม
 แนวคิดขึ้นไป และ 2. สอดคล้องกับบริบทการนำผลการทดสอบไปใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพ
 การศึกษาในประเทศไทย ทำให้ได้ปัจจัยทั้งหมด 9 ตัวแปร โดยเมื่อนำทั้ง 9 ตัวแปรมาจัดกลุ่มพบว่า
 สามารถแบ่งตามลักษณะของบริบทที่สำคัญได้ 3 กลุ่ม นั่นคือ

ตัวแปรกลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย 1.1) ความตรงประเด็น 1.2) คะแนน

ตัวแปรกลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย 2.1) การสร้างระบบแรงจูงใจ 2.2) การสนับสนุนจากผู้บริหาร
 2.3) วัฒนธรรมองค์การ

ตัวแปรกลุ่มที่ 3 ประกอบด้วย 3.1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 3.2) ความรู้ความสามารถของ
 ผู้บริหาร 3.3) การมีส่วนร่วมของบุคลากร 3.4) เห็นความสำคัญของการทดสอบ

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบไปใช้ สามารถสรุปตัวแปรที่สำคัญ
 ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะของแบบทดสอบ (Characteristics of the Test: CT)

ตัวแปรย่อยด้านลักษณะของแบบทดสอบ ประกอบด้วย 1.1) ความตรงประเด็น
 1.2) คะแนน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ความตรงประเด็น (Relevance of Evaluation: RE)

Weiss (1972) กล่าวว่าข้อจำกัดที่เกี่ยวกับการนำผลการประเมินไปใช้ว่าจะต้องพิจารณา
 ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการเกิดช่องว่าง (Gap) ระหว่างที่ได้จากการประเมิน (Finding) กับความ
 ชัดเจน (Clear) ในวิธีการปฏิบัติว่ามีความตรงประเด็น (Relevance) จริงหรือไม่

Cousins and Leithwood (1986) ได้มีการจัดกลุ่มปัจจัยที่มีผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้ ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ คือ การประเมินที่ตรงประเด็น (Relavance) กล่าวคือ มีการกำหนดคำถามหรือประเด็นสำคัญของการประเมินได้สอดคล้องกับความต้องการใช้สารสนเทศ ทำให้ผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องสนใจติดตามการประเมินและช่วยเพิ่มโอกาสของการนำผลการประเมินไปใช้

ศิริชัย กาญจนวาสี (2552) กล่าวว่า กระบวนการประเมินที่ตรงประเด็น คือการกำหนดคำถามหรือประเด็นสำคัญของการประเมินได้สอดคล้องกับความต้องการใช้สารสนเทศของผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ จะช่วยให้ผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องสนใจติดตามการประเมิน และช่วยเพิ่มโอกาสของการนำผลการประเมินไปใช้

ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้จึงให้ความหมายของความตรงประเด็น ว่าเป็นผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานที่ได้สอดคล้องกับความต้องการใช้สารสนเทศ เนื่องจากสารสนเทศหรือข้อค้นพบที่ได้ สามารถสื่อความหมายให้เข้าใจต่อการนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง ตรงกับความต้องการใช้ และมีความสอดคล้องกับสภาพบริบท พิจารณาจากคะแนนตามการรับรู้ของครูและผู้บริหารสถานศึกษา

1.2 คะแนน (Score)

ศิริชัย กาญจนวาสี (2552) กล่าวว่า ข้อค้นพบของการประเมิน (Finding) ควรครอบคลุมถึงข้อมูล/หลักฐาน (Evidence) ที่เก็บรวบรวมมาได้ ข้อสรุป (Conclusion) อันเป็นผลจากการสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและสารสนเทศที่ได้จากการเก็บรวบรวมพร้อมทั้งการตรวจสอบยืนยันผลการตัดสิน (Judgments) เป็นการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน โดยนำข้อสรุปเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐาน ผลการตัดสินคุณค่าอาจเป็นไปทางบวก เกินตามมาตรฐาน หรืออาจต่ำกว่าระดับคาดหวัง เช่น ผลการตัดสินออกมาเป็นดี/เลว เหมาะ/ไม่เหมาะ สำเร็จ/ไม่สำเร็จ เป็นต้น และข้อเสนอแนะ (Recommendations) สำหรับนำไปดำเนินการปฏิบัติในอนาคต ข้อเสนอแนะอาจจำแนกเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับผู้บริหาร ผู้วางนโยบาย ผู้บริหารโครงการและข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติสำหรับผู้ดำเนินงาน ผู้ให้บริการ

นอกจากนี้ ศิริชัย กาญจนวาสี (2552) กล่าวว่า ข้อเสนอแนะที่มีประสิทธิภาพ ควรมีสาระสำคัญ ดังนี้

- 1) มีการวางแผน เสร็จจากกับผู้เกี่ยวข้องและจัดทำบนพื้นฐานของข้อค้นพบ
- 2) การจัดทำไม่ควรรอการประเมินสิ้นสุดลง ควรร่างเป็นระยะ ๆ และปรับปรุงแก้ไข
- 3) ข้อเสนอแนะควรเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย
- 4) มีความเป็นกลาง ยุติธรรม ไม่ลำเอียง
- 5) อ่านเข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน และ
- 6) เหมาะสมกับบริบทและนำไปปฏิบัติได้จริง

ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้ จึงให้ความหมายของคะแนน ว่าเป็นผลการทดสอบของสถานศึกษาที่ได้รับจากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคะแนน O-NET ระดับโรงเรียนในการศึกษา 2563

2. ลักษณะบริบทของสถานศึกษา (Characteristic of Organization: CO)

2.1 ระบบแรงจูงใจ (Motivate of Organization: MO)

Kidd (1973) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง สิ่งที่โน้มน้าวหรือชักนำบุคคลให้เกิดการกระทำหรือปฏิบัติการ (To Move a Person to a Course of Action)

Lovell (1980) ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า “เป็นกระบวนการที่ชักนำโน้มน้าวให้บุคคลเกิดความพยายาม เพื่อที่จะสนองตอบความต้องการบางประการให้บรรลุผลสำเร็จ”

Domjan (1996) อธิบายว่าการจูงใจเป็นภาวะในการเพิ่มพฤติกรรมการกระทำกิจกรรมของบุคคลโดยบุคคลจงใจกระทำพฤติกรรมนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้จึงให้ความหมายระบบแรงจูงใจ ว่าเป็นกระบวนการของสถานศึกษา เพื่อเป็นแรงผลักดัน หรือกระตุ้น ให้บุคคลในสถานศึกษาเกิดพฤติกรรมในการทำงานในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ เช่น การสนับสนุนงบประมาณในแต่ละโครงการ การจัดกิจกรรม เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติ หรือชมเชย หรือให้รางวัลแก่ครูผู้สอน การสนับสนุนทรัพยากรให้เพียงพอต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ พัฒนาการเรียนการสอน เป็นต้น พิจารณาจากคะแนนตามการรับรู้ของครูและผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 โครงสร้างการบริหาร (Structural of Organization: SO)

Weiss (1972) ได้ให้ข้อจำกัดที่เกี่ยวกับการนำผลการประเมินไปใช้ ว่าจะต้องพิจารณาด้านการเกิดการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงในองค์กร (Organization's Resistance to Change) ซึ่งมีผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้

Cousins and Leithwood (1986) กล่าวว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำผลการประเมินไปใช้ ควรมีการศึกษาบริบท (Context) เป็นปัจจัยสำคัญ โดยเน้นไปที่นโยบายซึ่ง แท้จริงมีความสัมพันธ์กันอย่างแนบแน่นกับการนำผลประเมินไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ตามนักประเมินในกลุ่มนี้มองว่ายังไม่สามารถสรุปได้ว่ามีเฉพาะปัจจัยดังกล่าว เนื่องจากต้องเกี่ยวข้องกับสารสนเทศอื่น ๆ ประกอบกันไปด้วย และต้องมีการเปลี่ยนแปลงระบบ (องค์การ) (ไม่ใช่ผู้บริหารฝ่ายเดียว)

Johnson (1998) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้ ประกอบด้วยคุณลักษณะของบริบท (Contextual Characteristics) ได้แก่ โครงสร้างองค์กร จำนวนบุคลากรหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง การเมืองในการประเมิน การกระจายอำนาจและการสื่อสาร

ศิริชัย กาญจนวาสี (2552) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้ที่สำคัญ คือ ลักษณะบริบทขององค์กร (Characteristics of Organization Context) นั่นคือโครงสร้างการบริหาร ในสถานศึกษา

ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้ จึงให้ความหมายโครงสร้างการบริหาร ว่าเป็นการกำหนดบทบาทหน้าที่ (Set of Functions) วิสัยทัศน์ พันธกิจ รวมถึงแผนการดำเนินงานที่กำหนดทิศทางมุ่งเน้น การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ และมีการปฏิบัติจนประสบความสำเร็จ ตามแผนที่กำหนดไว้ โดยความสำเร็จพิจารณาจากผลสำเร็จของการบริหารจัดการ พิจารณาจาก ประสิทธิภาพ นั่นคือมีการใช้ทรัพยากรได้อย่างเฉลียวฉลาดและคุ้มค่า และการตัดสินใจได้อย่าง ถูกต้อง เพื่อพิจารณาถึงประสิทธิผลควบคู่กัน

2.3 วัฒนธรรมองค์กร (Way of Life/Culture of Organization: WO)

Weiss (1972) ได้ให้ข้อจำกัดที่เกี่ยวกับการนำผลการประเมินไปใช้ว่าจะต้องพิจารณา ด้านการเกิดการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงในองค์กร (Organization's Resistance to Change)

ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้ จึงให้ความหมายวัฒนธรรมองค์กร ว่าเป็นลักษณะแบบแผนทาง พฤติกรรมของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีความเฉพาะในแต่ละแห่งเกี่ยวกับแบบแผนการปฏิบัติงาน ค่านิยม ความคิด ความเชื่อและความสัมพันธ์ โดยยึดถือจนเป็นธรรมเนียมปฏิบัติ พิจารณาจาก คะแนนตามการรับรู้ของครูและผู้บริหาร

3. ลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา (Characteristic of Person: CP)

3.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (Leadership of Person: LP)

อุทัย บุญประเสริฐ (2552) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่ผู้นำทำหน้าที่ชักนำ จูงใจ หรือชี้แนะ ให้ใช้อิทธิพลหรืออำนาจที่มีอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้เพื่อนร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชา ยินดี เต็มใจ และพร้อมใจในการร่วมดำเนินการตามที่ผู้นำต้องการ ซึ่งสิ่งที่ผู้นำในโรงเรียนควรมี เพื่อ เป็นฐานในการพัฒนาภาวะผู้นำ อย่างน้อยน่าจะประกอบด้วยสิ่งสำคัญ คือ 1) ความสามารถเชิง วิสัยทัศน์ การวางแผน และการกำหนดเป้าหมายขององค์กร 2) ความสามารถในการจัดการกับ ปัญหา 3) ความสามารถในการสื่อสารแบบมีประสิทธิผล 4) ความสามารถในการสร้างทีมงาน 5) ความสามารถในการทำงานแบบมีส่วนร่วม 6) ความสามารถในการเรื่องการสร้างสรรค่นวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์และการริเริ่มในการเปลี่ยนแปลงองค์กร และ 7) ความสามารถในการดำเนิน กระบวนการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม

Cousins and Leithwood (1986) กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้ คือ “ผู้บริหาร” โดยมุ่งเน้นที่ลักษณะการตัดสินใจ (Type of Decision) จำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ 1) การตัดสินใจแบบสืบย้อนอดีต (Retrospective Decisions) เพื่อการตรวจสอบยืนยันหรือแสดงความรับผิดชอบต่อการดำเนินงานและผลของการดำเนินงาน และ 2) การตัดสินใจแบบรุกไปในอนาคต (Prospective Decisions) เพื่อการพัฒนาสร้างสรรค์แผนงาน/โครงการใหม่ที่จะเกิดขึ้น โดยการระบุถึงประเภทของการตัดสินใจของผู้บริหารในขั้นการวางแผนการประเมินนั้น ถือเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่น่าจะช่วยเพิ่มโอกาสของการนำผลการประเมินไปใช้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้สะท้อนถึงภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้ จึงให้ความหมายของภาวะผู้นำของผู้บริหาร ว่าเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ชี้แนะ หรือกระตุ้นให้บุคลากรในสถานศึกษา ยินดี เต็มใจ และพร้อมใจ ดำเนินการในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ พิจารณาจากคะแนนการรับรู้ของครูและผู้บริหาร

3.2 ความรู้ ความสามารถของผู้บริหาร (Knowledge of Person: KP)

อุทัย บุญประเสริฐ (2552) กล่าวว่า สิ่งที่สำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำ นั้นคือความรู้ ความสามารถของผู้บริหาร ซึ่งอย่างน้อยน่าจะประกอบด้วยสิ่งสำคัญ คือ

- 1) ความสามารถเชิงวิสัยทัศน์ การวางแผน และการกำหนดเป้าหมายขององค์การ
- 2) ความสามารถในการจัดการกับปัญหา
- 3) ความสามารถในการสื่อสารแบบมีประสิทธิผล
- 4) ความสามารถในการสร้างทีมงาน
- 5) ความสามารถในการทำงานแบบมีส่วนร่วม
- 6) ความสามารถในการสร้างสรรคนวัตกรรมความคิดสร้างสรรค์และการริเริ่มในการเปลี่ยนแปลงองค์การ และ
- 7) ความสามารถในการดำเนินกระบวนการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม

จากการสนองตอบคำถามที่ทำหาย ถือเป็นแรงกระตุ้นก่อให้เกิดการเติบโตของการจัดการความรู้ เรื่อง “การนำผลการประเมินไปใช้ (Evaluation Utilization)” โดย Kirkhart (2000) ได้พัฒนาทฤษฎีปัจจัยที่ส่งผลแบบบูรณาการ “Integrated Theory Influence” ที่ได้ขยายคำถามจาก “การศึกษาเรื่องการนำผลการประเมินไปใช้มีข้อสรุปอย่างไร” (How are the results of an evaluation study used?) ไปเป็น “อะไรที่แสดงว่าเป็นรูปแบบของการประเมินผล จะมีผลสนับสนุนและเปลี่ยนแปลงบุคคลและระบบอย่างไร” (How and to what extent does an evaluation shape, affect, support and change persons and systems?) คำตอบจากคำถามของ Kirkhart นี้ทำให้เกิด การเปลี่ยนแปลงกรอบความคิดจาก “การนำผลการประเมินไปใช้ (Evaluation Utilization)” เป็น “ปัจจัยที่ส่งผล (Influence)” ศัพท์คำว่า “การใช้” ถูกจำกัดความหมายว่าเป็นข้อสรุปของการวัดแบบพื้น ๆ ไม่รวมถึงผลการพิจารณาอย่างใคร่ครวญที่เกิดจากการประเมินผล โดยการเปลี่ยนแปลงค่อย ๆ เกิดขึ้นทีละน้อยจนมีผลกระทบอย่างมากในที่สุด

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมิน (Evaluative Influence) ได้รับการนิยามจาก Kirkhart (2000) ว่าเป็น “ศักยภาพของคนหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ส่งผลต่อคนอื่นหรือสิ่งอื่น ๆ อย่างเป็นทางการหรือโดยทางอ้อม” ซึ่งหนึ่งในนั้นจะทำให้การนำผลการประเมินไปใช้เกิดผล คือความรู้ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา

ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้ จึงให้ความหมายของความรู้ ความสามารถของผู้บริหาร ว่าเป็นสมรรถนะที่สำคัญของผู้บริหาร ประกอบด้วย คือ 1) ความสามารถเชิงวิสัยทัศน์ การวางแผน และ การกำหนดเป้าหมายขององค์กร 2) ความสามารถในการทำงานแบบมีส่วนร่วม 3) ความสามารถในการสื่อสารแบบมีประสิทธิผล 4) ความสามารถในการดำเนินกระบวนการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม 5) ความสามารถในการจัดการกับปัญหา และ 6) ความสามารถในการเรื่องการสร้างสรรค์นวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และการริเริ่มในการเปลี่ยนแปลงองค์กร พิจารณาจากคะแนนการรับรู้ของครูและผู้บริหาร

3.3 การมีส่วนร่วม (Participate of Person: PP)

Cousins and Leithwood (1986) กล่าวว่า ความผูกพันกับการประเมิน (Commitment) ถ้าผู้เกี่ยวข้องในการประเมิน มีทัศนคติที่ดี มีส่วนร่วมในการวางแผน และร่วมกันรับผิดชอบในการประเมินจะช่วยสร้างความผูกพันกับการประเมินทำให้สามารถนำไปสู่การนำผลการประเมินไปใช้ได้ ในที่สุด นอกจากนี้ ผลการประเมินหรือข้อค้นพบจากการประเมินจะตรงตามความต้องการของผู้ใช้จะทำให้มีการนำผลการประเมินไปใช้

Johnson (1998) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้ ประกอบด้วย คุณลักษณะของผู้ใช้ผลการประเมิน (User Characteristics) โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการประเมินของผู้ใช้ผลการประเมิน

ศิริชัย กาญจนวาสี (2552) กล่าวว่า ถ้าผู้เกี่ยวข้องหรือลูกค้าหลักของการประเมิน มีทัศนคติที่ดี มีส่วนร่วมวางแผน ร่วมทำและร่วมรับผิดชอบในการประเมินจะช่วยสร้างความผูกพันกับผลการประเมินสามารถนำไปสู่การใช้ผลการประเมินในที่สุด

ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้ จึงให้ความหมายของการมีส่วนร่วม ว่าเป็นการเข้ามามีบทบาท มีส่วนร่วมวางแผน ร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ พิจารณาจากคะแนนตามการรับรู้ของครูและผู้บริหาร

3.4 การเห็นความสำคัญของการทดสอบ (Important of Person: IP)

Mark and Henry (2004) อธิบายว่า “ถึงแม้ผลลัพธ์ด้านแรงจูงใจ (Motivational Outcomes) ซึ่งหมายถึง การที่มนุษย์มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อตอบสนองต่อการได้รับรางวัลหรือการถูกลงโทษ จะได้รับความสนใจในทางการศึกษาน้อยกว่าผลลัพธ์ด้านอื่น ๆ แต่อาจมีความสำคัญในแง่ของการใช้เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในเชิงปฏิบัติมากขึ้น เมื่อพิจารณา ผลลัพธ์ด้านพฤติกรรม (Behavioral Outcomes) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางการกระทำที่สามารถตรวจสอบได้ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งรวมถึง การเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนของครูอาจารย์ในระดับบุคคล หรือการเปลี่ยนแปลงนโยบายในระดับองค์การหรือชุมชน ดังนั้นกระบวนการทางพฤติกรรมมักจะประกอบไปด้วยผลลัพธ์ในระยะยาวที่สนใจในเชิงของความสัมพันธ์ทางกระบวนการของปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้

ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้จึงให้ความหมายของการเห็นความสำคัญของการทดสอบ ว่าเป็น ความรู้สึกนึกคิดถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานในแต่ละครั้ง โดยมีความเชื่อมั่นว่าการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ ไม่ได้เป็นการตัดสินถูกผิด แต่เป็นการชี้ให้เห็นถึงจุดเด่น จุดด้อยของการดำเนินงาน พิจารณาได้จากคะแนนตามการรับรู้ของครูและผู้บริหาร

ตอนที่ 4 โมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง

4.1 โมเดลลิสเรล (LISREL model)

โมเดลลิสเรล (Linear Structural Relationship Model: LISREL) หมายถึงโมเดลที่มีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างเชิงเส้นระหว่างตัวแปรที่เป็นไปได้ทั้งตัวแปรสังเกตได้ (observed variable) หรือตัวแปรแฝง (latent variable) (นงลักษณ์วิรัชชัย, 2542) ซึ่งโมเดลลิสเรลเป็นโมเดลที่สร้างขึ้นมาจากทฤษฎี เพื่อแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรหลาย ๆ ตัว โดยพัฒนามาจากเทคนิคการวิเคราะห์ 2 เทคนิค คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบของเทอร์สตัน (Thurstonian factor analysis) และการวิเคราะห์เชิงสาเหตุ (Path analysis) ซึ่ง Bollen (1989, อ้างถึงในนงลักษณ์วิรัชชัย, 2542) สรุปว่า โมเดลลิสเรลเป็นผลของการสังเคราะห์วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญ 3 วิธี คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) การวิเคราะห์อิทธิพล (path analysis) และการประมาณค่าพารามิเตอร์ในการวิเคราะห์ถดถอย โดยโปรแกรมที่ใช้ในการวิเคราะห์โมเดลลิสเรลเป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่พัฒนาโดย Joreskog & Sorbom เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นโมเดลการวิจัยแบบโมเดลลิสเรล

ลักษณะสำคัญของโมเดลลิสเรล คือ การให้ความสำคัญเกี่ยวกับเมทริกซ์ความแปรปรวน และความแปรปรวนร่วม (Variance-covariance matrix) ระหว่างตัวแปร ซึ่งหัวใจหลักของการวิเคราะห์โมเดลลิสเรล คือ การเปรียบเทียบเมทริกซ์ความแปรปรวนร่วมระหว่างตัวแปรโมเดลลิสเรล หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าโมเดลโครงสร้างความแปรปรวนร่วม (Covariance structural model) นั่นคือเป็นการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมที่ได้จากข้อมูลเชิงประจักษ์กับเมทริกซ์ที่ได้จากการประมาณค่าตามโมเดลลิสเรลที่เป็นสมมติฐาน โดยลักษณะเด่นของโมเดลลิสเรลมี 5 ประการ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) ได้แก่

- (1) การใช้ทฤษฎีทางสถิติไลค์ลิฮูดสูงสุด (maximum likelihood statistics theory) หรือวิธี ML
- (2) โมเดลในโปรแกรมลิสเรล ประกอบด้วย โมเดลการวัด (measurement model) และโมเดลสมการโครงสร้าง (structural equation model)
- (3) ในการวิจัยสามารถตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ โดยใช้โปรแกรมตรวจสอบโมเดลลิสเรลว่าสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์เพียงใด ด้วยการทดสอบค่าไค-สแควร์ ดัชนีวัดความเหมาะสมพอดี หรือดัชนีวัดความกลมกลืน (Goodness of Fit Index: GFI) และรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ (Kool of Mean Square Residuals: RMR)
- (4) การวิเคราะห์ด้วยโมเดลลิสเรลมีการผ่อนคลายข้อตกลงเบื้องต้น ดังนั้นจึงมีความถูกต้องกว่าการวิเคราะห์ข้อมูลแบบเดิม
- (5) มีโปรแกรมพรีลิส (Preprocessor for LISREL: PRELIS) สำหรับคัดเลือกหรือสกรีนข้อมูลและสรุปข้อมูลที่เป็นตัวแปรพหุนาม

หลักการวิเคราะห์โมเดลลิสเรล

หลักการวิเคราะห์โมเดลลิสเรล ประกอบด้วย การประมาณค่าพารามิเตอร์ในโมเดลโดยการวิเคราะห์เป็นภาพรวมตามหลักการวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) และการวิเคราะห์อิทธิพล (path analysis) ไปพร้อม ๆ กัน และมีการวิเคราะห์ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พร้อมทั้งรายงานดัชนีความสอดคล้องของโมเดล โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดข้อมูลจำเพาะของโมเดล (specification of the model) ขั้นตอนที่ 2 การระบุความเป็นไปได้ค่าเดียวของโมเดล (identification of the model) ขั้นตอนที่ 3 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของโมเดล (parameter estimation from the model) ขั้นตอนที่ 4 การทดสอบเทียบความกลมกลืนสอดคล้อง (goodness of fit test) ระหว่างข้อมูลเชิงประจักษ์กับโมเดลลิสเรล ขั้นนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นการตรวจสอบความตรงของโมเดล โดยการใช้การเปรียบเทียบ

เมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมที่ได้จากข้อมูลเชิงประจักษ์และโมเดลลิสเรล ขั้นตอนที่ 5 การปรับโมเดล (model adjustment) และขั้นตอนที่ 6 การแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล

โมเดลลิสเรล ประกอบด้วย โมเดลสำคัญ 2 ประเภท คือโมเดลการวัด (measurement model) และโมเดลสมการโครงสร้าง (structural equation model)

1. โมเดลการวัด (measurement model) เป็นการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ (observed variable) กับตัวแปรแฝง (latent variable) มี 2 โมเดล คือโมเดลการวัดสำหรับตัวแปรภายนอกและโมเดลการวัดสำหรับตัวแปรภายใน โดยสองโมเดลแสดงความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นระหว่างตัวแปรแฝงและตัวแปรสังเกตได้ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) โมเดลการวัดเขียนในรูปสมการเมทริกซ์พร้อมทั้งขนาดของเมทริกซ์ได้ดังนี้

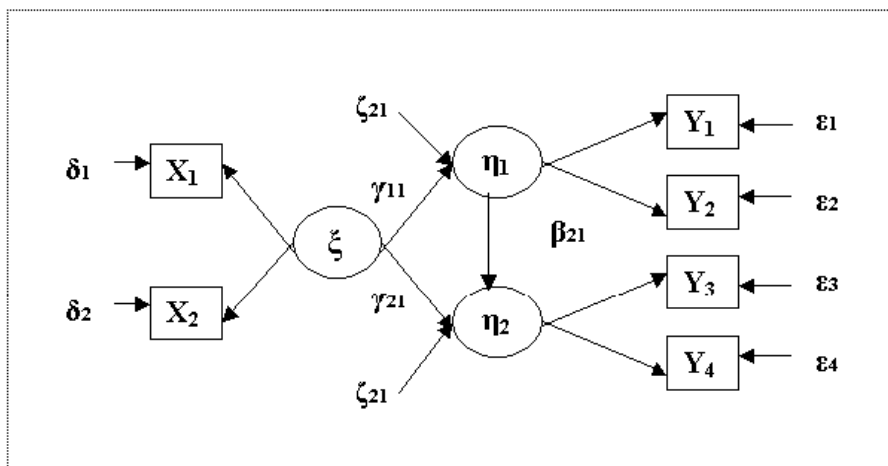
$$X = \Lambda x \xi + \delta$$

$$Y = \Lambda y \eta + \varepsilon$$

2. โมเดลสมการโครงสร้าง (structural equation model) เป็นโมเดลที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงในโมเดล มีการระบุความสัมพันธ์ระหว่างตัวประกอบหรือตัวแปรแฝงกับตัวแปรแฝง η และ ξ มักมีความสัมพันธ์กันทั้งภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่มตัวแปร โดย η เป็นตัวแปรแฝงที่เป็นตัวแปรตาม (latent endogeneous variable) และ ξ เป็นตัวแปรแฝงที่เป็นอิสระ (latent exogeneous variable)

$$\eta = \beta \eta + \Gamma \xi + \zeta$$

เมื่อนำส่วนประกอบของโมเดลสมการโครงสร้างหรือโมเดลลิสเรลทั้งสองส่วนมาเขียนเป็นแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร รายละเอียดดังแผนภาพที่ 4

ที่มา: นงลักษณ์ วิรัชชัย (2538)

ภาพที่ 4 โมเดลการวัด (measurement model) และโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM)

$X =$	เวกเตอร์ตัวแปรแฝงภายนอกที่สังเกตได้
$Y =$	เวกเตอร์ตัวแปรแฝงภายในที่สังเกตได้
$\xi = Xi$	เวกเตอร์ตัวแปรภายนอกแฝง
$\eta = Eta$	เวกเตอร์ตัวแปรภายในแฝง
$\delta = Delta$	เวกเตอร์ความคลาดเคลื่อนในตัวแปร X
$\varepsilon = Epsilon$	เวกเตอร์ความคลาดเคลื่อนในตัวแปร Y
$\zeta = Zeta$	เวกเตอร์ความคลาดเคลื่อนในตัวแปร η
$\Delta X = Lamda - X$	เมทริกซ์สัมประสิทธิ์การถดถอย X บน η
$\Delta Y = Lamda - Y$	เมทริกซ์สัมประสิทธิ์การถดถอย Y บน ξ
$\Gamma = Gamma$	เมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุจาก ξ กับ η
$\beta = Bata$	เมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปร η
$\Phi = Phi$	เมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมระหว่าง ξ
$\Psi = Psi$	เมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมระหว่าง ความคลาดเคลื่อน ζ
$\Theta\delta = Theta Delta$	เมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมระหว่าง ความคลาดเคลื่อน δ
$\Theta\varepsilon = Theta Epsilon$	เมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมระหว่าง ความคลาดเคลื่อน ε

ข้อตกลงเบื้องต้นสำหรับการวิเคราะห์

1. ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดในโมเดล เป็นความสัมพันธ์แบบเส้นตรงเชิงบวกและเป็นความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (causal relationship)
2. ลักษณะการแจกแจงของตัวแปรทั้งตัวแปรภายนอกและตัวแปรภายในและความคลาดเคลื่อนต้องเป็นการแจกแจงแบบปกติ
3. ลักษณะความเป็นอิสระต่อกัน (independence) ระหว่างตัวแปรและความคลาดเคลื่อนมีข้อตกลงแยกได้ดังนี้ คือ ความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระต่อกัน ตัวแปรและความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระต่อกัน แต่ความคลาดเคลื่อนของตัวแปรแต่ละกลุ่มอาจสัมพันธ์กันได้
4. สำหรับการวิเคราะห์อนุกรมเวลา (time series data) ที่มีการวัดข้อมูลมากกว่า 2 ครั้ง การวัดตัวแปรต้องไม่ได้รับอิทธิพลจากช่วงเวลาเหลือมล่า (time lag) ระหว่างการวัด

การตรวจสอบความตรงของโมเดล

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2542) กล่าวว่า การตรวจสอบความตรงของโมเดลเป็นการตรวจสอบความตรงของโมเดลอิสระที่เป็นสมมติฐานการวิจัย หรือการประเมินความถูกต้องของโมเดล หรือการตรวจสอบความกลมกลืนระหว่างข้อมูลเชิงประจักษ์กับโมเดล ซึ่งจะเสนอค่าสถิติที่ช่วยในการตรวจสอบ 5 วิธี ได้แก่

1. ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานและสหสัมพันธ์ของค่าประมาณพารามิเตอร์ (Standard errors and correlations of estimation) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมอิสระจะให้ค่าประมาณพารามิเตอร์ ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ค่าสถิติที่ และสหสัมพันธ์ระหว่างค่าประมาณ ถ้าค่าประมาณที่ได้ไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานมีขนาดใหญ่ และโมเดลวิจัยอาจจะยังไม่ดีพอ ถ้าสหสัมพันธ์ระหว่างค่าประมาณมีค่าสูงมาก เป็นการบอกว่าโมเดลการวิจัยจะไม่เป็นบวกแน่นอนและเป็นโมเดลที่ยังไม่ดีพอ

2. สหสัมพันธ์พหุคูณ และสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (multiple correlations coefficients of determination) สำหรับตัวแปรสังเกตได้แยกทีละตัวและรวมทุกตัว รวมทั้งสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ของสมการโครงสร้างด้วยค่าสถิติเหล่านี้ควรมีค่าสูงสุดไม่เกินหนึ่ง และค่าที่สูงแสดงว่าโมเดลมีความตรง

3. ค่าสถิติวัดระดับความกลมกลืน (goodness of fit measures) เป็นค่าสถิติที่จะตรวจสอบความตรงในภาพรวมทั้งหมดของโมเดล และยังสามารถเปรียบเทียบระหว่างโมเดล ว่าโมเดลใดจะมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์มากกว่ากัน ค่าสถิติในกลุ่มนี้มี 4 ประเภท ได้แก่

3.1 ค่าสถิติไค-สแควร์ (chi-square statistics) เป็นค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานทางสถิติว่าฟังก์ชันความกลมกลืนมีค่าเป็น 0 โดยคำนวณจากผลคูณขององศาอิสระกับค่าของฟังก์ชันความกลมกลืน ถ้าค่าไค-สแควร์ มีค่าต่ำมาก ยิ่งใกล้ 0 มาก แสดงว่าโมเดลอิสระสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ข้อกำหนดของการใช้ค่าไค-สแควร์ มี 4 ประการคือ 1) ตัวแปรภายนอกสังเกตได้ต้องมีการแจกแจงปกติ 2) การวิเคราะห์ข้อมูลต้องใช้เมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วม 3) ขนาดกลุ่มตัวอย่างต้องมีขนาดใหญ่ และ 4) ฟังก์ชันความกลมกลืนมีค่าเป็น 0 จริงตามสมมติฐานที่ได้ทดสอบ

3.2 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index: GFI) ดัชนี GFI จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 และเป็นค่าที่ไม่ได้ขึ้นกับขนาดตัวอย่าง แต่ลักษณะการแจกแจงขึ้นอยู่กับขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ดัชนี GFI ที่เข้าใกล้ 1.00 แสดงว่ามีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3.3 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted Goodness of Fit Index: AGFI) เมื่อนำดัชนี GFI มาปรับแก้แล้ว โดยคำนึงถึงขนาดขององศาอิสระ ซึ่งรวมทั้งจำนวนตัวแปรและขนาดของกลุ่มตัวอย่างค่าดัชนี AGFI นี้มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับดัชนี GFI

3.4 ดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของส่วนเหลือ (Root Mean Square Residual: RMR) ดัชนี RMK เป็นดัชนีที่ใช้เปรียบเทียบระดับความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของโมเดลสองโมเดลเฉพาะกรณีที่เป็นการเปรียบเทียบ โดยใช้ข้อมูลชุดเดียวกัน ค่าของดัชนี RMK ยิ่งเข้าใกล้ศูนย์ แสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

4. การวิเคราะห์เศษเหลือหรือความคลาดเคลื่อน (analysis of residual) เป็นการตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งควรพิจารณาถึงค่าความคลาดเคลื่อนในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standard Error: SE) นั่นคือ ผลหารระหว่างความคลาดเคลื่อนกับค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของความคลาดเคลื่อนนั้น ถ้าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานไม่ควรมีค่าต่ำกว่า 2.00 ถ้ายังมีค่าเกิน 2.00 ต้องปรับโมเดล นอกจากนี้โปรแกรมลิสเรลยังให้ผลในรูปของกราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าความคลาดเคลื่อนกับค่าควอไทล์ปกติ ถ้าได้เส้นกราฟที่มีความชันมากกว่าเส้นทแยงมุม อันเป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบ แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

5. ดัชนีดัดแปรโมเดล (model modification indices) เป็นค่าสถิติเฉพาะของพารามิเตอร์แต่ละตัวมีค่าเท่ากับค่าไค-สแควร์ ที่จะลดลงเมื่อกำหนดให้พารามิเตอร์ตัวนั้นเป็นพารามิเตอร์อิสระ หรือมีการผ่อนคลายข้อกำหนดเงื่อนไขบังคับของพารามิเตอร์นั้น มีประโยชน์ช่วยในการตัดสินใจที่จะปรับโมเดลให้ดีขึ้น

ตอนที่ 5 การวิจัยแบบผสมวิธี

5.1 ความสำคัญของการวิจัยแบบผสมวิธี

Greene et al (1989) ให้แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญทางวิชาการที่สำคัญที่นักวิชาการสามารถนำไปพิจารณาในการตัดสินใจว่าควรเลือกใช้การวิจัยแบบผสมวิธีหรือไม่ เนื่องจากความสำคัญของการวิจัยแบบผสมวิธีประกอบด้วย 5 ประการหลัก อันได้แก่

1) การตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) การวิจัยแบบผสมวิธีสามารถตรวจสอบความสอดคล้องและยืนยันความถูกต้องกับเป็นจริงผ่านการตรวจสอบเปรียบเทียบผลที่ได้จากการวิจัยทั้งสองรูปแบบเช่นเดียวกับที่ Denzin (1978) แนะนำให้นักวิจัยสร้างความน่าเชื่อถือและเที่ยงตรงให้แก่ผลการวิจัยโดยใช้การตรวจสอบสามเส้าผ่านการสลับเปลี่ยนรูปแบบการวิจัยเรียกว่า With-in method triangulation

2) การสนับสนุนผลให้สมบูรณ์ (Complementary) การวิจัยแบบผสมวิธีสามารถนำผลมาขยายความอธิบายผลซึ่งกันและกัน ช่วยทำให้ผลการวิจัยมีความละเอียดทำให้ผู้ใช้ผลการวิจัยเข้าใจกระจ่างแจ้งมากยิ่งขึ้นได้ เนื่องจากการวิจัยเชิงคุณภาพแสดงผลด้วยเนื้อหา ขณะที่การวิจัยเชิงปริมาณแสดงผลด้วยตัวเลข ดังนั้นการใช้ผลการวิจัยทั้งสองรูปแบบผสมวิธีกันทำให้ผลการวิจัยสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3) การพัฒนา (Development) การวิจัยแบบผสมวิธีทำให้นักวิจัยสามารถนำผลจากวิจัยแรกไปช่วยในการพัฒนาวิธีวิจัยในการวิจัยต่อไปให้ดียิ่งขึ้นไม่ว่าจะเป็นการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง กระบวนการวิจัยและการวัด เป็นต้น

4) การเริ่มต้น (Initiation) การวิจัยแบบผสมวิธีทำให้นักวิจัยสามารถนำผลการค้นหาข้อสงสัยความขัดแย้ง หรือกรอบแนวคิดใหม่ ๆ ที่ได้จากการวิจัยหนึ่ง เพื่อไปตั้งเป็นคำถามการวิจัยหรือพัฒนาการวิจัยต่อ ๆ ไปได้

5) การขยายความ (Expansion) การวิจัยแบบผสมวิธีทำให้นักวิจัยสามารถขยายขอบเขตการวิจัยได้ทั้งแนวกว้างและแนวลึก โดยผ่านกระบวนการวิจัยที่หลากหลาย

5.2 จุดมุ่งหมายของการวิจัยแบบผสมวิธี

จากการประมวลทัศนะของนักวิชาการ เช่น Creavel & Clark (2007): Cresurl. (2015) สามารถสรุปจุดมุ่งหมายของการวิจัยแบบผสมวิธีได้ดังนี้

1. เพื่อแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งของการวิจัยเชิงเดี่ยว (Mono Method Research)
2. เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นในผลการวิจัยด้วยการใช้วิธีต่าง ๆ ในการตรวจสอบสามเส้า (Tricaration)
3. เพื่อเสริมความสมบูรณ์หรือเติมเต็มประเด็นที่แตกต่างของปรากฏการณ์ที่ศึกษา
4. เพื่อค้นหาประเด็นหรือข้อค้นพบที่ผิดปกติ ขัดแย้ง หรือเป็นทัศนะใหม่
5. เพื่อนำผลการศึกษาในระยะหนึ่งไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในอีกระยะหนึ่งของการวิจัย
6. เพื่อขยายงานวิจัยให้มีขอบเขตกว้างขวางลุ่มลึกมากขึ้น
7. เพื่อให้ได้ข้อมูลการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

5.3 ลักษณะสำคัญของการวิจัยแบบผสมวิธี

จากทัศนะของ Teddic, C & Tashakkari, A (2003): Johnson & Christensen (2014) สามารถสรุปลักษณะสำคัญของการวิจัยแบบผสมวิธีได้ดังนี้

1. ใช้วิธีเก็บรวบรวมและวิธีวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อตอบคำถามวิจัย
2. รวมหรือผสมผสานข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
3. ใช้แนวคิดเชิงปรัชญาหรือกระบวนทัศน์หลากหลายร่วมกัน (Paradigm Pluralism)
4. เน้นความหลากหลายในทุกระดับของกระบวนการวิจัย
5. ยืดคำถามหรือปัญหาวิจัยเป็นหลักในการกำหนดวิธีการที่จะนำมาใช้ในการศึกษา
6. ใช้วิธีรวบรวมข้อมูลหลาย ๆ วิธี เพื่อเสริมซึ่งกันและกัน

ลักษณะทั้ง 6 ข้อดังกล่าวข้างต้นเรียกรวมกันว่า “การผสมผสานวิธีวิทยา”

(Methodological Eclecticism) ซึ่งหมายถึง การเลือกสรรและการบูรณาการวิธีวิทยาที่เหมาะสมที่สุดจากการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพมาใช้เพื่อศึกษาปรากฏการณ์ที่สนใจ

5.4 รูปแบบของการวิจัยแบบผสมวิธี

Creswel (2013) กล่าวว่า การวิจัยแบบผสมวิธี แบ่งออกได้ตามเวลาการดำเนินการวิจัยและความสำคัญของการวิจัยแต่ละวิธีเป็น 6 รูปแบบใหญ่ ได้แก่

1) การวิจัยแบบพร้อมกัน (Convergent Parallel Design) เป็นการวิจัยที่นักวิจัยดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณพร้อมกันกับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยจะให้ความสำคัญกับการวิจัยทั้งสองแบบเท่าเทียมกัน และนำผลมารวมกันในช่วงการแปลผล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องหรือทำให้ผลการวิจัยสมบูรณ์มากขึ้น

2) การวิจัยแบบขั้นตอนเชิงอธิบาย (Explanatory Sequential Design) เป็นการวิจัยที่แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ช่วงแรกเป็นการวิจัยเชิงปริมาณก่อน เพื่อตอบปัญหาการวิจัย และต่อด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อช่วยในการอธิบายผลให้กระจ่างยิ่งขึ้น

3) การวิจัยแบบขั้นตอนเชิงสำรวจ (Exploratory Sequential Design) เป็นการวิจัยที่แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ช่วงแรกเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพก่อน เพื่อสำรวจข้อมูล และนำผลมาต่อด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อยืนยันและสามารถนำไปใช้ในวงกว้างได้

4) การวิจัยแบบรองรับภายใน (Embedded Design) เป็นการวิจัยที่มีการวิจัยย่อยเป็นเชิงคุณภาพหรือเชิงปริมาณภายในการวิจัยหลักไม่ว่าจะเป็นเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ เพื่อให้การวิจัยไปสนับสนุนการวิจัยหลักให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

5) การวิจัยแบบปฏิรูป (Transformative Design) เป็นการวิจัยที่นักวิจัยต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกรอบแนวคิดจากผลการวิจัย โดยการวิจัยด้วยวิธีวิจัยหนึ่งแล้วต่อยอดด้วยอีกวิธีหนึ่งแบบไหนก่อนก็ได้อย่างอิสระ เพื่อให้เกิดความร่วมมือสูงสุด ซึ่งมักเป็นการศึกษาในกลุ่มประชากรที่ยากต่อการเข้าถึง สุดท้ายนักวิจัยนำผลการวิจัยจากระยะแรกและระยะหลังเข้ามาบูรณาการด้วยกันในการแปลผล เพื่อสรุปกรอบแนวคิด

6) การวิจัยแบบหลายช่วง (Multi-phase Design) เป็นการวิจัยที่มีหลายช่วง หลายรูปแบบ อาจมีทั้งแบบพร้อมกันและแบบเป็นขั้นตอน เพื่อตอบปัญหาการวิจัยอย่างเป็นระบบ สำหรับการวิจัยขนาดใหญ่อาจต้องอาศัยการทำงานร่วมกันของนักวิจัยเป็นกลุ่มใหญ่

5.5 กระบวนการวิจัยแบบผสมวิธี

Johnson and Onwuegbuzie (2004) นำเสนอกระบวนการวิจัยแบบผสมวิธีประกอบด้วย 8 ขั้นตอน ได้แก่

- 1) ระบุปัญหาการวิจัย
- 2) กำหนดว่าควรใช้การวิจัยแบบผสมวิธีหรือไม่
- 3) เลือกรูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี
- 4) เก็บข้อมูล
- 5) วิเคราะห์ข้อมูล
- 6) แปลผลข้อมูล
- 7) ตรวจสอบข้อมูล
- 8) สรุปผลการวิจัยและเขียนรายงาน

ขั้นตอนที่ 1 ระบุปัญหาการวิจัย

ขั้นตอนแรกเหมือนการวิจัยทั่วไป ที่ผู้วิจัยจำเป็นต้องระบุปัญหาการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดว่าควรใช้การวิจัยแบบผสมวิธีหรือไม่

ขั้นตอนที่สองเป็นการตรวจสอบปัญหาการวิจัยนั้นว่าควรใช้การวิจัยวิธีใด เพื่อตอบปัญหา หากการวิจัยเพียงวิธีเดียว (Mono-method) ไม่สามารถตอบปัญหาการวิจัยได้ นักวิจัยพิจารณาการใช้การวิจัยแบบผสมวิธีโดยอ้างอิงประโยชน์ที่ได้รับข้อใดข้อหนึ่งจากความสำเร็จของการวิจัยแบบผสมผสาน 5 ประการของ Greene et al. (1989)

ขั้นตอนที่ 3 เลือกรูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี

ขั้นตอนที่ 3 การเลือกรูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี Cres well and Clask (2011) นำเสนอปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี ได้แก่

-ระดับการเชื่อมโยงผลการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ (Integration) นักวิจัยต้องระบุระดับความเป็นอิสระและเชื่อมโยงกันของการวิจัยทั้งสองรูปแบบว่าต้องการเชื่อมโยงผลซึ่งกันและกันที่ส่วนใด และส่วนใดที่ผลของแต่ละการวิจัยเป็นอิสระต่อกัน

-ระดับความสำคัญของผลการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ (Priority) นักวิจัยต้องระบุระดับความสำคัญได้ว่าการวิจัยทั้งสองรูปแบบสำคัญเท่ากัน หรือการวิจัยเชิงคุณภาพสำคัญกว่า หรือการวิจัยเชิงปริมาณสำคัญกว่า

-เวลาในการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ (Timing) นักวิจัยต้องกำหนดเวลาในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เพื่อมุ่งหวังการนำผลมาใช้ในการวิจัยแบบผสมวิธี แบ่งออกได้เป็นวิจัยพร้อมกัน (Concurrent) วิจัยตามลำดับก่อนหลัง (Sequential) และวิจัยแบบแบ่งหลายช่วง (Multi-phase)

-ช่วงเวลาและวิธีการผสมการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ (Mixing) นักวิจัยต้องตัดสินใจว่าจะผสมวิธีในช่วงใดและอย่างไร แบ่งออกได้เป็น

ผสมในช่วงการแปลผล โดยการนำผลที่วิเคราะห์ได้มาสนับสนุน อธิบายความ หรือผนวกกัน

ผสมในช่วงการวิเคราะห์ผล นักวิจัยสามารถนำผลของการวิจัยทั้งสองรูปแบบมาวิเคราะห์ผลด้วยกัน หรือเปรียบเทียบกันเพื่อวิเคราะห์

ผสมในช่วงการเก็บข้อมูล เป็นการนำผลจากการวิจัยหนึ่งมาส่งผลต่อการเก็บข้อมูลของการวิจัย ต่อมาไม่เป็นการตั้งปัญหาการวิจัย การเลือกผู้เข้าร่วมการวิจัย และการใช้เครื่องมือเก็บข้อมูล

ผสมในช่วงการออกแบบการวิจัย เป็นการผสมการวิจัยเพื่อใช้ออกแบบการวิจัยขนาดใหญ่ เช่น การใช้การวิจัยเชิงคุณภาพผสมเพื่อออกแบบการวิจัยเชิงปริมาณรูปแบบทดลอง เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 4 ถึง 8 เก็บข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูล แปลผลข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล และสรุปผล

ขั้นตอนนี้มีรายละเอียดแตกต่างตาม 6 รูปแบบการวิจัยที่นักวิจัยเลือกไว้ ซึ่งในขั้นนี้ให้แนวทางสำคัญไว้ดังต่อไปนี้

1) การวิจัยแบบพร้อมกัน (Convergent Parallel Design)

เป็นการวิจัยที่นักวิจัยดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพพร้อมกันกับเชิงปริมาณ โดยให้ความสำคัญการวิจัยทั้งสองเท่าเทียมกัน และนำผลมารวมกันในช่วงการแปลผล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องหรือทำให้ผลการวิจัยสมบูรณ์มากขึ้น

การเก็บข้อมูล นักวิจัยจะทำการเก็บข้อมูลพร้อมกันทั้งสองวิธีการวิจัยและเป็นอิสระต่อกัน โดยการวิจัยเชิงคุณภาพใช้คำถามปลายเปิด การวิจัยเชิงปริมาณใช้คำถามแบบระบุตัวเลือก ทั้งสองวิธีมีความสำคัญเท่าเทียมกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล จะวิเคราะห์แยกจากกัน โดยการวิจัยเชิงคุณภาพจะการใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณจะการใช้การวิเคราะห์เชิงสถิติ

การแปลผล เป็นการรวมผลทั้งสองวิธีการวิจัยเข้าด้วยกัน โดยคัดเลือกกรรมเนื้อหาที่เหมือนกัน และเปรียบเทียบเนื้อหาที่แตกต่างกัน จากนั้นทำการสังเคราะห์เป็นผล เมื่อได้ผลรวมทั้งหมดแล้ว นักวิจัยนำมาสรุปผลและตีความข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่สมบูรณ์แบบขึ้น

2) การวิจัยแบบขั้นตอนเชิงอธิบาย (Explanatory Sequential Design)

เป็นการวิจัยที่แบ่งขั้นตอนออกเป็น 2 ขั้นตอน ช่วงแรกการวิจัยหลักเป็นการวิจัยเชิงปริมาณก่อน เพื่อตอบปัญหาการวิจัย และต่อด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อช่วยในการอธิบายผลให้กระจ่างยิ่งขึ้น

การเก็บข้อมูล จะเริ่มเก็บตัวอย่างเชิงปริมาณด้วยคำถามปลายปิดและนำผลการวิจัยมาวิเคราะห์ทางสถิติ จากนั้นนำผลจากการวิจัยเชิงปริมาณนำมาสรุปเป็นประเด็นปัญหาการวิจัยสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ และให้แนวทางในการเก็บตัวอย่าง รวมถึงการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพต่อไป และนำผลการวิจัยเชิงคุณภาพมาวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อนำไปใช้อธิบายการวิจัยในช่วงแรก

การสรุปผล จะเริ่มสรุปเป็นขั้นตอน โดยเริ่มจากผลการวิจัยเชิงปริมาณจากการวิเคราะห์สถิติ ผลการวิจัยเชิงคุณภาพจากวิเคราะห์เนื้อหา และจะสรุปรวมผลการวิจัยโดยใช้ผลการวิจัยเชิงคุณภาพนำมาอธิบายผลการวิจัยเชิงปริมาณ

3) การวิจัยแบบขั้นตอนเชิงสำรวจ (Exploratory Sequential Design)

เป็นการวิจัยที่แบ่งขั้นตอนการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน ช่วงแรกการวิจัยหลักเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อสำรวจข้อมูล จากนั้นนำผลมาต่อด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อยืนยันและสามารถนำผลไปใช้ต่อในวงกว้าง

การเก็บข้อมูล เริ่มจากการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยคำถามปลายเปิด เพื่อสำรวจทำความเข้าใจการวิจัยมากยิ่งขึ้น วิเคราะห์เนื้อหา และนำผลการวิจัยที่ได้มาสังเคราะห์เป็น สมมติฐานสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณในช่วงที่ 2 จากนั้นทำการระบุดูกลุ่มตัวอย่างเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ และวิเคราะห์ผลทางสถิติ เพื่อยืนยันการนำผลไปใช้

การสรุปผลการวิจัยจะสรุปเป็นขั้นตอน โดยเริ่มต้นการวิจัยจากสรุป ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ จากนั้นสรุปผลการวิจัยเชิงปริมาณ และสรุปรวมโดยการนำผลการวิจัย เชิงปริมาณไปยืนยันสมมติฐานจากการวิจัยเชิงคุณภาพว่าสามารถนำไปใช้ทั่วไปได้

4) การวิจัยแบบรองรับภายใน (Embedded design)

เป็นการวิจัยที่มีการวิจัยย่อยเป็นเชิงคุณภาพหรือเชิงปริมาณภายในการวิจัย หลักไม่ว่าจะเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพหรือเชิงปริมาณ เพื่อให้การวิจัยไปสนับสนุนการวิจัยหลักให้มี คุณภาพดียิ่งขึ้น

การเก็บข้อมูล การวิจัยย่อยสามารถเก็บก่อน ระหว่าง หรือหลังการวิจัย หลักได้ทั้งสิ้น เพื่อนำผลไปสนับสนุนการวิจัยหลัก ไม่ว่าจะเป็นการตอบปัญหาการวิจัย หรือการใช้ผล ไปพัฒนากระบวนการวิจัยหลัก

การสรุปผลของการวิจัย เป็นไปตามช่วงเวลาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย รูปแบบการวิจัยแบบรองรับภายในที่พบบ่อยมาก คือการนำผลการวิจัยเชิงคุณภาพรองรับการวิจัยหลัก ที่เป็นการวิจัยเชิงปริมาณแบบทดลองเพื่อเพิ่มคุณภาพของการวิจัยเชิงปริมาณ

5) การวิจัยแบบปฏิรูป (Transformative Design)

เป็นการวิจัยที่นักวิจัยต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกรอบแนวคิดจาก ผลการวิจัย เป็นการวิจัยด้วยวิธีวิจัยหนึ่งแล้วต่อด้วยอีกวิธีหนึ่ง แบบไหนก่อนก็ได้ อย่างอิสระ เพื่อต้องการให้เกิดความร่วมมือสูงสุด ซึ่งมักเป็นการศึกษาในกลุ่มประชากรที่ยากต่อการเข้าถึง สุดท้ายนักวิจัยบูรณาการผลของการศึกษาวิจัยจากระยะแรกและระยะหลังเข้าด้วยกันในการแปลผล เพื่อสรุปกรอบแนวคิด

การเก็บข้อมูล เป็นไปในรูปแบบใดก็ได้ที่ทำให้ให้นักวิจัยเข้าถึงข้อมูลได้มากที่สุด และสร้างความร่วมมือของกลุ่มตัวอย่างได้มากที่สุด

การวิเคราะห์และสรุปผล เป็นไปตามวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมุ่งเน้น อธิบายสภาพความเป็นจริง กรอบแนวคิด ทฤษฎีที่นำมาใช้ และสรุปผลด้วยแนวทางใน การเปลี่ยนแปลง

6) การวิจัยแบบหลายช่วง (Multi-phase Design)

เป็นการวิจัยที่ประกอบด้วยหลายช่วง หลายรูปแบบ อาจมีทั้งแบบเป็นขั้นตอนและแบบพร้อมกัน เพื่อตอบปัญหาการวิจัยอย่างเป็นระบบ สำหรับโครงการวิจัยขนาดใหญ่ อาจต้องอาศัยการทำงานร่วมกันของนักวิจัยเป็นกลุ่มใหญ่

การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการสรุปผล เป็นไปตามช่วงเวลา การดำเนินการวิจัยแต่ละช่วงหรือตามวัตถุประสงค์การวิจัย

5.6 เกณฑ์การวัดคุณภาพของการวิจัยแบบผสมวิธี

จากการที่การวิจัยแบบผสมวิธีใช้วิธีเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพหลายวิธีร่วมกัน จึงเกิดปัญหาว่าควรใช้เกณฑ์ใดในการตัดสินคุณภาพของการวิจัยแบบนี้ โดยทั่วไปหากเป็นการวิจัยเชิงปริมาณจะใช้การตัดสินจากความเที่ยงตรงภายใน (Internal Validity) ความเที่ยงตรงภายนอก (External Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) แต่ถ้าเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพก็จะใช้การตัดสินจากความน่าเชื่อถือ (Credibility / Trustworthiness) ความเหมาะสมเข้ากันได้ (Fittingness) และการตรวจสอบได้ (Auditability) (Brannen, 2005, อ้างถึงใน วัลนิกา ฉลากบาง, 2560)

ในทัศนะของ Bryman เสนอว่า ควรใช้เกณฑ์ที่ตรงกับวิธีเก็บข้อมูลหลัก เช่น ถ้าเป็นการวิจัยแบบผสมวิธีที่ใช้วิธีเชิงปริมาณเป็นวิธีหลัก ก็ควรพิจารณาที่ความเที่ยงตรงภายใน ความเที่ยงตรงภายนอก และความเชื่อถือได้เป็นเกณฑ์ แต่ถ้าเป็นการวิจัยแบบผสมผสานที่ใช้วิธีเชิงคุณภาพเป็นวิธีหลัก ก็ควรพิจารณาที่ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสมเข้ากันได้ และการตรวจสอบได้เป็นเกณฑ์ และถ้าการวิจัยแบบผสมวิธีบางแบบแผนให้ความสำคัญกับวิธีเชิงปริมาณและวิธีเชิงคุณภาพอย่างเท่าเทียมกัน ก็ควรใช้เกณฑ์ที่ยอมรับร่วมกัน (Convergent Criterial) ขณะที่ Onwegbuzie & Johnson 2004 เสนอให้ใช้เกณฑ์ความเที่ยงตรงพหุ โดยเรียกเกณฑ์ดังกล่าวว่า “Multiple Validities” ซึ่งหมายถึง การที่นักวิจัยใช้และแก้ไขปัญหาเรื่อง ความเที่ยงตรงได้ทุกชนิดทั้งความเที่ยงตรงในการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งหากแก้ปัญหาเรื่องความเที่ยงตรงได้ จะช่วยให้นักวิจัยสามารถสรุปอ้างอิงผลการวิจัยได้อย่างดีหรือมีความน่าเชื่อถือ ดังนั้น Multiple Validities จึงมีความสำคัญที่สุด (Johnson, 2014) และเพื่อหลีกเลี่ยงการถกเถียงและความขัดแย้ง ซึ่งจะมีผลทำให้หาข้อยุติไม่ได้ Tashakkorri & Teddlie (2008) จึงเสนอว่า ควรสร้างคำศัพท์เฉพาะอย่างใหม่ขึ้นเพื่อใช้แทนคำศัพท์เดิมที่แต่ละวิธีวิจัยใช้จนเคยชิน เช่น ใช้คำว่า “Inference Quality” แทนคำว่า “Validity” ที่หมายถึง ความเที่ยงตรงในการวิจัยเชิงปริมาณหรือ “Trustworthiness” ที่หมายถึง ความน่าเชื่อถือในการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นต้น

เกณฑ์วัดคุณภาพของการวิจัยแบบผสมวิธี จึงเกี่ยวข้องกับมาตรฐานของแต่ละวิธีวิจัยทั้ง ความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ ซึ่งจะต้องเกิดขึ้นในทุกๆระยะของการวิจัยตั้งแต่การออกแบบ การวิจัย การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมายข้อมูล เพราะถ้าการดำเนินการวิจัยในระยะใดขาดความเที่ยงตรงก็จะมีผลกระทบไปถึงการดำเนินการในระยะอื่น ๆ รวมถึง ความน่าเชื่อถือของผลการวิจัย

5.7 ประเภทของความเที่ยงตรงในการวิจัยแบบผสมวิธี

จากการที่การวิจัยแบบผสมผสานเป็นการบูรณาการวิธีวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนั้นคุณภาพของผลการวิจัยจึงขึ้นอยู่กับทั้งความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ แต่ความเที่ยงตรง จะต้องเกิดขึ้นก่อนเป็นอย่างแรก Johnson (2014) กล่าวถึงประเภทของความเที่ยงตรงในการวิจัยแบบผสมวิธีว่ามีดังนี้

1. Inside-outside Validity หมายถึง ความเที่ยงตรงที่เกิดจากความสมดุระหว่างมุมมองของคนในหรือผู้ให้ข้อมูล (Insider) และมุมมองของผู้วิจัยในฐานะที่เป็นคนนอก (Outsider)
2. Paradigmatic/Philosophical Validity หมายถึง ความเที่ยงตรงที่เกิดจากการที่นักวิจัย มีความเข้าใจอย่างชัดเจนในกระบวนทัศน์การวิจัย หรือปรัชญาที่เป็นพื้นฐานของวิธีวิจัยทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ และนำมาใช้เพื่อสนับสนุนหรือเสริมซึ่งกันและกันอย่างมีเหตุผล
3. Commensurability Validity หมายถึง ความเที่ยงตรงที่เกิดจากการที่นักวิจัยอธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาแบบองค์รวมสามารถสลับและบูรณาการวิธีคิดทั้งแบบการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเข้าด้วยกัน
4. Weakness Minimization Validity หมายถึง ความเที่ยงตรงที่เกิดจากการที่นักวิจัย วางแผน ออกแบบและเลือกใช้วิธีวิทยาที่ตรงกับความมุ่งหมายของการวิจัย ทั้งนี้เพื่อให้จุดอ่อนของแต่ละวิธีวิทยามีน้อยที่สุด
5. Sequential Validity หมายถึง ความเที่ยงตรงที่เกิดจากการที่นักวิจัยสร้างความรู้ ความเข้าใจ หรือข้อค้นพบจากการใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ จากระยะที่ดำเนินการก่อนหน้านั้น
6. Conversion Validity หมายถึง ความเที่ยงตรงที่เกิดจากการที่นักวิจัยแปลงข้อมูลและแปลความหมายข้อมูลที่ดัดแปลงมาอย่างเหมาะสม เช่น การตั้งชื่อตัวแปร และการจัดประเภทของข้อมูล เป็นต้น
7. Sample Integration Validity หมายถึง ความเที่ยงตรงที่เกิดจากการที่นักวิจัยสร้างข้อสรุปจากการใช้หลักเหตุผลและหลักฐานที่เป็นข้อเท็จจริงอย่างหลากหลายจากกลุ่มตัวอย่างหรือกลุ่มเป้าหมายเพื่ออ้างอิงไปยังประชากร

8. Integrative Validity หมายถึง ความเที่ยงตรงที่เกิดจากการที่นักวิจัยสามารถบูรณาการข้อมูลการวิเคราะห์ และการสรุปผลเข้าด้วยกัน เพื่อทำให้เกิดการอนุมานที่สมบูรณ์ บางครั้งนักวิชาการเรียกว่า Meta-inference

9. Socio-political Validity หมายถึง ความเที่ยงตรงที่เกิดจากการที่นักวิจัยสามารถสะท้อนความสนใจ ค่านิยม และมุมมองจากจุดยืนที่หลากหลาย และจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ ในกระบวนการวิจัยจนทำให้ผู้อ่านงานวิจัยเห็นคุณค่าของการอนุมาน

10. Multiple Validities หมายถึง ความเที่ยงตรงหลาย ๆ ด้าน ทั้งภายในและภายนอก สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณและความเที่ยงตรงเชิงบริบท (Contextual Validity) ความสามารถในการสรุปอ้างอิง (Generalizability) และความสามารถในการถ่ายโอน (Transferability) สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพที่นักวิจัยสามารถเชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ เหล่านั้นเข้าด้วยกัน

จากความเที่ยงตรงในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการใช้เกณฑ์เพียงเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งย่อมไม่เพียงพอสำหรับการวิจัยแบบผสมวิธี (Ihantola & Kihn, 2011)

5.8 ข้อดีและข้อจำกัดของการวิจัยแบบผสมวิธี

ข้อดีและข้อจำกัด ของการวิจัยแบบผสมวิธีสรุปได้ดังนี้

- ข้อดี

1. ทำให้สามารถตอบคำถามวิจัยได้อย่างชัดเจน และครอบคลุม ซึ่งวิธีเชิงปริมาณหรือวิธีเชิงคุณภาพอย่างเดียวไม่สามารถตอบได้
2. ทำให้ได้ผลการวิจัยที่ก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในประเด็นที่ศึกษาอย่างลุ่มลึกและกว้างขวาง
3. ทำให้นักวิจัยมีโลกทัศน์ทางวิชาการกว้างขวางสอดคล้องกับความเป็นจริงของสังคม หรือเรื่องที่ศึกษามากกว่าการยึดมั่นกับโลกทัศน์เชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพเพียงอย่างเดียว
4. ทำให้นักวิจัยตั้งคำถามวิจัยและความมุ่งหมายของการวิจัยได้หลากหลายและสามารถใช้วิธีเก็บข้อมูลอย่างหลากหลายในการหาคำตอบ
5. การใช้กลยุทธ์การวิจัยที่หลากหลายจะช่วยเพิ่มความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และถือเป็นการตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีวิทยา (Methodological Triangulation)

- ข้อจำกัด

1. มีความยุ่งยากในการดำเนินการวิจัย โดยเฉพาะกรณีที่นักวิจัยได้รับการฝึกมาเฉพาะการทำวิจัยเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพเพียงด้านเดียว
2. สิ้นเปลืองทรัพยากร งบประมาณ และระยะเวลาในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล
3. หากผลการวิจัยมีความขัดแย้งกันจะเกิดความยากในการสรุป เพื่อสร้างความเข้าใจกับผู้อ่าน และการนำไปใช้
4. นักวิจัยต้องมีความรู้และประสบการณ์การทำวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
5. อาจใช้การวิจัยแบบผสมวิธีแบบผิด ๆ ตามความนิยม เช่น เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบผิวเผิน หรือสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยไม่พิจารณาหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม

ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) รูปแบบการวิจัยแบบขั้นตอนเชิงอธิบาย (Explanatory Sequential Design) โดยแบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ระยะเวลา ได้แก่ ระยะเวลาที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantities Research) ตรวจสอบความตรงของโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา ส่วนระยะเวลาที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาแนวทางปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา

ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

ศิริวัฒน์ วรรณาม (2540) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมินในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมการพยากรณ์ปริมาณการใช้ผลการประเมิน 2) ศึกษาตัวแปรจำแนกลักษณะการใช้ผลการประเมิน: การใช้แบบเป็นเครื่องมือ และการใช้เชิงมีโนทัศน์ ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณพบว่า การมีส่วนร่วมในการประเมิน (INV) ทักษะติดต่อการประเมิน (ATT) และองค์ประกอบด้านผู้ประเมิน และการดำเนินการประเมิน (FSOCRE) สามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณการใช้ผลการประเมินได้ร้อยละ 30 ผลการวิเคราะห์จำแนกลักษณะการใช้ผลการประเมิน พบว่า ตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่มประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการประเมิน องค์ประกอบด้านผู้ประเมิน การดำเนินการประเมิน ทักษะติดต่อการประเมิน และระดับการศึกษาของผู้บริหาร

แคทลียา ศรีแปลก (2544) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมินภายในสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนคันทนาเยาว กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมินภายในสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ แบบสอบถามอย่างง่าย และการวิเคราะห์เอกสาร ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยด้านกระบวนการ ได้แก่ กระบวนการทำงานตามวงจรบริหารคุณภาพ PDCA และปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ความร่วมมือของผู้ปกครองในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน และการพัฒนาตนเองของนักเรียนในด้านการทำงานและการร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียน 2) ปัจจัยด้านผู้ประเมิน ได้แก่ ทักษะคิดต่อการทำงาน การพัฒนาตนเองของผู้ประเมิน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม ซึ่งประเมินภายในสถานศึกษา การเห็นความสำคัญและคุณค่าของการประเมินภายในสถานศึกษา และการเห็นความสำคัญของผลการประเมิน 3) ปัจจัยด้านผู้บริหารที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมินภายในสถานศึกษา ได้แก่ ความสามารถในการบริหารจัดการ ความรู้ ความสามารถของผู้บริหาร การมีจิตวิทยาในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอของผู้บริหาร

วราภรณ์ บุญเยี่ยม (2546) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอก และ 2) เพื่อศึกษาสภาพการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นสถานศึกษาที่ได้รับรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในรอบแรก จำนวน 147 โรงเรียน พบว่า 1) สถานศึกษาใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกในเชิงแนวคิดอย่างครบถ้วน คิดเป็นร้อยละ 70.75 ใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกในเชิงแนวคิดเพียงบางส่วน คิดเป็นร้อยละ 23.81 และไม่ใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกในเชิงแนวคิด คิดเป็นร้อยละ 5.44 สถานศึกษาใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกในเชิงสัญลักษณ์อย่างครบถ้วน คิดเป็นร้อยละ 71.43 ใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกในเชิงสัญลักษณ์เพียงบางส่วน คิดเป็นร้อยละ 22.45 และไม่ใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกในเชิงสัญลักษณ์ คิดเป็นร้อยละ 6.12 สถานศึกษาใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกในเชิงตรวจสอบยืนยันอย่างครบถ้วน คิดเป็นร้อยละ 73.47 ใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกในเชิงตรวจสอบยืนยันเพียงบางส่วน คิดเป็นร้อยละ 19.73 และไม่ใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกในเชิงตรวจสอบยืนยัน คิดเป็นร้อยละ 6.80 และสถานศึกษาใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกในเชิงปฏิบัติอย่างครบถ้วน คิดเป็นร้อยละ 35.37 ใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกในเชิงปฏิบัติเพียงบางส่วน คิดเป็นร้อยละ 54.42 และไม่ใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกในเชิงปฏิบัติ

คิดเป็นร้อยละ 10.20 ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 4 รูปแบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 คือ สถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอก ในระดับควรปรับปรุง และทัศนคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหารสถานศึกษาตามลำดับ

จันทน์ วีระชัย (2549) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ และระดับการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา: การวิเคราะห์จำแนกกลุ่มพหุ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่สามารถจำแนกกลุ่มการใช้ผลการประเมินภายนอกเชิงความคิดในระดับที่ต่างกัน 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่สามารถจำแนกกลุ่มการใช้ผลการประเมินภายนอกเชิงปฏิบัติการในระดับที่ต่างกัน และ 3) เพื่อศึกษาความสอดคล้องของตัวแปรจำแนกกลุ่มระหว่างระดับการใช้ผลการประเมินภายนอกเชิงความคิดกับเชิงปฏิบัติการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาในรอบแรก จำนวน 478 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ และระดับการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติพื้นฐาน ค่าความสัมพันธ์ และทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ด้วยโปรแกรมลิสรล และการจำแนกกลุ่มพหุด้วยโปรแกรม SPSS ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยที่สามารถจำแนกกลุ่มการใช้ผลการประเมินภายนอกเชิงความคิดในระดับที่ต่างกัน ได้แก่ ด้านกระบวนการประเมิน ด้านการบริหารงานของสถานศึกษา และด้านสภาพแวดล้อม โดยสามารถจำแนกกลุ่มของสถานศึกษาที่นำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้เชิงความคิด ในระดับที่ต่างกัน ได้ถูกต้องร้อยละ 52 2) ปัจจัยที่สามารถจำแนกกลุ่มการใช้ผลการประเมินภายนอกเชิงปฏิบัติการในระดับที่ต่างกัน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการประเมิน และด้านการบริหารงานของสถานศึกษา โดยสามารถจำแนกกลุ่มของสถานศึกษาที่นำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้เชิงปฏิบัติการในระดับที่ต่างกันได้ถูกต้อง ร้อยละ 48.7 3) ตัวแปรจำแนกกลุ่มที่มีความสอดคล้องระหว่างระดับการใช้ผลการประเมินภายนอกเชิงแนวคิดกับเชิงปฏิบัติการ มีลำดับที่เหมือนกัน คือ ด้านสภาพแวดล้อม โดยเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญและมีความสามารถในการทำนายการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกที่มีน้ำหนักเด่นมากที่สุด

ศิริประภา ษรจันทร์ศรี (2549) ได้ทำการศึกษา การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุการนำผลการประเมินภายนอกไปใช้และการดำเนินงานด้านระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการนำผลการประเมินภายนอกไปใช้ และการดำเนินงานด้านระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน 2) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุของการนำผลการประเมินภายนอกไปใช้และการดำเนินงานด้านระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ผู้บริหารและครู โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 428 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปรแฝง (Latent Variable) 5 ตัว คือ องค์ประกอบด้านผู้ประเมินภายนอก ลักษณะทางจิตสังคมของผู้บริหารและครู การนำผลการประเมินภายนอกไปใช้ สภาพแวดล้อมในการทำงาน และการดำเนินงานด้านระบบประกันคุณภาพภายใน ตัวแปรแฝงสังเกตได้ ทั้งหมด 26 ตัว เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่มีความเที่ยง ตั้งแต่ .956 - .968 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงบรรยาย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์โมเดลลิสเรล ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) โมเดลเชิงสาเหตุของการนำผลการประเมินภายนอกไปใช้และการดำเนินงานด้านระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน โดยภาพรวม ประกอบด้วย ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการนำผลการประเมินภายนอกไปใช้ ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการทำงาน องค์ประกอบด้านผู้ประเมินภายนอก และตัวแปรที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินงานด้านระบบประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ลักษณะทางจิตสังคมของครูและผู้บริหาร องค์ประกอบด้านผู้ประเมินภายนอก ตัวแปรที่ส่งผลทางอ้อมต่อการดำเนินงานด้านระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการทำงาน องค์ประกอบด้านผู้ประเมินภายนอก โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลรวมสูงสุด ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการทำงาน มีค่าอิทธิพล เท่ากับ .55 2) โมเดลเชิงสาเหตุของการนำผลการประเมินภายนอกไปใช้และการดำเนินงานด้านระบบประกันคุณภาพภายใน มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการตรวจสอบความสอดคล้องให้ $\chi^2 = 168.575$, $df = 167$, $P = .451$, $GFI = 9.71$, $AGFI = .938$, $RMR = .009$ ตัวแปรในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของการดำเนินงานด้านระบบประกันคุณภาพภายในได้ร้อยละ 73.60 และการนำผลการประเมินภายนอกไปใช้ได้ร้อยละ 74.10

ปรีชา รอดมณี (2550) ได้ศึกษาการประเมินภายนอกไปใช้ในการพัฒนาโรงเรียนของเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การประเมินภายนอกไปใช้ในการพัฒนาโรงเรียนของเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 ในแต่ละมาตรฐาน ดังนี้ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานการศึกษา ด้านครู ด้านผู้บริหาร ระดับกระบวนการนำผลการประเมินภายนอกไปใช้ในการพัฒนาโรงเรียนของเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู

โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงลำดับดังนี้ การนำผลการประเมินภายนอกไปใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน ($\sigma = 0.62$) การนำผลการประเมินภายนอกไปใช้ในเชิงสัญลักษณ์ ($\sigma = 0.71$) การนำผลการประเมินภายนอกไปใช้ในเชิงปฏิบัติ ($\sigma = 0.59$) และการนำผลการประเมินภายนอกไปใช้ในเชิงแนวคิด ($\sigma = 0.61$)

ชัชวาล หนองนา (2550) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและปัญหาในการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา 2) เปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและปัญหาในการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการมีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น ระหว่างสถานศึกษาที่มีขนาดและระดับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่นที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ที่ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำนวน 148 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตรลิเคิร์ต (Likert scale) ชนิด 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันโดยใช้การทดสอบที (t-test for Independent Samples) กรณีมากกว่าสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variances) และเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparison) โดยวิธีการของ Scheffe ส่วนการเปรียบเทียบค่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างกรณีหลายกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันใช้การทดสอบไคสแควร์ เปรียบเทียบพหุคูณ โดยใช้ Scheffe' Type Coefficient สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันในการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น ทั้งการใช้ในเชิงแนวคิด การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ การใช้ในเชิงปฏิบัติ และโดยรวมทุกรูปแบบดังกล่าวอยู่ในระดับ “มาก” ส่วนปัญหาในการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น ในด้านผลการประเมินและด้านคุณลักษณะของผู้ที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับ “ปานกลาง” แต่ในด้านสภาพแวดล้อมขององค์การอยู่ในระดับ “มาก” และโดยรวมทุกด้าน ดังกล่าว

อยู่ในระดับ “ปานกลาง” 2) สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีสภาพปัจจุบันในการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกันทั้งในแต่ละรูปแบบ การใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกและโดยรวม แต่มีปัญหาในการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านสภาพแวดล้อมขององค์การ ส่วนในด้านผลการประเมินและด้านคุณลักษณะของผู้ที่เกี่ยวข้องและโดยรวมทุกด้านดังกล่าวไม่แตกต่างกัน และมีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) สถานศึกษาที่มีระดับผลการประเมินคุณภาพภายนอกแรกต่างกันมีสภาพปัจจุบันในการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้งในแต่ละรูปแบบการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกและโดยรวม และมีปัญหาในการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกันทั้งในแต่ละด้านและโดยรวม และมีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน

นภาพร ส่งแสง (2550) ได้ศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาและด้านบริบทของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ในเชิงปฏิบัติ โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ มีจุดประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ในเชิงปฏิบัติ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาและปัจจัยด้านบริบทของสถานศึกษากับการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ในเชิงปฏิบัติ และ 3) เพื่อศึกษานำหนักความสำคัญของกลุ่มตัวแปรต่าง ๆ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และรวมทุกขนาดสถานศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 654 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร 327 คน และครู 327 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชุด ได้แก่ 1) แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ในเชิงปฏิบัติ และ 2) แบบสอบถามสำหรับครู เกี่ยวกับปัจจัยด้านบริบทของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ในเชิงปฏิบัติ ผลการวิจัย พบว่า 1) สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ในเชิงปฏิบัติ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ทั้งในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และรวมทุกขนาดสถานศึกษา โดยสถานศึกษาที่มีการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ในเชิงปฏิบัติมากที่สุด คือ สถานศึกษาขนาดกลาง รองลงมาคือ ขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก ตามลำดับ 2) ตัวแปรปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาและด้านบริบทของสถานศึกษา สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวน และร่วมกันส่งผลต่อการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ในเชิงปฏิบัติ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ทั้งในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และรวมทุกขนาดสถานศึกษา ได้เท่ากับร้อยละ 62.0, 76.8, 78.2 และ 72.9 ตามลำดับ 3) ตัวแปรปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาและด้านบริบทของสถานศึกษาร่วมกันอธิบายความแปรปรวนและร่วมกันส่งผลต่อการนำผล

การประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ในเชิงปฏิบัติ เพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 โดยเป็นอิทธิพลทางบวกทั้งหมดทุกตัวแปร และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ในเชิงปฏิบัติมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา

มานัส ศักดิ์ (2550) ทำการศึกษากลยุทธ์ที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกในการปฏิบัติงานของครู โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการนำผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกไปใช้ในการปฏิบัติงานของครู 2) เพื่อศึกษากลยุทธ์ที่ส่งผลกระทบต่อผลการประเมินภายในและภายนอกไปใช้ในการปฏิบัติงานของครู กลุ่มตัวอย่างคือ ครูที่ปฏิบัติการสอนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 720 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง IOC มีค่าอยู่ระหว่าง .80 – 1.00 ความเที่ยงมีค่าอยู่ระหว่าง .922 - .941 และมีค่าความตรงเชิงโครงสร้างตามองค์ประกอบที่ต้องการวัดทุกตัวแปร วิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงบรรยาย ด้วยโปรแกรม SPSS วิเคราะห์ตรวจสอบความตรงและโมเดลเชิงสาเหตุเชิงเส้นด้วยโปรแกรม LISREL ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูนำผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกไปใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.775 เมื่อพิจารณารายมาตรฐาน พบว่าครูนำผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกไปใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมากทุกมาตรฐาน โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.589 – 3.893 2) โมเดลกลยุทธ์ที่ส่งผลกระทบต่อผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกไปใช้ในการปฏิบัติงานของครู พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ $\chi^2 = 6.34, df = 18, P = .99, GFI = 1.00, AGFI = .99, RMR = .002$ การใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกในการปฏิบัติงานของครู ได้รับอิทธิพลทางตรงจากกลยุทธ์ระดับองค์กรและกลยุทธ์ระดับบุคคล เป็นอิทธิพลทางบวก เท่ากับ .70 และ .62 ซึ่งสามารถใช้อธิบายความแปรปรวนการนำผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกไปใช้ในการปฏิบัติงานของครูได้ร้อยละ 87

ลนาภรณ์ บุตรเสรีชัย (2550) ได้ศึกษาการติดตามการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดหนองคาย โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้การใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เพื่อการพัฒนาตัวบ่งชี้ การใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกโดยใช้เทคนิคเดลฟายเป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 19 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเปรียบเทียบการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอก โดยการสำรวจด้วยแบบสอบถามเป็นสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกครั้งแรกจากสมศ. ในปีการศึกษา 2545 – 2546 ที่ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามสังกัดของสถานศึกษาและ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจำนวน 170 แห่ง และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทำการศึกษารายกรณี (Case Study) เป็นสถานศึกษาที่มีขนาดเล็ก จัดการศึกษาในระดับปฐมวัยถึงช่วงชั้นที่ 2 และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดหนองคาย เขต 1 เครื่องมือใช้แบบสอบถาม แบบสังเกต และการสัมภาษณ์ ผลการศึกษา พบว่า 1) ตัวบ่งชี้การใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมี 55 ตัว ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ในเชิงแนวคิด 18 ตัว ตัวบ่งชี้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน 9 ตัว ตัวบ่งชี้ในเชิงสัญลักษณ์ 15 ตัว และตัวบ่งชี้ในเชิงปฏิบัติมี 13 ตัว 2) สภาพการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ในเชิงแนวคิดอยู่ในระดับ ดี พอใช้ และควรปรับปรุง ร้อยละ 94.1 4.1 และ 1.8 ตามลำดับ ในเชิงตรวจสอบยืนยันอยู่ในระดับ ดี พอใช้ และควรปรับปรุง ร้อยละ 96.5 1.8 และ 1.8 ตามลำดับ ในเชิงสัญลักษณ์ อยู่ในระดับ ดี พอใช้ และควรปรับปรุง ร้อยละ 97.1 0.6 และ 2.4 ตามลำดับ และในเชิงปฏิบัติ อยู่ในระดับ ดี พอใช้ และควรปรับปรุง ร้อยละ 91.8 2.9 และ 5.3 ตามลำดับ ทั้งนี้สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาต่างกัน และมีระดับผลการประเมินคุณภาพภายนอกแรกต่างกันมีการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกไม่แตกต่างกัน ($p>.05$)

ประสงค์ ต่อโชติ และคณะ (2012) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุทุกระดับที่ส่งผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้ทั้งในระดับบุคคลและระดับสถานศึกษา พร้อมทั้งตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุทุกระดับ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 970 คน จาก 71 โรงเรียน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ตัวแปรในการวิจัยแบ่ง ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) ตัวแปรทำนายระดับบุคคล 2) ตัวแปรทำนายระดับสถานศึกษา และ 3) ตัวแปรตามการนำผลการประเมินไปใช้ โดยใช้แบบสอบถามการนำผลการประเมินไปใช้ครอบคลุม 18 ตัวแปรสังเกตได้ (Observed Variables) และแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้ครอบคลุม 18 ตัวแปรสังเกตได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โมเดลสมการโครงสร้างทุกระดับ (Multilevel Structural Equation Model) แบบมีตัวแปรแฝง (Latent Variable) ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านบุคลากรในสถานศึกษาส่งผลทางตรงต่อการนำผลการประเมินไปใช้ในระดับสถานศึกษาแต่ไม่ส่งผลทางตรงในระดับบุคคล ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้สถานศึกษาให้ความสำคัญกับบุคลากรในสถานศึกษา โดยเฉพาะตัวแปรสังเกตได้ภาวะผู้นำของผู้บริหาร และความรู้ความสามารถของผู้บริหาร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) สูงกว่าตัวแปรสังเกตได้อื่น ๆ นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านลักษณะบุคลากรในสถานศึกษาและลักษณะบริบทสถานศึกษามีความสัมพันธ์แบบอิทธิพลย้อนกลับที่ส่งผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้ โดยผลการตรวจสอบความตรงของโมเดล พบว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อนำไปใช้ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการนำผลการประเมินไปใช้ได้อย่างถูกต้องและตรงประเด็น

นิรมล รัตนพันธ์ (2562) ศึกษาแนวทางปฏิบัติที่ดีเพื่อนำผลประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาละ 1 ท่าน หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษสถานศึกษาละ 1 ท่าน และครูผู้ปฏิบัติงานสถานศึกษาละ 2 ท่าน รวมทั้งสิ้น 212 คน ได้มาโดยการกำหนดโควตา (Quota Sampling) ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้ 1) การนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ในสถานศึกษามี 4 รูปแบบ คือ การนำผลการประเมินไปใช้ในเชิงแนวคิด เชิงตรวจสอบยืนยันเชิงสัญลักษณ์ และเชิงปฏิบัติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.50, S.D. = 0.54$) 2) ปัญหาในการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 พบว่า สภาพปัญหาการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.25, S.D. = 0.57$) 3) แนวทางที่ดีในการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 พบว่า สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ ดังนี้ 3.1 ร่วมกันอภิปราย พิจารณาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ในสถานศึกษา 3.2 ประชุมวางแผน เพื่อจัดระบบงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ โดยมีการมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบตามความเหมาะสม 3.3 วิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ต้องพัฒนา ออกคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ หรือดำเนินการให้มีโครงการ/กิจกรรมที่มีความสอดคล้องอย่างชัดเจน 3.4 ปรับปรุงโครงสร้างบริหารจัดการของสถานศึกษาตามที่กำหนดและดำเนินการจัดทำโครงการที่มีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ รวมทั้งดำเนินการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล (2556) วิเคราะห์และสังเคราะห์กลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน วิธิดำเนินงานวิจัย เป็นการวิจัยแบบกรณีศึกษา (case study research) โดยวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (qualitative study) โดยศึกษาจากพหุกรณีศึกษาที่มีผลทางการศึกษาระดับดีจำนวน 10 โรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 สังกัด ได้แก่ 1) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) โรงเรียนศึกษานารี และโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ 2) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย โรงเรียนอัสสัมชัญ โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย และ 3) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) และโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา พบว่ากลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมี 3 ด้าน

ประกอบด้วย กลยุทธ์ด้านที่ 1 คือ กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการ กลยุทธ์ในด้านที่ 2 คือ การพัฒนา
นักเรียน และกลยุทธ์ในด้านที่ 3 คือ การพัฒนาครู

ปนัดดา หัสปราบ (2557) ศึกษาแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการ
การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research) แบ่งขั้นตอน
การดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณด้วย
การสำรวจข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และระยะที่ 2 เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ
มีวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ประการ คือ 1. เพื่อศึกษาสภาพการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้
ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีผลทดสอบทางการศึกษาระดับดี กระจาย
ตามภาคภูมิศาสตร์ และ 2. เพื่อศึกษาแนวทางปฏิบัติการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการ
พัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีผลทดสอบทางการศึกษาระดับดี กระจายตาม
ภาคภูมิศาสตร์ สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำคะแนนโอเน็ตไปใช้ 3 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหาร
จัดการ พบว่าในทุกโรงเรียนเมื่อได้รับผลการทดสอบทางการศึกษามาแล้วโรงเรียนทำการประชุม
ชี้แจงให้ข้อมูลสารสนเทศและรายงานผลสอบแก่ครู เพื่อให้ทราบผลการศึกษาของปีการศึกษาที่ผ่านมา
ในภาพรวมและรายกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในบางโรงเรียนได้เพิ่มกระบวนการกำกับติดตามผล
การดำเนินการของครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ด้วยเช่นกัน เมื่อแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้รับ
สารสนเทศ และมีการวิเคราะห์ข้อสอบรายตัวชี้วัดแล้วโรงเรียนมีการปรับการจัดการเรียนรู้ตาม
ตัวชี้วัด 2) การพัฒนานักเรียนพบว่าในทุกโรงเรียนเมื่อได้ผลการทดสอบทางการศึกษามาแล้วโรงเรียน
ทำการชี้แจงให้ข้อมูลสารสนเทศ และรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาแก่นักเรียน รวมถึง
การแนะแนวทางการเรียนหรือการศึกษาต่อเพื่อให้นักเรียนได้เห็นและค้นพบศักยภาพของตน และ
เป็นข้อมูลย้อนกลับให้แก่ นักเรียน การเตรียมตัวและเตรียมความพร้อมในการเรียนและการศึกษาต่อ
ในระดับที่สูงขึ้นไป นอกจากนี้ในบางโรงเรียนมีการจัดสอนเสริมทบทวนเนื้อหาก่อนการสอบ และ
3) การพัฒนาครู พบว่าโรงเรียนได้ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนา
ผู้เรียน โดยบางโรงเรียนเน้นการส่งเสริมและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉพาะ

สุรัชย์ ไวยวรรณจิตร และคณะ (2557) ศึกษาสภาพการนำผลการทดสอบทางการศึกษา
แห่งชาติไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเก็บตัวอย่างจากครู
จำนวน 120 คน ผู้บริหารจำนวน 12 คน และผู้ปกครองจำนวน 60 คน โดยคัดเลือกจากโรงเรียน
ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ (เพื่อความครอบคลุมในการมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาคุณภาพ
ของผู้เรียน) ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมานโยบายและแนวทางการแก้ไขปัญหา
ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ถูกผูกไว้กับตัวบุคคลและมักจะเปลี่ยนแปลงตามการโยกย้าย
เปลี่ยนแปลงของบุคคลเหล่านั้น ด้านนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนาคุณภาพวิชาการ พบว่า

ในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ผู้บริหารมุ่งเน้นที่จะให้มีการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของโรงเรียนและบุคลากร ด้านผู้บริหารสถานศึกษาพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนค่อนข้างน้อย ด้านความเหลื่อมล้ำระหว่างครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามกับโรงเรียนของรัฐ พบว่า การสนับสนุนส่งเสริมครูในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความเหลื่อมล้ำกัน ทั้งในด้านเงินเดือน สวัสดิการ การพัฒนาตนเอง เป็นต้น

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Barrios (1986) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเทคนิคการดำเนินงานขององค์การกับการนำผลการประเมินไปใช้ในเชิงปฏิบัติการ เชิงความคิด และเชิงชวนเชื่อ (สัญลักษณ์) การปฏิบัติหน้าที่บริการสังคมระดับมลรัฐ (n=1) ครอบคลุมการใช้ผลประเมินอยู่ในกลุ่มการดำเนินการประเมินผล การกำหนดนโยบาย และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย มีลักษณะการใช้ผลการประเมินในเชิงเครื่องมือ ในเชิงแนวคิด และในเชิงสัญลักษณ์ ผลการวิจัยพบว่า การสนับสนุนข้อเรียกร้อง การเปลี่ยนแปลงนโยบาย หรือเปลี่ยนโครงการ หรือเปลี่ยนการปฏิบัติงาน เป็นการกระทำที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจดำเนินการ ตัวแปรที่ตามมาที่มีความสัมพันธ์กับการนำผลการประเมินไปใช้ คือการมีส่วนร่วมของผู้ใช้ผลการประเมินในการวางแผนทางการประเมินความน่าเชื่อถือของผู้ประเมินเรื่องความรู้เกี่ยวกับโครงการ

Johnston (1986) ศึกษาการวัดความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของการประเมิน การชี้แนะ และการยอมรับ/การนำผลการประเมินไปใช้ หรือความเป็นไปได้ของการดำเนินการตามคำชี้แนะ กลุ่มตัวอย่างคือเอกสารรายงานของ Government Accountability Office (GEO) (n= 176) ครอบคลุมการใช้ผลประเมินอยู่ในกลุ่มการดำเนินการประเมินผล และการกำหนดนโยบายมีลักษณะการใช้ผลการประเมินในเชิงเครื่องมือ และในเชิงแนวคิด ผลการวิจัยพบว่า การยอมรับคำชี้แนะของ GOA อยู่ในระดับสูง ปัจจัยที่เชื่อมโยงการระดับการยอมรับ ประกอบด้วย คำชี้แนะโดยทั่วไปเป็นความสามารถระดับพื้นฐาน และสถานะของ GOA มีลักษณะเป็นระบบราชการ นอกจากนี้วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพที่ใช้ศึกษายังเป็นไปตามธรรมเนียมปฏิบัติของการนำผลการประเมินไปใช้ของหน่วยงานด้วย

Ayers (1987) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการนำผลการประเมินไปใช้ของการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย วิธีการประเมินการใช้ผลการประเมินในเชิงปฏิบัติการและเชิงความคิด โรงเรียนในเกาะกวม (n=1) ครอบคลุมการใช้ผลประเมินอยู่ในกลุ่มการกำหนดนโยบายและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย มีลักษณะการใช้ผลการประเมินในเชิงเครื่องมือ และในเชิงแนวคิด ผลการวิจัย พบว่าการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้เสีย 4 คน ซึ่งเป็นผู้มีส่วนร่วมในทุกกระบวนการของการประเมินผล รวมทั้ง

ผู้ใช้ผลการประเมิน 2 คน เพื่อรับรู้กระบวนการใช้ผลการประเมินและการใช้ที่พึงเกิดขึ้นในภายหลัง ขึ้นอยู่กับการมีส่วนร่วม การรายงานผล ทศนคติที่ดี ตลอดจนกระบวนการประเมิน แต่การใช้ผล โดยตรงจากการรายงานมีค่าค่อนข้างต่ำ อย่างไรก็ตามแม้ว่าการนำผลการประเมินไปใช้ที่วัดจาก เครื่องมือที่ผ่านการเสนอแนะอย่างดีแล้ว และมีค่าค่อนข้างต่ำก็ตาม แต่ข้อค้นพบนี้ ยังก่อให้เกิด การวางแผน การอภิปราย และการพูดคุยกันระหว่างสมาคมกับผู้แทนผู้บริหารการศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) รูปแบบการวิจัยแบบ ขั้นตอนเชิงอธิบาย (Explanatory Sequential Design) โดยแบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ตรวจสอบความตรง ของโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ในสามจังหวัด ชายแดนใต้ ส่วนระยะที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาแนวทาง ปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ในสามจังหวัดชายแดนใต้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ไปใช้ โดยยึดองค์ประกอบตามลักษณะของการนำผลการประเมินไปใช้จากแนวคิดของ Alkin et al. (1979), Alkin and Dailak (1985), Weiss (1980), Patton (1986) และ ศิริชัย กาญจนวาสี (2552) ซึ่งอยู่ในกลุ่มที่ 3 แตกต่างกันเพียงเล็กน้อยนั่นคือ แนวคิดดังกล่าวนำลักษณะการใช้ผลการประเมินใน เชิงสัญลักษณ์ การใช้ผลการประเมินเชิงตรวจสอบยืนยัน และการใช้ผลการประเมินเชิงปฏิบัติ รวมเป็นการใช้ผลการประเมินในเชิงปฏิบัติการ แต่งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งย่อยออกเป็น 4 องค์ประกอบ เพื่อให้สามารถวัดการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ ให้ชัดเจนและมีลักษณะเป็นรูปธรรมมากขึ้นนั่นคือ 1) การใช้เชิงแนวคิด (Conceptual Use) 2) การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน (Legitimate Use) 3) การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Use) และ 4) การใช้ในเชิงปฏิบัติ (Instrumental Use)

นอกจากนี้ผู้วิจัยทำการสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลการทดสอบไปใช้ พบว่าปัจจัยที่ ส่งผลแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ โดยทั้ง 3 องค์ประกอบมีอิทธิพลทางตรงต่อการนำผลการทดสอบ ไปใช้ ผู้วิจัยจึงกำหนดให้ทั้ง 3 องค์ประกอบ เป็นตัวแปรแฝงในการวิจัย

เพื่อให้การวัดองค์ประกอบที่เป็นตัวแปรแฝงชัดเจนขึ้น ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ของตัวแปรแฝงทั้ง 3 ตัวแปร จากนักทฤษฎี 5 บุคคล/แนวคิด และจากงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศจำนวน 15 เรื่อง พบว่า สามารถสรุปเป็นตัวบ่งชี้ได้ครอบคลุมทั้งหมด 26 ตัวแปร เพื่อให้ได้ตัวบ่งชี้ที่มีความน่าเชื่อถือเหมาะสมกับบริบทการประเมิน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณากลั่นกรองตัวบ่งชี้ไว้ 3 ประการสำคัญ คือ 1) มีแนวคิดทฤษฎีทั้งในประเทศและต่างประเทศรองรับในทุกปัจจัยที่ส่งผล 2) เป็นปัจจัยที่มีแนวคิดทฤษฎีหรืองานวิจัยที่สอดคล้องกันตั้งแต่ 5 บุคคล/กลุ่มแนวคิดขึ้นไป และ 3) สอดคล้องกับบริบทการนำผลการทดสอบไปใช้ เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในประเทศไทย ทำให้ได้ตัวบ่งชี้ปัจจัยทั้งหมด 9 ตัวบ่งชี้ ตามองค์ประกอบที่เป็นตัวแปรแฝงทั้ง 3 ตัวแปร ดังนี้

6.1 ตัวแปรแฝงลักษณะของแบบทดสอบ (Characteristics of the Test: CT) ประกอบด้วย

1) ความตรงประเด็น และ 2) คะแนน

6.2 ตัวแปรแฝงลักษณะบริบทของสถานศึกษา (Characteristic of Organization: CO)

ประกอบด้วย 1) การสร้างระบบแรงจูงใจ 2) โครงสร้างการบริหาร/การสนับสนุนจากผู้บริหาร และ 3) วัฒนธรรมองค์การ

6.3 ตัวแปรแฝงลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา (Characteristic of Person: CP)

ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) ความรู้ความสามารถของผู้บริหาร 3) การมีส่วนร่วมของบุคลากร และ 4) เห็นความสำคัญของการทดสอบ

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ พร้อมทั้งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวัดการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ จำแนกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ

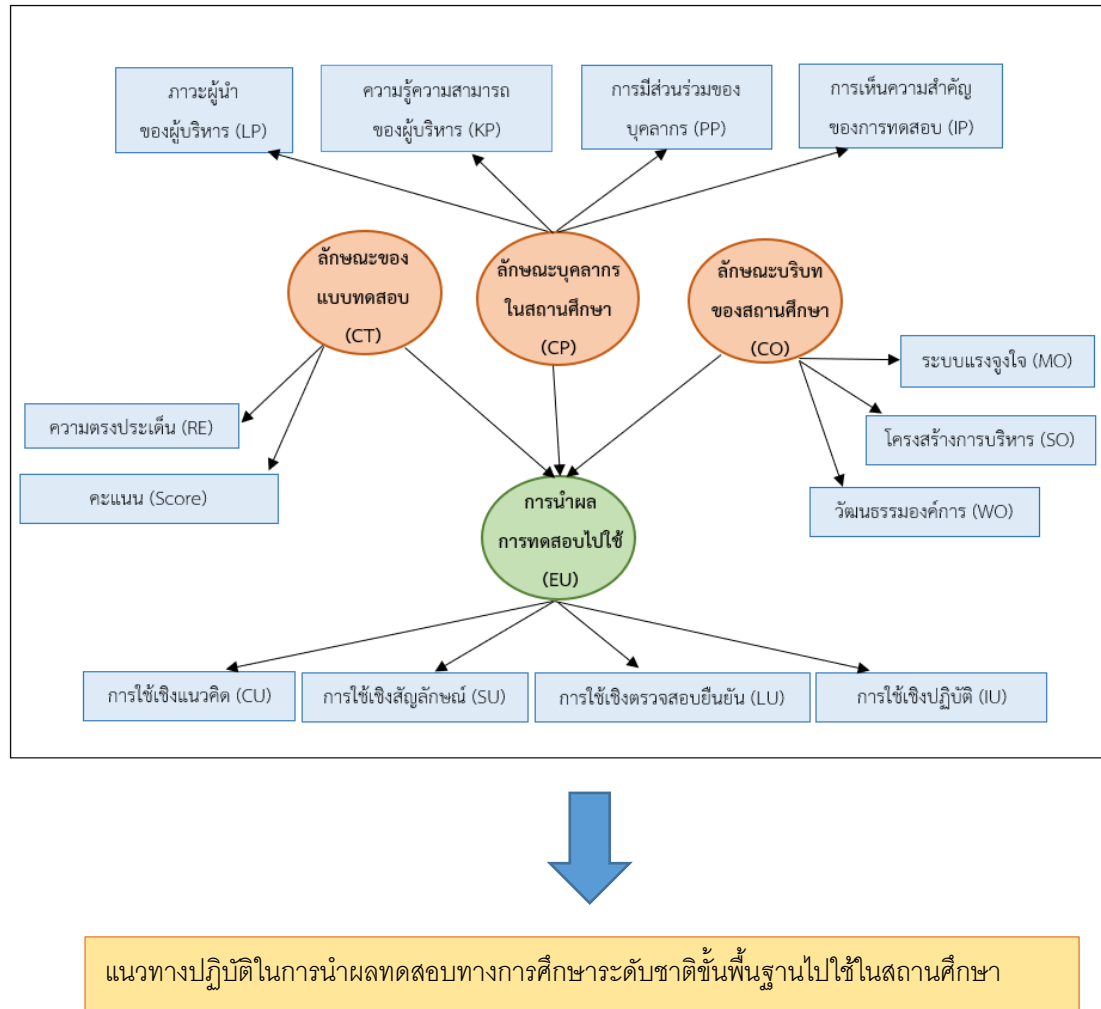
1. ลักษณะของแบบทดสอบ (CT) ประกอบด้วย (1) ความตรงประเด็น (RE) และ (2) คะแนน (Score)

2. ลักษณะบริบทของสถานศึกษา (CO) ประกอบด้วย (1) ระบบแรงจูงใจ (MO) (2) โครงสร้างการบริหาร/การสนับสนุนจากผู้บริหาร (SO) และ (3) วัฒนธรรมองค์การ (WO)

3. ลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา (CP) ประกอบด้วย (1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (LP) (2) ความรู้ความสามารถของผู้บริหาร (KP) (3) การมีส่วนร่วมของบุคลากร (PP) และ (4) การเห็นความสำคัญของการทดสอบ (IP)

สำหรับตัวแปรตาม คือ การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ (EU) ประกอบด้วย 1) การใช้เชิงแนวคิด (CU) 2) การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ (SU) 3) การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน (LU) และ 4) การใช้ในเชิงปฏิบัติ (IU)

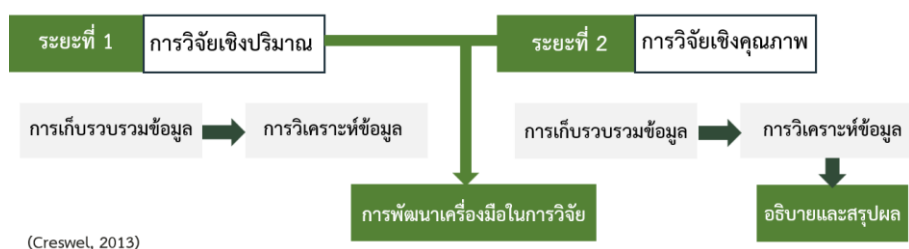
จากที่กล่าวมาสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยของการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผล
การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐานไปใช้ ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 กรอบแนวคิดการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษา
ระดับชาตินี้พื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods) รูปแบบการวิจัยแบบขั้นตอนเชิงอธิบาย (Explanatory Sequential Design) มีวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ประการคือ 1) เพื่อตรวจสอบความตรงของโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงที่ส่งผลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา โดยแบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ตรวจสอบความตรงของโมเดลการนำผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลการนำผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ ส่วนระยะที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาแนวทางปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยมีลำดับขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 6 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การตรวจสอบความตรงของโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้

การดำเนินการวิจัยในระยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความตรงของโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ สำหรับรายละเอียดในการวิจัยมีดังนี้

1. การสร้างกรอบแนวคิดการวิจัย การศึกษาโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ ประกอบด้วย

- 1.1 การกำหนดปัญหาวิจัยและกรอบแนวคิดในการวิจัย
- 1.2 การยกร่างโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้
- 1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2. การดำเนินการวิจัยและการตรวจสอบโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ ประกอบด้วย

- 2.1 ประชากร ตัวอย่าง และหน่วยของการวิเคราะห์
- 2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิจัย

1. การสร้างกรอบแนวคิดการวิจัย การศึกษาโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้

1.1 การกำหนดปัญหาวิจัยและกรอบแนวคิดในการวิจัย

1.1.1 การกำหนดปัญหาวิจัย จากการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาและการวัดการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ จากเอกสารที่เกี่ยวข้องพบว่าการวัดการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในอดีตที่ผ่านมายังมีงานวิจัยที่ศึกษาถึงวิธีการวัดการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในภาพรวมโดยตรงน้อย ประกอบกับปัญหาในการวัดการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้มีหลายประการ เช่น แนวทางการวัดการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ยังมีลักษณะเป็นทฤษฎี และใช้วิธีในการอนุมานในการวัดการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ขาดหลักฐานที่เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ทำให้ขาดความชัดเจนของโมเดลในการวัดการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ จากปัญหาดังกล่าวทำให้การดำเนินการในการวัดทำได้ค่อนข้างยาก ซึ่งวิธีการแก้ปัญหาดังกล่าวให้ได้มากที่สุด คือ การสร้างโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้

1.1.2 การกำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนาโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดจากการวิเคราะห์/สังเคราะห์เอกสารต่าง ๆ และสภาพจริงเกี่ยวกับทฤษฎีแนวคิดการวัดการนำผลการประเมินไปใช้โดยจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสร้างโมเดลการวัดการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้โดยยึดองค์ประกอบตามลักษณะของการนำผลการประเมินไปใช้จากแนวคิดของ Alkin et al. (1979), Alkin and Dailak (1985), Weiss (1980), Patton (1986) และ ศิริชัย กาญจนวาสี (2552) ซึ่งแตกต่างกันจากงานวิจัยครั้งนี้เพียงเล็กน้อย นั่นคือ แนวคิดดังกล่าวนำลักษณะการใช้ผลการประเมินในเชิงสัญลักษณ์ การใช้ผลการประเมินเชิงตรวจสอบยืนยัน และการใช้ผลการประเมินเชิงเครื่องมือ รวมเป็นการใช้ผลการประเมินในเชิงปฏิบัติการ แต่งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยแบ่งย่อย ออกเป็น 4 องค์ประกอบ เพื่อให้สามารถวัดการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ให้ชัดเจนและมีลักษณะเป็นรูปธรรมมากขึ้น นั่นคือ 1) การใช้เชิงแนวคิด (Conceptual use) 2) การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Use) 3) การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน (Legitimate Use) และ 4) การใช้ในเชิงปฏิบัติ (Instrumental Use)

1.2 การยกร่างโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้

การยกร่างโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ เบื้องต้นมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการวัดการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ให้ได้มากที่สุด นอกจากนี้ยังศึกษาความสัมพันธ์ตลอดจนอิทธิพลของระดับการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้กับตัวแปรที่ได้จากการศึกษา ทฤษฎีและงานวิจัย เพื่อนำไปสู่การทดสอบโมเดลด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ต่อไปโดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1.2.1 ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการนำผลการประเมินไปใช้ภายหลังกำหนดกรอบโมเดล การวัดการนำผลการประเมินไปใช้ ผู้วิจัยกำหนดเป็นตัวบ่งชี้ โดยจากการพิจารณาโมเดลการวัดการนำ ผลการประเมินไปใช้ (Evaluation Utilization) จาก 4 องค์ประกอบ พบว่าทุกองค์ประกอบ จำเป็นต้องมีการศึกษาตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบ ซึ่งตัวบ่งชี้ต้องมีความครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ของการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ตามขอบเขตของการวิจัย และต้อง แสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย อย่างครบถ้วน เมื่อพิจารณาตัวบ่งชี้และ จำนวนข้อในการวัดการนำผลการประเมินไปใช้ของนักวิจัยจำนวน 7 เรื่อง (วราภรณ์ บุญเยี่ยม, 2546; จันทน์ วีระชัย, 2549; ศิริประภา ษรจันทร์ศรี, 2549; ชัชวาล หนองนา, 2550; สนาภรณ์ บุตรเสรีชัย, 2550; มานัส ศักดิ์, 2550; สมศ., 2552) และมีความถี่ในงานวิจัยอย่างน้อย 3 บุคคล/กลุ่มขึ้นไป สรุปเป็นองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่นำไปใช้ในการวัดการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐานไปใช้จำนวน 4 องค์ประกอบ และ 9 ตัวบ่งชี้

1.2.2 การนำแนวคิด ทฤษฎี การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุการนำผลการทดสอบ ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้

จากการสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ไปใช้ พบว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม โดยทั้ง 3 กลุ่มมีอิทธิพลทางตรงต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ ผู้วิจัยจึงกำหนดให้ทั้ง 3 กลุ่ม เป็นตัวแปรแฝงในการวิจัย และเมื่อพิจารณา ตัวชี้วัดของตัวแปรแฝงทั้ง 3 ตัวแปร จากนักทฤษฎี 5 บุคคล/แนวคิด และจากงานวิจัยทั้งในและ ต่างประเทศจำนวน 13 เรื่อง พบว่าสามารถสรุปเป็นตัวบ่งชี้ได้ครอบคลุมทั้งหมด 26 ตัวแปร และ เมื่อผู้วิจัยทำการสังเคราะห์โดยพิจารณาจากเกณฑ์ 3 ส่วนที่สำคัญ คือ 1) มีแนวคิดทฤษฎีทั้งใน ประเทศและต่างประเทศรองรับในทุกปัจจัยที่ส่งผล 2) เป็นปัจจัยที่มีแนวคิดทฤษฎีหรืองานวิจัยที่ สอดคล้องกันตั้งแต่ 5 บุคคล/กลุ่มแนวคิดขึ้นไป และ 3) สอดคล้องกับบริบทการนำผลการทดสอบ ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทำให้ได้ตัวบ่งชี้ปัจจัย ทั้งหมด 9 ตัวแปร

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามระดับการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา และแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา จำนวน 1 ฉบับ คือ แบบสอบถามสำหรับครูและผู้บริหาร แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของครู และผู้บริหาร มีลักษณะเป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการและเติมคำ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Sale) โดยมีเกณฑ์การตัดสินค่าเฉลี่ยจากมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาดม, 2545) ดังนี้

ตารางที่ 4 เกณฑ์ระดับการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา

ช่วงคะแนน	ความหมาย
4.51 – 5.00	การนำผลการทดสอบไปใช้ในสถานศึกษาระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	การนำผลการทดสอบไปใช้ในสถานศึกษาระดับมาก
2.51 – 3.50	การนำผลการทดสอบไปใช้ในสถานศึกษาระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	การนำผลการทดสอบไปใช้ในสถานศึกษาระดับน้อย
1.00 – 1.50	การนำผลการทดสอบไปใช้ในสถานศึกษาระดับน้อยที่สุด

ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาจากกรอบแนวคิดทฤษฎีการนำผลการประเมินไปใช้ (A Theory of Evaluation Utilization) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2554) ซึ่งประกอบด้วย 4 ลักษณะ ดังนี้

1. การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงแนวคิด
2. การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน
3. การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงสัญลักษณ์
4. การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงปฏิบัติ

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับตัวแปรที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ ตามการรับรู้ของครูและผู้บริหาร ครอบคลุมตัวแปรสังเกตได้ 9 ตัวแปร กลุ่มที่ 1 กลุ่มตัวแปรลักษณะของแบบทดสอบ (Characteristics of the Test: CT)

ประกอบด้วย 1.1) ความตรงประเด็น และ 1.2) ระดับคะแนน กลุ่มที่ 2 กลุ่มตัวแปรลักษณะบริบทของสถานศึกษา (Characteristic of Organization: CO) ประกอบด้วย 2.1) การสร้างระบบแรงจูงใจ 2.2) โครงสร้างการบริหาร/การสนับสนุนจากผู้บริหาร และ 2.3) วัฒนธรรมองค์การ กลุ่มที่ 3 กลุ่มตัวแปรลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา (Characteristic of Person: CP) ประกอบด้วย 3.1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 3.2) ความรู้ความสามารถของผู้บริหาร 3.3) การมีส่วนร่วมของบุคลากร และ 3.4) เห็นความสำคัญของการทดสอบ ซึ่งเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

1.3.1 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมาใหม่ มีขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในหลักการแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่นำมาใช้กำหนดกรอบแนวคิดในการวัดตัวแปร จากนั้นกำหนด นิยามเชิงปฏิบัติการโครงสร้างของตัวแปรที่ต้องการวัด และสอบถามความคิดเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการร่างแบบสอบถามเบื้องต้น

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดและกำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ความหมายในการตอบแต่ละช่องอันดับคะแนนตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Sale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) มีดังนี้

- 5 หมายถึง การนำผลการทดสอบไปใช้ในสถานศึกษาระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การนำผลการทดสอบไปใช้ในสถานศึกษาระดับมาก
- 3 หมายถึง การนำผลการทดสอบไปใช้ในสถานศึกษาระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การนำผลการทดสอบไปใช้ในสถานศึกษาระดับน้อย
- 1 หมายถึง การนำผลการทดสอบไปใช้ในสถานศึกษาระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามฉบับร่างเกี่ยวกับระดับการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา และแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษาที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของข้อความ ความเหมาะสมของปริมาณข้อความ ความชัดเจนของภาษา ตลอดจนโมเดลของแบบสอบถามแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่ 4 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน หลังจากนั้นนำมาแก้ไขให้เหมาะสม เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามในด้านความตรงเชิงเนื้อหา

(Content Validity) ความครอบคลุมของข้อคำถาม และความเป็นปรนัย (Objectivity) พิจารณาความชัดเจนของภาษา ข้อคำถาม ตลอดจนตรวจสอบว่าข้อคำถามแต่ละข้อเป็นตัวแทนพฤติกรรมที่ต้องการวัดและประเมินหรือไม่ โดยใช้สูตรคำนวณค่า IOC (Item Objective Congruence) ตลอดจนความครอบคลุมของข้อคำถามและความชัดเจนของภาษาว่าชัดเจนของแบบสอบถามรายข้อ (Item) ว่าเหมาะสม (1) ไม่แน่ใจ (0) และไม่เหมาะสม (-1)

ขั้นตอนที่ 5 คัดเลือกข้อคำถาม โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) ตั้งแต่ .80 – 1.00

ขั้นตอนที่ 6 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับครูและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน เพื่อทำการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) การนำผลการทดสอบไปใช้ มีค่า .968, ลักษณะของแบบทดสอบ มีค่า .929, ลักษณะบริบทของสถานศึกษา มีค่า .969 และลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา มีค่า .982

ตารางที่ 5 เกณฑ์การประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α)	การแปลความหมายระดับความเที่ยง
มากกว่า .9	ดีมาก
มากกว่า .8	ดี
มากกว่า .7	พอใช้
มากกว่า .6	ค่อนข้างพอใช้
มากกว่า .5	ต่ำ
น้อยกว่า หรือ เท่ากับ .5	ไม่สามารถรับได้

ขั้นตอนที่ 7 ปรับปรุงแก้ไขจนได้แบบวัดที่มีคุณภาพดี แล้วจึงนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ก่อนจะดำเนินการจัดพิมพ์ เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2. การดำเนินการวิจัย และการตรวจสอบโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ พื้นฐานไปใช้

2.1 ประชากรและตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ ประกอบด้วย ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส โดยแบ่งตามสัดส่วนของขนาดของสถานศึกษาในแต่ละจังหวัด ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ขนาดตามลักษณะการแบ่งของสำนักงานศึกษาธิการ (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม, 2562) คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ โดยมีเกณฑ์ในการแบ่งสถานศึกษา รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 เกณฑ์จำแนกขนาดของสถานศึกษาประถมศึกษา

<u>ขนาดของสถานศึกษา</u>	<u>จำนวนนักเรียน (คน)</u>
สถานศึกษาขนาดเล็ก	1 - 120
สถานศึกษาขนาดกลาง	121 - 600
สถานศึกษาขนาดใหญ่	601 - 1500
สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	1501 ขึ้นไป

ตารางที่ 7 เกณฑ์จำแนกขนาดของสถานศึกษามัธยมศึกษา

<u>ขนาดของสถานศึกษา</u>	<u>จำนวนนักเรียน (คน)</u>
สถานศึกษาขนาดเล็ก	1 - 499
สถานศึกษาขนาดกลาง	500 - 1499
สถานศึกษาขนาดใหญ่	1500- 2499
สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	2500 ขึ้นไป

จากเกณฑ์ดังกล่าว ผู้วิจัยได้จำแนกสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ จำนวน 20,029 คน จากทั้งหมด 915 โรงเรียน สามารถแสดงจำนวนประชากรได้ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวนประชากรจำแนกตามสังกัดและขนาดโรงเรียน ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้

สังกัด	ขนาด โรงเรียน	สถานศึกษา	ครู (คน)	ผู้บริหาร (คน)	รวม (คน)
สังกัด สพป.	เล็ก	261	2,846	261	3,107
	กลาง	572	11,330	572	11,902
	ใหญ่	32	1,798	32	1,830
	ใหญ่พิเศษ	4	416	4	420
	รวม	869	16,390	869	17,259
สังกัด สพม.	เล็ก	2	38	2	40
	กลาง	31	1,197	31	1,228
	ใหญ่	9	870	9	879
	ใหญ่พิเศษ	4	619	4	623
	รวม	46	2,724	46	2,770
รวม		915	19,114	915	20,029

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษาเขต 15 ข้อมูล ณ วันที่ 5 สิงหาคม 2564

2.1.2 ตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) โดยการได้กลุ่มตัวอย่างมี 2 ขั้นตอน คือการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง และการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่าง รายละเอียดแต่ละขั้นตอนเป็นดังนี้

ขั้นตอนที่หนึ่ง การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง คำนวณจากครูและผู้บริหารโรงเรียน 20,029 คน โดยใช้สูตรของ Cochran (Cochran, 1977)

$$n_{\mu} = \frac{NZ^2\sigma^2}{NE^2 + Z^2\sigma^2}$$

เมื่อ n_{μ} = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการค่าเฉลี่ย (μ) จากประชากร

N = ขนาดของประชากร

Z = ค่าที่กำหนดจากค่าความเชื่อมั่นที่ผู้วิจัยต้องการจะใช้เพื่อการ

สรุปผล ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.96 หรือประมาณ 2

σ^2 = ค่าความแปรปรวนของตัวแปรหลักที่ต้องการศึกษา

E = ค่าความคลาดเคลื่อนที่สามารถยอมรับได้ในการสรุปผล

การวิจัยครั้งนี้ต้องการขนาดตัวอย่างสำหรับศึกษาค่าเฉลี่ยของประชากร (μ) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ยอมรับความคลาดเคลื่อน (E) ของการประมาณค่าเฉลี่ยที่เกิดขึ้นในระดับ $\pm 10\%$ ของค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และกำหนดค่าความแปรปรวน (σ^2) ของตัวแปรที่มีค่าสูงสุด แทนค่าในสูตรได้ดังนี้

$$n = \frac{20,029 \times (2)^2 (1)^2}{\left[20,029 \times (0.1)^2\right] + \left[(2)^2 (1)^2\right]}$$

$$= 488$$

ดังนั้น จำนวนตัวอย่างขั้นต่ำ 488 คน

สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้เพื่อให้มีความแกร่งของข้อมูลและลดความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างมากกว่า 488 คน ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นสถานศึกษา 50 โรงเรียน โรงเรียนละ 10 คน โดยเก็บข้อมูลจากครูโรงเรียนละ 9 คน และผู้บริหารโรงเรียนละ 1 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 500 คน

ขั้นตอนที่สอง ขั้นตอนนี้เป็นการสุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มแบบหลายขั้นตอนดังนี้

1) ขั้นที่หนึ่ง ในแต่ละจังหวัดจัดรายชื่อโรงเรียนแบ่งออกตามสังกัดได้ 2 กลุ่ม คือ 1) โรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.) และ 2) โรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา (สพม.)

2) ขั้นที่สอง ในแต่ละสำนักงานเขตพื้นที่ทั้งประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จัดรายชื่อโรงเรียนแบ่งออกเป็นสี่กลุ่ม จำแนกตามขนาดของโรงเรียนตามเกณฑ์ของสำนักงานศึกษาธิการ (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม, 2562) ซึ่งขนาดของสถานศึกษาประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ขนาด คือ 1) ขนาดเล็กจำนวนนักเรียน 1-120 คน 2) ขนาดกลางจำนวนนักเรียน 121-600 คน 3) ขนาดใหญ่จำนวนนักเรียน 601 – 1,500 คน และ 4) ขนาดใหญ่พิเศษจำนวนนักเรียน 1,501 คนขึ้นไป และขนาดของศึกษามัธยมศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ขนาด คือ 1) ขนาดเล็ก จำนวนนักเรียน 1-499 คน 2) ขนาดกลาง จำนวนนักเรียน 500-1499 คน 3) ขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียน 1,500 – 2,499 คน และ 4) ขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน นักเรียน 2,500 คนขึ้นไป

3) ขั้นที่สาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมทุกขนาดโรงเรียน จึงสุ่มโรงเรียน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้น แล้วใช้วิธีสุ่ม โรงเรียนและครู โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) สุ่มรายชื่อโรงเรียน ได้ชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ผู้ให้ข้อมูลคือผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

อย่างไรก็ตามในการสุ่มตัวอย่างในขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างและสัดส่วนต้องมีความสัมพันธ์กันและมีความเป็นตัวแทน แต่โดยธรรมชาติของข้อมูลโรงเรียนที่สังกัด สพป. และ สพม. ส่วนใหญ่ จะเป็นโรงเรียนขนาดกลาง หากผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยสุ่มจากจำนวนโรงเรียนในแต่ละสังกัด (เกณฑ์ในขั้นที่หนึ่ง) หรือสุ่มจากขนาดโรงเรียน (เกณฑ์ในขั้นที่สอง) จะทำให้โรงเรียนขนาดใหญ่ หรือใหญ่พิเศษในบางสังกัด อาจถูกตัดออกจากการเป็นตัวอย่าง เนื่องจากสัดส่วนจำนวนโรงเรียนมีไม่เพียงพอจึงทำให้ข้อมูลที่ได้อาจขาดความเป็นตัวแทน ดังนั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นตัวแทนในแต่ละหน่วยที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการสุ่มแบบแบ่งชั้นทั้งสองขั้นตอน คือ 1) สังกัดของโรงเรียน และ 2) ขนาดของโรงเรียน จะต้องมิตัวแทนอย่างน้อย 1 หน่วยโรงเรียน ผู้วิจัยจึงปรับสัดส่วนตัวอย่างได้ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 จำนวนประชากรและตัวอย่าง จำแนกตามสังกัดและขนาดโรงเรียน

สังกัด	ขนาด	สถานศึกษา	ประชากร		ตัวอย่าง		รวม (คน)
	โรงเรียน	(โรงเรียน)	ครู	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	
สังกัด สพป.	เล็ก	261	2,846	261	117	13	130
	กลาง	572	11,330	572	261	29	290
	ใหญ่	32	1,798	32	18	2	20
	ใหญ่พิเศษ	4	416	4	9	1	10
	รวม	869	16,390	869	405	45	450
สังกัด สพม.	เล็ก	2	38	2	9	1	10
	กลาง	31	1,197	31	18	2	20
	ใหญ่	9	870	9	9	1	10
	ใหญ่พิเศษ	4	619	4	9	1	10
	รวม	46	2,724	46	45	5	50
รวม		911	19,114	915	450	50	500

อย่างไรก็ตาม ขนาดตัวอย่างยังเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คำนวณได้ข้างต้น คือเก็บข้อมูลจาก 50 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลเป็นครู 450 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 50 คน รวมเป็น 500 คน

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากภาควิชาการวิจัยและประเมินผล การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ถึงกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงตัวอย่าง จำนวน 500 ฉบับ โดยแนบหนังสือนำของ มหาวิทยาลัยและของผู้วิจัยไปกับแบบสอบถาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

3) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ แบบสอบถาม เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1.) ข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนที่ 1 คือ ข้อมูลส่วนบุคคลของตัวอย่างเป็นการวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงลักษณะภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistic) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ ความโด่ง และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์ในส่วนนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติและ LISREL

2.) การวิเคราะห์องค์ประกอบยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ตัวแปรโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา

3.) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุที่มีตัวแปรแฝง (Multiple regression with latent variables)

ระยะที่ 2 การวิเคราะห์แนวทางปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้

การดำเนินการวิจัยในระยะนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์แนวทางปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ ผู้วิจัยได้กำหนดการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การวิจัยในระยะที่ 2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและคุณครูฝ่ายวิชาการหรือคุณครูที่เกี่ยวข้องกับการนำผลการทดสอบไปใช้ในสถานศึกษา ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกมีดังนี้

ขั้นที่ 1 คัดเลือกสถานศึกษาที่มีคะแนน O-NET เฉลี่ยระดับโรงเรียนสูงสุด 5 ลำดับแรกของแต่ละจังหวัด

ขั้นที่ 2 พิจารณานำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษาที่มีภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ทำให้ได้สถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์กำหนดจังหวัดละ 2 โรงเรียน นั่นคือ

- จังหวัดนราธิวาส ได้แก่ โรงเรียน A และโรงเรียน B
- จังหวัดปัตตานี ได้แก่ โรงเรียน C และโรงเรียน D และ
- จังหวัดยะลา ได้แก่ โรงเรียน E และโรงเรียน F

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ จำนวน 1 ฉบับ คือแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา

การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) มีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องแนวทางปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

2. ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อในการวิจัยในครั้งนี้

3. สร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา ซึ่งมี 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับข้อมูลสถานศึกษา

3.2 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน ระดับการศึกษา

3.3 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน โดยยึดตามทฤษฎีการนำผลการประเมินไปใช้ 4 รูปแบบ (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2554) ดังต่อไปนี้

(1) การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงความคิด

(2) การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน

(3) การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงสัญลักษณ์

(4) การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงปฏิบัติ

และสัมภาษณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ลักษณะของแบบทดสอบ 2) ลักษณะบริบทของสถานศึกษา และ 3) ลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา

4. นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ที่จัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5. นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ให้กับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษาที่ใช้มีความครอบคลุมและความสอดคล้องตามนิยาม ข้อคำถามมีความถูกต้องเหมาะสม ตรงตามโครงสร้าง และภาษาที่ใช้เหมาะสมกับผู้ให้ข้อมูล แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

6. นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่ปรับปรุงแก้ไขที่เป็นฉบับสมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ได้กำหนดไว้แล้ว

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อภาควิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติเกี่ยวกับระดับการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

ในสามจังหวัดชายแดนใต้ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา

2. ผู้วิจัยนัดหมายผู้ให้สัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตัวเอง
3. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์ และอธิบายหัวข้อแนวทางปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้เพื่อให้ความเข้าใจตรงกัน
4. ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ตามข้อคำถามที่สร้างขึ้นพูดคุย
5. ผู้วิจัยเป็นผู้บันทึกข้อมูลในการสัมภาษณ์โดยการบันทึกเสียง

การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระยะที่ 2 ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยประยุกต์ใช้การตรวจสอบแบบสามเส้า ได้แก่ (1) การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (data triangulation) (2) การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (investigator triangulation) และ (3) การตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎี (theory triangulation)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi – structured Interview) โดยการใช้เทคนิคการวิเคราะห์สรุปอุปนัย (Analytic Induction) เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น มาวิเคราะห์เพื่อหาบทสรุปร่วมกันของเรื่องนั้น

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญสามประการคือ ประการแรกเพื่อตรวจสอบความตรงของโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ประการที่สองเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา และประการที่สามเพื่อศึกษาแนวทางปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป การตรวจสอบความตรงของโมเดล และปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา ในรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุ (Structural Equation Model: SEM) จำนวน 3 ตัวแปรแฝง ประกอบด้วย 1) ลักษณะของแบบทดสอบ 2) ลักษณะบริบทของสถานศึกษา และ 3) ลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา นำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล
2. ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปรการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
3. ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันตัวแปรโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุที่มีตัวแปรแฝง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา

เพื่อให้การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการทำความเข้าใจผลการวิเคราะห์ข้อมูลตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์หรืออักษรและความหมายที่ใช้แทนค่าสถิติและตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์เพื่อนำเสนอข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์หรืออักษรที่ใช้แทนค่าสถิติ

สัญลักษณ์หรืออักษร

ความหมาย

\bar{x}	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean)
<i>S.D.</i>	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
<i>C.V.</i>	ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (Coefficient of Variation)
<i>Sk</i>	ค่าความเบ้
<i>Ku</i>	ค่าความโด่ง
<i>n</i>	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
χ^2	ค่าสถิติไค-สแควร์
<i>df</i>	องศาอิสระ (Degree of Freedom)
<i>p</i>	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
**	มีข้อสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
*	มีข้อสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
R^2	สัมประสิทธิ์ความเที่ยง
β	สัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบ
<i>RMSEA</i>	ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อน (Root Mean Square Error of Approximation)
<i>GFI</i>	ดัชนีความกลมกลืน (Goodness of Fit Index)
<i>AGFI</i>	ดัชนีความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted Goodness of Fit Index)
<i>SE</i>	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
<i>t</i>	ค่าสถิติทดสอบ

สัญลักษณ์หรืออักษร	ความหมาย
ตัวแปรการนำผลการทดสอบไปใช้ (EU)	การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงแนวคิด
การใช้ในเชิงแนวคิด (CU)	การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงสัญลักษณ์
การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ (SU)	การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน
การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน (LU)	การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงปฏิบัติ
การใช้ในเชิงปฏิบัติ (IU)	
ตัวแปรลักษณะของแบบทดสอบ (CT)	
ความตรงประเด็น (RE)	ความตรงประเด็น
ระดับคะแนน (SL)	ค่าเฉลี่ยของคะแนน O-NET ในระดับโรงเรียน
ตัวแปรลักษณะบริบทของสถานศึกษา (CO)	
ระบบแรงจูงใจ (MO)	ระบบแรงจูงใจ
โครงสร้างการบริหาร (SO)	โครงสร้างการบริหาร
วัฒนธรรมองค์การ (WO)	วัฒนธรรมองค์การ
ตัวแปรลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา (CP)	
ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (LP)	ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
ความรู้ความสามารถของผู้บริหาร (KP)	ความรู้ความสามารถของผู้บริหาร
การมีส่วนร่วมของบุคลากร (PP)	การมีส่วนร่วมของบุคลากร
เห็นความสำคัญของการทดสอบ (IP)	เห็นความสำคัญของการทดสอบ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และปัจจัยเชิงที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่จำแนกตาม เพศ อายุ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน รายละเอียด ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละจำแนกตาม เพศ อายุ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน ($n = 500$)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	109	21.80
หญิง	391	78.20
2. อายุ		
20 – 30 ปี	52	10.40
31 – 40 ปี	202	40.40
41 – 50 ปี	168	33.60
51 – 60 ปี	78	15.60
3. ตำแหน่ง		
ผู้บริหาร	50	10.00
ครู	450	90.00
4. วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	394	78.80
ปริญญาโท	101	20.20
ปริญญาเอก	3	.60
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	2	.40
5. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา		
ไม่เกิน 5 ปี	276	55.20
6 – 10 ปี	87	17.40
11 – 15 ปี	68	13.60
16 – 20 ปี	44	8.80
21 ปีขึ้นไป	25	5.00

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 500 คน เป็นเพศชาย ร้อยละ 21.80 เพศหญิง ร้อยละ 78.20 มีช่วงอายุ 20 – 30 ปี ร้อยละ 10.40 ช่วงอายุ 31 – 40 ปี ร้อยละ 40.40 ช่วงอายุ 41 – 50 ปี ร้อยละ 33.60 และช่วงอายุ 51 - 60 ปี ร้อยละ 15.60 ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 10 และดำรงตำแหน่งครู ร้อยละ 90 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 78.8

ระดับปริญญาโท ร้อยละ 20.20 ระดับปริญญาเอก ร้อยละ .60 และระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ร้อยละ .40 ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาไม่เกิน 5 ปี ร้อยละ 55.20 6 – 10 ปี ร้อยละ 17.40 11 – 15 ปี ร้อยละ 13.60 16 – 20 ปี ร้อยละ 8.80 และ 21 ปีขึ้นไป ร้อยละ 5

1.2 ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปรการนำผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) ของตัวแปรสังเกตได้

ตัวแปร	\bar{x}	$S.D.$	ความหมาย
การนำผลการทดสอบไปใช้			
1. การนำไปใช้ในเชิงแนวคิด	4.27	.52	มาก
2. การนำไปใช้ในเชิงสัญลักษณ์	4.24	.57	มาก
3. การนำไปใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน	4.23	.54	มาก
4. การนำไปใช้ในเชิงปฏิบัติ	4.19	.55	มาก
ลักษณะของแบบทดสอบ			
5. ความตรงประเด็น	3.95	.69	มาก
ลักษณะบริบทของสถานศึกษา			
7. ระบบแรงจูงใจ	4.07	.68	มาก
8. โครงสร้างการบริหาร	4.14	.66	มาก
9. วัฒนธรรมองค์การ	4.08	.67	มาก
ลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา			
10. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	4.22	.67	มาก
11. ความรู้ความสามารถของผู้บริหาร	4.21	.67	มาก
12. การมีส่วนร่วมของบุคลากร	4.16	.68	มาก
13. การเห็นความสำคัญของการทดสอบ	4.13	.67	มาก

หมายเหตุ 6. คะแนน $\bar{x} = 32.16$, $S.D. = .68$

จากตารางที่ 11 พบว่า ทุกตัวแปรสังเกตได้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้อยู่ในช่วง 3.95 ถึง 32.16 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง .52 ถึง .69

1.3 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ตารางที่ 12 เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

	CU	LU	SU	IU	SL	RE	MO	SO	WO	LP	KP	PP	IP
CU	1												
LU	.808**	1											
SU	.776**	.770**	1										
IU	.741**	.755**	.815**	1									
Score	.056	.019	.016	-.018	1								
RE	.424**	.422**	.447**	.498**	.070	1							
MO	.516**	.4995**	.499**	.569**	.081	.763**	1						
SO	.549**	.519**	.510**	.512**	.075	.718**	.827**	1					
WO	.550**	.540**	.536**	.566**	.110*	.762**	.859**	.867**	1				
LP	.532**	.540**	.511**	.497**	.068	.631**	.740**	.802**	.809**	1			
KP	.547**	.541**	.507**	.479**	.95*	.620**	.736**	.804**	.784**	.890**	1		
PP	.551**	.541**	.530**	.503**	.142**	.653**	.762**	.813**	.831**	.841**	.875**	1	
IP	.535**	.512**	.524**	.505**	.122**	.691**	.781**	.809**	.846**	.820**	.848**	.868**	1
Sk	1.06	-.70	-.66	-.29	-.35	-.86	-1.16	-1.30	-1.21	-1.13	-1.29	-1.21	-1.31
Ku	1.09	1.10	-.34	.06	.32	1.68	2.77	3.51	2.93	2.32	3.02	2.91	3.53
C.V.	12.18	13.44	12.76	13.13	17.46	2.12	16.71	15.94	16.42	15.88	15.92	16.35	16.22

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) = .684
Bartlett's Test of Sphericity = 1025.991, df = 6, p = .000

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

จากตารางที่ 12 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ของรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุที่พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ว่าแตกต่างจากศูนย์หรือไม่ เพื่อความสัมพันธ์ของการมีองค์ประกอบร่วม ก่อนนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 12 ตัวแปรที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ มีค่า Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) เท่ากับ .684 ซึ่งมากกว่า .50 แสดงว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในขนาดที่เหมาะสมในการนำไปวิเคราะห์ เมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วย Bartlett's Test of Sphericity พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ที่ได้นั้นไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษณะ ข้อมูลมีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบได้

และเมื่อพิจารณาการแจกแจงค่าความเบ้ของตัวแปรสังเกตได้ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเข้าใกล้ 0 ซึ่งแสดงว่ามีการแจกแจงปกติ มีเพียงตัวแปรการเห็นความสำคัญของการทดสอบ โครงสร้างการบริหาร ความรู้ความสามารถของผู้บริหาร ที่มีค่าความเบ้ห่างจาก 0 มากกว่าตัวแปรอื่น ๆ คือ -1.31, -1.30 และ -1.29 ตามลำดับ การกระจายของข้อมูลค่าความโด่งมาก แสดงว่ามีการกระจายข้อมูลน้อย พบว่า ค่าความโด่งมาก คือ ตัวแปรการเห็นความสำคัญของการทดสอบ มีค่าเท่ากับ 3.53 ตามลำดับ สำหรับค่าความโด่งน้อยที่สุด คือตัวแปรการนำไปใช้ในเชิงปฏิบัติ มีค่า .06 แสดงว่ามีการกระจายของข้อมูลมาก เมื่อพิจารณาการกระจายของข้อมูลจากค่าสัมประสิทธิ์ความผันแปรรวมด้วย พบว่า ตัวแปรความตรงประเด็น มีค่าสัมประสิทธิ์มากที่สุดเท่ากับ 17.46 และตัวแปรระดับคะแนน มีค่าสัมประสิทธิ์น้อยที่สุดเท่ากับ 2.12

1.4 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันตัวแปรโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

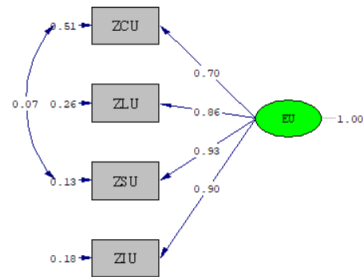
เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันว่าตัวแปรสังเกตได้เป็นชุดตัวแปรที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับการศึกษาของตัวแปรแฝง สามารถวัดหรือสังเกตผ่าน ตัวแปรสังเกตได้เหมาะสมหรือไม่ ในรูปแบบการวัดหรือโมเดลการวัด (Measurement Model) โดยการวิเคราะห์และทดสอบค่าสถิติแยกเป็นรายตัวแปรที่ศึกษา

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันตัวแปรการนำผลการทดสอบไปใช้ (EU)

ตัวแปรสังเกตได้	สัมประสิทธิ์น้ำหนัก องค์ประกอบ (λ)	SE	t	R^2
1. การใช้ในเชิงแนวคิด (CU)	.70**	.04	17.21	.49
2. การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ (SU)	.93**	.07	26.81	.87
3. การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน (LU)	.86**	.16	23.76	.74
4. การใช้ในเชิงปฏิบัติ (IU)	.90**	.25	25.52	.82

** $p < .01$

ภาพที่ 7 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันตัวแปรการนำผลการทดสอบไปใช้

Chi-Square=3.47, df=1, P-value=0.06256, RMSEA=0.070

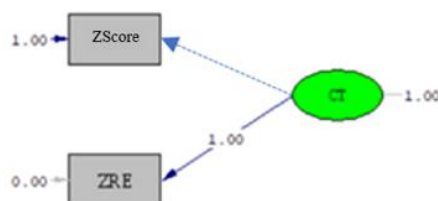
จากตารางที่ 13 และภาพที่ 7 แสดงการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรการนำผลการทดสอบไปใช้ อธิบายได้ว่าการศึกษิตัวแปรแฝงการนำผลการทดสอบไปใช้ โดยการวัดด้วยตัวแปรสังเกตได้ คือ การใช้ในเชิงแนวคิด การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน การใช้ในเชิงปฏิบัติ ซึ่งโมเดลการวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .70 - .93

ตารางที่ 14 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันตัวแปรลักษณะของแบบทดสอบ (CT)

ตัวแปรสังเกตได้	สัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบ (λ)	SE	t	R^2
1. ความตรงประเด็น	1.00**	.03	31.59	1.00
2. คะแนน	(--)	(--)	(--)	(--)

** $p < .01$, (--) พารามิเตอร์บังคับ ไม่แสดงค่า

ภาพที่ 8 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันตัวแปรลักษณะของแบบทดสอบ

Chi-Square=2.43, df=1, P-value=0.11884, RMSEA=0.054

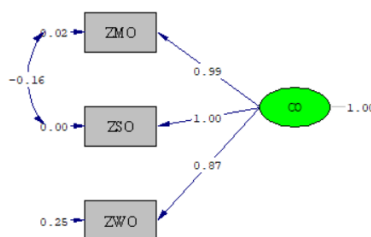
จากตารางที่ 14 และภาพที่ 8 แสดงการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรลักษณะของแบบทดสอบ อธิบายได้ว่าการศึกษิตัวแปรแฝงลักษณะของแบบทดสอบ โดยการวัดด้วยตัวแปรสังเกตได้ คือ ความตรงประเด็น และคะแนน ซึ่งโมเดลการวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 1.00

ตารางที่ 15 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันตัวแปรลักษณะบริบทของสถานศึกษา (CO)

ตัวแปรสังเกตได้	สัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบ (λ)	SE	t	R^2
1. ระบบแรงจูงใจ	.99**	.03	31.02	.98
2. โครงสร้างการบริหาร	1.00**	.03	31.66	1.00
3. วัฒนธรรมองค์การ	.87**	.03	24.81	.75

** $p < .01$

ภาพที่ 9 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันตัวแปรลักษณะบริบทของสถานศึกษา

Chi-Square=0.02, df=1, P-value=0.90154, RMSEA=0.000

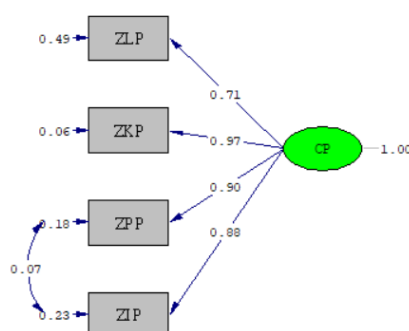
จากตารางที่ 15 และภาพที่ 9 แสดงการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรลักษณะบริบทของสถานศึกษา อธิบายได้ว่าการศึกษิตัวแปรแฝงลักษณะบริบทของสถานศึกษา โดยการวัดด้วยตัวแปรสังเกตได้ คือ ระบบแรงจูงใจ โครงสร้างการบริหาร และวัฒนธรรมองค์การ ซึ่งโมเดลการวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .87 – 1.00

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันตัวแปรลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา (CP)

ตัวแปรสังเกตได้	สัมประสิทธิ์น้ำหนัก องค์ประกอบ (λ)	SE	t	R^2
1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	.71**	.11	18.12	.51
2. ความรู้ความสามารถของผู้บริหาร	.97**	.03	28.14	.94
3. การมีส่วนร่วมของบุคลากร	.90**	.04	25.21	.82
4. การเห็นความสำคัญของการทดสอบ	.88**	.04	23.94	.77

** $p < .01$

ภาพที่ 10 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันตัวแปรลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา

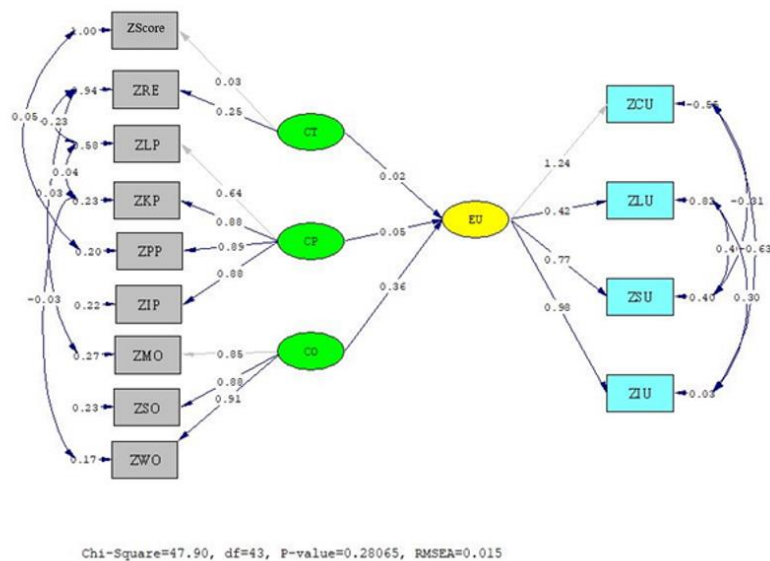

Chi-Square=0.21, df=1, P-value=0.65041, RMSEA=0.000

จากตารางที่ 16 และภาพที่ 10 แสดงการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา อธิบายได้ว่าการศึกษาตัวแปรแฝงลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา โดยการวัดด้วยตัวแปรสังเกตได้ คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ความรู้ความสามารถของผู้บริหาร การมีส่วนร่วมของบุคลากร และ การเห็นความสำคัญของการทดสอบ ซึ่งโมเดลการวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .71 - .97

1.5) ผลการวิเคราะห์โมเดลปัจจัยที่ส่งผลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐานไปใช้ โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุที่มีตัวแปรแฝง

ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบไปใช้กับข้อมูลเชิงประจักษ์ การวิเคราะห์ผลจากข้อมูล 500 ชุด ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์
ลิสเรล 8.72 แสดงผลในภาพที่ 11

ภาพที่ 11 โมเดลความสัมพันธ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบไปใช้กับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า ข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสัมพันธ์ในแนวทางเดียวกับรูปแบบสมมติฐาน ความสัมพันธ์ของตัวแปรแฝง ลักษณะของแบบทดสอบ ลักษณะบริบทของสถานศึกษา และลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา ได้ค่าสถิติตรวจสอบความสอดคล้องและความกลมกลืนของรูปแบบจำลอง ความสัมพันธ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบไปใช้ที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ค่าสถิติตรวจสอบความสอดคล้องและความกลมกลืนของรูปแบบจำลองความสัมพันธ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบไปใช้ที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ดัชนีบ่งชี้ความเหมาะสมพอดี	เกณฑ์	ค่าดัชนี	ผลบ่งชี้
1. ค่าสถิติไค-สแควร์ (χ^2)		47.90	
2. องศาอิสระ (df)		43	
3. ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ	$p > .05$.32	เหมาะสมดี
4. ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์	$\chi^2 / df < 2.00$	1.08	เหมาะสมดี
5. ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดี	$GFI > .90$.99	เหมาะสมดี
6. ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีที่ปรับแก้แล้ว	$AGFI > .90$.97	เหมาะสมดี
7. ดัชนีรากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า	$RMSEA < .05$.015	เหมาะสมดี
8. ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีเชิงเปรียบเทียบ	$CFI > .90$	1.00	เหมาะสมดี

Chi-Square = 46.65, $p = .32$, $df = 43$, $\chi^2/df = 1.08$, $GFI = .99$, $AGFI = .97$, $RMSEA = .015$, $CFI = 1.00$

จากตารางที่ 17 การทดสอบความกลมกลืนของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบไปใช้กับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยค่าสถิติที่ตรวจสอบทุกค่าเป็นไปตามเกณฑ์ดังนี้ ค่าสถิติไค-สแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 210.52 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยได้พิจารณาอัตราส่วนระหว่างอัตราส่วนไค-สแควร์ต่อองศาอิสระ (χ^2 / df) รวมด้วย เนื่องจากค่าไค-สแควร์ มีความแปรผันไปตามขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ถ้าขนาดของกลุ่มตัวอย่างมีขนาดเล็ก ค่าไค-สแควร์ มีแนวโน้มที่จะมีนัยสำคัญทางสถิติ พบค่าไค-สแควร์ต่อองศาอิสระ เท่ากับ 1.08 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (< 2.00) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) และค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว ($AGFI$) มีค่าเท่ากับ 0.99 และ 0.97 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($> .90$) ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของค่าความแตกต่างโดยประมาณ ($RMSEA$) มีค่าเท่ากับ 0.015 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($< .05$) ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีเชิงเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($> .90$) ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($> .90$) ซึ่งเมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่า รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงดังภาพที่ 11

สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวน 3 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรด้านลักษณะของแบบทดสอบ (CT) ตัวแปรด้านลักษณะบริบทของสถานศึกษา (CO) และตัวแปรด้านลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา (CP) มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 21 เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้ (λ) พบว่า ตัวแปรด้านลักษณะของแบบทดสอบ (CT) มีค่าอยู่ระหว่าง .03 - .25 ตัวแปรด้านลักษณะของบุคลากรในสถานศึกษา (CO) มีค่าอยู่ระหว่าง .85 - .91 และตัวแปรด้านบุคลากรในสถานศึกษา (CP) มีค่าอยู่ระหว่าง .64 - .89 ทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = .000$)

เมื่อพิจารณาขนาดของอิทธิพลของตัวแปรในโมเดล พบว่า ตัวแปรด้านลักษณะบริบทของสถานศึกษา (CO) เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการนำผลการทดสอบไปใช้ ($\beta = .36$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรด้านลักษณะของแบบทดสอบ (CT) ($\beta = .02$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ตัวแปรด้านลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา (CP) พบว่าเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพล ($\beta = .05$) ต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้อย่างไม่มีความสำคัญ

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุที่มีตัวแปรแฝงของปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ สามารถเขียนในรูปของสมการเส้นตรง ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z = B_1Z_1 + B_2Z_2 + B_3Z_3$$

Z (การนำผลการทดสอบไปใช้) = .02* (ลักษณะของแบบทดสอบ) + .05 (ลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา) + .36** (ลักษณะบริบทของสถานศึกษา)

เมื่อ Z = การนำผลการทดสอบไปใช้

Z_1 = ลักษณะของแบบทดสอบ

Z_2 = ลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา

Z_3 = ลักษณะบริบทของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูฝ่ายวิชาการหรือคุณครูที่เกี่ยวข้องกับการนำผลการทดสอบไปใช้ในสถานศึกษาที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า แนวทางปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน ทั้ง 6 โรงเรียน คือ โรงเรียน A โรงเรียน B โรงเรียน C โรงเรียน D โรงเรียน E และ โรงเรียน F

โรงเรียน A

ชื่อสถานศึกษา: โรงเรียน A

ที่อยู่: ตำบลบางขุนทอง อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส รหัสไปรษณีย์ 96110

สังกัด: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2

เปิดสอน: ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 6

โรงเรียน B

ชื่อสถานศึกษา: โรงเรียน B

ที่อยู่: ตำบลลำภู อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส รหัสไปรษณีย์ 96000

สังกัด: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

เปิดสอน: ระดับชั้นอนุบาล 2 ถึงระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3

โรงเรียน C

ชื่อสถานศึกษา: โรงเรียน C

ที่อยู่: ตำบลปะกาฮะรัง อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี รหัสไปรษณีย์ 94000

สังกัด: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษাপัตตานี เขต 1

เปิดสอน: ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 6

โรงเรียน D

ชื่อสถานศึกษา: โรงเรียน D

ที่อยู่: อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี รหัสไปรษณีย์ 94130

สังกัด: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษাপัตตานี เขต 1

เปิดสอน: ระดับชั้นอนุบาล ถึงระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 6

โรงเรียน E

ชื่อสถานศึกษา: โรงเรียน E

ที่อยู่: ตำบลสะเตงนอก อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา รหัสไปรษณีย์ 95000

สังกัด: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1

เปิดสอน: ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 6

โรงเรียน F

ชื่อสถานศึกษา: โรงเรียน F

ที่อยู่: ตำบลยะรม อำเภอเบตง จังหวัดยะลา รหัสไปรษณีย์ 95110

สังกัด: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3

เปิดสอน: ระดับชั้นอนุบาล 2 ถึงระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 6

2. แนวทางปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา

ตารางที่ 18 การวิเคราะห์สรุปอุปนิสัยการนำผลการทดสอบไปใช้ในสถานศึกษา

ประเด็น	บทสรุป
ด้านที่ 1 การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงแนวคิด	
<p>“เมื่อผล o-net ออกมาแล้วมีการร่วมประชุมระหว่างครูกับผู้บริหาร เพื่อวิเคราะห์ผล o-net แล้วนำผลที่ได้ไปแจ้งกับผู้ปกครอง และไปแจ้งในที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาด้วย”</p> <p>(คุณครูโรงเรียน B)</p> <p>“หลังจากที่ทราบผล o-net แล้วทางโรงเรียนก็ได้ดำเนินการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาประชุมครูแล้วก็ประชุมผู้ปกครอง และได้นำ 3 องค์ความรู้ที่ได้ประชุมร่วมกันทั้ง 3 ระดับ นำมาสกัดอีกครั้งหนึ่ง”</p> <p>(ผู้บริหารโรงเรียน D)</p>	<p>1. ร่วมกันอภิปรายระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน</p>

ประเด็น	บทสรุป
<p>“เมื่อผล o-net ออกมาแล้วจะมีการประชุมคณะครูเพื่อแจ้งผล o-net ให้ทุกคนทราบ และได้ร่วมกันอภิปรายถึงผลคะแนนที่ได้รับ และหากมีโอกาสร่วมประชุมกรรมการการศึกษา ก็จะมีการแจ้งคณะกรรมการศึกษาว่าผล o-net อยู่ระดับใดบ้าง และนักเรียนแต่ละคนอ่อน หรือเก่ง อยู่ตรงไหน อยู่ที่มาตรฐานตัวชี้วัดตัวใดบ้าง และได้มีการชี้แจงผู้ปกครองทุก ๆ ครั้ง และที่สำคัญคือ ได้มีการชี้แจงไปที่นักเรียนก่อนว่า มีจุดอ่อน จุดแข็งอย่างไร ควรปรับปรุงแก้ไขตรงไหน”</p> <p>(ผู้บริหารโรงเรียน E)</p>	
<p>“เมื่อผล o-net ออกมาแล้วจะมีการวิเคราะห์ตัวชี้วัดแต่ละตัว ว่าทำไมเด็กทำไม่ได้ ทำไมตัวชี้วัดนี้เด็กทำได้ดี วิเคราะห์ออกมาเป็นรายข้อ แล้วนำมาคุยกันว่าตัวชี้วัดนี้เด็กทำไม่ได้ รอบหน้าปีการศึกษาหน้าเราจะต้องปรับเปลี่ยนวิธีการสอนอย่างไร”</p> <p>(ผู้บริหารโรงเรียน A)</p>	<p>2. ร่วมกันพิจารณาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานแต่ละตัวบ่งชี้และร่วมกันหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา</p>
<p>“เมื่อผล o-net ออกมาแล้วมีการนำผลมาวิเคราะห์ โดยดูจากตาราง Test Blueprint เพื่อเห็นภาพรวมของโรงเรียนว่าในตัวมาตรฐาน ตัวชี้วัดไหนที่นักเรียนทำได้หรือตัวชี้วัดไหนที่นักเรียนยังต้องแก้ไขปรับปรุง”</p> <p>(ผู้บริหารโรงเรียน C)</p> <p>“เมื่อผล o-net ออกทุกปีจะมีการประชุม มาร่วมกันวิเคราะห์ว่าตัวชี้วัดไหนต้องมีการปรับปรุง หรือว่าข้อไหนตัวไหนที่มีผลดีกว่าเดิม ซึ่งครูก็จะได้อะไรที่จะนำไปวางแผนในการจัดการเรียนการสอนต่อไป ซึ่งในแต่ละปีแต่ละกลุ่มสาระ ก็จะมีการวางแผนว่ากลุ่มสาระไหนต้องมีการปรับปรุง หรือกลุ่มสาระไหนที่มีคะแนนเพิ่มขึ้น ก็จะมีการวิเคราะห์ปรับปรุง เพื่อพัฒนาต่อไป รวมไปถึงการนำมาพัฒนาโครงการหรือว่าปรับปรุงโครงการที่มีอยู่แล้วตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา” (ผู้บริหารโรงเรียน F)</p>	

ประเด็น	บทสรุป
<p>“เมื่อผล o-net ออกมาแล้วได้นำผล o-net มาเป็นกรอบแนวคิด เพื่อที่จะส่งเสริมการจัดการเรียนรู้” (ผู้บริหารโรงเรียน A)</p> <p>“นำผล o-net มาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิผลในการจัดการศึกษาในปีต่อ ๆ ไป” (คุณครูโรงเรียน B)</p> <p>“เมื่อผล o-net ออกทุกปีจะมีการนำมาพัฒนาโครงการ หรือว่าปรับปรุงโครงการที่มีอยู่แล้วตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา” (ผู้บริหารโรงเรียน F)</p>	<p>3. ร่วมกันแสดงความคิดเห็น เพื่อนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน มาเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษา เช่น ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดเป้าหมาย การกำหนดกรอบแนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน</p>
ด้านที่ 2 การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน	
<p>“นำผล o-net มาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา โดยทุกปีที่ผล o-net ออกจะมีการประชุมหารือ และทบทวนงบประมาณที่ใช้ในการจัดจ้างคุณครูอัตราจ้างที่ขาดแคลน เช่น ครูภาษาไทย โดยจะใช้เงินครูที่บริจาค เพื่อจ้างครูภาษาไทยมาพัฒนาภาษาไทยให้ดีขึ้น ผล o-net ของกลุ่มสาระภาษาไทยก็ดีขึ้น” (คุณครูโรงเรียน A)</p> <p>“เมื่อได้รับผล o-net มาแล้วฝ่ายวิชาการก็มีการแจ้งให้กับผู้อำนวยการโรงเรียนทราบ และแจ้งให้กับครูผู้สอนทราบว่าผลที่ได้มาอยู่ในระดับใด นักเรียนทำได้มากน้อยแค่ไหน ต่างกับปีที่ผ่านมาอย่างไร โดยมีการจัดประชุมชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจสภาพการจัดการเรียนการสอน” (คุณครูโรงเรียน B)</p>	<p>1. ประชุมชี้แจงผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน สำหรับตัวชี้วัดที่มีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ เพื่อทบทวนกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา</p>
<p>“มีการร่วมกันวิเคราะห์ตัวชี้วัดแต่ละตัว โดยผล o-net เปรียบเสมือนกระจกที่คอยสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นเมื่อครูเห็นแล้วว่าจุดไหนที่ยังอ่อน จุดไหนที่ยังสอนไม่เต็มที่ ก็จะเสริมเพิ่มเติมในจุดนั้น” (ผู้บริหารโรงเรียน A)</p>	<p>2. วางแผนพัฒนาสถานศึกษาตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนด ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น</p>

ประเด็น	บทสรุป
<p>“เมื่อได้รับผล o-net มาแล้ว มีการวางแผนตั้งแต่ต้นเลย โดยจะนำผลการทดสอบ o-net ในปีที่แล้วมานั่งวิเคราะห์ดู ว่าวิชาไหนบ้างที่ยังมีปัญหา และมีปัญหาในส่วนตัว และจะมีการเรียกครูประจำวิชามาวางแผนร่วมกัน โดยดูที่ มาตรฐานและตัวชี้วัดในแต่ละวิชา เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของ โรงเรียน นั่นคือคะแนน o-net ของแต่ละปีจะต้องเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3”</p> <p>(คุณครูโรงเรียน C)</p> <p>“นำผล o-net มาใช้ในการทำความเข้าใจสภาพการจัดการเรียนการสอนหรือการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะ ถ้ากลุ่มสาระใดได้ค่าเฉลี่ยที่น้อย ก็จะมีการสอนซ่อมเสริม สอนเป็นส่วนตัว และหากกลุ่มสาระใดที่ได้ผลคะแนน o-net ที่ดีขึ้น ก็จะมีการส่งเสริม ด้วยการให้นักเรียน รวมกลุ่มกันเองระหว่างเด็กเก่งกับเด็กอ่อน จะเป็นการสอน แบบพี่ช่วยน้อง”</p> <p>(ผู้บริหารโรงเรียน D)</p> <p>“เมื่อผล o-net ออกมาแล้วก็จะมีการมาตรวจสอบว่า ผล o-net เป็นอย่างไรบ้างในแต่ละกลุ่มสาระ และได้มา ตรวจสอบอีกว่ากลุ่มสาระไหนที่เด็กทำไม่ได้ และก็ต้องมาดู ตามตาราง Test Blueprint ว่าตรงตามเป้าที่คาดหวังไว้ หรือเปล่า ซึ่งจะมีผลในแผนการพัฒนาในการศึกษาต่อไป ทำให้รู้ว่าเราควรจะสอนเด็กไปในทิศทางใด หรือรูปแบบใด ตามตัวชี้วัดของแต่ละวิชา และได้ร่วมกันวางแผนพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นจุดเน้น ตามประกันคุณภาพการศึกษา โดยเน้นไปที่คุณภาพของเด็ก ในการคิดวิเคราะห์ อ่านออกเขียนได้ ด้านการสอนของครู ได้มีการวางแผนว่า ให้เด็กนักเรียนคิดวิเคราะห์เป็น อ่านออก เขียนได้”</p> <p>(คุณครูโรงเรียน F)</p>	

ประเด็น	บทสรุป
<p>“เมื่อได้รับผล o-net มาแล้วมีการนำมาวิเคราะห์เพื่อดูว่าเราทำอย่างไรในส่วนของจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมาที่ได้ผลออกมาในลักษณะนี้หรือมีค่าเท่านี้ จะได้นำไปปรับปรุงหรือเปรียบเทียบกับผลการทดสอบในปีที่ผ่านมา ในส่วนของจัดการเรียนการสอน ซึ่งการทดสอบใน 4 วิชาหลัก คือ ภาษาไทย คณิต วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ โดยเบื้องต้นแต่ละวิชาจะมีการทบทวนวิชาให้กับนักเรียนและมีการทำข้อสอบเก่า ๆ ในปีที่ผ่านมาอย่างหลากหลายเพื่อนำมาทวนให้กับนักเรียน”</p> <p style="text-align: right;">(คุณครูโรงเรียน B)</p> <p>“ในการทดสอบ o-net เมื่อได้นำเนิการตามเป้าแล้ว จะเชื่อมโยงนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนของคุณครู ที่จะมีรูปแบบการสอนที่ตั้งเป้าว่า ชั้นป.1 ป.2 สามารถอ่านออกเขียนได้ ส่วน ป.3 เริ่มที่จะใช้รูปแบบการสอบ เรียนแบบการสอบ o-net โดยการใช้ข้อสอบวิเคราะห์มากขึ้น ซึ่งจะทำให้เด็กได้ใช้ความคิด ในส่วนนี้ถ้าเกิดไม่ได้ฝึกในกระบวนการเรียนการสอน เมื่อเด็กจะไปสอบ ป.6 ก็จะทำไม่ได้ เพราะฉะนั้นก็จะมีเริ่มตั้งแต่ ป.3 ซึ่งเมื่อได้ผลของ ป.3 ก็จะมาวิเคราะห์อีกว่าเด็กนักเรียนแต่ละคน มีจุดอ่อนจุดแข็งอย่างไร จะได้วางแผน ไปปรับปรุงแก้ไขในชั้น ป.4 ป.5 ส่วน ป.6 ก็จะมีกระบวนการคิดวิเคราะห์ได้ตามลำดับขั้นตอนของเขา เป็นการวางแผนของโรงเรียนในการนำผล o-net มาใช้”</p> <p style="text-align: right;">(คุณครูโรงเรียน E)</p>	<p>3. ทบทวนและวางแผนพัฒนาเทคนิคและวิธีการสอนของครู</p>

ประเด็น	บทสรุป
<p>“นำผล o-net มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน คือ จะมีการดูว่าในตัวชี้วัดไหนที่นักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนที่น้อย เราก็จะนำมาสอนให้เข้มข้นขึ้น ตัวชี้วัดไหนที่นักเรียนทำได้น้อย ก็จะมีการจัดกิจกรรมในห้องเรียน ส่วนเทคนิคการสอน เมื่อก่อนก็จะมี การนำข้อสอบมาตัวให้นักเรียน แต่ตอนนี้มีการวิเคราะห์เนื้อหา มาจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน แล้วจึงนำข้อสอบมาให้ทำ”</p> <p>(คุณครูโรงเรียน F)</p>	
ด้านที่ 3 การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงสัญลักษณ์	
<p>“มีการจัดตั้งคณะกรรมการนิเทศอย่างชัดเจน โดยจะมีผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระนั้น ๆ”</p> <p>(คุณครูโรงเรียน E)</p> <p>“มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างชัดเจน และจะมีตัวอย่างของการนิเทศ ครูท่านไหนที่มีการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับดี ก็จะมาเป็นตัวอย่างเป็นตัวอย่างให้คุณครูท่านอื่น และจะนำมาอบรม เป็นวิทยากร จัดอบรมครูท่านอื่น ๆ ในเรื่องของการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ เทคนิค รูปแบบที่จะนำมาใช้ก็จะมี การดูแลกกัน ก็จะเป็นการพัฒนาครูภายใน”</p> <p>(ผู้บริหารโรงเรียน F)</p>	<p>1. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบ นิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอน โดยมีคำสั่งแต่งตั้งอย่างชัดเจน</p>
<p>“มีการกำกับติดตาม โดยให้คุณครูได้ทดสอบตามตัวชี้วัดจากที่เราได้วิเคราะห์นักเรียนว่านักเรียนอ่อนในส่วนไหนเราก็จะนำข้อสอบเก่ามาดูและนำมาจัดเรียงข้อสอบให้มีมาตรฐาน ซึ่งเป็นข้อสอบที่คุณครูคิดมาเองด้วยส่วนหนึ่งผสมกับแนวข้อสอบจากปีก่อน ๆ เมื่อทำการทดสอบเสร็จเราก็จะนำมาวิเคราะห์ว่าเด็กคนไหนอ่อนในตัวชี้วัดไหน ซึ่งจะต้องจัดกลุ่มในตัวชี้วัดนั้น เพื่อที่จะจัดตัวให้กับนักเรียน”</p> <p>(คุณครูโรงเรียน C)</p>	<p>2. พัฒนาสถานศึกษา ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านการบริหารจัดการ โดยมีโครงการต่าง ๆ ที่ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน</p>

ประเด็น	บทสรุป
<p>“มีการใช้ผล o-net มาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ตัวชี้วัดนี้นักเรียนยังอ่อนอยู่ ครูในกลุ่มสาระนั้นก็จะไปหาข้อสอบเก่า ๆ มาลองให้นักเรียนทำก่อน ว่านักเรียนทำแล้วมันยังไม่เข้าใจตรงไหนก็ต้องรู้ไปว่าทำไมนักเรียนถึงยังไม่เข้าใจหากนักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหา ครูผู้สอนก็ต้องสอนเนื้อหาให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น แล้วค่อยให้นักเรียนทำข้อสอบไปเรื่อย ๆ เพื่อให้นักเรียนได้คุ้นชินกับข้อสอบ”</p> <p>(ผู้บริหารโรงเรียน D)</p> <p>“มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน โดยที่จะจัดแหล่งเรียนรู้ทุกห้องให้เอื้อต่อการที่จะสนับสนุนการยกระดับผลสัมฤทธิ์ แม้กระทั่งการสนับสนุนเรื่องของสื่อ และงบประมาณที่จะใช้ในการจัดโครงการ ส่วนเรื่องของการพัฒนาผู้สอน ก็ได้ร่วมกับฝ่ายบริหารงานพัฒนาบุคคล เราจะมีตัวอย่างของการนิเทศ และมีตัวอย่างของครูท่านไหนที่การเรียนการสอนอยู่ในระดับดี ที่จะเป็นตัวอย่างให้เพื่อนได้ ก็จะนำมาอบรม เป็นวิทยากร จัดอบรมครูท่านอื่น ๆ ในเรื่องของ การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ เทคนิครูปแบบที่จะนำมาใช้ก็จะมีการดูแลกัน ก็จะถือว่าเป็นการพัฒนาครุภายใน”</p> <p>(ผู้บริหารโรงเรียน F)</p>	
<p>“มีการใช้ผล o-net ในการอ้างอิงในแผนปฏิบัติการประจำปี ใช้ในการทำแผนกลยุทธ์ ใช้ประกอบการพัฒนางานของครูและผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการส่งผลงานแต่ละครั้งจะต้องมีการอ้างอิงผลคะแนน o-net ด้วย และใช้ผล o-net เป็นข้อมูลสารสนเทศในการกำหนดแนวทางวิธีการพัฒนาสถานศึกษา จัดทำแผนประจำปีทุก ๆ ปี และเมื่อครบสี่ปีจะมีการทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ เพื่อพัฒนากลยุทธ์ของโรงเรียน”</p> <p>(ผู้บริหารโรงเรียน A)</p>	<p>3. นำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปเป็นข้อมูลสารสนเทศอ้างอิงในเอกสารต่าง ๆ ของสถานศึกษา</p>

ประเด็น	บทสรุป
<p>“มีการนำผล o-net ไปใช้ในการทำรายงานประเมินตนเองของโรงเรียน ก็คือ SAR เมื่อสิ้นปีการศึกษาเราก็จะนำผล o-net ไปอ้างอิงในเอกสารรายงาน SAR ในส่วนหนึ่ง และนำไปเป็นข้อมูลในการอ้างอิงเอกสารการจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา รวมไปถึงการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่จะต้องนำผล o-net เพื่อจัดทำโครงการให้สอดคล้องกับผลการทดสอบ”</p> <p>(คุณครูโรงเรียน B)</p> <p>“มีการนำผล o-net มาใช้ในการเขียน SAR กำหนดแนวทางการพัฒนาสถานศึกษา ใช้ในการพิจารณาชั้น หรือแม้แต่ว่าคุณครูจะไปสมัครสอบก็ต้องแนบผลคะแนน o-net ของโรงเรียนไปด้วย”</p> <p>(ผู้บริหารโรงเรียน D)</p> <p>“นำผล o-net นำมาใช้ในการอ้างอิงในเอกสารต่าง ๆ ของโรงเรียน ก็จะมีการอ้างอิงในการตรวจสอบพัฒนาแผนการศึกษา ในเรื่องของการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นจุดเน้นตามประกันคุณภาพการศึกษาและใช้อ้างอิงการประกันคุณภาพภายในหรือการจัดคุณภาพการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้ มีความคิดความอ่านที่กว้างไกลสามารถที่จะฝึกการคิดวิเคราะห์ให้ได้”</p> <p>(คุณครูโรงเรียน E)</p>	
<p>ด้านที่ 4 การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงปฏิบัติ</p>	
<p>“มีการนำผล o-net มาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการนำผล o-net ไปออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับทุกตัวชี้วัดที่นักเรียนจะต้องรู้และควรรู้ ที่จะใช้ในการทดสอบในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้”</p> <p>(คุณครูโรงเรียน B)</p>	<p>1. ปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด</p>

ประเด็น	บทสรุป
<p>“ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คุณครูจะต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอน จากที่สอนแบบจำอย่างเดียว มาปรับเปลี่ยนให้เด็กได้มีการคิดวิเคราะห์มากขึ้น เพราะฉะนั้นการวางแผนการสอนต้องใช้แบบหลากหลาย ซึ่งต้องเหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละคนด้วยว่าคน ๆ นี้เราต้องพัฒนาเขาในระดับใดก็จะมีวางแผนให้เหมาะสม ในด้านการพัฒนานักเรียน”</p> <p>(คุณครูโรงเรียน E)</p> <p>“มีการนำผล o-net มาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้อื่นๆ ในส่วนของการสอนของคุณครู ก็จะมีทีมนิเทศลงไปช่วยเหลือ ดูแล มีการทำ PLC การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ว่าจะมีการพัฒนาการเรียนการสอนของคุณครูอย่างไร อย่างปีที่ผ่านมามีทีมนิเทศเข้าไปนิเทศ เราจะให้คุณครูที่สนใจที่จะเข้าร่วมสังเกตการสอนของคุณครูท่านนั้น เขาก็สามารถเข้าไปเรียนรู้ได้ แล้วก็เอาตัวอย่างจากการเรียนรู้เอามาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนของตัวเองได้ ซึ่งครูก็จะอัดวิดีโอไว้และนำไปลงในเว็บไซต์ของโรงเรียน จะได้ดูเป็นตัวอย่างว่าตัวชี้วัดนี้ เขาจัดรูปแบบการสอนเป็นอย่างไร ซึ่งตรงนี้จะเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของคุณครูไปในตัวเลย”</p> <p>(ผู้บริหารโรงเรียน F)</p>	
<p>“ทุก ๆ ปีจะมีการจัดตัว 1 เดือนก่อนสอบ และจะมีการวางแผนว่าจะตัวอย่างไร จัดตารางอะไรยังไง และค่อนข้างจะได้ผลดี เมื่อมีการตัวคือดีกว่าสอนในชั่วโมงปกติ แต่ปกติระหว่างการสอนก็จะมีสอดแทรกเนื้อหาไปในรายวิชาด้วย การตัวที่ผ่านมาก็ได้ผลดีที่สุดก็จะเป็นช่วงเช้าประมาณ 7:30 น. บางครั้งก็ตัวเป็นครึ่งวันเลยก็คือ 4 ชั่วโมง 2 วิชา ก็จะมีการตัว การทำกิจกรรม เพื่อว่าบางคนยังค้างคาใจตรงไหนก็ได้เคลียร์ จะได้ถามในชั่วโมงนั้นเลย และจะมีการตัวในช่วงเสาร์ - อาทิตย์ด้วย โดยจะขออนุญาตผู้ปกครองให้นักเรียนมาตัวที่โรงเรียน”(ผู้บริหารโรงเรียน A)</p>	<p>2. จัดทำโครงการที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา เช่น โครงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โครงการตัวเข้มก่อนสอบ โครงการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน</p>

ประเด็น	บทสรุป
<p>“มีการจัดทำโครงการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาไทย ซึ่งในโครงการจะมีการจัดกิจกรรมอยู่ 3 กิจกรรม กิจกรรมแรกจะเป็นการพัฒนาทักษะภาษาไทย กิจกรรมที่สองคือการทบทวนวิชาในส่วนของการสอบระดับชาติคือ o-net NT และ RT กิจกรรมที่ 3 คือคลังข้อสอบหรือแนวข้อสอบ ที่จะนำมาแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน”</p> <p>(คุณครูโรงเรียน B)</p> <p>“มีการนำผล o-net มาจัดทำแผนปฏิบัติการ โดยจะแบ่งออกเป็น 4 ฝ่ายงาน ก็จะมีฝ่ายวิชาการที่ต้องกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่จะส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในแต่ละชั้นอย่างชัดเจน หลังจากที่ได้ผล o-net แล้วจะมีการเสริมการจัดค่ายคิด ค่ายวิชาการ เพื่อให้กำลังใจกับนักเรียน และเป็นการวัดความรู้ของนักเรียนไปในตัว”</p> <p>(ผู้บริหารโรงเรียน C)</p> <p>“มีการจัดทำโครงการยกระดับพัฒนาผลสัมฤทธิ์ เช่น โครงการภาษาไทย ก็จะมี 3 ภาษานำรู้ แล้วก็จะมีภาษาอังกฤษวันละคำ สิ่งเหล่านี้จะเป็นพื้นฐานในการสอบ o-net ได้เพื่อให้นักเรียนมีคลังคำศัพท์เบื้องต้น”</p> <p>(คุณครูโรงเรียน D)</p> <p>“มีการจัดทำโครงการติวก่อนสอบ ซึ่งโรงเรียนจะจัดติวก่อนสอบ 2 เดือน และในชั้น ป.6 ก็จะทำให้คุณครูผู้สอนเน้นเนื้อหาให้มากที่สุด ในภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 จะมีการจัดติวเพิ่มเติม”</p> <p>(คุณครูโรงเรียน E)</p>	

ประเด็น	บทสรุป
<p>“มีทีมงานคณะนิเทศเข้าไปนิเทศติดตามครูผู้สอน จะเป็น การนิเทศภายใน โดยแต่งตั้งคณะครูเข้านิเทศ และจะมีการ นิเทศจากเขตพื้นที่การศึกษาที่เข้ามานิเทศการสอนตาม ตัวชี้วัดต่าง ๆ และจะมีการนิเทศในระดับชั้นต่าง ๆ โดยจะให้คุณครูหมุนเวียนแลกเปลี่ยนกันนิเทศ”</p> <p>(ผู้บริหารโรงเรียน A)</p> <p>“มีการจัดโครงการนิเทศภายใน ซึ่งเรามีกิจกรรมใน การนิเทศภายในก็คือกิจกรรมการพัฒนาแผนการจัด การเรียนรู้ กิจกรรมการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และ กิจกรรมการผลิตสื่อที่เราจะนำมาใช้ในการแก้ปัญหา การจัดการเรียนรู้ของผู้สอนของแต่ละกลุ่มสาระ สำหรับ การนิเทศภายในจะมีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของ ครูเบื้องต้น ที่วางไว้จะเป็นภาคเรียนละ 2 ครั้ง แต่หากเป็น ช่วงของการทดสอบ o-net เราก็จะมีการนิเทศการจัด การเรียนการสอน การจัดกิจกรรมของคุณครูแบบมีรายงาน ผลการนิเทศว่ามีผลอย่างไร คุณครูจะต้องมีการปรับปรุง การจัดการเรียนการสอนหรือรูปแบบการจัดกิจกรรม ใดๆ เพื่อที่จะส่งผลให้ผลการทดสอบตรงตามเป้าหมาย ที่โรงเรียนตั้งไว้”</p> <p>(ผู้บริหารโรงเรียน B)</p> <p>“มีการนิเทศภายใน ซึ่งเป็นภารกิจหนึ่งของผู้บริหาร สถานศึกษาและฝ่ายวิชาการของโรงเรียน โดยจะมีกำหนด ว่าในแต่ละปีการศึกษาจะมีการนิเทศ 2 ครั้ง จะนิเทศ การเรียนการสอนของครู โดยถ้าเป็น on site จะนิเทศใน ห้องเรียนโดยการเข้าไปดูการจัดการเรียนการสอนของครู และได้ให้ข้อเสนอแนะในส่วนที่ต้องปรับปรุงแก้ไขและจุดที่ ควรพัฒนา ส่วนในช่วงสถานการณ์ co-vid 19 เราก็จะใช้ รูปแบบการนิเทศออนไลน์โดยใช้ Google Meet”</p> <p>(ผู้บริหารโรงเรียน C)</p>	<p>3. นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลการจัดการเรียนการสอน การดำเนินงานภายในสถานศึกษา</p>

ประเด็น	บทสรุป
<p>“ในส่วนของกรณีพิเศษ ติดตาม ผู้บริหารกับฝ่ายวิชาการจะร่วมมือกันนิเทศครูผู้สอน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตอนนี้เรายึดการสอนแบบบูรณาการทุกกลุ่มสาระ เพื่อที่จะพัฒนาเด็กเราให้ดียิ่งขึ้น”</p> <p>(คุณครูโรงเรียน D)</p> <p>“ในส่วนของกรณีพิเศษ ติดตาม ได้มีการวางระบบติดตามหรือควบคุมการจัดการเรียนการสอน โดยมีการนิเทศภาคเรียนละ 2 ครั้ง ซึ่งจะจัดตั้งคณะกรรมการนิเทศ ฝ่ายประถมชั้น 1 - 3 และ 4 - 6 บางครั้งจะมีการจัดสัปดาห์แห่งกรณีพิเศษ เพื่อนิเทศการจัดการเรียนการสอนของคุณครู”</p> <p>(คุณครูโรงเรียน E)</p>	

จากตารางที่ 18 สามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านที่ 1 การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงแนวคิด

เป็นการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมาใช้ในการทำความเข้าใจสภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการบริหารสถานศึกษา ช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้น โดยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน มีอิทธิพลต่อความคิดของผู้บริหารสถานศึกษาทำให้ผู้บริหารสถานศึกษารับรู้ข้อมูลการปฏิบัติงาน และรู้สภาพปัญหา จุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนา เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการพัฒนาสถานศึกษาจากการสัมภาษณ์ได้ข้อสรุปดังนี้

1. ร่วมกันอภิปรายระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน
2. ร่วมกันพิจารณาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน แต่ละตัวบ่งชี้และร่วมกันหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา
3. ร่วมกันแสดงความคิดเห็น เพื่อนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมาเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษา เช่น ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดเป้าหมาย การกำหนดกรอบแนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ดังตัวอย่างข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ดังนี้

“เมื่อผล o-net ออกมาแล้วจะมีการวิเคราะห์ตัวชี้วัดแต่ละตัว ว่าทำไมเด็กทำไม่ได้ ทำไมตัวชี้วัดนี้เด็กทำได้ดี วิเคราะห์ออกมาเป็นรายชื่อ แล้วนำมาคุยกันว่าตัวชี้วัดนี้เด็กทำไม่ได้ รอบหน้าปีการศึกษาหน้าเราจะต้องปรับเปลี่ยนวิธีการสอนอย่างไร และได้นำผล o-net มาเป็นกรอบแนวคิดเพื่อที่จะส่งเสริมการจัดการการเรียนรู้ โดยพื้นฐานของเด็กนักเรียนจะมีความพร้อมในด้านภาษาไทย จึงทำให้การศึกษาวิชาอื่น ๆ เป็นไปอย่างราบรื่น คือเข้าใจภาษา เข้าใจในเนื้อหา จึงส่งผลวิชาอื่น ๆ มีผลการเรียนดีไปด้วย”

(ผู้บริหารโรงเรียน A)

“เมื่อผล o-net ออกมาแล้วมีการร่วมประชุมระหว่างครูกับผู้บริหาร เพื่อวิเคราะห์ผล o-net แล้วนำผลที่ได้ไปแจ้งกับผู้ปกครอง และไปแจ้งในที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาด้วย ทุกครั้งที่ผล o-net ออกมาจะมีการเปรียบเทียบ พูดคุยสร้างความเข้าใจให้กับผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษา จากนั้นจะนำผล o-net มาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิผลในการจัดการศึกษาในปีต่อ ๆ ไป”

(คุณครูโรงเรียน B)

“เมื่อผล o-net ออกมาแล้วมีการนำผลมาวิเคราะห์ โดยดูจากตาราง Test Blueprint เพื่อเห็นภาพรวมของโรงเรียน ว่าในตัวมาตรฐาน ตัวชี้วัดไหนที่นักเรียนทำได้หรือตัวชี้วัดไหนที่นักเรียนยังต้องแก้ไขปรับปรุง ซึ่งก็ได้ประชุมร่วมกับคณะครูในโรงเรียน รวมถึงได้แจ้งผล o-net ไปยังผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา ในการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาในแต่ละครั้งก็จะแจ้งผล o-net ว่าทางโรงเรียนได้ผล o-net อยู่ในระดับใด”

(ผู้บริหารโรงเรียน C)

“หลังจากที่ทราบผล o-net แล้วทางโรงเรียนก็ได้ดำเนินการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา ประชุมครู แล้วก็ประชุมผู้ปกครอง และได้นำ 3 องค์ความรู้ที่ได้ประชุมร่วมกันทั้ง 3 ระดับ นำมาสกัดอีกครั้งหนึ่งเพื่อที่จะเป็นตัวยืนยันผลว่าผล o-net ของผู้เรียนที่ได้จัดอยู่ในระดับใด ค่าเฉลี่ยโดยรวมของโรงเรียนเท่ากับเท่าไร”

(ผู้บริหารโรงเรียน D)

“เมื่อผล o-net ออกมาแล้วจะมีการประชุมคณะครูเพื่อแจ้งผล o-net ให้ทุกคนทราบ และ ได้ร่วมกันอภิปรายถึงผลคะแนนที่ได้รับ และหากมีโอกาสร่วมประชุมกรรมการการศึกษา ก็จะมีการแจ้งคณะกรรมการศึกษาว่าผล o-net อยู่ระดับใดบ้าง และนักเรียนแต่ละคนอ่อน หรือเก่งอยู่ตรงไหน อยู่ที่มาตรฐานตัวชี้วัดตัวใดบ้าง และได้มีการชี้แจงผู้ปกครองทุก ๆ ครั้ง และที่สำคัญคือ ได้มีการชี้แจงไปที่นักเรียนก่อนว่า มีจุดอ่อน จุดแข็งอย่างไร ควรปรับปรุงแก้ไขตรงไหน”

(ผู้บริหารโรงเรียน E)

“เมื่อผล o-net ออกทุกปีจะมีการประชุม มาร่วมกันวิเคราะห์ว่าตัวชี้วัดไหนต้องมีการปรับปรุง หรือว่าข้อไหน ตัวไหนที่มีผลดีกว่าเดิม ซึ่งครูก็จะได้อีกข้อมูลที่นำไปวางแผนในการจัดการเรียนการสอนต่อไป ซึ่งในแต่ละปี แต่ละกลุ่มสาระ ก็จะมีการวางแผนว่ากลุ่มสาระไหนต้องมีการปรับปรุง หรือกลุ่มสาระไหนที่มีคะแนนเพิ่มขึ้น ก็จะมีการวิเคราะห์ปรับปรุง เพื่อพัฒนาต่อไป รวมไปถึงการนำมาพัฒนาโครงการหรือว่าปรับปรุงโครงการที่มีอยู่แล้วตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา ส่วนสำหรับของผู้ปกครอง จะมีการชี้แจงให้ทราบถึงผล o-net ว่าเรามีการพัฒนา หรือว่ากลุ่มสาระไหนที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ซึ่งก็โยงมาจากการที่เราได้ประชุม คณะครูมาก่อนหน้านั้น แล้ว และจะแจ้งให้กับผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาได้ทราบ”

(ผู้บริหารโรงเรียน F)

ด้านที่ 2 การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน

เป็นการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมาใช้ เพื่อเป็นเหตุผลยืนยัน และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน และการบริหารสถานศึกษาที่กระทำก่อนหน้า เพื่อยืนยันผลการตัดสินใจของสถานศึกษา จากการสัมภาษณ์ได้ข้อสรุปดังนี้

1. ประชุมชี้แจงผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน สำหรับตัวชี้วัดที่มีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ เพื่อทบทวนกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา
 2. วางแผนพัฒนาสถานศึกษาตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนด ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น
 3. ทบทวนและวางแผนพัฒนาเทคนิคและวิธีการสอนของครู
- ดังตัวอย่างข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ดังนี้

“นำผล o-net มาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา โดยทุกปีที่ผล o-net ออกจะมีการประชุมหารือ และทบทวนงบประมาณที่ใช้ในการจัดจ้างคุณครูอัตราจ้างที่ขาดแคลน เช่น ครูภาษาไทย โดยจะใช้เงินครูที่บริจาค เพื่อจ้างครูภาษาไทยมาพัฒนาภาษาไทยให้ดีขึ้น ผล o-net ของกลุ่มสาระภาษาไทยก็ดีขึ้น”

(คุณครูโรงเรียน A)

“มีการประเมินเพื่อยืนยันการกระทำว่าสิ่งที่ทำไปนั้นถูกต้องแล้ว และจะมีการร่วมกันวิเคราะห์ตัวชี้วัดแต่ละตัว โดยผล o-net เปรียบเสมือนกระจกที่คอยสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นเมื่อครูเห็นแล้วว่าจุดไหนที่ยังอ่อน จุดไหนที่ยังสอนไม่เต็มที่ ก็จะเสริมเพิ่มเติมในจุดนั้น ที่โรงเรียนจะมีการปูพื้นฐานให้เด็กตั้งแต่เนิ่น ๆ ทุกระดับชั้น และระดับชั้นที่จะสอบก็จะมีครูช่วยอย่างเข้มข้น”

(ผู้บริหารโรงเรียน A)

“เมื่อได้รับผล o-net มาแล้วฝ่ายวิชาการก็จะมีการแจ้งให้กับผู้อำนวยการโรงเรียนทราบ และแจ้งให้กับครูผู้สอนทราบว่าผลที่ได้มาอยู่ในระดับใด นักเรียนทำได้มากน้อยแค่ไหน ต่างกับปีที่ผ่านมาอย่างไร โดยมีการจัดประชุมชี้แจง เพื่อทำความเข้าใจสภาพการจัดการเรียนการสอน ในส่วนของการบริหารเบื้องต้นนำผล o-net ที่ได้ไปสร้างความตระหนักให้กับคุณครูผู้สอนในกลุ่มสาระที่ต้องทำการทดสอบว่าต้องให้ความสำคัญกับผล o-net และต้องนำมาวิเคราะห์ดูว่าเราทำอย่างไรในส่วนของการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมาที่ได้ผลออกมาในลักษณะนี้หรือมีค่าเท่านี้ จะได้นำไปปรับปรุงหรือเปรียบเทียบกับผลการทดสอบในปีที่ผ่านมา ในส่วนของการจัดการเรียนการสอน ซึ่งการทดสอบใน 4 วิชาหลัก คือภาษาไทย คณิต วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ โดยเบื้องต้นแต่ละวิชาจะมีการทบทวนให้กับนักเรียนและมีการหาข้อสอบเก่า ๆ ในปีที่ผ่านมาอย่างหลากหลายเพื่อนำมาทวนให้กับนักเรียน”

(คุณครูโรงเรียน B)

“เมื่อได้รับผล o-net มาแล้ว มีการวางแผนตั้งแต่ต้นเลย โดยจะนำผลการทดสอบ o-net ในปีที่แล้วมานั่งวิเคราะห์ดูว่าวิชาไหนบ้างที่ยังมีปัญหา และมีปัญหาในส่วนตัว และจะมีการเรียกครูประจำวิชามาวางแผนร่วมกัน โดยดูที่มาตรฐานและตัวชี้วัดในแต่ละวิชา เมื่อดูตรงนี้เสร็จแล้วก็จะมีการแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ เด็กเก่ง เด็กปานกลาง และเด็กอ่อน ในการแบ่งเพื่อให้ง่ายต่อการจัดการเรียนการสอนในการทวน เมื่อมีการแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่มแล้วเราก็จะมีการประชุมร่วมกัน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของโรงเรียน นั่นคือคะแนน o-net ของแต่ละปีจะต้องเพิ่มขึ้นร้อยละ 3

หลังจากที่เราแบ่งเด็กออกเป็น 3 กลุ่ม แล้วเราก็จะดึงเด็กที่เก่งที่สุดมาตีแบบเร็ว เด็กปานกลางก็จะตีแบบช้านิดนึง แล้วก็เด็กอ่อนก็จะตีเหมือนกัน โดยโรงเรียนจะไม่ทิ้งเด็กอ่อนไว้ข้างหลัง”

(คุณครูโรงเรียน C)

“นำผล o-net มาใช้ในการทำความเข้าใจสภาพการจัดการเรียนการสอนหรือการบริหารสถานศึกษา ในส่วนของรายวิชาตอนนี้ o-net สอบ 4 รายวิชาคือ ภาษาไทย คณิต วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ได้แนะนำ 4 กลุ่มสาระมาพัฒนาร่วมกัน โดยเฉพาะถ้ากลุ่มสาระใดได้ค่าเฉลี่ยที่น้อย ก็จะมีการสอนซ่อมเสริม สอนเป็นตัวต่อตัว และหากกลุ่มสาระใดที่ได้ผลคะแนน o-net ที่ดีขึ้น ก็จะมีการส่งเสริม ด้วยการให้นักเรียนรวมกลุ่มกันเองระหว่างเด็กเก่งกับเด็กอ่อน จะเป็นการสอนแบบพี่ช่วยน้อง มันจะเป็นตัวชี้วัดหนึ่งที่จะทำให้การเรียนการสอนนอกเหนือจากครูผู้สอนแล้ว มันจะเป็นตัวที่จะพัฒนานักเรียนได้ และในส่วนของผู้ปกครอง หากครอบครัวที่ผู้ปกครองเอาใจใส่ก็จะส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้อันรวดเร็วขึ้น”

(ผู้บริหารโรงเรียน D)

“เมื่อผล o-net ออกมาแล้วก็จะมีการมาตรวจสอบว่า ผล o-net เป็นอย่างไรบ้างในแต่ละกลุ่มสาระ และได้มาตรวจสอบอีกว่ากลุ่มสาระไหนที่เด็กทำไม่ได้ และก็ต้องมาดูตามตาราง Test Blueprint ว่าตรงตามเป้าที่คาดหวังไว้หรือเปล่า ซึ่งจะมีผลในแผนการพัฒนาในการศึกษาต่อไป ทำให้รู้ว่าเราควรจะสอนเด็กไปในทิศทางใด หรือรูปแบบใด ตามตัวชี้วัดของแต่ละวิชา และได้ร่วมกันวางแผนพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นจุดเน้นตามประกันคุณภาพการศึกษา โดยเน้นไปที่คุณภาพของเด็ก ในการคิดวิเคราะห์ อ่านออกเขียนได้ ด้านการสอนของครู ได้มีการวางแผนว่า ให้เด็กนักเรียนคิดวิเคราะห์เป็น อ่านออกเขียนได้ ในการทดสอบ o-net เมื่อได้นำเนิกรตามเป้าแล้ว จะเชื่อมโยงนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนของคุณครู ที่จะมีรูปแบบการสอนที่ตั้งเป้าว่า ชั้นป.1 ป.2 สามารถอ่านออกเขียนได้ ส่วน ป.3 เริ่มที่จะใช้รูปแบบการสอบ เรียนแบบการสอบ o-net โดยการใช้ข้อสอบวิเคราะห์มากขึ้น ซึ่งจะทำให้เด็กได้ใช้ความคิด ในส่วนนี้ถ้าเกิดไม่ได้ฝึกในกระบวนการเรียนการสอน เมื่อเด็กจะไปสอบ ป.6 ก็จะทำไม่ได้ เพราะฉะนั้นก็จะมี การเริ่มตั้งแต่ ป.3 ซึ่งเมื่อได้ผลของ ป.3 ก็จะมาวิเคราะห์อีกว่าเด็กนักเรียนแต่ละคน มีจุดอ่อน จุดแข็งอย่างไร จะได้วางแผน ไปปรับปรุงแก้ไขในชั้น ป.4 ป.5 ส่วน ป.6 ก็จะมีกระบวนการคิดวิเคราะห์ได้ตามลำดับขั้นตอนของเขา เป็นการวางแผนของโรงเรียนในการนำผล o-net มาใช้”

(คุณครูโรงเรียน E)

“นำผล o-net มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน คือ จะมีการดูว่าในตัวชี้วัดไหนที่นักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนที่น้อย เราก็จะนำมาสอนให้เข้มข้นขึ้น ตัวชี้วัดไหนที่นักเรียนทำได้น้อย ก็จะมีการจัดกิจกรรมในห้องเรียน ส่วนเทคนิคการสอน เมื่อก่อนก็จะมีให้นำข้อสอบมาตีให้นักเรียน แต่ตอนนี้มีการวิเคราะห์เนื้อหาการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน แล้วจึงนำข้อสอบมาให้ทำ”

(คุณครูโรงเรียน F)

ด้านที่ 3 การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงสัญลักษณ์

เป็นการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานมาใช้ เพื่อเป็นเครื่องช่วยติดตาม กำกับหรือควบคุมการจัดการเรียนการสอน และการบริหารของสถานศึกษา ให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมและมุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง จากการสัมภาษณ์ได้ข้อสรุปดังนี้

1. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบ นิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอน โดยมีคำสั่งแต่งตั้งอย่างชัดเจน

2. พัฒนาสถานศึกษา ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านการบริหารจัดการ โดยมีโครงการต่าง ๆ ที่ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. นำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานไปเป็นข้อมูลสารสนเทศอ้างอิงในเอกสารต่าง ๆ ของสถานศึกษา

ดังตัวอย่างข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ดังนี้

“มีการใช้ผล o-net ในการอ้างอิงในแผนปฏิบัติงานประจำปี ใช้ในการทำแผนกลยุทธ์ ใช้ประกอบการพัฒนางานของครูและผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการส่งผลงานแต่ละครั้งจะต้องมีการอ้างอิงผลคะแนน o-net ด้วย และใช้ผล o-net เป็นข้อมูลสารสนเทศในการกำหนดแนวทางวิธีการพัฒนาสถานศึกษา จัดทำแผนประจำปีทุก ๆ ปี และเมื่อครบสี่ปีจะมีการทบทวนวิสัยทัศน์พันธกิจ เพื่อพัฒนากลยุทธ์ของโรงเรียน”

(ผู้บริหารโรงเรียน A)

“เมื่อทราบผล o-net ในแต่ละปี ก็จะทำมาวางแผนว่าการจัดรูปแบบการเรียนการสอนในปีต่อไปจะเป็นไปในทิศทางใด เพื่อที่จะปรับปรุงและพัฒนาให้ผลการสอบ o-net ของเราดีขึ้น และจะนำแนวคิดตรงนี้มาพัฒนา โดยการนำผล o-net แต่ละปีนำมาเปรียบเทียบกัน 2 ปีซ้อนหลัง และมีการนำผล o-net ไปใช้ในการทำรายงานประเมินตนเองของโรงเรียน ก็คือ SAR เมื่อสิ้นปีการศึกษาเราก็จะนำผล o-net ไปอ้างอิงในเอกสารรายงาน SAR ในส่วนหนึ่ง และนำไปเป็นข้อมูลในการอ้างอิงเอกสารการจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา รวมไปถึงการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่จะต้องนำผล o-net เพื่อจัดทำโครงการให้สอดคล้องกับผลการทดสอบ”

(คุณครูโรงเรียน B)

“มีการนำผล o-net มาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการกำหนดแนวทางวิธีการพัฒนาสถานศึกษา ในส่วนของผล o-net เราได้มีการกำหนดแนวทางการพัฒนาสถานศึกษา เบื้องต้นนำมากำหนด แนวทางว่าในปีต่อไปอย่างน้อยแต่ละกลุ่มสาระต้องเพิ่มขึ้น 3% ในส่วนของการนิเทศภายในจะมีการจัดตั้งคณะกรรมการนิเทศโดยจะมีหัวหน้ากลุ่มสาระ ผู้อำนวยการโรงเรียน และคุณครูผู้สอนใน รายวิชานั้น ๆ แล้วจะมีการนิเทศแบบสลับหมุนเวียนกันไป”

(ผู้บริหารโรงเรียน B)

“มีการใช้สื่อใช้นวัตกรรมต่าง ๆ ในแต่ละวิชาและจะมีการวัดและประเมินผลตามระยะเวลา ไปเป็น Step โดย Step ที่ 1 ก็จะมีการให้ครูในแต่ละวิชาใน 4 วิชาหลักสรุปเนื้อหาตั้งแต่ชั้น ป.4 ป.5 ป.6 ก่อนเป็นเวลา 2 เดือน ซึ่งเป็นการทวนเนื้อหาทั้งหมด หลังจากที่เรารู้ได้ทวนเนื้อหาทั้งหมดไป ให้นักเรียนแล้ว ก็จะมีการวัดและประเมินผลจากที่เราสรุปเนื้อหาให้นักเรียน ว่านักเรียน นำไปใช้ในการทำข้อสอบได้หรือไม่ ซึ่งการทวนจะมีแบบ online การทวนแบบ on site สลับกันไป เมื่อมีการทวนเสร็จแล้ว จะมีการวัดและประเมินผล Step ที่ 2 นำผลมาดูแล้วจะเริ่มทวนต่อโดยการสรุปเนื้อหา อีกครั้งหนึ่งเป็นครั้งที่ 2 สาเหตุที่ทวน 2 ครั้ง เนื่องจากบางทีในการสรุปเนื้อหาอาจจะมีตกหล่นหรือ เนื้อหาบางเนื้อหานักเรียนยังไม่เข้าใจ ก็จะเปิดโอกาสให้นักเรียนถามในส่วนนั้น step ที่ 2 เราก็จะมีการวัดและประเมินผลอีก 1 ครั้ง โดยการนำข้อสอบที่เป็นข้อสอบ o-net เลย มาให้นักเรียนฝึกลอง ทำดู เพื่อให้เด็กเกิดความเคยชินในการทำข้อสอบ เสร็จแล้วก็นำผลมาประเมินมาเปรียบเทียบ จากครั้งที่ 1 ต่อไป Step ที่ 3 ก็จะแบ่งเด็กออกเป็น 3 กลุ่มเช่นเดิม แต่จะมีการสลับตัวบุคคลภายใน กลุ่ม บางคนที่เคยอยู่กลุ่มที่ 1 อาจจะต้องไปอยู่ในกลุ่มที่ 2 หรือบางคนอยู่กลุ่มที่ 2 ก็จะขยับเข้ามาอยู่ ในกลุ่มที่ 1 เพื่อให้เด็กมีความตระหนักในการทวนและมีความตั้งใจมากยิ่งขึ้น และจะมีการทดสอบ และวัดผลในแต่ละกลุ่มสาระ ซึ่งในการทดสอบนั้นเราก็จะใช้การทดสอบในชั้นเรียน คุณครูก็จะมีแนว ข้อสอบ เก่า ๆ ที่เป็นข้อสอบที่ผ่านมามีว่าจะเป็นของปีก่อน ๆ ประมาณ 5 ปีย้อนหลัง โดยจะ คัดเลือกข้อสอบที่คิดว่าน่าจะออก เราก็จะทำการเก็บข้อสอบ จากนั้นคุณครูก็จะมีทดสอบนักเรียน โดยใช้ข้อสอบที่ผ่านการคัดเลือก หรือที่ผ่านการทวนข้อสอบมาแล้ว นอกจากนี้มีการกำกับติดตาม โดยให้คุณครูได้ทดสอบตามตัวชี้วัดจากที่เราได้วิเคราะห์นักเรียนว่านักเรียนอ่อนในส่วนไหนเราก็จะนำ ข้อสอบเก่ามาดูและนำมาจัดเรียงข้อสอบให้มีมาตรฐานซึ่งเป็นข้อสอบที่คุณครูคิดมาเองด้วยส่วนนี้ ผสมกับแนวข้อสอบจากปีก่อน ๆ เมื่อทำการทดสอบเสร็จเราก็จะนำมาวิเคราะห์ว่าเด็กคนไหนอ่อนใน ตัวชี้วัดไหน ซึ่งจะต้องจัดกลุ่มในตัวชี้วัดนั้น เพื่อที่จะจัดทวนให้นักเรียน”

(คุณครูโรงเรียน C)

“มีการใช้ผล o-net มาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ตัวชี้วัดนี้นักเรียนยังอ่อนอยู่ ครูในกลุ่มสาระนั้นก็จะไปหาข้อสอบเก่า ๆ มาลองให้นักเรียนทำก่อน ว่านักเรียนทำแล้วมันยังไม่เข้าใจตรงไหนก็ต้องรีบไปว่าทำไมนักเรียนถึงยังไม่เข้าใจหากนักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหาครูผู้สอนก็ต้องสอนเนื้อหาให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น แล้วค่อยให้นักเรียนทำข้อสอบไปเรื่อย ๆ เพื่อให้นักเรียนได้คุ้นชินกับข้อสอบ และมีการนำผล o-net มาใช้ในการเขียน SAR กำหนดแนวทางการพัฒนาสถานศึกษา ใช้ในการพิจารณาชั้น หรือแม้แต่คุณครูจะไปสมัครสอบก็ต้องแนบผลคะแนน o-net ของโรงเรียนไปด้วย”

(ผู้บริหารโรงเรียน D)

“มีการจัดตั้งคณะกรรมการนิเทศอย่างชัดเจน โดยจะมีผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระนั้น ๆ ในส่วนของการนำผล o-net นำมาใช้ในการอ้างอิงในเอกสารต่าง ๆ ของโรงเรียน ก็จะมีการอ้างอิงในการตรวจสอบพัฒนาแผนการศึกษา ในเรื่องของการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นจุดเน้นตามประกันคุณภาพการศึกษาและใช้อ้างอิงการประกันคุณภาพภายในหรือการจัดคุณภาพการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้เด็กนักเรียนสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้ มีความคิดความอ่านที่กว้างไกล สามารถที่จะฝึกการคิดวิเคราะห์ได้”

(คุณครูโรงเรียน E)

“มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน โดยที่จะจัดแหล่งเรียนรู้ทุกห้องให้เอื้อต่อการที่จะสนับสนุนการยกระดับผลสัมฤทธิ์ แม้กระทั่งการสนับสนุนเรื่องหนังสือ และงบประมาณที่จะใช้ในการจัดโครงการ ส่วนเรื่องของการพัฒนาผู้สอน ก็ได้ร่วมกับฝ่ายบริหารงานพัฒนาบุคคล มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างชัดเจน และจะมีตัวอย่างของการนิเทศ ครูท่านไหนที่มีการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับดี ก็จะมาเป็นตัวอย่างให้คุณครูท่านอื่น และจะนำมาอบรมเป็นวิทยากร จัดอบรมครูท่านอื่น ๆ ในเรื่องของการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ เทคนิค รูปแบบที่จะนำมาใช้ก็จะมีการดูแลกัน ก็จะถือว่าเป็นการพัฒนาครูภายใน”

(ผู้บริหารโรงเรียน F)

ด้านที่ 4 การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงปฏิบัติ

เป็นการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมาใช้ เพื่อเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติการจัดการเรียนการสอน และการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีรูปแบบและวิธีดำเนินงานอย่างแน่ชัด จากการสัมภาษณ์ได้ข้อสรุปดังนี้

1. ปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด
2. จัดทำโครงการที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา เช่น โครงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โครงการติวเข้มก่อนสอบ โครงการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการเรียนการสอน การดำเนินงานภายในสถานศึกษา

ดังตัวอย่างข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ดังนี้

“ทุก ๆ ปีจะมีการจัดติว 1 เดือนก่อนสอบ และจะมีการวางแผนว่าจะติวอย่างไร จัดตารางอะไรยังไง และค่อนข้างจะได้ผลดี เมื่อมีการติวคือดีกว่าสอนในชั่วโมงปกติ แต่ปกติระหว่างการสอนก็จะมี การสอดแทรกเนื้อหาไปในรายวิชาด้วย การติวที่ผ่านมาก็ได้ผลดีที่สุดก็จะเป็นช่วงเช้าประมาณ 7:30 น. บางครั้งก็จะติวเป็นครั้งวันเลยก็คือ 4 ชั่วโมง 2 วิชา ก็จะมีการติว การทำกิจกรรม เพราะว่าบางคนยังค้างคาใจตรงไหนก็ได้เคลียร์ จะได้ถามในชั่วโมงนั้นเลย และจะมีการติวในช่วงเสาร์ - อาทิตย์ด้วย โดยจะขออนุญาตผู้ปกครองให้นักเรียนมาติวที่โรงเรียน และจะมีทีมงานคณะนิเทศเข้าไปนิเทศ ติดตามผู้สอน จะเป็นการนิเทศภายใน โดยแต่งตั้งคณะครูเข้านิเทศ และจะมีการนิเทศจากเขตพื้นที่การศึกษาที่เข้ามานิเทศการสอนตามตัวชี้วัดต่าง ๆ และจะมีการนิเทศในระดับชั้นต่าง ๆ โดยจะให้คุณครูหมุนเวียนแลกเปลี่ยนกันนิเทศ”

(ผู้บริหารโรงเรียน A)

“มีการนำผล o-net มาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการนำผล o-net ไปออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับทุกตัวชี้วัดที่นักเรียนจะต้องรู้และควรรู้ ที่จะใช้ในการทดสอบในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการจัดทำโครงการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาไทย ซึ่งในโครงการจะมีการจัดกิจกรรมอยู่ 3 กิจกรรม กิจกรรมแรกจะเป็นการพัฒนาทักษะภาษาไทย กิจกรรมที่สองคือการทบทวนวิชาในส่วนของการสอบระดับชาติคือ o-net NT และ RT กิจกรรมที่ 3 คือคลังข้อสอบหรือแนวข้อสอบ ที่จะนำมาแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน”

(คุณครูโรงเรียน B)

“เราจะมีโครงการนิเทศภายใน ซึ่งเรามีกิจกรรมในการนิเทศภายในก็คือกิจกรรมการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมการผลิตสื่อที่เราจะนำมาใช้ในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนของแต่ละกลุ่มสาระ ในส่วนของสื่อจะมีทั้งสื่อทำมือ และสื่อที่ใช้เทคโนโลยี สำหรับการนิเทศภายในจะมีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูเบื้องต้น ที่วางไว้จะเป็นภาคเรียนละ 2 ครั้ง แต่หากเป็นช่วงของการทดสอบ o-net เราก็จะมีการนิเทศการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมของคุณครูแบบมีรายงานผลการนิเทศว่ามีผลอย่างไร คุณครูจะต้องมีการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนหรือรูปแบบการจัดกิจกรรมอย่างไร เพื่อที่จะส่งผลให้ผลการทดสอบตรงตามเป้าหมายที่โรงเรียนตั้งไว้”

(ผู้บริหารโรงเรียน B)

“มีการนำผล o-net มาจัดทำแผนปฏิบัติการ โดยจะแบ่งออกเป็น 4 ฝ่ายงาน ก็จะมีฝ่ายวิชาการที่ต้องกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่จะส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในแต่ละชั้นอย่างชัดเจน หลังจากที่ได้ผล o-net แล้วจะมีการเสริมการจัดค่ายคิด ค่ายวิชาการ เพื่อให้กำลังใจกับนักเรียน และเป็นการวัดความรู้ของนักเรียนไปในตัว เนื่องจากมีการจัดให้คิดใน 4 วิชา คือ ภาษาไทย คณิต วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ จะส่งเสริมให้นักเรียนในชั้น ป.4 และ ป.5 ได้เรียนรู้ด้วย ซึ่งเป็นการฝึกให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมในแต่ละกลุ่มสาระ ส่งผลให้นักเรียน มีพัฒนาการในการเรียนที่ดีขึ้นและมีความสนใจในการเรียนมากขึ้น และมีการจัดกิจกรรมการติว บางครั้งก็จะมีพิธีวิทยากรจากภายนอกมาติวให้เด็ก ๆ เพื่อให้เด็ก ๆ ได้มีความรู้ที่หลากหลาย มีเทคนิควิธีการทำข้อสอบ และจะมีการพานักเรียนไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ศูนย์วิทยาศาสตร์ได้เห็นการทดลอง และมีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อต่างที่นักเรียนสามารถที่จะสัมผัสได้ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่สามารถบูรณาการได้ รวมทั้งวิชาลูกเสือ-เนตรนารีชุมนุมต่าง ๆ ก็จะเป็นการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทั้งหมด เพราะเราคิดว่านักเรียนแต่ละคนมีความเก่งไม่เหมือนกัน สามารถที่จะกอบโกยความรู้ได้จากตรงนี้ สำหรับการนิเทศ จะมีการนิเทศภายใน ซึ่งเป็นภารกิจหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษาและฝ่ายวิชาการของโรงเรียน โดยจะมีกำหนดว่าในแต่ละปีการศึกษาจะมีการนิเทศ 2 ครั้ง จะนิเทศการเรียนการสอนของครู โดยถ้าเป็น on site จะนิเทศในห้องเรียนโดยการเข้าไปดูการจัดการเรียนการสอนของครู และได้ให้ข้อเสนอแนะในส่วนที่ต้องปรับปรุงแก้ไขและจุดที่ควรพัฒนา ส่วนในช่วงสถานการณ์ co-vid 19 เราก็จะใช้รูปแบบการนิเทศออนไลน์โดยใช้ Google Meet”

(ผู้บริหารโรงเรียน C)

“มีการจัดทำโครงการยกระดับพัฒนาผลสัมฤทธิ์ เช่นโครงการภาษาไทย ก็จะมี 3 ภาษานำรู้ แล้วก็จะมีการอังกฤษวันละคำ สิ่งเหล่านี้จะเป็นพื้นฐานในการสอบ o-net ได้เพื่อให้นักเรียนมีคลังคำศัพท์เบื้องต้น ในส่วนของการนิเทศ ติดตาม ผู้บริหารกับฝ่ายวิชาการจะร่วมมือกันนิเทศครูผู้สอน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตอนนี้เรายึดการสอนแบบบูรณาการทุกกลุ่มสาระ เพื่อที่จะพัฒนาเด็กเราให้ดียิ่งขึ้น”

(คุณครูโรงเรียน D)

“ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คุณครูจะต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอน จากที่สอนแบบจำอย่างเดียว มาปรับเปลี่ยนให้เด็กได้มีการคิดวิเคราะห์มากขึ้น เพราะฉะนั้นการวางแผนการสอนต้องใช้แบบหลากหลาย ซึ่งต้องเหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละคนด้วย ว่าคน ๆ นี้เราต้องพัฒนาเขาในระดับใดก็จะมีวางแผนให้เหมาะสม ในด้านการพัฒนานักเรียน มีการจัดทำโครงการติวก่อนสอบ ซึ่งโรงเรียนจะจัดติวก่อนสอบ 2 เดือน และในชั้น ป.6 ก็จะทำให้คุณครูผู้สอนเน้นเนื้อหาให้มากที่สุด ในภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 จะมีการจัดติวเพิ่มเติมในส่วนของการนิเทศ ติดตาม ได้มีการวางระบบติดตามหรือควบคุมการจัดการเรียนการสอน โดยมีการนิเทศภาคเรียนละ 2 ครั้ง ซึ่งจะจัดตั้งคณะกรรมการนิเทศ ฝ่ายประถมชั้น 1 - 3 และ 4 - 6 บางครั้งจะมีการจัดสัปดาห์แห่งการนิเทศ เพื่อนิเทศการจัดการเรียนการสอนของคุณครู”

(คุณครูโรงเรียน E)

“มีการนำผล o-net มาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้อื่นๆ ในส่วนของการสอนของคุณครู ก็จะมีทีมนิเทศลงไปช่วยเหลือ ดูแล มีการทำ PLC การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ว่าจะมีการพัฒนาการเรียนการสอนของคุณครูอย่างไร อย่างปีที่ผ่านมามีทีมนิเทศเข้าไปนิเทศ เราจะให้คุณครูที่สนใจที่จะเข้าร่วมสังเกตการสอนของคุณครูท่านนั้น เขาก็สามารถเข้าไปเรียนรู้ได้ แล้วก็เอาตัวอย่างจากการเรียนรู้เอามาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนของตัวเองได้ ซึ่งครูก็จะอัดวิดีโอไว้และนำไปลงในเว็บไซต์ของโรงเรียนจะได้ดูเป็นตัวอย่างว่า ตัวชีวิตนี้ เขาจัดรูปแบบการสอนเป็นอย่างไร ซึ่งตรงนี้จะเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของคุณครูไปในตัวเลย”

(ผู้บริหารโรงเรียน F)

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐานไปใช้ ออกเป็น 3 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรลักษณะของแบบทดสอบ ตัวแปรลักษณะบริบทสถานศึกษา และตัวแปรลักษณะของบุคลากรในสถานศึกษา จากการสัมภาษณ์ได้ข้อสรุปดังนี้

ตารางที่ 19 การวิเคราะห์สรุปอุปนัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบไปใช้ในสถานศึกษา

ประเด็น	บทสรุป
ด้านที่ 1 ลักษณะของแบบทดสอบ	
<p>“นำผล o-net มาวางแผนการจัดรูปแบบการเรียนการสอน และมีการนำผล o-net ไปใช้ในการทำรายงานประเมินตนเองของโรงเรียน ก็คือ SAR เมื่อสิ้นปีการศึกษาเราก็จะนำผล o-net ไปอ้างอิงในเอกสารรายงาน SAR และนำไปเป็นข้อมูลในการอ้างอิงเอกสารการจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา รวมไปถึงการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่จะต้องนำผล o-net เพื่อจัดทำโครงการให้สอดคล้องกับผลการทดสอบ”</p> <p>(คุณครูโรงเรียน B)</p> <p>“มีการนำผล o-net มาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการกำหนดแนวทางวิธีการพัฒนาสถานศึกษา เบื้องต้นนำมากำหนดแนวทางว่าในปีต่อไปอย่างน้อยแต่ละกลุ่มสาระต้องเพิ่มขึ้น 3%”</p> <p>(ผู้บริหารโรงเรียน B)</p>	<p>1. ผลการทดสอบสอดคล้องกับความต้องการใช้สารสนเทศของสถานศึกษา</p>
<p>“มีการใช้ผล o-net ในการอ้างอิงในแผนปฏิบัติงานประจำปีใช้ในการทำแผนกลยุทธ์ ใช้ประกอบการพัฒนางานของครูและผู้บริหารสถานศึกษา และเป็นข้อมูลสารสนเทศในการกำหนดแนวทางวิธีการพัฒนาสถานศึกษา”</p> <p>(ผู้บริหารโรงเรียน A)</p> <p>“นำมากำหนดทิศทางของสถานศึกษาเราก็จะนำผลโอเน็ตมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางของสถานศึกษา เพราะอย่างน้อยในส่วนของเป้าหมาย ที่ตั้งไว้ว่าแต่ละวิชาเราก็จะกำหนดว่าจะต้องสูงขึ้น อย่างน้อยก็มันก็จะสอดคล้องกับ</p>	<p>2. ผลการทดสอบเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาและสามารถนำไปใช้ได้จริง</p>

ประเด็น	บทสรุป
<p>การประเมินคุณภาพภายในและรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก”</p> <p>(คุณครูโรงเรียน B)</p>	
ด้านที่ 2 ลักษณะบริบทของสถานศึกษา	
<p>“มีการมอบเกียรติบัตรให้กับคุณครูและนักเรียน ที่มีผลคะแนน o-net สูงกว่าระดับประเทศเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ ในการปฏิบัติงานก็จะมีเงินรางวัลเป็นทุนการศึกษา ให้วิชาละ 500 บาท บางคนทำได้ถึง 3 วิชาก็จะได้ 1,500 บาท บางคนที่ได้ 4 วิชาก็จะได้ 2,000 บาท ซึ่งโรงเรียนก็พร้อมที่จะ support ตรงนี้เสมอ และถ้าเป็นคุณครูก็จะมีของที่ระลึกให้กับคุณครูพร้อมกับเกียรติบัตรกำลังใจเพื่อที่จะสร้างกำลังใจในการที่จะปฏิบัติงานต่อไป”</p> <p>(ผู้บริหารโรงเรียน C)</p>	<p>1. มีการจัดกิจกรรมเพื่อยกย่อง เชิดชูเกียรติหรือชมเชย หรือให้รางวัลแก่ครูผู้สอนในกลุ่มสาระที่มีพัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างชัดเจน และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรคนอื่น ๆ</p>
<p>“มีแรงจูงใจในการศึกษา คือเรามีทุนการศึกษา เป็นแรงจูงใจ ให้แก่เด็ก ซึ่งโรงเรียนได้ทุนมาจากมูลนิธิ โดยมีเงื่อนไขว่าถ้าโรงเรียนใดได้อันดับ 1 ของประเทศ จะได้เงิน 50,000 บาท เป็นทุนการศึกษา อันดับ 2 เงินจำนวน 30,000 บาท อันดับ 3 เงินจำนวน 2,000 บาท ซึ่งจะนำเงินที่ได้มาจัดตั้งเป็นกองทุน มีเงื่อนไขว่าถ้าใครผ่าน 50 เปอร์เซนต์ของแต่ละวิชา เราจะให้ทุนการศึกษาแก่เด็กคนที่ผ่านเงื่อนไขเมื่อจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และได้นำเงินจากทุนบางส่วนไปจ้างบุคลากรมาติวแก่เด็กนักเรียน เพื่อให้เด็ก ได้มีทักษะใหม่ ๆ”</p> <p>(ผู้บริหารโรงเรียน A)</p>	<p>2. การสนับสนุนงบประมาณแก่โครงการที่นำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา</p>
<p>“ปัจจัยด้านงบประมาณเป็นถือว่าเป็นปัจจัยที่สนับสนุนสำคัญ อย่างหนึ่ง เพื่อที่นำมาส่งเสริมสนับสนุนโครงการที่จะพัฒนา ในส่วนด้านของคุณครูเรื่องของเทคนิคการสอน หรือว่ารูปแบบ เรื่องของการผลิตสื่อ การสร้างนวัตกรรม หรือแม้กระทั่งการใช้เทคโนโลยี ก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริม”</p> <p>(ผู้บริหารโรงเรียน F)</p>	

ประเด็น	บทสรุป
<p>“มีการนำผล o-net มาจัดทำแผนปฏิบัติการราชการ โดยจะแบ่งออกเป็น 4 ฝ่ายงาน ก็จะมีฝ่ายวิชาการที่ต้องกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่จะส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในแต่ละชั้นอย่างชัดเจน”</p> <p>(ผู้บริหารโรงเรียน C)</p>	<p>3. กำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจน</p>
<p>ด้านที่ 3 ลักษณะของบุคลากรในสถานศึกษา</p>	
<p>“สร้างความตระหนักของคุณครู ความตระหนักในการรับผิดชอบของการจัดการเรียนการสอน ตระหนักในความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะสอนให้นักเรียนได้บรรลุตามตัวชี้วัดของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตร นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการทดสอบ รวมถึงเป็นความรู้ที่จะติดตัวนักเรียนไป ปัจจัยอีกอย่างหนึ่งคือความตั้งใจของคุณครูที่จะพัฒนาผลการทดสอบให้ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มสาระของตนเองสูงขึ้นทุกปี และปัจจัยอีกอย่างหนึ่งคือการนิเทศ ที่เราคอยถามคอยย้ำคอยให้ความสำคัญอยู่”</p> <p>(ผู้บริหารโรงเรียน B)</p> <p>“ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผล o-net ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จะมีปัจจัยผู้บริหาร คุณครู ผู้ปกครอง และปัจจัยด้านนักเรียน ซึ่งจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน ทางด้านผู้บริหารจะต้องมีนโยบายที่ชัดเจน ด้านคณะครูต้องนำนโยบายของผู้บริหารนำไปปฏิบัติไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ผู้ปกครองก็ต้องมีส่วนร่วมในการติดตามการเรียนรู้ของนักเรียนซึ่งทั้งหมดก็จะเป็นปัจจัยที่จะส่งผลให้การนำผล o-net ไปใช้ประสบความสำเร็จ”</p> <p>(ผู้บริหารโรงเรียน C)</p>	<p>1. เข้าร่วมการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน</p>

ประเด็น	บทสรุป
<p>“มีการจัดทำโครงการยกระดับพัฒนาผลสัมฤทธิ์ เช่นโครงการภาษาไทย ก็จะมี 3 ภาษานำรู้ แล้วก็จะมีภาษาอังกฤษวันละคำ สิ่งเหล่านี้จะเป็นพื้นฐานในการสอบ o-net ได้เพื่อให้นักเรียนมีคลังคำศัพท์เบื้องต้น”</p> <p>(คุณครูโรงเรียน D)</p>	<p>2. มีการจัดทำโครงการการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมาใช้พัฒนาการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน</p>

จากตารางที่ 19 สามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านที่ 1 ลักษณะของแบบทดสอบ

เป็นการดูผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานที่ได้สอดคล้องกับความต้องการใช้สารสนเทศ สามารถสื่อความหมายให้เข้าใจต่อการนำไปใช้ได้ถูกต้อง และมีความสอดคล้องกับสภาพบริบท จากการสัมภาษณ์ได้ข้อสรุปดังนี้

1. ผลการทดสอบสอดคล้องกับความต้องการใช้สารสนเทศของสถานศึกษา
2. ผลการทดสอบเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาและสามารถนำไปใช้ได้จริง

ดังตัวอย่างข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ดังนี้

“มีการใช้ผล o-net ในการอ้างอิงในแผนปฏิบัติงานประจำปี ใช้ในการทำแผนกลยุทธ์ ใช้ประกอบการพัฒนางานของครูและผู้บริหารสถานศึกษา และเป็นข้อมูลสารสนเทศในการกำหนดแนวทางวิธีการพัฒนาสถานศึกษา”

(ผู้บริหารโรงเรียน A)

“นำผล o-net มาวางแผนการจัดรูปแบบการเรียนการสอน และมีการนำผล o-net ไปใช้ในการทำรายงานประเมินตนเองของโรงเรียน ก็คือ SAR เมื่อสิ้นปีการศึกษาเราก็จะนำผล o-net ไปอ้างอิงในเอกสารรายงาน SAR และนำไปเป็นข้อมูลในการอ้างอิงเอกสารการจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา รวมไปถึงการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่จะต้องนำผล o-net เพื่อจัดทำโครงการให้สอดคล้องกับผลการทดสอบ”

(คุณครูโรงเรียน B)

“มีการนำผล o-net มาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการกำหนดแนวทางวิธีการพัฒนาสถานศึกษาเบื้องต้นนำมากำหนดแนวทางว่าในปีต่อไปอย่างน้อยแต่ละกลุ่มสาระต้องเพิ่มขึ้น 3%”

(ผู้บริหารโรงเรียน B)

“นำมากำหนดทิศทางของสถานศึกษาเราก็จะนำผลโอเน็ตมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางของสถานศึกษา เพราะอย่างน้อยในส่วนของเป้าหมาย ที่ตั้งไว้ว่าแต่ละวิชาเราก็จะกำหนดว่า จะต้องสูงขึ้น อย่างน้อยก็มันก็จะสอดคล้องกับการประเมินคุณภาพภายในและรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก”

(คุณครูโรงเรียน B)

ด้านที่ 2 ลักษณะบริบทของสถานศึกษา

เป็นการดูกระบวนการของสถานศึกษา ว่ามีการกำหนดบทบาท หน้าที่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ รวมถึงแผนการดำเนินงานที่กำหนดทิศทางมุ่งเน้นการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ และมีการปฏิบัติจนประสบความสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ จากการสัมภาษณ์ได้ข้อสรุปดังนี้

1. มีการจัดกิจกรรมเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติหรือชมเชยหรือให้รางวัลแก่ครูผู้สอนในกลุ่มสาระที่มีพัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างชัดเจน และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรคนอื่น ๆ
2. การสนับสนุนงบประมาณแก่โครงการที่นำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา
3. กำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจน ดังตัวอย่างข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ดังนี้

“มีการมอบเกียรติบัตรให้กับคุณครูและนักเรียน ที่มีผลคะแนน o-net สูงกว่าระดับประเทศ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ ในการปฏิบัติงานก็จะมีเงินรางวัลเป็นทุนการศึกษาให้วิชาละ 500 บาท วิชาบางคนทำได้ถึง 3 วิชา ก็จะได้ 1,500 บาทบางคนที่ได้ 4 วิชา ก็จะได้ 2,000 บาทคน ซึ่งโรงเรียนก็พร้อมที่จะ support ตรงนี้เสมอ และถ้าเป็นคุณครูก็จะมีของที่ระลึกให้กับคุณครูพร้อมกับเกียรติบัตร กำลังใจเพื่อที่จะสร้างกำลังใจในการที่จะปฏิบัติงานต่อไป”

(ผู้บริหารโรงเรียน C)

“มีแรงจูงใจในการศึกษา คือเรามีทุนการศึกษา เป็นแรงจูงใจให้แก่เด็ก ซึ่งโรงเรียนได้ทุนมาจากมูลนิธิ โดยมีเงื่อนไขว่าถ้าโรงเรียนใดได้อันดับ 1 ของประเทศ จะได้เงิน 50,000 บาท เป็นทุนการศึกษา อันดับ 2 เงินจำนวน 30,000 บาท อันดับ 3 เงินจำนวน 2,000 บาท ซึ่งจะนำเงินที่ได้มาจัดตั้งเป็นกองทุน มีเงื่อนไขว่าถ้าใครผ่าน 50 เปอร์เซ็นต์ของแต่ละวิชา เราจะให้ทุนการศึกษาแก่เด็กคนที่ผ่านเงื่อนไขเมื่อจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และได้นำเงินจากทุนบางส่วนไปจ้างบุคลากรมาดูแลเด็กนักเรียน เพื่อให้เด็ก ได้มีทักษะใหม่ ๆ”

(ผู้บริหารโรงเรียน A)

“ปัจจัยในเรื่องของการนำผลโอเน็ตมาปรับใช้ในสถานศึกษา ยกตัวอย่างด้านบริหาร ด้านงบประมาณเป็นถือว่าเป็นปัจจัยที่สนับสนุนสำคัญอย่างหนึ่ง เพื่อที่นำมาส่งเสริมสนับสนุนโครงการที่จะพัฒนา ในส่วนด้านของคุณครูเรื่องของเทคนิคการสอน หรือว่ารูปแบบ เรื่องของการผลิตสื่อ การสร้างนวัตกรรม หรือแม้กระทั่งการใช้เทคโนโลยี ก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริม”

(ผู้บริหารโรงเรียน F)

“มีการนำผล o-net มาจัดทำแผนปฏิบัติราชการ โดยจะแบ่งออกเป็น 4 ฝ่ายงาน ก็จะมีฝ่ายวิชาการที่ต้องกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่จะส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในแต่ละชั้นอย่างชัดเจน”

(ผู้บริหารโรงเรียน C)

ด้านที่ 3 ลักษณะของบุคลากรในสถานศึกษา

บุคลากรในสถานศึกษาเข้ามามีบทบาท มีส่วนร่วมวางแผน ร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ จากการสัมภาษณ์ได้ข้อสรุปดังนี้

1. เข้าร่วมการประชุม ชี้แจงเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของโรงเรียน เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน
 2. มีการจัดทำโครงการการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมาใช้ พัฒนาการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ดังตัวอย่างข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ดังนี้

“สร้างความตระหนักของคุณครู ความตระหนักในการรับผิดชอบของการจัดการเรียนการสอน ตระหนักในความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะสอนให้นักเรียนได้บรรลุตามตัวชี้วัดของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตร นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการทดสอบ รวมถึงเป็นความรู้ที่จะติดตัวนักเรียนไป ปัจจัยอีกอย่างหนึ่งคือความตั้งใจของคุณครูที่จะพัฒนาผลการทดสอบให้ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มสาระของตนเองสูงขึ้นทุกปี และปัจจัยอีกอย่างหนึ่งคือการนิเทศ ที่เราคอยถาม คอยย้ำคอยให้ความสำคัญอยู่”

(ผู้บริหารโรงเรียน B)

“ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผล o-net ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จะมีปัจจัยผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และปัจจัยด้านนักเรียน ซึ่งจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน ทางด้านผู้บริหารจะต้องมีนโยบายที่ชัดเจน ด้านคณะครูต้องนำนโยบายของผู้บริหารนำไปปฏิบัติไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ผู้ปกครองก็ต้องมีส่วนร่วมในการติดตามการเรียนรู้นักเรียนซึ่งทั้งหมดก็จะเป็นปัจจัยที่จะส่งผลให้การนำผล o-net ไปใช้ประสบความสำเร็จ”

(ผู้บริหารโรงเรียน C)

“มีการจัดทำโครงการยกระดับพัฒนาผลสัมฤทธิ์ เช่นโครงการภาษาไทย ก็จะมี 3 ภาษานำรู้ แล้วก็มีภาษาอังกฤษวันละคำ สิ่งเหล่านี้จะเป็นพื้นฐานในการสอบ o-net ได้เพื่อให้นักเรียนมีคลังคำศัพท์เบื้องต้น”

(คุณครูโรงเรียน D)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อตรวจสอบความตรงของโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ จำนวน 500 คน จาก 50 โรงเรียน การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาความตรงของโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา ระยะที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ สรุปได้ตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อตรวจสอบความตรงของโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ความตรงของโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ เมื่อทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า โมเดลการวัดการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้มีความตรงเชิงโครงสร้างหรือมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์และเป็นไปตามกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยพิจารณาจากค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความตรงของโมเดล ได้แก่ $\chi^2 = 46.65$, $df = 43$, $p = .32$, $CFI = 1.00$, $RMSEA = .015$, $GFI = .99$, $AGFI = .97$, $NFI = 1.00$ และ $\chi^2 / df = 1.08$

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวน 3 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรด้านลักษณะของแบบทดสอบ (CT) ตัวแปรด้านลักษณะบริบทของสถานศึกษา (CO) และตัวแปรด้านลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา (CP) โดยสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 21 เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้ (β) พบว่า ตัวแปรด้านลักษณะของแบบทดสอบ (CT) มีค่าอยู่ระหว่าง .03 - .25 ตัวแปรด้านลักษณะของบุคลากรในสถานศึกษา (CO) มีค่าอยู่ระหว่าง .85 - .91 และตัวแปรด้านบุคลากรในสถานศึกษา (CP) มีค่าอยู่ระหว่าง .64 - .89 ทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาขนาดของอิทธิพลของตัวแปรในโมเดล พบว่า ตัวแปรด้านลักษณะบริบทของสถานศึกษา (CO) เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการนำผลการทดสอบไปใช้ ($\beta = .36$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรด้านลักษณะของแบบทดสอบ (CT) ($\beta = .02$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ตัวแปรด้านลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา (CP) พบว่าเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพล ($\beta = .05$) ต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้อย่างไม่มีนัยสำคัญ

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุที่มีตัวแปรแฝงของปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ สามารถเขียนในรูปของสมการเส้นตรง ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z = B_1Z_1 + B_2Z_2 + B_3Z_3$$

Z (การนำผลการทดสอบไปใช้) = .02* (ลักษณะของแบบทดสอบ) + .05 (ลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา) + .36** (ลักษณะบริบทของสถานศึกษา)

เมื่อ Z = การนำผลการทดสอบไปใช้

Z_1 = ลักษณะของแบบทดสอบ

Z_2 = ลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา

Z_3 = ลักษณะบริบทของสถานศึกษา

3. เพื่อศึกษาแนวทางปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์แนวทางปฏิบัติในการนำผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา สามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านที่ 1 การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงความคิด

1. ร่วมกันอภิปรายระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน
2. ร่วมกันพิจารณาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน แต่ละตัวบ่งชี้และร่วมกันหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา
3. ร่วมกันแสดงความคิดเห็น เพื่อนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมาเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษา เช่น ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดเป้าหมาย การกำหนดกรอบแนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ด้านที่ 2 การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน

1. ประชุมชี้แจงผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน สำหรับตัวชี้วัดที่มีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ เพื่อทบทวนกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา
2. วางแผนพัฒนาสถานศึกษาตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนด ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น
3. วางแผนพัฒนาเทคนิคและวิธีการสอนของครู

ด้านที่ 3 การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงสัญลักษณ์

1. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบ นิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอน โดยมีคำสั่งแต่งตั้งอย่างชัดเจน
2. พัฒนาสถานศึกษา ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านการบริหารจัดการ โดยมีโครงการต่าง ๆ ที่ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. นำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปเป็นข้อมูลสารสนเทศอ้างอิงในเอกสารต่าง ๆ ของสถานศึกษา

ด้านที่ 4 การนำผลการทดสอบไปใช้ในเชิงปฏิบัติ

1. ปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด
2. จัดทำโครงการที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา เช่น โครงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โครงการติวเข้มก่อนสอบ โครงการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการเรียนการสอน การดำเนินงานภายในสถานศึกษา

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการอภิปรายตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) การอภิปรายตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 ความสอดคล้องระหว่างผลการวิจัยกับโมเดลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ จากผลการวิจัยพบว่า โมเดลการวัดและโมเดลเชิงสาเหตุการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ มีความตรงเชิงโครงสร้างหรือมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Alkin et al. (1979), Alkin and Daillak (1985), Weiss (1980), Patton (1986) และ ศิริชัย กาญจนวาสี (2552) รวมถึงสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วราภรณ์ บุญเจียม (2546), จันทน์ วีระชัย (2549), ศิริประภา ษรจันทร์ศรี (2549), ชัชวาล หนองนา (2550), ลนาภรณ์ บุตรเสรีชัย (2550), และ มานัส ศักดิ์ (2550) ที่พบว่า การวัดการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ ควรพิจารณาตามลักษณะของการนำผลการประเมินไปใช้ 4 ลักษณะ คือ 1) การใช้ในเชิงแนวคิด (Conceptual Use) 2) การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน (Legitimate Use) 3) การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Use) และ 4) การใช้ในเชิงเครื่องมือ (Instrumental Use) แต่อย่างไรก็ตามผลโมเดลการวัดและโมเดลเชิงสาเหตุการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ พบว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบการใช้ในเชิงแนวคิด การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ และการใช้ในเชิงเครื่องมือ มีน้ำหนักองค์ประกอบที่สูงใกล้เคียงกัน แต่ค่าน้ำหนักองค์ประกอบการใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยันนั้นมีความสำคัญในระดับที่ต่ำกว่าองค์ประกอบด้านอื่นอย่างเห็นได้ชัด แสดงว่า โดยภาพรวมสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีการใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาในระดับมาก ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่ามีการใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานค่อนข้างสูงและเป็นไปตามกรอบแนวคิดที่วางไว้ ซึ่งเป็นเครื่องสะท้อนให้สถานศึกษาได้นำไปพิจารณาจัดการศึกษาให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนอย่างเต็มที่ และเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2) การอภิปรายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา พบว่า ตัวแปรด้านลักษณะบริบทของสถานศึกษา (CO) ($\beta = .36$) และตัวแปรด้านลักษณะของแบบทดสอบ (CT) ($\beta = .02$) เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการนำผลการทดสอบไปใช้ โดยสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 21 โดยผู้วิจัยขอเสนอประเด็นในการอภิปรายตามตัวแปรที่ส่งผลต่อการนำผลการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ ดังต่อไปนี้

2.1) ตัวแปรลักษณะของบริบทสถานศึกษา พบว่า มีอิทธิพลต่อการนำผลการทดสอบไปใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามกรอบแนวคิดของการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของ Cousins and Leithwood (1986) พบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำผลการประเมินไปใช้ควรมีการศึกษาบริบทของสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญ โดยเฉพาะด้านสภาพแวดล้อมขององค์การ ประกอบด้วย 1) สภาพทางการเมืองขององค์การ (Political Climate) 2) บรรยากาศทางเศรษฐกิจขององค์การ (Financial Climate) และ 3) ลักษณะการตัดสินใจ (Type of Decision) จำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ การตัดสินใจแบบสืบย้อนอดีต (Retrospective Decisions) เพื่อการตรวจสอบยืนยันหรือแสดงความรับผิดชอบต่อการดำเนินงานและผลการดำเนินงาน และการตัดสินใจแบบรุกไปในอนาคต (Prospective Decisions) เพื่อการพัฒนาสร้างสรรค์แผนงาน/โครงการใหม่ที่จะเกิดขึ้น โดยการระบุถึงประเภทของการตัดสินใจของผู้บริหารองค์การในขั้นการวางแผนการประเมินนั้นถือเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่น่าจะช่วยเพิ่มโอกาสของการนำผลการประเมินไปใช้ นอกจากนี้ Johnson (1998) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้ ประกอบด้วย คุณลักษณะของบริบท (Contextual Characteristics) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเมืองในการประเมิน ซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้บริหารในสถานศึกษา

2.2) ตัวแปรลักษณะของแบบทดสอบ เนื่องจากสารสนเทศที่ได้นั้น สามารถสื่อความหมายให้เข้าใจต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ได้อย่างถูกต้อง และมีความสอดคล้องกับสภาพบริบทของสถานศึกษา รวมไปถึงบุคลากรในสถานศึกษาทราบถึงผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการปฏิบัติจริงให้เห็นเป็นรูปธรรม เนื่องจากโครงสร้างการบริหารของโรงเรียนในประเทศไทย มักขึ้นอยู่กับผู้บริหาร โดยส่วนใหญ่จะเป็นการบริหารแบบแนวตั้ง เป็นการดำเนินงานจากนโยบายของสายบังคับบัญชา บุคลากรในสถานศึกษาเป็นเพียงบุคคลหนึ่งไม่สามารถขับเคลื่อนไปได้ ถ้าไม่ได้รับการอนุมัติหรือเห็นชอบจากผู้บริหารสถานศึกษา ในทางกลับกันถ้าหากบุคลากรในสถานศึกษาไม่เห็นความสำคัญของการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ ผู้บริหารสถานศึกษาก็ไม่สามารถนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปสู่การวางนโยบาย เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ

Ayers (1987) และ Patton (1994) ที่พบว่าปัจจัยที่สำคัญต่อการนำผลการประเมินไปใช้ นั้นคือ การมีส่วนร่วมของการใช้ผลการประเมินในสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมก่อให้เกิดการปรับปรุงวิธีปฏิบัติ เพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ประเมินองค์การ ความสำคัญ ความน่าสนใจ และการปฏิบัติที่เหมาะสม

2.3 ตัวแปรลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา พบว่าไม่มีอิทธิพลเชิงสาเหตุต่อการนำผลการทดสอบไปใช้ อาจเนื่องมาจากบุคลากรในสถานศึกษาถือเป็นบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนให้การนำผลการทดสอบไปใช้ในทางปฏิบัติจริง แต่คนใดคนหนึ่งไม่สามารถขับเคลื่อนไปได้ จำเป็นต้องมีการร่วมมือกันของทุกคนในสถานศึกษา โดยทั้งผู้บริหารและครูถือเป็นกุญแจที่สำคัญมากที่สุดในการขับเคลื่อนให้มีการนำผลการทดสอบไปใช้ สอดคล้องกับ Cousins and Leithwood (1986) ได้มีการจัดกลุ่มปัจจัยที่มีผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้ โดยปัจจัยที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง คือ ด้านคุณลักษณะของผู้ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย 1) การระบุกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง (Specify Organizational) โดยกลุ่มบุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศจากการประเมินประกอบด้วย กลุ่มผู้ที่อยู่ในวิสัยที่จะใช้สารสนเทศจากการประเมินได้ กลุ่มผู้ที่ต้องการคำตอบจากการประเมิน กลุ่มผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการนำผลการประเมินไปใช้ กลุ่มผู้ร่วมรับผิดชอบในการประเมินและใช้ผลการประเมิน ซึ่งกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ อาจเป็นบุคคลคนเดียวหรือกลุ่มบุคคล 2-3 คน โดยอาจจะเป็นคณะผู้ตรวจการ คณะกรรมการติดตามกำกับ ที่ควรมีการระบุถึงลูกค้าหลัก (Primary Audience) ที่คาดว่าจะเป็นผู้ใช้ผลการประเมิน ซึ่งนักประเมินจะใช้เป้าหมายในการนำเสนอรายงานและจัดทำข้อเสนอแนะ 2) ความต้องการการใช้สารสนเทศ (Information Needs) องค์กร/หน่วยงานหรือบุคคลใดมีความต้องการแสวงหาสารสนเทศหรือความรู้ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลาเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาหรือตัดสินใจ องค์กร/หน่วยงาน หรือบุคคลนั้นย่อมมีแนวโน้มที่จะใช้สารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ รวมทั้งสารสนเทศจากการประเมินมาใช้เป็นกลไกสำคัญอย่างหนึ่งสำหรับการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโครงการ/แผนงาน 3) ทศนคติต่อการประเมิน (Attitude) ถ้าผู้เกี่ยวข้องมีทัศนคติทางบวกต่อการประเมิน มีภาวะผู้นำ มีความมุ่งมั่นต่อการประเมิน ย่อมส่งผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้ และ 4) ความผูกพันกับการประเมิน (Commitment) ถ้าผู้เกี่ยวข้องในการประเมินมีทัศนคติที่ดีมีส่วนร่วมในการวางแผน และร่วมกันรับผิดชอบในการประเมินจะช่วยสร้างความผูกพันกับการประเมินทำให้สามารถนำไปสู่การนำผลการประเมินไปใช้ได้ในที่สุด นอกจากนี้ผลการประเมินหรือข้อค้นพบจากการประเมินจะตรงตามความต้องการของผู้ใช้

จากผลการวิเคราะห์พบว่าตัวแปรที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบไปใช้ สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 21 อาจเป็นเพราะการวิจัยครั้งนี้ไม่ได้นำปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้เรียน เข้ามาพิจารณาทำให้ความสามารถในการพยากรณ์มีค่าน้อย ดังนั้นอาจต้องนำปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้เรียนเข้ามาเป็นตัวแปรในการวิจัยด้วย เนื่องจากปัจจัยด้านครูผู้สอนถือเป็นกลไกสำคัญที่

ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบไปใช้ เพราะครูผู้สอนจะต้องจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดที่จะออกสอบ และเป็นผู้ฝึกฝนทักษะต่าง ๆ เพื่อปูพื้นฐานในการทำข้อสอบให้กับนักเรียน หากนักเรียนไม่เคยเจอโจทย์ที่เป็นการคิดวิเคราะห์มาเลยก็ไม่สามารถทำข้อสอบ O-NET ได้ ปัจจัยข้อที่ 2 คือ ปัจจัยด้านผู้เรียน ผู้เรียนเปรียบเสมือนกระจกที่สะท้อนผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอนได้ดี หากคุณครูถ่ายทอดความรู้ได้ตรงตามตัวชี้วัด และนำข้อสอบเก่า ๆ มาฝึกให้นักเรียนได้ทำจะทำให้นักเรียนคุ้นชินและสามารถทำข้อสอบ O-NET ได้ และสามารถวิเคราะห์ได้ว่าผลการนำผลการทดสอบไปใช้ในสถานศึกษา มีผลดีมาน้อยเพียงใด

3) แนวทางการปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ พบว่า สถานศึกษานำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ ดังนี้

3.1 ร่วมกันอภิปราย พิจารณาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา

3.2 ประชุมวางแผน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ โดยมีการมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบตามความเหมาะสม

3.3 วิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ต้องพัฒนา หรือดำเนินการให้มีโครงการ/กิจกรรมที่มีความสอดคล้องอย่างชัดเจน

3.4 ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ รวมทั้งดำเนินการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัย ธวัชชัย ศุภดิษฐ์ (2557) ศึกษาการพัฒนาแนวปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่พบมากในหน่วยงานต่าง ๆ ของสถาบัน ได้แก่ 1) การกำหนดปรัชญา ปณิธาน 2) ไม่มีระบบการถ่ายทอดแผนกลยุทธ์และตัวชี้วัดที่เหมาะสม 3) ยังไม่มีแผนการวางแผนการพัฒนาคณาจารย์บุคคลเป็นระบบอย่างชัดเจน 4) การเชื่อมโยงระหว่างระบบงานกับระยะเวลายังไม่ชัดเจน 5) การติดตามการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์มักไม่ได้รับการตอบกลับ 6) ผู้ปฏิบัติงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจ 7) ตัวบ่งชี้ในการประกันคุณภาพการศึกษาบางตัวไม่เหมาะสมกับการดำเนินงานของคณะหรือการดำเนินงานวิจัยของสถาบัน 8) ทศนคติของบุคคลในการสนับสนุนการประกันคุณภาพภายในทั้ง 9 องค์ประกอบเป็นภาระงานไม่ให้ความสำคัญ 9) ผู้ปฏิบัติงานขาดความรู้ความเข้าใจ นิรมล รัตนพันธ์ (2562) ศึกษาการพัฒนาแนวทางปฏิบัติที่ดีเพื่อนำผลประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 พบว่า สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ ดังนี้

1. ร่วมกันอภิปราย พิจารณาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ในสถานศึกษา 2. ประชุมวางแผน เพื่อจัดระบบงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ โดยมีการมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบตามความเหมาะสม 3. วิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ต้องพัฒนา ออกคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบมาตรฐานและตัวบ่งชี้หรือดำเนินการให้มีโครงการ/กิจกรรมที่มีความสอดคล้องอย่างชัดเจน 4. ปรับปรุงโครงสร้างบริหารจัดการของสถานศึกษาตามที่กำหนดและดำเนินการจัดทำโครงการที่มีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ รวมทั้งดำเนินการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

แนวทางการปฏิบัติการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ไปใช้ที่ได้จากการศึกษา ควรมุ่งเน้นพัฒนาลักษณะของบริบทของสถานศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วย ระบบแรงจูงใจ โครงสร้างการบริหาร และวัฒนธรรมองค์กร ลักษณะของแบบทดสอบ ซึ่งประกอบไปด้วย ความตรง ประเด็น และคะแนน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ไปใช้ในสถานศึกษา 4 ลักษณะ คือ การใช้ในเชิงแนวคิด การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ และการใช้ในเชิงปฏิบัติ ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นเพิ่มเติม จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ควรมีการศึกษาตัวแปรที่เป็นสาเหตุในการส่งเสริมลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติให้ดีขึ้นต่อไป

3. ควรมีการวิจัย ติดตาม และประเมินผลการใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาว่า สถานศึกษามีการนำไปปรับปรุง พัฒนา ได้ผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด

4. ควรมีการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุทุกระดับ (ระดับบุคคล ระดับสถานศึกษา) เพื่อให้เห็นความชัดเจนของปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาในแต่ละระดับมากขึ้น

5. ควรมีการพิจารณาลักษณะความแตกต่างของโรงเรียน ที่ส่งผลต่อการนำผล O-NET ไปใช้ในแต่ละด้าน ประกอบไปด้วย การนำไปใช้ในเชิงแนวคิด การนำไปใช้ในเชิงสัญลักษณ์ การนำไปใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน และการนำไปใช้ในเชิงปฏิบัติ

บรรณานุกรม

- แคทลียา ศรีแปลก. (2544). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมินภายในสถานศึกษาของโรงเรียน
ประถมศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนคันทนาเยาว. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์.
- จันทน์ วีระชัย. (2549). ปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะและระดับการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอก
ไปใช้ เพื่อพัฒนาสถานศึกษา: การวิเคราะห์จำแนกกลุ่มพหุ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตวิทยาลัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์.
- ชัชวาล หนองนา. (2550). การเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและปัญหาในการใช้ผลการประเมิน
คุณภาพภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานใน
จังหวัดขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและ
ประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). โมเดลลิสเรล: สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 3).
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภาพร ส่งแสง. (2550). การศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาและด้านบริบทของสถานศึกษาที่
ส่งผลต่อการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ ในเชิงปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการศึกษากทม. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ.
- นิรมล รัตนพันธ์. (2562). การพัฒนาแนวทางปฏิบัติที่ดีเพื่อนำผลประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา).
ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปนัดดา หัสปราบ. (2557). แนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพ
ผู้เรียน (รายงานการวิจัย). สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).
- ประคอง กรรณสูต. (2542). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประสงค์ ต่อโชติ. (2555). การพัฒนาโดเมนการวัดการนำผลการประเมินไปใช้: การประยุกต์ใช้การ
วิเคราะห์เชิงสาเหตุทุกระดับ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). ขอนแก่น:
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- ปิ่นวดี ธนธานี. (2550). เอกสารประกอบการสอน “การวัดและประเมินผลการศึกษา”. นครปฐม: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ปรีชา รอดมณี. (2550). การนำผลการประเมินภายนอกไปใช้ในการพัฒนาโรงเรียนของเครือข่าย โรงเรียนที่ 40 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร. (สารนิพนธ์ สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2552). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: แฮาส์ ออฟ เคอร์มิสท์.
- มานัส ศักดิ์. (2550). กลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกใน การปฏิบัติงานของครู. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลนาภรณ์ บุตรเสรีชัย. (2550). การติดตามการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพ ของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดหนองคาย. (วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วราภรณ์ บุญเยี่ยม. (2546). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมินภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลนิกา ฉลากบาง. (2560). การวิจัยแบบผสมผสาน. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 7(2), 124-132.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2550). การวิเคราะห์หุระดับ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2552). ทฤษฎีการประเมิน (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2554). ทฤษฎีการประเมิน (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ศิริประภา ชรจันทร์ศรี. (2549). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุการนำผลการประเมินภายนอกไปใช้ และการดำเนินงานด้านระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษาศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวัฒน์ วรรณาม. (2540). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมินในการตัดสินใจของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ศึกษาธิการ,กระทรวง. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สมศ. ศูนย์เครือข่าย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2552). *การศึกษาปัจจัยและรูปแบบการนำผล การประเมินคุณภาพภายในและภายนอกไปใช้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุดนิสา พูลศิริ. (2541). *สภาพการทำงานประเมินความต้องการจำเป็นทางการศึกษาและการใช้ผล ในกระทรวงศึกษาธิการ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2543). *การวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินผลภายในของสถานศึกษา*. สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี. กรุงเทพมหานคร: วี.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น.
- สุรัชย์ ไวทยวรรณจิตร และคณะ. (2557). *การนำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (O-NET) ระดับชั้นมัธยมปีที่ 3 และปีที่ 6 ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน: กรณีศึกษาโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้* (รายงานการวิจัย). สถาบันทดสอบ ทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).
- สัมพันธ์ พันธุ์ฤกษ์. (2557). *การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปสู่การพัฒนา คุณภาพการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน* (รายงานการวิจัย). สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2552). *วิจัยสถาบันกับการบริหารในสถานศึกษา. การวิจัยด้านการบริหาร จัดการการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล. (2556). *การวิเคราะห์และสังเคราะห์กลยุทธ์การนำผลการทดสอบทาง การศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน: พหุกรณีศึกษาโรงเรียนที่มี ผลการทดสอบทางการศึกษาในระดับดี* (รายงานการวิจัย). สถาบันทดสอบทางการศึกษา แห่งชาติ (องค์การมหาชน).
- Alkin, M. C., Daillak, R. and White, P. (1979). *Using Evaluations: Does Evaluation Make a Difference*. Beverly Hills, CA: Sage Publication.
- Alkin, M. C. and Daillak, R. A. (1985). *A Guide for Evaluation Decision Makers*. Beverly Hills, CA: Sage Publication.
- Ayers, T.D. (1987). Stakeholders as Partners in Evaluation: A Stakeholders- Collaborative Approach. *Evaluation and Program Planning*, 10, 263-271.

- Barrios, N. B. (1986). Utilization of Evaluation Information: A Case Study Approach Investigating Factors Related to Evaluation Utilization in a Large State Agency. *Dissertation Abstracts International: Section A: The Humanities and Social Sciences*, 47, 1704 (UMI 8616880).
- Creswell, J. W. (2013). *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*. (2nd edition). Thousand Oaks, CA: Sage publications.
- Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2007). *Designing and Conducting Mixed Methods Research*. (2nd edition). Thousand Oaks, CA: Sage publications.
- Cousins, J. B. and Leithwood, K. A. (1986). Current Empirical Research on Evaluation Utilization. *Review of Educational Research*, 56, 331-364.
- Cousins, J. B. and Leithwood, K. A. (1993). Enhancing Knowledge Utilization as a Strategy for School Improvement. *Knowledge: Creation, Diffusion, Utilization*, 14, 305-333.
- Denzin, N. K. (1978). *The research act: A Theoretical Orientation to Sociological Methods*. New York: Praeger.
- Diamantopoulos, A. and Sigauw, J. A. (2000). *Introducing Lisrel*. California: Sage Publication.
- Dill, D. D. (1984). The Nature of Administrative Behavior in Higher Education. *Educational Administration Quarterly*, 20, 69-99.
- Domjan, M. (1996). *The Principles of Learning and Behavior*. Belmont, CA: Thomson Wadsworth.
- Greene, J. C., Caracelli, V. J., & Graham, W. F. (1989). Toward a Conceptual Framework for Mixed-method Evaluation Designs. *Educational Evaluation and Policy Analysis*, 11(3), 255-274.
- Gronlund, N.E. & Waugh, C.K. (2009). *Assessment of Student Achievement 9th edition*. Columbus: PEARSON.
- Hair, J. F. et al. (1998). *Multivariate Data Analysis*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Harnqvist, K. (1978). Primary Mental Abilities at Collective and Individual Levels. *Journal of Educational Psychology*, 67, 706-716.
- Heck, R. H. and Thomas, S. L. (2000). *An Introduction to Multilevel Modeling Techniques*. London: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.

- Hox, J. J. (2002). *Multilevel Analysis: Techniques and Applications*. Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Hox, J. J. and Maas, C. J. M. (2001). The Accuracy of Multilevel Structural Equation Modeling with Pseudo balanced Groups and Small Samples. *Structural Equation Modeling*, 8, 157-174.
- Johnson, R. B. (1998). Toward a Theoretical Model of Evaluation Utilization. *Evaluation and Program Planning*, 21, 93-110.
- Johnson, R. B. (2014). *Mixed Methods Design and Analysis with Validity: A Primer*. Department of Professional Studies, University of South Alabama, USA.
- Johnston, W. P. (1986). *A Study of the Acceptance of Management Performance Evaluation Recommendations by Federal Agencies. Lessons from GAO Reports Issued in FY 1983*. (Unpublished Doctoral Dissertation, George Mason University, Fairfax, Virginia).
- Johnson, R.B. & Christensen, L.B. (2014). *Educational research methods: qualitative, and mixed approaches (5th ed.)*. Los Angeles, C.A: Sage.
- Johnson, R. B., & Onwuegbuzie, A. J. (2004). Mixed Methods Research: A Research Paradigm Whose time has come. In A. Bryman (Ed.), *Mixed methods (vol.2)*. London: Sage.
- Johnson, R. B., & Onwuegbuzie, A. J. (2004). Mixed Methods Research: A Research Paradigm Whose time has come. *Educational Researcher*, 33(7), 14-26.
- Joreskog, K. G. and Sorbom, D. (1993). *LISREL 8: User's Reference Guide*. Chicago: Scientific Software, Inc.
- Lovell, R. B. (1980). *Adult Learning*. New York: Haper and Row.
- Mark, M. M. and Henry, G. T. (2004). The Mechanisms and Outcomes of Evaluation Influence. *Evaluation*, 10, 35-57.
- Miller, M.D., Linn, Robert., Gronlund, N.E. (2009). *Measurement and assessment in teaching*. Upper Saddle River, N.J. Merrill/Pearson.
- Muthen, B. O. (1989). Latent Variable Modeling in Heterogeneous Populations. *Psychometrika*, 54(4), 557-585.

- Muthen, B. O. and Satorra, A. (1989). Multilevel Aspects of Varying Parameters in Structural Models. In D. Bock, (Ed.), *Multilevel Analysis of Educational Data*. San Diego: Academic Press.
- Muthen, B. O. and Satorra, A. (1995). Complex Sample Data in Structural Equation Modeling. In P. Marsden (Ed.), *Sociological Methodology*. 1995, 267-316. Oxford: Blackwell.
- Muthen, L. K. and Muthen, B. O. (2004). *Mplus User's Guide (3rd ed)*. Los Angeles, CA: Muthen and Muthen.
- Muthen, B. O. (1994). Multilevel Covariance Structure Analysis. *Sociological Methods and Research*, 22(3), 376-398.
- Muthen, L. K. and Muthen, B. O. (2008). *Mplus: The Comprehensive Modeling Program for Applied Researchers User's Guide, Version 5.21*. Los Angeles, CA: Muthen and Muthen.
- Palardy, G. J. (2003). *A Comparison of Hierarchical Linear and Multilevel Structural Equation Growth Models and Their Application in School Effectiveness Research*. Doctoral Dissertation, Santa Barbara, University of California.
- Patton, M. Q. (1986). *Utilization-Focused Evaluation*. Beverly Hills. CA: Sage Publications.
- Patton, M. Q. (1997). *Utilization-Focused Evaluation (3rd ed)*. Beverly Hills. CA: Sage Publications.
- Putt, A. D. and Springer, J. F. (1989). *Policy research: Concept, methods, and applications*. Prentice Hall (Englewood Cliffs, N.J.)
- Reynolds, C.R., Livingston, R.B. & Willson, V. (2009). Measurement and assessment in education. *Upper Saddle River, N.J. Pearson*.
- Scriven, M. (1981). *Evaluation Thesaurus (3rd ed)*. Point Reyes, Calif.: Edge press.
- Snijders, T. A. B. and Bosker, R. J. (1999). *Multilevel Analysis: An Introduction to Basic and Advanced Multilevel Modeling*. London: Sage Publications.
- Tashakkori, A. & Teddlie, C. (2008). Quality inferences in mixed methods research. In M. Bergman (Ed.). *Advances in mixed methods research: Theories and application*. London: Sage.

- Teddlie, C. & Tashakkori, A. (2003). Major issues and controversies in the use of mixed methods in the social and behavioral sciences. In A. Tashakkori & C. Teddlie (Eds.), *Handbook of mixed methods in the social and behavioral research*. Thousand Oaks, C.A.: Sage.
- Weiss, C. H. (1972). Utilization of Evaluation: Toward Comparative Study. Weiss, C. H. (Ed.) *Evaluating Action Programs: Readings in Social Action and Education*. (pp. 318-326). Boston: Allyn and Bacon.
- Weiss, C. H. (1980). Knowledge Creep and decision accretion. *Knowledge: Creation, Diffusion, Utilization, 1*, 381-404.
- Weiss, C. H. (1998). *Evaluation (2nd ed)*. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม
การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้

เรียน ผู้บริหารสถานศึกษา/ คุณครูที่เคารพ

ด้วยดิฉัน นางสาวภัทราวดี สีแก้วเขียว นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผล การศึกษา ภาควิชาประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง โมเดลพระดบการนำผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ ขณะนี้อยู่ในระยะของ การเก็บรวบรวมข้อมูล จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ตามความเป็นจริง โดยคำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบใด ๆ กับตัวท่านทั้งสิ้น ข้อมูลของท่านจะถือเป็นความลับและการนำเสนอ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเสนอในภาพรวมเท่านั้น ซึ่งข้อความรู้ที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับสถานศึกษา บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ที่ได้ให้ความกรุณาในการให้ความร่วมมือในครั้งนี้ ล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ด้วยความเคารพอย่างสูง
 ภัทราวดี สีแก้วเขียว
 ผู้ทำวิทยานิพนธ์

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

ขอความกรุณาให้ท่านอ่านรายละเอียดของคำชี้แจงทั้งหมดก่อนตอบแบบสอบถามฉบับนี้

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาระดับการนำผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำผลทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้

2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลภูมิหลังผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ลักษณะการนำผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้

ท่านที่ต้องการติดต่อสอบถามหรือให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับงานวิจัยนี้
 กรุณาโทร 087-0321487 หรือ e-mail มาที่ 5920114027@psu.ac.th

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลสถานศึกษา
 คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง หน้าข้อความที่ตรงกับความจริง
 และเติมข้อความที่ตรงกับความจริง ลงในช่องว่างที่เว้นไว้

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

1) ชาย 2) หญิง

2. อายุ ปี (เกิน 6 เดือนนับเป็น 1 ปี)

3. ตำแหน่ง

1) ผู้บริหารสถานศึกษา

2) ครู

4. วุฒิการศึกษา

1)ปริญญาเอก 2)ปริญญาโท

3)ปริญญาตรี 4) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า

5. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในสถานบันแห่งนี้ ปี

1.2 ข้อมูลสถานศึกษา

1. ชื่อโรงเรียน.....

2. ที่อยู่..... ตำบล..... อำเภอ.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... เบอร์โทร.....

3. ขนาดสถานศึกษา (ตามเกณฑ์ สมศ.)

1) ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน ไม่เกิน 300 คน) จำนวนนักเรียน..... คน

2) ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 301 - 1,000 คน) จำนวนนักเรียน..... คน

3) ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 1,001 - 2,000 คน) จำนวนนักเรียน..... คน

4) ขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียน 2,001 คน ขึ้นไป) จำนวนนักเรียน..... คน

4. ระดับการศึกษาที่เปิดสอนสูงสุด

1) ประถมศึกษา

2) มัธยมศึกษาตอนต้น

3) มัธยมศึกษาตอนปลาย

5. ผลการสอบ O-NET ปีที่ผ่านมาของโรงเรียน (ปีการศึกษา 2563)

มีคะแนนเฉลี่ยรวม(ทุกวิชา)ของโรงเรียน.....

ตอนที่ 2 ระดับการนำผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับ ระดับการนำผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ ในสถานศึกษาของท่าน

ข้อ	ลักษณะการนำผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้	ระดับการใช้ผลการทดสอบ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
<u>การใช้ผลการทดสอบในเชิงแนวคิด (Conceptual use)</u> สถานศึกษาของท่านได้นำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาตามประเด็นต่อไปนี้อยู่ใน <u>ระดับใด</u>						
1.	จัดประชุมชี้แจงให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตระหนักในการนำผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
2.	อภิปรายร่วมกับคณะครูเพื่อให้เห็นความสำคัญของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน					
3.	กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดพัฒนาการการเรียนรู้					
4.	กระตุ้นผู้สอนให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน					
5.	สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาสถานศึกษา					
6.	สร้างความเข้าใจจุดเด่น จุดด้อย และจุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษา					
7.	นำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา					
8.	นำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาเทคนิคและวิธีการสอนของครู					
9.	นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้					

ข้อ	ลักษณะการนำผลทดสอบทาง การศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้	ระดับการใช้ผลการทดสอบ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
การใช้ผลการทดสอบในเชิงตรวจสอบยืนยัน (Legitimate use) สถานศึกษาของท่านได้นำผลการทดสอบทาง การศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมาใช้ในการพัฒนา สถานศึกษาตามประเด็นต่อไปนี้อยู่ใน ระดับใด						
10.	ใช้ตรวจสอบ ทบทวน แผนปฏิบัติการในการพัฒนา สถานศึกษา					
11.	ใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน หรือการบริหาร					
12.	ใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาเทคนิคและ วิธีการสอนของครู					
13.	ใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ของผู้เรียน					
การใช้ผลการทดสอบในเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic use) สถานศึกษาของท่านได้นำผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐานมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาตาม ประเด็นต่อไปนี้อยู่ใน ระดับใด						
14.	เป็นแนวทางในการวางระบบ ติดตาม กำกับหรือ ควบคุมกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการบริหาร					
15.	เป็นข้อมูลสารสนเทศอ้างอิงในเอกสารงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา					
16.	เป็นข้อมูลสารสนเทศในการกำหนดแนวทางการวิี การพัฒนาสถานศึกษา					
17.	เป็นแนวทางในการดำเนินงานปรับปรุงพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษา					
18.	เป็นแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ ด้านผู้สอน					

ข้อ	ลักษณะการนำผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้	ระดับการใช้ผลการทดสอบ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
การใช้ผลการทดสอบในเชิงปฏิบัติ (Instrumental use) สถานศึกษาของท่านได้นำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาตามประเด็นต่อไปนี้อยู่ใน ระดับใด						
19.	ใช้เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษา					
20.	ใช้กำหนดทิศทางของสถานศึกษา					
21.	ใช้ปรับปรุงรูปแบบ และวิธีดำเนินงานการเรียนการสอนหรือการบริหาร					
22.	ใช้จัดทำโครงการแก้ปัญหาการเรียนการสอนหรือการบริหาร					
23.	ใช้เป็นส่วนหนึ่งในการวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู					

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมาใช้
ในโรงเรียนของท่าน

1.1 โรงเรียนของท่านนำผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมาใช้
ในด้านใดบ้าง โปรดระบุ.....

.....

1.2 ปัญหาและอุปสรรค.....

1.3 จุดที่ควรพัฒนา.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในว่างที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ (ปัจจัยที่ส่งผลฯ ในแบบทดสอบนี้ ไม่ได้มุ่งถามว่าสถานศึกษาของท่านได้ปฏิบัติมากน้อยเพียงใด แต่ต้องการให้ท่านพิจารณาว่า หากมีปัจจัยดังกล่าวเกิดขึ้น จะส่งผลให้เกิดการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษาของท่านมากน้อยเพียงใด)

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้	ระดับที่ส่งผลฯ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ปัจจัยตามประเด็นต่อไปนี้ ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ ในระดับใด						
ลักษณะของแบบทดสอบ						
1.	ความตรงประเด็น					
	1.1 ผลการทดสอบให้สารสนเทศที่เข้าใจง่าย					
	1.2 ผลการทดสอบตรงตามสภาพจริงของสถานศึกษา					
	1.3 ผลการทดสอบสอดคล้องกับความต้องการใช้สารสนเทศของสถานศึกษา					
	1.4 ผลการทดสอบเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาและสามารถนำไปใช้ได้จริง					

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้	ระดับที่ส่งผลฯ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ลักษณะบริบทของสถานศึกษา						
2.	ระบบแรงจูงใจ					
	2.1 การกระตุ้นให้บุคลากรนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา					
	2.2 การสนับสนุนงบประมาณแก่โครงการที่นำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา					
	2.3 จัดกิจกรรมเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติหรือชมเชยหรือให้รางวัลแก่ครูผู้สอนในกลุ่มสาระที่มีพัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างชัดเจน และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรคนอื่น ๆ					
	2.4 ส่งเสริม สนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรที่เพียงพอต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
3.	โครงสร้างการบริหาร					
	3.1 กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมาย โดยมุ่งเน้นที่คุณภาพผู้เรียนที่สะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม					

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้	ระดับที่ส่งผลฯ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	3.2 กำหนดจุดเน้นหรือกลยุทธ์ในระดับสถานศึกษา จัดทำบันทึกข้อตกลง จัดทำบันทึกความร่วมมือสร้างเครือข่ายระหว่างสถานศึกษาองค์กรภายในและองค์กรภายนอก เพื่อร่วมกันพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น					
	3.3 กำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจน					
	3.4 จัดทำแผนการดำเนินงานที่มุ่งเน้นการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ของสถานศึกษา					
	3.5 มอบหมายหน้าที่ให้กับบุคลากรเกี่ยวกับการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้อย่างชัดเจน					
	3.6 กำกับ ติดตาม ดูแล ให้ความช่วยเหลือการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จตามแผนของสถานศึกษา					
4.	วัฒนธรรมองค์กร					
ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรมีพฤติกรรมในการประเมินลักษณะต่อไปนี้ ในระดับใด						
	4.1 มีการวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานในปีที่ผ่านมาและนำไปใช้ในการวางแผนเพื่อจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบ					

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้	ระดับที่ส่งผลฯ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	4.2 มีการวิเคราะห์จุดอ่อนจากผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อกำหนดทิศทางการวางแผนยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
	4.3 มีเป้าหมายร่วมกันในแนวทางการดำเนินงานการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้					
	4.4 มีค่านิยมในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้					
	4.5 มีความเชื่อมั่นต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้					
	4.6 สถานศึกษามีแบบแผนการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานให้บุคลากรได้ยึดเป็นแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้					
ลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา						
5.	ภาวะผู้นำของผู้บริหาร					
	5.1 ผู้บริหารมีการประชุมชี้แจงและให้ข้อมูลสารสนเทศผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน					

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้	ระดับที่ส่งผลฯ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	5.2 ผู้บริหารมีการวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานในภาพรวมของโรงเรียน					
	5.3 ผู้บริหารมีการกำกับติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนเกี่ยวกับการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้					
	5.4 ผู้บริหารมีนโยบาย ส่งเสริม ดูแล ให้คำปรึกษา เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ พัฒนาการเรียนการสอน					
6.	ความรู้ความสามารถของผู้บริหาร					
ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในประเด็นต่อไปนี้ ในระดับใด						
	6.1 การกำหนดเป้าหมายขององค์กร					
	6.2 การทำงานแบบมีส่วนร่วม					
	6.3 การสื่อสารแบบมีประสิทธิผล					
	6.4 การดำเนินกระบวนการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม					
	6.5 การจัดการแก้ปัญหา อย่างทัน่วงที					
	6.6 การสร้างสรรค์นวัตกรรม หรือการเปลี่ยนแปลง พัฒนาองค์กรให้ดีขึ้น					

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้	ระดับที่ส่งผลฯ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
7.	การมีส่วนร่วม					
	7.1 บุคลากรและผู้บริหาร <u>เข้าร่วมการประชุม</u> ชี้แจงเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของโรงเรียน เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา					
	7.2 บุคลากรและผู้บริหาร <u>มีส่วนร่วม</u> ในโครงการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมาใช้พัฒนาการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
	7.3 การ <u>เปิดโอกาส</u> ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ได้แก่ ครูผู้สอนหรือนักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้					
	7.4 สนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรบูรณาการการใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน <u>ร่วมกันเป็นทีม</u>					
	7.5 การ <u>ร่วมแสดงความคิดเห็น</u> เกี่ยวกับผลการทดสอบจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนา					
8.	การเห็นความสำคัญของการทดสอบ					
ภายในโรงเรียนของท่านมีระดับพฤติกรรมลักษณะต่อไปนี้ <u>อยู่ระดับใด</u>						
	8.1 <u>ตระหนักถึง</u> ความสำคัญของการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมาใช้พัฒนาการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน					

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้	ระดับที่ส่งผลฯ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	8.2 มีนโยบายที่ชัดเจนในการดำเนินโครงการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน มาใช้พัฒนาการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
	8.3 สร้างความตระหนักถึงความสำคัญในการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานให้แก่ครูผู้สอนและนักเรียนทุกคนในระดับชั้นที่เข้าสอบ					
	8.4 จัดให้มีการทดสอบ Pre O-NET ในระดับชั้นที่จะต้องทำการสอบเพื่อให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคยกับลักษณะของข้อสอบ และรูปแบบการบริหารจัดการสอบที่เสมือนจริง					
	8.5 มีการวิเคราะห์ความสอดคล้องของข้อสอบปีที่ผ่านมาว่าตรงตามตัวชี้วัดของการสอบ					
	8.6 มีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการสร้างข้อสอบที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ ในรูปแบบเดียวกันกับข้อสอบที่ใช้ในการทดสอบ NT, O-NET, PISA และ TIMSS เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนตามหลักสูตรในชั้นเรียน					
	8.7 มีการวิเคราะห์ข้อมูลและสะท้อนผล เฝ้าพัฒนาผู้เรียนก่อนการสอบจริง นำข้อบกพร่องในการสอบมาปรับปรุงให้นักเรียนสามารถทำข้อสอบได้อย่างเต็มตามศักยภาพ					

9. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษา
ขั้นพื้นฐานไปใช้ในโรงเรียนของท่าน

9.1) ปัจจัยเชิงบวก (ที่ทำให้โรงเรียนของท่านนำผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้
คืออะไร โปรดอธิบาย)

.....

.....

.....

.....

.....

9.2) ปัจจัยเชิงลบ (ที่ทำให้โรงเรียนของท่านไม่นำผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ไปใช้คืออะไร โปรดอธิบาย)

.....

.....

.....

.....

.....

หมายเหตุ หากพื้นที่เขียนคำตอบไม่พอสามารถเขียนตอบต่อด้านหลังได้

ขอขอบพระคุณทุกท่านอย่างสูง ที่กรุณาสละเวลาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

แบบสัมภาษณ์

แนวทางปฏิบัติในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้
ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาแนวทางปฏิบัติในการนำผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยการให้สัมภาษณ์เป็นการตอบในฐานะตัวแทนของสถานศึกษา ซึ่งข้อคำถามในการสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางปฏิบัติในการนำผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สัมภาษณ์

- 1) ชื่อ-นามสกุล
- 2) เพศ ชาย หญิง
- 3) อายุ ปี
- 4) ตำแหน่ง
- 5) วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
- 6) ระยะเวลาที่ทำงานในสถานศึกษาแห่งนี้ ปี

ตอนที่ 2 แนวทางปฏิบัติในการนำผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้

ในสถานศึกษา

1) การนำผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในเชิงแนวคิด

เมื่อสถานศึกษาได้รับรายงานผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน มาแล้วผู้บริหารได้มีการดำเนินการในประเด็นต่อไปนี้หรือไม่อย่างไร

- (1.1) ร่วมกันอภิปรายระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- (1.2) ใช้ในการทำความเข้าใจสภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการบริหารสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- (1.3) ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการพัฒนาสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2) การนำผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน

เมื่อสถานศึกษาได้รับรายงานผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน มาแล้วผู้บริหารได้ใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นเหตุผลยืนยันหรือสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน และการบริหารสถานศึกษาที่กระทำก่อนหน้า ในหัวข้อต่อไปนี้อย่างไร

(2.1) ใช้ตรวจสอบ ทบทวน แผนปฏิบัติการในการพัฒนาสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

(2.2) ใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนหรือการบริหาร

.....

.....

.....

.....

.....

(2.3) ใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาเทคนิคและวิธีการสอนของครู

.....

.....

.....

.....

.....

(2.4) ใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนากระบวนการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

3) การนำผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในเชิงสัญลักษณ์

เมื่อสถานศึกษาได้รับรายงานผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน มาแล้วผู้บริหารได้ใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน มาเป็นเครื่องช่วยติดตาม กำกับหรือควบคุมการจัดการเรียนการสอน และการบริหารของสถานศึกษา ในหัวข้อต่อไปนี้อย่างไร

(3.1) เป็นแนวทางในการวางระบบ ติดตาม กำกับหรือควบคุมกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการบริหาร

.....

.....

.....

.....

.....

(3.2) เป็นข้อมูลสารสนเทศอ้างอิงในเอกสารงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

(3.3) เป็นข้อมูลสารสนเทศในการกำหนดแนวทางวิธีการพัฒนาสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

(3.4) เป็นแนวทางในการดำเนินงานปรับปรุงพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

(3.5) เป็นแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพด้านผู้สอน

.....

.....

.....

.....

.....

4) การนำผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐานไปใช้ในเชิงปฏิบัติ

เมื่อสถานศึกษาได้รับรายงานผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน มาแล้วผู้บริหารได้ใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐานมาลงมือปฏิบัติ ในหัวข้อต่อไปนี้อย่างไร

(4.1) ใช้เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

(4.2) ใช้กำหนดทิศทางของสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

(4.3) ใช้ปรับปรุงรูปแบบ และวิธีดำเนินการเรียนการสอนหรือการบริหาร

.....

.....

.....

.....

.....

(4.4) ใช้จัดทำโครงการแก้ปัญหาการเรียนการสอนหรือการบริหาร

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา

1) ปัจจัยความสำเร็จในการใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

2) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อการใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

- 1) ดร.ดารุวรรณ ศรีแก้ว
อาจารย์ประจำวิชาเทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา คุรุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
- 2) ดร.จิตยา สิทธิโสภาสกุล
รองคณบดีฝ่ายวิชาการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อาจารย์ประจำสาขาวิชาการวัดประเมิน
และวิจัยทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- 3) ดร.ชาครีย์ คะนอง
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตะโละไกรทอง
- 4) ดร.สมพงษ์ พันธุ์รัตน์
อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- 5) ผศ.ดร.เมตตา มาเวียง
อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ภาคผนวก ค
การวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา

ตารางวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา

ข้อ	รายการข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ดัชนี	ผล
		1	2	3	4	5			
การใช้ผลการทดสอบในเชิงแนวคิด (Conceptual use)									
1.	จัดประชุมชี้แจงให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตระหนักในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2.	อภิปรายร่วมกับคณะครูเพื่อให้เห็นความสำคัญของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
3.	กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดพัฒนาการการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
4.	กระตุ้นผู้สอนให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
5.	สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
6.	สร้างความเข้าใจจุดเด่น จุดด้อย และจุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
7.	นำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
8.	นำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาเทคนิคและวิธีการสอนของครู	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
9.	นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การใช้ผลการทดสอบในเชิงตรวจสอบยืนยัน (Legitimate use)									
10.	ใช้ตรวจสอบ ทบทวน แผนปฏิบัติการในการพัฒนาสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	รายการข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ดัชนี	ผล
		1	2	3	4	5			
11.	ใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนหรือการบริหาร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
12.	ใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาเทคนิคและวิธีการสอนของครู	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
13.	ใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การใช้ผลการทดสอบในเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic use)									
14.	เป็นแนวทางในการวางระบบ ติดตาม กำกับหรือควบคุมกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการบริหาร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
15.	เป็นข้อมูลสารสนเทศอ้างอิงในเอกสารงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
16.	เป็นข้อมูลสารสนเทศในการกำหนดแนวทางวิธีการพัฒนาสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
17.	เป็นแนวทางในการดำเนินงานปรับปรุงพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
18.	เป็นแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพด้านผู้สอน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การใช้ผลการทดสอบในเชิงปฏิบัติ (Instrumental use)									
19.	ใช้เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
20.	ใช้กำหนดทิศทางของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
21.	ใช้ปรับปรุงรูปแบบ และวิธีดำเนินงานการเรียนการสอนหรือการบริหาร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
22.	ใช้จัดทำโครงการแก้ปัญหาการเรียนการสอนหรือการบริหาร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	รายการข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ดัชนี	ผล
		1	2	3	4	5			
23.	ใช้เป็นส่วนหนึ่งในการวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้									
ลักษณะของแบบทดสอบ									
1.	ความตรงประเด็น								
	1.1 ผลการทดสอบให้สารสนเทศที่เข้าใจง่าย	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	1.2 ผลการทดสอบตรงตามสภาพจริงของสถานศึกษา	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
	1.3 ผลการทดสอบสอดคล้องกับความต้องการใช้สารสนเทศของสถานศึกษา	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
	1.4 ผลการทดสอบเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาและสามารถนำไปใช้ได้จริง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
ลักษณะบริบทของสถานศึกษา									
2.	ระบบแรงจูงใจ								
	2.1 การกระตุ้นให้บุคลากรนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	รายการข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ดัชนี	ผล
		1	2	3	4	5			
	2.2 การสนับสนุนงบประมาณแก่โครงการที่นำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	2.3 จัดกิจกรรมเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติหรือชมเชยหรือให้รางวัลแก่ครูผู้สอนในกลุ่มสาระที่มีพัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างชัดเจน และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรคนอื่น ๆ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	2.4 ส่งเสริม สนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรที่เพียงพอต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
3.	โครงสร้างการบริหาร								
	3.1 กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมาย โดยมุ่งเน้นที่คุณภาพผู้เรียนที่สะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	3.2 กำหนดจุดเน้นหรือกลยุทธ์ในระดับสถานศึกษาจัดทำบันทึกข้อตกลง จัดทำบันทึกความร่วมมือสร้างเครือข่ายระหว่างสถานศึกษาองค์กรภายในและองค์กรภายนอก เพื่อร่วมกันพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	3.3 กำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	รายการข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ดัชนี	ผล
		1	2	3	4	5			
	3.4 จัดทำแผนการดำเนินงานที่มุ่งเน้นการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	3.5 มอบหมายหน้าที่ให้กับบุคลากรเกี่ยวกับการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	3.6 กำกับ ติดตาม ดูแล ให้ความช่วยเหลือ การดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จตามแผนของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
4.	วัฒนธรรมองค์การ								
	ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรมีพฤติกรรมในการประเมินลักษณะต่อไปนี้ ในระดับใด								
	4.1 มีการวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานในปีที่ผ่านมาและนำไปใช้ในการวางแผนเพื่อจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	4.2 มีการวิเคราะห์จุดอ่อนจากผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อกำหนดทิศทางการวางแผนยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	4.3 มีเป้าหมายร่วมกันในแนวทางการดำเนินงานการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	4.4 มีค่านิยมในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	4.5 มีความเชื่อมั่นต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	รายการข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ดัชนี	ผล
		1	2	3	4	5			
	4.6 สถานศึกษามีแบบแผนการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานให้บุคลากรได้ยึดเป็นแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
ลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา									
5.	ภาวะผู้นำของผู้บริหาร								
	5.1 ผู้บริหารมีการประชุมชี้แจงและให้ข้อมูลสารสนเทศผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	5.2 ผู้บริหารมีการวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานในภาพรวมของโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	5.3 ผู้บริหารมีการกำกับติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนเกี่ยวกับการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	5.4 ผู้บริหารมีนโยบาย ส่งเสริม ดูแล ให้คำปรึกษา เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้

ข้อ	รายการข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ดัชนี	ผล
		1	2	3	4	5			
6.	ความรู้ความสามารถของผู้บริหาร								
	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในประเด็นต่อไปนี้ ในระดับใด								
	6.1 การกำหนดเป้าหมายขององค์กร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	6.2 การทำงานแบบมีส่วนร่วม	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	6.3 การสื่อสารแบบมีประสิทธิผล	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	6.4 การดำเนินกระบวนการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	6.5 การจัดการแก้ปัญหา อย่างทันที่	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	6.6 การสร้างสรรค์นวัตกรรม หรือการเปลี่ยนแปลงพัฒนาองค์กรให้ดีขึ้น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
7.	การมีส่วนร่วม								
	7.1 บุคลากรและผู้บริหารเข้าร่วมการประชุม ชี้แจงเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของโรงเรียน เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	7.2 บุคลากรและผู้บริหารมีส่วนร่วมในโครงการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมาใช้พัฒนาการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	7.3 การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ได้แก่ ครูผู้สอนหรือนักเรียน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	รายการข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ดัชนี	ผล
		1	2	3	4	5			
	7.4 สนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรบูรณาการการใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานร่วมกันเป็นทีม	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
	7.5 การร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการทดสอบ จุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
8.	การเห็นความสำคัญของการทดสอบ								
	ภายในโรงเรียนของท่านมีระดับพฤติกรรมลักษณะต่อไปนี้ อยู่ระดับใด								
	8.1 ตระหนักถึงความสำคัญของการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมาใช้พัฒนาการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	8.2 มีนโยบายที่ชัดเจนในการดำเนินโครงการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน มาใช้พัฒนาการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	8.3 สร้างความตระหนักถึงความสำคัญในการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานให้แก่ครูผู้สอนและนักเรียนทุกคนในระดับชั้นที่เข้าสอบ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	8.4 จัดให้มีการทดสอบ Pre O-NET ในระดับชั้นที่จะต้องทำการสอบเพื่อให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคยกับลักษณะของข้อสอบ และรูปแบบการบริหารจัดการสอบที่เสมือนจริง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	รายการข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ดัชนี	ผล
		1	2	3	4	5			
	8.5 มีการวิเคราะห์ความสอดคล้องของข้อสอบปีที่ผ่านมาว่าตรงตามตัวชี้วัดของการสอบ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	8.6 มีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการสร้างข้อสอบที่เน้นกระบวนการคิด วิเคราะห์ ในรูปแบบเดียวกันกับข้อสอบที่ใช้ ในการทดสอบ NT, O-NET, PISA และ TIMMS เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนตามหลักสูตรในชั้นเรียน	1	1	1	1	-1	4	0.8	ใช้ได้
	8.7 มีการวิเคราะห์ข้อมูลและสะท้อนผล เร่งพัฒนาผู้เรียนก่อนการสอบจริง นำข้อบกพร่องในการสอบมาปรับปรุงให้นักเรียนสามารถทำข้อสอบได้อย่างเต็มตามศักยภาพ	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูล

DATE: 4/23/2022

TIME: 21:00

L I S R E L 8.72

BY

Karl G. Jörreskog & Dag Sörbom

This program is published exclusively by
 Scientific Software International, Inc.
 7383 N. Lincoln Avenue, Suite 100
 Lincolnwood, IL 60712, U.S.A.
 Phone: (800)247-6113, (847)675-0720, Fax: (847)675-2140
 Copyright by Scientific Software International, Inc., 1981-2005
 Use of this program is subject to the terms specified in the
 Universal Copyright Convention.
 Website: www.ssicentral.com

The following lines were read from file C:\Users\User\Desktop\pat\mpluspat\exgroup42.LPJ:

TI MR exgroup4
 !DA NI=13 NO=500 MA=CM
 SY=C:\Users\User\Desktop\pat\mpluspat\exgroup4.dsf NG =1
 SE
 2 3 4 5 1 6 7 8 9 10 11 12 13 /
 MO NX=9 NY=4 NK=3 NE=1 GA=FI PS=SY TE=SY TD=SY
 LE
 EU
 LK
 CT CP CO
 FR LY(1,1) LY(2,1) LY(3,1) LY(4,1) LX(1,1) LX(2,1) LX(3,3) LX(4,3) LX(5,3)
 FR LX(6,2) LX(7,2) LX(8,2) LX(9,2) GA(1,1) GA(1,2) GA(1,3)
 FI LX(1,1) LX(3,3) LX(6,2)
 VA 0.02 LX(1,1) LX(3,3) LX(6,2)
 FR TH(6,1) TH(6,2) TD(6,2) TH(7,4) TH(6,3)
 FR TD(7,6) TH(6,4) TE(4,2) TE(3,2) TE(4,1) TE(3,1) TD(7,5) TD(8,1) TH(3,1) TH(3,3) TD(3,2)
 PD
 OU AM RS EF FS SS SC AD=OFF

TI MR exgroup4

Number of Input Variables 13
 Number of Y - Variables 4
 Number of X - Variables 9
 Number of ETA - Variables 1
 Number of KSI - Variables 3
 Number of Observations 500

TI MR exgroup4

Covariance Matrix

	ZCU	ZLU	ZSU	ZIU	ZSL	ZRE
ZCU	1.10					
ZLU	2.59	21.52				
ZSU	1.54	7.59	5.00			
ZIU	4.64	24.64	12.79	56.18		
ZSL	0.06	-0.01	0.03	0.00	1.10	
ZRE	0.42	0.74	0.69	2.78	0.07	1.10
ZMO	0.52	0.81	0.72	3.32	0.08	0.76
ZSO	0.55	0.83	0.72	3.05	0.08	0.72
ZWO	0.55	0.84	0.76	3.29	0.11	0.76
ZLP	0.85	7.72	3.55	11.64	0.00	0.71
ZKP	0.55	0.93	0.74	1.65	0.10	0.62
ZPP	0.55	0.88	0.75	2.95	0.14	0.65
ZIP	0.53	0.84	0.74	3.08	0.12	0.69

Covariance Matrix

	ZMO	ZSO	ZWO	ZLP	ZKP	ZPP
ZMO	1.10					
ZSO	0.83	1.10				
ZWO	0.86	0.87	1.10			
ZLP	1.47	1.66	1.70	8.21		
ZKP	0.74	0.80	0.78	1.89	1.10	
ZPP	0.76	0.81	0.83	1.77	0.87	1.10
ZIP	0.78	0.81	0.85	1.70	0.85	0.87

Covariance Matrix

ZIP

ZIP 1.10

TI MR exgroup4

Parameter Specifications

LAMBDA-Y

EU

ZCU 0
ZLU 1
ZSU 2
ZIU 3

LAMBDA-X

	CT	CP	CO
-----	-----	-----	-----
ZSL	0	0	0
ZRE	4	0	0
ZMO	0	0	0
ZSO	0	0	5
ZWO	0	0	6
ZLP	0	0	0
ZKP	0	7	0
ZPP	0	8	0
ZIP	0	9	0

GAMMA

	CT	CP	CO
-----	-----	-----	-----
EU	10	11	12

PHI

	CT	CP	CO
CT	13		
CP	14	15	
CO	16	17	18

PSI

EU
19

THETA-EPS

	ZCU	ZLU	ZSU	ZIU
ZCU	20			
ZLU	0	21		
ZSU	22	23	24	
ZIU	25	26	0	27

THETA-DELTA-EPS

	ZCU	ZLU	ZSU	ZIU
ZSL	0	0	0	0
ZRE	0	0	0	0
ZMO	30	0	31	0
ZSO	0	0	0	0
ZWO	0	0	0	0
ZLP	36	37	38	39
ZKP	0	0	0	42
ZPP	0	0	0	0
ZIP	0	0	0	0

THETA-DELTA

	ZSL	ZRE	ZMO	ZSO	ZWO	ZLP
ZSL	28					
ZRE	0	29				
ZMO	0	32	33			
ZSO	0	0	0	34		
ZWO	0	0	0	0	35	
ZLP	0	40	0	0	0	41
ZKP	0	0	0	0	43	44
ZPP	46	0	0	0	0	0
ZIP	0	0	0	0	0	0

THETA-DELTA

	ZKP	ZPP	ZIP
ZKP	45		
ZPP	0	47	
ZIP	0	0	48

TI MR exgroup4

Number of Iterations =244

LISREL Estimates (Maximum Likelihood)

LAMBDA-Y

	EU
ZCU	1.31
ZLU	1.96
	(0.32)
	6.11

ZSU 1.73
 (0.16)
 10.58

ZIU 7.41
 (0.59)
 12.52

LAMBDA-X

	CT	CP	CO
	-----	-----	-----
ZSL	0.02	--	--
ZRE	0.15	--	--
	(0.07)		
	2.10		
ZMO	--	--	0.02
ZSO	--	--	0.02
		(0.00)	
		26.19	
ZWO	--	--	0.02
		(0.00)	
		27.99	
ZLP	--	0.02	--
ZKP	--	0.01	--
	(0.00)		
	18.14		
ZPP	--	0.01	--
	(0.00)		
	17.42		
ZIP	--	0.01	--
	(0.00)		
	17.29		

GAMMA

	CT	CP	CO
EU	0.01 (0.01) 2.00	0.00 (0.00) 0.39	0.01 (0.00) 2.99

Covariance Matrix of ETA and KSI

	EU	CT	CP	CO
EU	1.00			
CT	2.09	2.88		
CP	40.44	423.32	8617.06	
CO	20.63	231.03	3896.83	1995.47

PHI

	CT	CP	CO
CT	2.88 (14.69) 0.20		
CP	423.32 (202.79) 2.09	8617.06 (1048.79) 8.22	
CO	231.03 (110.10) 2.10	3896.83 (345.52) 11.28	1995.47 (170.24) 11.72

PSI

EU
0.79 (0.14) 5.80

Squared Multiple Correlations for Structural Equations

EU				

0.21				
THETA-EPS				
	ZCU	ZLU	ZSU	ZIU
	-----	-----	-----	-----
ZCU	-0.61			
	(0.23)			
	-2.66			
ZLU	--	17.64		
	(1.23)			
	14.30			
ZSU	-0.73	4.18	2.00	
	(0.17)	(0.46)	(0.25)	
	-4.31	9.12	8.01	
ZIU	-5.00	10.46	--	1.71
	(0.84)	(1.49)		(4.13)
	-5.94	7.01		0.41

Squared Multiple Correlations for Y - Variables

	ZCU	ZLU	ZSU	ZIU
	-----	-----	-----	-----
	1.55	0.18	0.60	0.97
THETA-DELTA-EPS				
	ZCU	ZLU	ZSU	ZIU
	-----	-----	-----	-----
ZSL	--	--	--	--
ZRE	--	--	--	--

ZMO -0.05 -- -0.04 --
 (0.01) (0.03)
 -3.14 -1.09

ZSO -- -- -- --

ZWO -- -- -- --

ZLP -0.25 6.10 2.23 5.96
 (0.08) (0.49) (0.21) (0.68)
 -2.95 12.57 10.44 8.78

ZKP -- -- -- -1.41
 (0.13)
 -11.19

ZPP -- -- -- --

ZIP -- -- -- --

THETA-DELTA

	ZSL	ZRE	ZMO	ZSO	ZWO	ZLP
ZSL	1.10 (0.07) 15.76					
ZRE	--	1.04 (0.30) 3.46				
ZMO	--	0.03	0.30 (0.02) (0.02) 1.61 13.25			
ZSO	--	--	--	0.25 (0.02) 13.96		

ZWO	--	--	--	--	0.19
				(0.01)	
				12.83	
ZLP	--	-0.68	--	--	4.84
		(0.05)			(0.27)
		-13.31			18.10
ZKP	--	--	--	--	-0.03 0.13
				(0.01)	(0.03)
				-3.13	4.06
ZPP	0.06	--	--	--	--
	(0.02)				
	2.48				
ZIP	--	--	--	--	--

THETA-DELTA

	ZKP	ZPP	ZIP
ZKP	0.26		
	(0.02)		
	12.03		
ZPP	--	0.22	
		(0.02)	
		12.84	
ZIP	--	--	0.24
			(0.02)
			13.16

Squared Multiple Correlations for X - Variables

ZSL	ZRE	ZMO	ZSO	ZWO	ZLP
0.00	0.06	0.73	0.77	0.83	0.42

Squared Multiple Correlations for X - Variables

ZKP	ZPP	ZIP
0.77	0.80	0.78

Goodness of Fit Statistics

Degrees of Freedom = 43

Minimum Fit Function Chi-Square = 46.65 (P = 0.32)

Normal Theory Weighted Least Squares Chi-Square = 47.90 (P = 0.28)

Estimated Non-centrality Parameter (NCP) = 4.90

90 Percent Confidence Interval for NCP = (0.0 ; 26.04)

Minimum Fit Function Value = 0.093

Population Discrepancy Function Value (F0) = 0.0098

90 Percent Confidence Interval for F0 = (0.0 ; 0.052)

Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) = 0.015

90 Percent Confidence Interval for RMSEA = (0.0 ; 0.035)

P-Value for Test of Close Fit (RMSEA < 0.05) = 1.00

Expected Cross-Validation Index (ECVI) = 0.29

90 Percent Confidence Interval for ECVI = (0.28 ; 0.33)

ECVI for Saturated Model = 0.36

ECVI for Independence Model = 20.08

Chi-Square for Independence Model with 78 Degrees of Freedom = 9994.59

Independence AIC = 10020.59

Model AIC = 143.90

Saturated AIC = 182.00

Independence CAIC = 10088.38

Model CAIC = 394.20

Saturated CAIC = 656.53

Normed Fit Index (NFI) = 1.00

Non-Normed Fit Index (NNFI) = 1.00

Parsimony Normed Fit Index (PNFI) = 0.55

Comparative Fit Index (CFI) = 1.00

Incremental Fit Index (IFI) = 1.00

Relative Fit Index (RFI) = 0.99

Critical N (CN) = 722.58

Root Mean Square Residual (RMR) = 0.10

Standardized RMR = 0.018

Goodness of Fit Index (GFI) = 0.99

Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) = 0.97

Parsimony Goodness of Fit Index (PGFI) = 0.47

TI MR exgroup4

Fitted Covariance Matrix

	ZCU	ZLU	ZSU	ZIU	ZSL	ZRE
ZCU	1.11					
ZLU	2.57	21.48				
ZSU	1.53	7.56	4.99			
ZIU	4.71	24.99	12.81	56.65		
ZSL	0.05	0.08	0.07	0.31	1.10	
ZRE	0.42	0.63	0.56	2.40	0.01	1.11
ZMO	0.49	0.81	0.68	3.06	0.09	0.75
ZSO	0.56	0.83	0.73	3.15	0.10	0.74
ZWO	0.58	0.86	0.76	3.26	0.10	0.76
ZLP	0.81	7.69	3.63	11.95	0.17	0.63
ZKP	0.52	0.78	0.69	1.55	0.08	0.65
ZPP	0.53	0.80	0.70	3.02	0.15	0.66
ZIP	0.53	0.79	0.70	2.99	0.08	0.65

Fitted Covariance Matrix

	ZMO	ZSO	ZWO	ZLP	ZKP	ZPP
ZMO	1.10					
ZSO	0.82	1.10				
ZWO	0.85	0.88	1.10			
ZLP	1.56	1.60	1.66	8.29		
ZKP	0.77	0.79	0.79	1.83	1.09	
ZPP	0.79	0.81	0.84	1.74	0.86	1.10
ZIP	0.78	0.80	0.83	1.72	0.85	0.87

Fitted Covariance Matrix

ZIP

ZIP 1.10

Fitted Residuals

	ZCU	ZLU	ZSU	ZIU	ZSL	ZRE
ZCU	-0.01					
ZLU	0.02	0.03				
ZSU	0.00	0.02	0.01			
ZIU	-0.07	-0.36	-0.01	-0.47		
ZSL	0.00	-0.09	-0.04	-0.31	0.00	
ZRE	0.00	0.10	0.13	0.39	0.06	-0.01
ZMO	0.02	0.00	0.04	0.26	-0.01	0.02
ZSO	-0.01	0.00	-0.02	-0.10	-0.02	-0.02
ZWO	-0.03	-0.03	0.00	0.03	0.01	0.00
ZLP	0.04	0.03	-0.08	-0.31	-0.17	0.08
ZKP	0.02	0.14	0.05	0.10	0.01	-0.03
ZPP	0.02	0.08	0.05	-0.07	0.00	-0.01
ZIP	0.01	0.05	0.05	0.09	0.04	0.04

Fitted Residuals

	ZMO	ZSO	ZWO	ZLP	ZKP	ZPP
ZMO	0.00					
ZSO	0.01	0.00				
ZWO	0.01	-0.01	0.00			
ZLP	-0.08	0.05	0.04	-0.08		
ZKP	-0.03	0.01	0.00	0.06	0.01	
ZPP	-0.02	0.00	-0.01	0.04	0.02	0.00
ZIP	0.00	0.01	0.02	-0.02	0.00	0.00

Fitted Residuals

ZIP

ZIP 0.00

Summary Statistics for Fitted Residuals

Smallest Fitted Residual = -0.47

Median Fitted Residual = 0.00

Largest Fitted Residual = 0.39

Stemleaf Plot

```

- 4|7
- 3|611
- 2|
- 1|70
- 0|988877433332222111111100000000000000000
0|1111111122222223344444455555666889
1|0034
2|6
3|9

```

Standardized Residuals

	ZCU	ZLU	ZSU	ZIU	ZSL	ZRE
ZCU	-0.93					
ZLU	0.45	0.30				
ZSU	0.04	0.24	0.24			
ZIU	-0.74	-0.54	-0.05	-0.37		
ZSL	0.03	-0.42	-0.44	-0.96	-0.60	
ZRE	0.02	0.58	2.04	2.02	2.31	-0.82
ZMO	1.04	-0.02	1.03	1.67	-0.51	1.68
ZSO	-0.34	0.01	-0.37	-0.68	-0.99	-1.27
ZWO	-1.33	-0.17	-0.09	0.26	0.71	-0.06
ZLP	0.80	0.08	-0.65	-0.75	-1.55	1.19
ZKP	1.00	0.88	0.88	0.72	0.41	-1.78
ZPP	0.78	0.51	0.99	-0.47	-0.25	-0.62
ZIP	0.26	0.31	0.91	0.56	1.33	2.49

Standardized Residuals

	ZMO	ZSO	ZWO	ZLP	ZKP	ZPP
ZMO	0.19					
ZSO	0.51	--				
ZWO	1.10	-1.55	1.16			
ZLP	-1.33	0.91	0.78	-0.38		
ZKP	-2.47	0.99	-0.54	1.11	0.58	
ZPP	-2.00	0.28	-0.69	0.69	1.78	-0.15
ZIP	0.24	0.66	1.53	-0.41	-0.06	-0.05

Standardized Residuals

ZIP	--
-----	----

Summary Statistics for Standardized Residuals

Smallest Standardized Residual = -2.47

Median Standardized Residual = 0.08

Largest Standardized Residual = 2.49

Stemleaf Plot

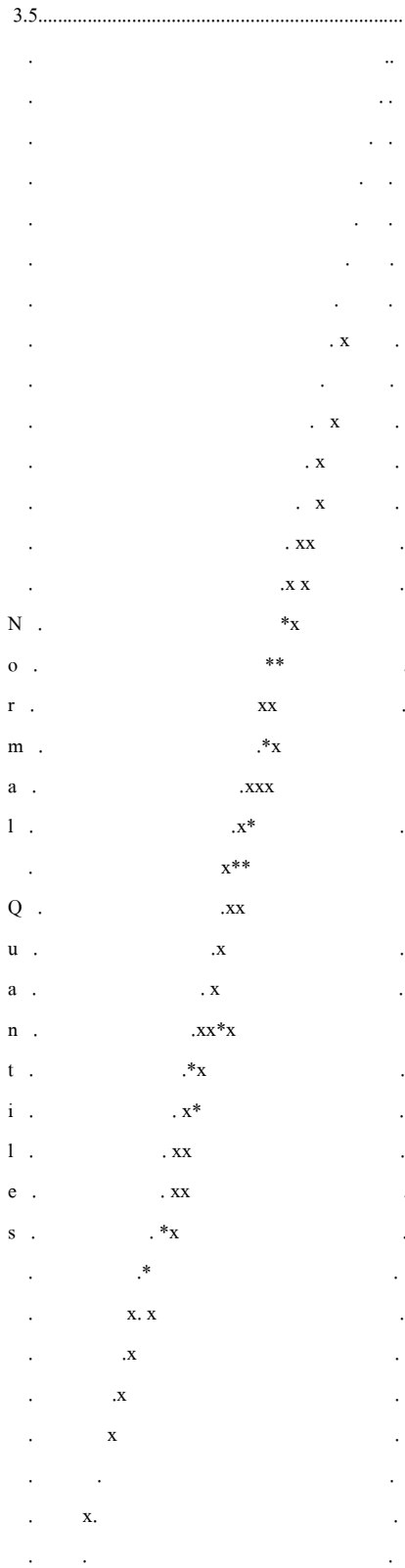
```

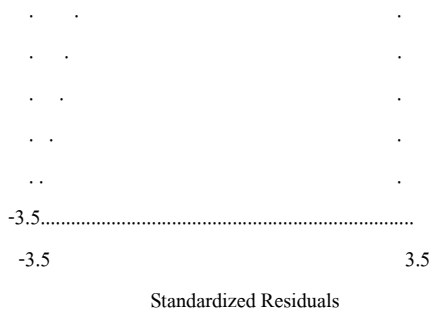
- 2|5
- 2|0
- 1|865
- 1|33300
- 0|9887776665555
- 0|444444332211110000000
0|12222333334
0|55566677778889999
1|0000011223
1|5778
2|003
2|5

```

TI MR exgroup4

Qplot of Standardized Residuals

TI MR exgroup4

Modification Indices and Expected Change

No Non-Zero Modification Indices for LAMBDA-Y

Modification Indices for LAMBDA-X

	CT	CP	CO
ZSL	--	0.02	0.55
ZRE	--	0.02	0.55
ZMO	0.59	6.19	--
ZSO	0.10	1.79	--
ZWO	0.17	0.38	--
ZLP	1.44	--	0.15
ZKP	1.37	--	1.35
ZPP	0.36	--	0.99
ZIP	0.21	--	3.89

Expected Change for LAMBDA-X

	CT	CP	CO
ZSL	--	0.00	0.00
ZRE	--	0.00	0.04
ZMO	0.03	0.00	--
ZSO	0.00	0.00	--
ZWO	0.00	0.00	--
ZLP	0.05	--	0.00
ZKP	0.01	--	0.00
ZPP	0.00	--	0.00
ZIP	0.00	--	0.01

Standardized Expected Change for LAMBDA-X

	CT	CP	CO
	-----	-----	-----
ZSL	--	-0.02	-0.22
ZRE	--	0.17	1.72
ZMO	0.05	-0.38	--
ZSO	0.00	0.17	--
ZWO	0.00	0.08	--
ZLP	0.08	--	0.12
ZKP	0.01	--	-0.13
ZPP	0.00	--	-0.13
ZIP	0.00	--	0.25

Completely Standardized Expected Change for LAMBDA-X

	CT	CP	CO
	-----	-----	-----
ZSL	--	-0.02	-0.21
ZRE	--	0.16	1.63
ZMO	0.05	-0.36	--
ZSO	0.00	0.16	--
ZWO	0.00	0.07	--
ZLP	0.03	--	0.04
ZKP	0.01	--	-0.12
ZPP	0.00	--	-0.12
ZIP	0.00	--	0.24

No Non-Zero Modification Indices for GAMMA

No Non-Zero Modification Indices for PHI

No Non-Zero Modification Indices for PSI

Modification Indices for THETA-EPS

	ZCU	ZLU	ZSU	ZIU
	-----	-----	-----	-----
ZCU	--			
ZLU	0.00	--		
ZSU	--	--	--	
ZIU	--	--	0.00	--

Expected Change for THETA-EPS

	ZCU	ZLU	ZSU	ZIU
	-----	-----	-----	-----
ZCU	--			
ZLU	0.02	--		
ZSU	--	--	--	
ZIU	--	--	-0.11	--

Completely Standardized Expected Change for THETA-EPS

	ZCU	ZLU	ZSU	ZIU
	-----	-----	-----	-----
ZCU	--			
ZLU	0.00	--		
ZSU	--	--	--	
ZIU	--	--	-0.01	--

Modification Indices for THETA-DELTA-EPS

	ZCU	ZLU	ZSU	ZIU
	-----	-----	-----	-----
ZSL	2.57	2.55	1.32	0.41
ZRE	1.67	0.39	4.65	0.14
ZMO	--	0.16	--	2.68
ZSO	1.09	0.00	1.44	0.49
ZWO	0.44	0.15	0.31	0.34
ZLP	--	--	--	--
ZKP	0.24	0.99	0.66	--
ZPP	0.97	0.09	0.03	1.49
ZIP	1.48	0.29	1.08	0.07

Expected Change for THETA-DELTA-EPS

	ZCU	ZLU	ZSU	ZIU
	-----	-----	-----	-----
ZSL	-0.04	0.17	0.06	-0.11
ZRE	-0.04	-0.06	0.08	-0.05
ZMO	--	-0.03	--	0.19
ZSO	0.01	0.00	-0.03	-0.07
ZWO	-0.01	-0.02	-0.02	0.06
ZLP	--	--	--	--

ZKP	0.01	0.08	-0.03	--
ZPP	0.01	-0.02	0.00	-0.12
ZIP	-0.01	0.03	0.03	0.03

Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA-EPS

	ZCU	ZLU	ZSU	ZIU
ZSL	-0.03	0.04	0.03	-0.01
ZRE	-0.04	-0.01	0.04	-0.01
ZMO	--	-0.01	--	0.02
ZSO	0.01	0.00	-0.01	-0.01
ZWO	-0.01	0.00	-0.01	0.01
ZLP	--	--	--	--
ZKP	0.01	0.02	-0.01	--
ZPP	0.01	0.00	0.00	-0.01
ZIP	-0.01	0.01	0.01	0.00

Modification Indices for THETA-DELTA

	ZSL	ZRE	ZMO	ZSO	ZWO	ZLP
ZSL	--					
ZRE	--	--				
ZMO	0.12	--	--			
ZSO	0.49	0.12	0.41	--		
ZWO	1.50	0.10	0.68	2.77	--	
ZLP	6.05	--	3.94	1.06	0.42	--
ZKP	0.19	2.37	0.04	0.06	--	--
ZPP	--	0.13	1.04	0.08	0.61	0.71
ZIP	4.02	0.58	0.08	0.15	0.94	1.34

Modification Indices for THETA-DELTA

	ZKP	ZPP	ZIP
ZKP	--		
ZPP	0.09	--	
ZIP	0.07	0.14	--

Expected Change for THETA-DELTA

	ZSL	ZRE	ZMO	ZSO	ZWO	ZLP
ZSL	--					
ZRE	--	--				
ZMO	-0.01	--	--			
ZSO	-0.02	-0.01	0.01	--		
ZWO	0.03	0.01	0.01	-0.03	--	
ZLP	-0.14	--	-0.09	0.03	0.02	--
ZKP	0.01	-0.03	0.00	0.00	--	--
ZPP	--	0.00	-0.01	0.00	-0.01	0.02
ZIP	0.05	0.01	0.00	0.00	0.01	-0.03

Expected Change for THETA-DELTA

	ZKP	ZPP	ZIP
ZKP	--		
ZPP	0.00	--	
ZIP	0.00	-0.01	--

Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA

	ZSL	ZRE	ZMO	ZSO	ZWO	ZLP
ZSL	--					
ZRE	--	--				
ZMO	-0.01	--	--			
ZSO	-0.02	-0.01	0.01	--		
ZWO	0.03	0.01	0.01	-0.03	--	
ZLP	-0.05	--	-0.03	0.01	0.01	--
ZKP	0.01	-0.02	0.00	0.00	--	--
ZPP	--	0.00	-0.01	0.00	-0.01	0.01
ZIP	0.05	0.01	0.00	0.00	0.01	-0.01

Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA

	ZKP	ZPP	ZIP
ZKP	--		
ZPP	0.00	--	
ZIP	0.00	-0.01	--

Maximum Modification Index is 6.19 for Element (3, 2) of LAMBDA-X

TI MR exgroup4

Factor Scores Regressions

ETA

	ZCU	ZLU	ZSU	ZIU	ZSL	ZRE
EU	3.87	-0.65	-0.70	0.18	0.17	1.82

ETA

	ZMO	ZSO	ZWO	ZLP	ZKP	ZPP
EU	-0.49	-1.01	-1.48	1.32	-0.61	-0.93

ETA

ZIP

EU	-0.81
----	-------

KSI

	ZCU	ZLU	ZSU	ZIU	ZSL	ZRE
CT	-17.46	2.86	3.61	0.36	-1.84	-19.57
CP	30.28	-6.50	-9.58	2.08	0.64	21.51
CO	24.86	-4.43	-5.70	0.44	1.79	21.56

KSI

	ZMO	ZSO	ZWO	ZLP	ZKP	ZPP
CT	5.79	7.48	11.99	-9.35	10.98	3.93
CP	-0.80	-2.69	-1.22	15.48	15.43	13.51
CO	2.29	1.55	1.39	11.97	-4.56	-1.98

KSI

ZIP

CT	3.15
CP	12.55
CO	-1.38

TI MR exgroup4

Standardized Solution

LAMBDA-Y

EU

ZCU	1.31
ZLU	1.96
ZSU	1.73
ZIU	7.41

LAMBDA-X

	CT	CP	CO
ZSL	0.03	--	--
ZRE	0.26	--	--
ZMO	--	--	0.89
ZSO	--	--	0.92
ZWO	--	--	0.95
ZLP	--	1.86	--
ZKP	--	0.92	--
ZPP	--	0.94	--
ZIP	--	0.93	--

GAMMA

	CT	CP	CO
EU	0.02	0.05	0.36

Correlation Matrix of ETA and KSI

	EU	CT	CP	CO
EU	1.00			
CT	1.23	1.00		
CP	0.44	2.68	1.00	
CO	0.46	3.05	0.94	1.00

PSI

EU
0.79

Regression Matrix ETA on KSI (Standardized)

	CT	CP	CO
EU	0.02	0.05	0.36

TI MR exgroup4

Completely Standardized Solution

LAMBDA-Y

	EU
ZCU	1.24
ZLU	0.42
ZSU	0.77
ZIU	0.98

LAMBDA-X

	CT	CP	CO
ZSL	0.03	--	--
ZRE	0.25	--	--
ZMO	--	--	0.85
ZSO	--	--	0.88
ZWO	--	--	0.91
ZLP	--	0.64	--
ZKP	--	0.88	--
ZPP	--	0.89	--
ZIP	--	0.88	--

GAMMA

	CT	CP	CO
EU	0.02	0.05	0.36

Correlation Matrix of ETA and KSI

	EU	CT	CP	CO
EU	1.00			
CT	1.23	1.00		
CP	0.44	2.68	1.00	
CO	0.46	3.05	0.94	1.00

PSI

EU

0.79

THETA-EPS

	ZCU	ZLU	ZSU	ZIU
ZCU	-0.55			
ZLU	--	0.82		
ZSU	-0.31	0.40	0.40	
ZIU	-0.63	0.30	--	0.03

THETA-DELTA-EPS

	ZCU	ZLU	ZSU	ZIU
ZSL	--	--	--	--
ZRE	--	--	--	--
ZMO	-0.04	--	-0.02	--
ZSO	--	--	--	--
ZWO	--	--	--	--
ZLP	-0.08	0.46	0.35	0.27
ZKP	--	--	--	-0.18
ZPP	--	--	--	--
ZIP	--	--	--	--

THETA-DELTA

	ZSL	ZRE	ZMO	ZSO	ZWO	ZLP
ZSL	1.00					
ZRE	--	0.94				
ZMO	--	0.03	0.27			
ZSO	--	--	--	0.23		
ZWO	--	--	--	--	0.17	
ZLP	--	-0.23	--	--	--	0.58
ZKP	--	--	--	--	-0.03	0.04
ZPP	0.05	--	--	--	--	--
ZIP	--	--	--	--	--	--

THETA-DELTA

	ZKP	ZPP	ZIP
ZKP	0.23		
ZPP	--	0.20	
ZIP	--	--	0.22

Regression Matrix ETA on KSI (Standardized)

	CT	CP	CO
EU	0.02	0.05	0.36

TI MR exgroup4

Total and Indirect Effects

Total Effects of KSI on Y

	CT	CP	CO
	-----	-----	-----
ZCU	0.02	0.00	0.01
	(0.01)	(0.00)	(0.00)
	2.00	0.39	2.99
ZLU	0.02	0.00	0.02
	(0.01)	(0.00)	(0.01)
	1.89	0.39	2.66
ZSU	0.02	0.00	0.01
	(0.01)	(0.00)	(0.00)
	1.95	0.39	2.83
ZIU	0.09	0.00	0.06
	(0.04)	(0.01)	(0.02)
	1.98	0.39	2.93

TI MR exgroup4

Standardized Total and Indirect Effects

Standardized Total Effects of KSI on Y

	CT	CP	CO
	-----	-----	-----
ZCU	0.03	0.06	0.47
ZLU	0.04	0.09	0.70
ZSU	0.04	0.08	0.62
ZIU	0.15	0.33	2.65

Completely Standardized Total Effects of KSI on Y

	CT	CP	CO
ZCU	0.03	0.06	0.45
ZLU	0.01	0.02	0.15
ZSU	0.02	0.03	0.28
ZIU	0.02	0.04	0.35

Time used: 0.047 Seconds

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล นางสาวภัทราวดี สีแก้วเขียว

รหัสประจำตัวนักศึกษา 6420120252

วุฒิการศึกษา

วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
วิทยาศาสตร์บัณฑิต (ศึกษาศาสตร์) (สาขาวิชาคณิตศาสตร์)	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	2564

ทุนการศึกษา (ที่ได้รับในระหว่างการศึกษา)

ได้รับทุนสนับสนุนการศึกษาระดับปริญญาตรี-โท คณะศึกษาศาสตร์ (หลักสูตร 5 ปี) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี รุ่นที่ 4 ปีการศึกษา 2562 และเข้าศึกษาระดับปริญญาโท ปีการศึกษา 2564

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านทุ่งหนองสืบบาท ตำบลคลองใหญ่ อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง

การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน

ภัทราวดี สีแก้วเขียว, จิระวัฒน์ ต้นสกุล, ณรงค์ศักดิ์ รอบคอบ, ฉิระยุทธ รัชชชะ. (2565).

*การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ
ขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้. การประชุม
วิชาการระดับชาติศึกษาศาสตร์วิจัย ครั้งที่ 9 และนานาชาติ ครั้งที่ 5 เมื่อวันที่ 19 – 20
พฤษภาคม 2565 ณ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (รูปแบบออนไลน์)
หน้า 2638 - 2648.*